

Bokslut och verksamhetsberättelse 2018

Sibbo kommun

Kommunstyrelsen 26.3.2019

Innehållsförteckning

1	VERKSAMHETSBERÄTTELSE	4
1.1	VÄSENTLIGA HÄNDELSER I VERKSAMHETEN OCH EKONOMIN	4
1.1.1	Kommundirektörens översikt	4
1.1.2	Sibbo kommuns förvaltning.....	5
1.1.3	Den allmänna och lokala ekonomiska utvecklingen.....	12
1.1.4	Sibbo kommuns verksamhetsmiljö och utvecklingen av kommunens ekonomi	16
1.1.5	Kommunens personal.....	20
1.1.6	Miljön	21
1.1.7	Bedömning av den sannolika framtida utvecklingen	22
1.1.8	Bedömning av de viktigaste riskerna och osäkerhetsfaktorerna samt övriga faktorer som påverkar utvecklingen av verksamheten	23
1.2	REDOGÖRELSE FÖR KOMMUNENS INTERNA KONTROLL OCH RISKHANTERING	24
1.3	RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT OCH FINANSIERING AV VERKSAMHETEN.....	26
1.3.1	Räkenskapsperiodens resultat.....	26
1.3.2	Finansiering av verksamheten	32
1.4	DEN FINANSIELLA STÄLLNINGEN OCH FÖRÄNDRINGAR I DEN.....	33
1.5	TOTALA INKOMSTER OCH UTGIFTER.....	35
1.6	KOMMUNKONCERNENS VERKSAMHET OCH EKONOMI	36
1.6.1	Sammanställning av samfund som ingår i koncernbokslutet.....	36
1.6.2	Styrning av koncernens verksamhet	36
1.6.3	Väsentliga händelser inom koncernen	38
1.6.4	Uppskattning av koncernens sannolika kommande utveckling	38
1.6.5	Redogörelse över anordnandet av koncernövervakning.....	38
1.6.6	Koncernbalansräkning och nyckeltal	38
1.7	RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT OCH BALANSERINGSÅTGÄRDER FÖR EKONOMIN	42
1.7.1	Behandling av räkenskapsperiodens resultat.....	42
1.7.2	Åtgärder för att balansera ekonomin.....	42
2	BUDGETUTFALLET	43
2.1	UPPNÅENDET AV MÅLEN	43
2.2	UTFALLET AV ANSLAG OCH BERÄKNADE INKOMSTER	43

2.3	UTFALLET AV DRIFTSEKONOMIN	44
2.3.1	Centralvalnämnden	44
2.3.2	Revisionsnämnden.....	44
2.3.3	Kommunstyrelsen.....	45
2.3.4	Social- och hälsovårdsutskottet	54
2.3.5	Bildningsutskottet	66
2.3.6	Tekniska utskottet, Byggnads- och miljöutskottet	77
2.3.7	Primärkommunen totalt.....	92
2.3.8	Avvikelserna från bokslutsårets budget och föregående år	93
2.4	RESULTATRÄKNINGSDELENS UTFALL	94
2.5	INVESTERINGSDELENS UTFALL.....	95
2.6	FINANSIERINGSDELENS UTFALL	99
2.7	SAMMANFATTNING AV HUR ANSLAG OCH INKOMSTBUDGETAR HAR UPPNÅTTS	101
3	BOKSLUTSKALKYLER	102
3.1	RESULTATRÄKNING.....	102
3.2	FINANSIERINGSANALYS.....	103
3.3	BALANSRÄKNING.....	104
3.4	KONCERNKALKYLER	106
4	NOTER TILL BOKSLUTET	110
4.1	VÄRDERINGS- OCH PERIODISERINGSPRINCIPER SAMT METODER	110
4.2	PRINCIPER FÖR UPPRÄTTANDE AV KONCERNBOKSLUT	111
4.3	VERKSAMHETSINTÄKTER PRESENTERADE SOM AV KOMMUNEN FASTSTÄLLDA UPPGIFTSHELHETER	112
4.4	SPECIFIKATION AV SKATTEINTÄKTER.....	112
4.5	SPECIFIKATION AV STATSANDELAR	112
4.6	SPECIFIKATION AV KÖP AV TJÄNSTER.....	112
4.7	GRUNDERNA FÖR AVSKRIVNINGAR ENLIGT PLAN OCH ÄNDRINGAR I DEM.....	113
4.8	ÄNDRINGAR I AVSÄTTNINGAR	113
4.9	FÖRSÄLJNINGSVINSTER OCH -FÖRLUSTER FRÅN TILLGÅNGAR BLAND BESTÅENDE AKTIVA.....	114
4.10	SPECIFIKATION AV DIVIDENDINTÄKTER OCH RÄNTA PÅ GRUNDKAPITAL.....	114
4.11	MATERIELLA OCH IMMATERIELLA TILLGÅNGAR	115
4.12	SPECIFIKATION ÖVER FORDRINGAR.....	117
4.13	VÄSENTLIGA POSTER SOM INGÅR I RESULTATREGLERINGARNA INOM KORTFRISTIGA FORDRINGAR.....	117
4.14	SPECIFIKATION AV DET EGNA KAPITALET.....	117
4.15	TILL LÅNGFRISTIGT FRÄMMANDE KAPITAL HÖRANDE SKULDER SOM FÖRFALLER SENARE ÄN EFTER FEM ÅR	118

4.16	AVSÄTTNINGAR	118
4.17	AVSKRIVNINGSDIFFERENS OCH RESERVER	118
4.18	FRÄMMANDE KAPITAL.....	119
4.19	SPECIFIKATION AV ÖVRIGA SKULDER	119
4.20	VÄSENTLIGA POSTER SOM INGÅR I RESULTATREGLERINGARNA INOM KORTFRISTIGT FRÄMMANDE KAPITAL	119
4.21	VÅRDTAGARNAS MEDEL	119
4.22	LEASINGANSVAR SAMMANLAGT	120
4.23	ÖVRIGA ANSVARSFÖRBINDELSER GIVNA AV KOMMUNEN	120
4.24	ANSVAR FÖR KOMMUNERNAS GARANTICENTRALS BORGENSANSVAR.....	120
4.25	ANTAL ANSTÄLLDA 31.12	120
4.26	PERSONALKOSTNADER	121
4.27	FÖRTROENDEVALDA AVGIFTER SOM DRAGITS AV FÖRTROENDEVALDAS LÖNER OCH REDOVISATS	121
4.28	ARVODEN TILL REVISOR	121
4.29	TRANSAKTIONER MED INTRESSETER	122
5	SIBBO VATTEN, AFFÄRSVERK	123
5.1	SIBBO VATTEN, BOKSLUTSKALKYLER JA NYCKELTAL	123
5.2	SIBBO VATTEN, TABLÅ ÖVER UTFALLET FÖR BUDGETEN SOM GODKÄNTS AV DIREKTIONEN	126
5.3	SIBBO VATTEN, VERKSAMHETSBERÄTTELSE	130
5.4	SIBBO VATTEN, NOTER TILL BOKSLUTET	136
5.5	AFFÄRSVERKET SIBBO VATTEN, UNDERTECKNING AV BOKSLUTET	141
5.6	AFFÄRSVERKET SIBBO VATTENS INVERKAN PÅ KOMMUNENS EKONOMI.....	142
6	UNDERSKRIFT AV BOKSLUTET OCH REVISIONSANTECKNING.....	147
7	HANDLINGAR SOM BEKRÄFTAR BOKSLUTET	148
7.1	FÖRTECKNING ÖVER BOKFÖRINGSBÖCKER, RAPPORTER OCH KARTOTEK SOM ANVÄNTS UNDER RÄKENSKAPSPERIODEN 1.1–31.12.2018	148
7.2	SPECIFIKATION TILL BALANSRÄKNINGEN 31.12.2018	150

1 VERKSAMHETSBERÄTTELSE

1.1 VÄSENTLIGA HÄNDELSE I VERKSAMHETEN OCH EKONOMIN

1.1.1 Kommundirektörens översikt

Fullmäktige i Sibbo har 43 ledamöter – 23 män och 20 kvinnor. Följande grupper är representerade i fullmäktige: Svenska folkpartiet i Finland 17 ledamöter, Samlingspartiet 11 ledamöter, Socialdemokraterna 5 ledamöter, De gröna 5 ledamöter, Sannfinländarna 2 ledamöter, Centern 1 ledamot, Kristdemokraterna 1 ledamot och Poliitiikasta iloa 1 ledamot. Heikki Vestman (Saml) är ordförande för fullmäktige och Kaj Lindqvist är ordförande för kommunstyrelsen.

I samband med fullmäktigebytet arbetade vi mycket med att skapa en ny kommunstrategi som är mera interaktiv, konkret och målinriktad. Strategin godkändes vid årets första fullmäktigemöte. Samtidigt förnyades kommunens varumärke, som hade utarbetats genom en varumärkestävling i samarbete med mediestuderande vid yrkeshögskolan Haaga-Helia.

Näringssektionen är ett nytt politiskt organ för denna fullmäktigeperiod. Sektionen har utarbetat ett näringsprogram och det godkändes av fullmäktige i september. De första tomterna på det nya arbetsplatsområdet i Söderkulla bjöds ut till försäljning och efterfrågan har varit bra.

Sibbos positiva utveckling fortsatte år 2018. För fjärde året i följd var Sibbo bland de procentuellt sett snabbast växande kommunerna i Finland. Invånarantalet ökade med 1,6 %, dvs. med 333 personer, och uppgick till 20 643 personer i slutet av året. Den kraftiga tillväxten kommer att fortsätta även under de närmaste åren. Byggandet inleddes i Söderkulla, och har nu utvidgats till Nickby. Under de närmaste åren sprider sig tillväxten vidare till Tallmo.

Tillväxten inverkar naturligtvis också på utformningen av servicenätet. I kommunen pågår flera stora byggprojekt, bl.a. utbyggnaden av Sipoonlahden koulu, byggandet av Nickby Hjärtas daghem samt byggandet av bussterminalen vid Stora Byvägen och förbättring av vägen. Det sanerade biblioteket i Nickby öppnade på hösten.

Inom organisationsutvecklingen låg fokus på att förbättra den strategiskt viktiga processen för samhällsutvecklingen. I samband med detta arbete flyttade inemot 50 personer från Utvecklings- och planläggningscentralen och Avdelningen för teknik och miljö under hösten till gemensamma lokaler i Samhällshuset, dvs. Lival Ab:s tidigare huvudkontor. Vi har också strävat efter att minimera vård- och landskapsreformsarbetets verkningar på kommunens operativa verksamhet.

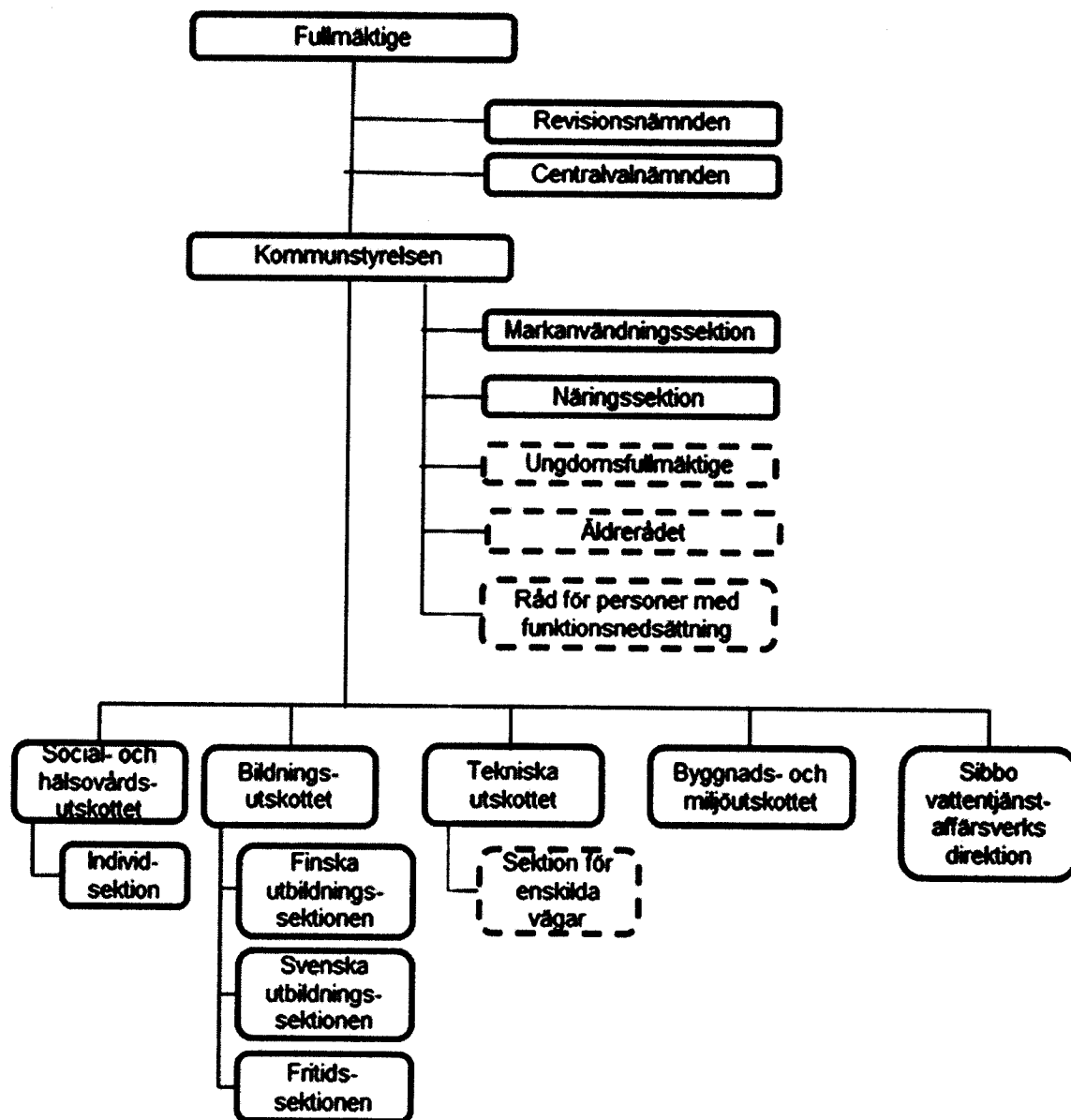
I takt med att kommunen växer har vi försökt förbättra produktiviteten genom att minska de externa verksamhetskostnaderna per invånare. År 2017 uppgick verksamhetskostnaderna till 6 045 euro per invånare och år 2018 till 6 210 euro per invånare. Vi lyckades tyvärr inte med detta mål. För att kommunen ska kunna finansiera det investeringstryck som tillväxten medför bör tomtförsäljningsinkomsterna i sin helhet användas för att finansiera investeringarna. År 2017 var räkenskapsperiodens resultat före tomtförsäljningsinkomsterna 1 miljon euro. År 2018 var resultatet –4 miljoner euro. Vi lyckades tyvärr inte heller uppnå detta mål. År 2018 var kommunens resultat 172 992,32 euro (3,03 miljoner euro år 2017) och överskottet 1,53 miljoner euro (4,37 miljoner euro år 2017). Kommunens lånebelopp överskred budgeten och var 69 miljoner euro. Ökningen jämfört med året innan var 17,4 miljoner euro. Det är positivt att räkenskapsperioden 2017 ändå uppvisar ett överskott.

Ekonomi- och förvaltningsdirektör Pekka Laitasalo gick i pension, och Pekka Kivilevo valdes till ekonomidirektör och Lilian Andersgård-Stenström till förvaltningschef under det gångna året. Personalchef Merja Soosalu bytte arbete och efterträddes av Jan Rosenström. Kommunens långvariga tf utvecklingsdirektör Pekka Söyrilä bytte också arbete och ledningen för samhällsutvecklingen håller nu på att planeras.

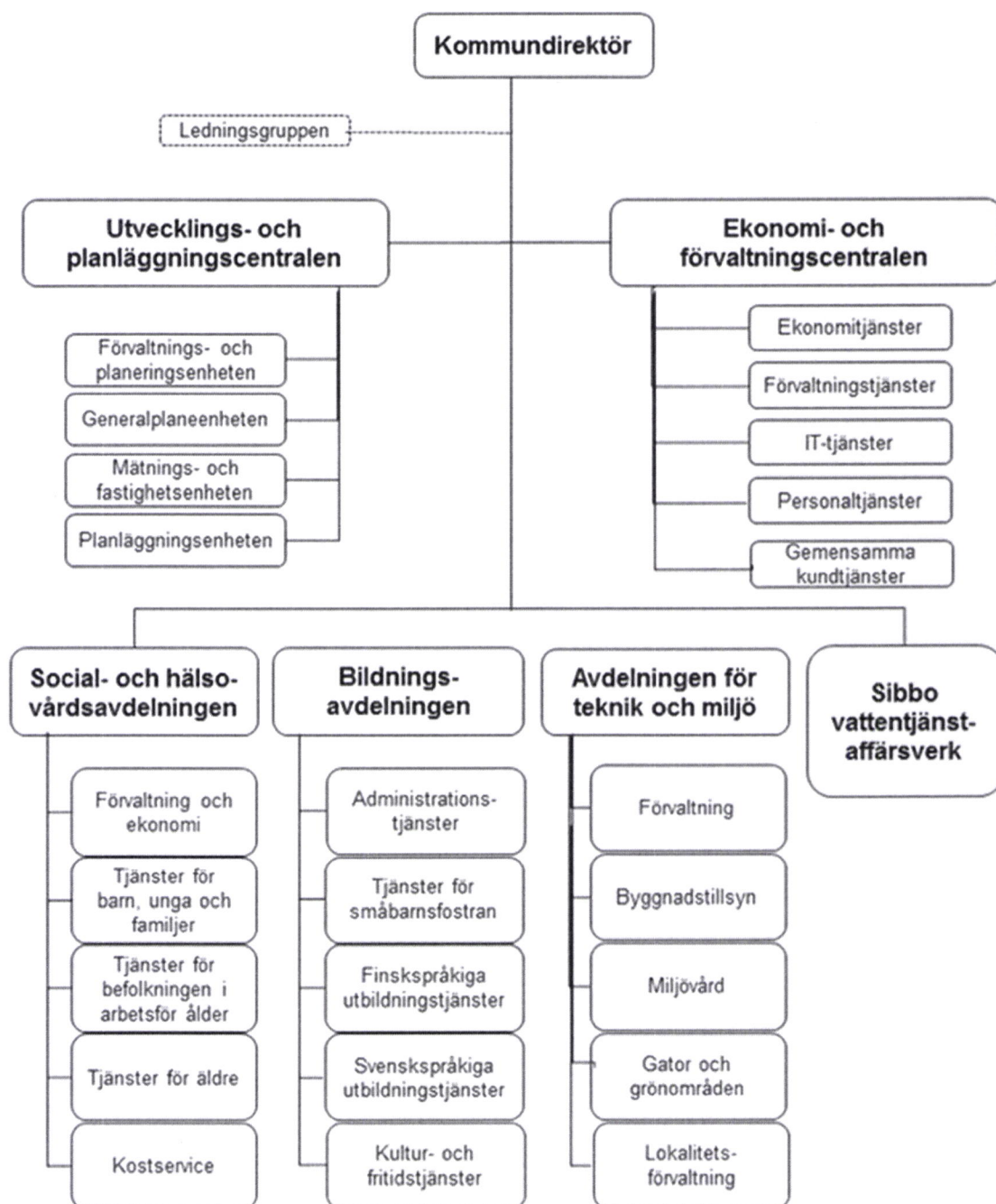
Mikael Grannas

1.1.2 Sibbo kommuns förvaltning

Förtroendeorganisationen

Personalorganisation

Förtroendeorganens sammansättning och avdelningarnas ledande tjänsteinnehavare 31.12.2018

Fullmäktige, 43 ledamöter

Ordförande	Heikki Vestman (Saml)
1:a viceordförande	Kasper Nyberg (SFP)
2:a viceordförande	Sini-Pilvi Saarnio (Gröna)
3:e viceordförande	Eva Kuntsi (SDP)

Styrkeförhållandena i fullmäktige

Svenska folkpartiet	17 platser
Samlingspartiet	11 platser
Socialdemokraterna	5 platser
De gröna	5 platser
Sannfinländarna	2 platser
Centern	1 plats
Politiikasta Iloa	1 plats
Kristdemokraterna	1 plats

Ann-Cathrine Helling, beviljades avsked
av fullmäktige 3.9.2018. Efterträddes av
Henrik Möller fr.o.m. 12.10.2018.

Kommunstyrelsen, 11 platser

Kaj Lindqvist, ordförande (SFP)
Ari Oksanen, 1:a viceordförande (Saml)
Marketta Mattila, 2:a viceordförande (Gröna)
Tim Kankfelt (SFP)
Thomas Elfgren (SFP)
Kicka Lindroos (SFP)
Clara Lindqvist (SFP)
Tapio Virtanen (SDP)
Juha Salo (Saml)
Marja Manninen-Ollberg (Saml)
Linda Karhinen (Saml)
Föredragande: Kommundirektören

Ersättare

Tom Sundbäck (SFP)
Juhani Rantala (Saml)
Riitta-Kaisa Kosonen (Gröna)
Magnus Åström (SFP)
Stefan Sandström (SFP)
Maria Liljeström (SFP)
Mia Wikström (SFP)
Maija Kuntsi (SDP)
Juha Suuronen (Saml)
Mari Viita (Saml)
Virpi Karjalainen (Saml)

Kommundirektör
Ekonomidirektör (KST beslut 16.1.2018)
Personalchef
Chief Digital Officer

Mikael Grannas
Pekka Kivilevo
Merja Soosalu (→ 1.12.2018)
Ethel Eriksson

Servicechef
Förvaltningschef

Susanne Fredriksson
Lilian Andergård-Stenstrand

Markanvändningssektionen, 7 ledamöter

Juhani Rantala, ordförande (Saml)
Maria Liljeström, 1:a viceordförande (SFP)
Magnus Åström (SFP)
Mia Wikström (SFP)
Mari Viita (Saml)
Kjell Grönqvist (SDP)
Lauri Kajander (Gröna)
Kommunstyrelsens representant: Tim Kankfelt
Föredragande: Utvecklingsdirektören

Tf utvecklingsdirektör
Generalplanechef
Detaljplanechef (1.5.2018 →)
Tomtchef (1.10.2018 →)

Näringssektionen, 5 ledamöter

Juha Suuronen, ordförande (Saml)
Pekka Petäkoski, viceordförande (SDP)
Christel Liljeström (SFP)
Tanja Åkerfelt (SFP)
Timo Rope (PI)
Kommunstyrelsens representant: Kicka Lindroos
Föredragande: Näringschefen

Näringschef

Revisionsnämnden, 5 ledamöter

Harri Lehtonen, ordförande (Gröna)
Hannele Rauha, viceordförande (SDP)
Hans-Peter Lindgren (SFP)
Minna Lindblom (Saml)
Kirsti Toivola (Sannf)

För den professionella revisionen svarade
KPMG Offentliga Tjänster Ab
Revisor Martin Slotte, OFGR, GR

Centralvalnämnden, 5 ledamöter

Michael Mellin, ordförande (SFP)
Maija-Liisa Sahlbom, viceordförande (Gröna)
Liisa Jankkari (Saml)
Sami Siltaloppi (SDP)
Mervi Hursti (Sannf)

Ersättare

Simo Lehvonen (Saml)
Kicka Lindroos (SFP)
Jan Hindsberg (SFP)
Clara Lindqvist (SFP)
Suvi Vuoksenranta (Saml)
Rainer Boman (SDP)
Sini-Pilvi Saarnio (Gröna)

Mikael Grannas
Kaisa Jama
Jarkko Lyytinen
Anna-Leena Rouhiainen

Pasi-Ilkka Väyrynen (Saml)

Sanna Tiivola (SDP)
Tim Kankfelt (SFP)
Antti Skogster (SFP)
Petri Haikonen (PI)

Elina Sarin

Ersättare

Maija Lepistö (Gröna)
Janne Nickström (SDP)
Sakari Liimatainen (SFP)
Pauliina Tapio (Saml)
Kristiina Ovaskainen (Sannf)

Ersättare

1. Peter Stenvall (SFP)
2. Juha Maristo (Gröna)
3. Matti Viita (Saml)
4. Kjell Grönqvist (SDP)
5. Maarit Virtanen (Sannf)

Social- och hälsovårdsutskottet, 9 ledamöter

Micaela Röman, ordförande (SFP)

Marja Manninen-Ollberg,
viceordförande (Saml)

Maria Forss (SFP)

Hans-Eric Christiansson (SFP)

Henrik Gustafsson (SFP)

Kadir Turan (Saml) (vikarieras tillsvidare av ersättaren)

Riitta-Kaisa Kosonen (Gröna)

Suvi Vuoksenranta (Saml)

Juha Huotari (SDP)

Kommunstyrelsens representant: Thomas Elfgrén

Föredragande: Social- och hälsovårdsdirektören

Ersättare

Anna-Karin Nygren (SFP)

Pasi-Ilkka Väyrynen (Saml)

Johanna Saxén (SFP)

Christer Silén (SFP)

Rolf Törrönen (SFP)

Liisa Jankkari (Saml)

Matti Hyhkö (Gröna)

Laura Lindell (Saml)

Eva Kuntsi (SDP)

Individsektionen, 3 ledamöter

Eva Kuntsi, ordförande (SDP)

Thomas Elfgrén, viceordförande (RKP)

Sirpa Pöllönen (Gröna)

Social- och hälsovårdsdirektör

Servicedirektör

Chefläkare

Chef för äldreomsorgen

Kostservicechef

Ersättare

Merja-Hannele Vuohelainen (SDP)

Klaus-Mauritz Nikander (SFP)

Tuula Räikkönen (Gröna)

Leena Kokko

Bodil Grön

Anders Mickos

Helena Räsänen

Marianne Putus

Bildningsutskottet, 9 ledamöter

Antti Skogster, ordförande (SFP)

Mandi Alaterä, viceordförande (Saml)

Kenneth Albrecht (SFP)

Elvira Kaiser (SFP)

Tom Sundbäck (SFP)

Sami Alasara (Saml)

Juha Kytö (Saml)

Lilli Kahri (Gröna)

Maija Kuntsi (SDP)

Kommunstyrelsens representant: Juha Salo

Föredragande: Bildningsdirektören

Ersättare

Johan Granqvist (SFP)

Camilla Långsjö (Saml)

Charlotta Engblom (SFP)

Johanna Saxén (SFP)

Henrik Möller (SFP)

Juha Kopra (Saml)

Virpi Karjalainen (Saml)

Janne Inkeroinen (Gröna)

Tapio Virtanen (SDP)

Bildningsdirektör

Undervisningschef

Chef för småbarnspedagogik

Chefen för kultur och fritid

Kurt Torsell

Hannu Ollikainen

Mervi Keski-Oja

Anne Laitinen

Finska utbildningssektionen, 5 ledamöter
Mandi Alaterä, ordförande (Saml)
Pasi Ylirisku, viceordförande (Gröna)
Jussi Merikanto (Saml)
Tapio Virtanen (SDP)
Kari-Matti Syrjäläinen (SFP)
Kommunstyrelsens representant: Kicka Lindroos
Föredragande: Bildningsdirektören

Svenska utbildningssektionen, 5 ledamöter
Elvira Kaiser, ordförande (SFP)
Camilla Långsjö, viceordförande (Saml)
Mari Berg (SFP)
Mikael Grönroos (SFP)
Kjell Grönqvist (SDP)
Kommunstyrelsens representant: Linda Karhinen
Föredragande: Undervisningschefen

Fritidssektionen, 5 ledamöter
Tom Sundbäck, ordförande (SFP)
Juha Kopra, viceordförande (Saml)
Caroline Högel (SFP)
Esa Mäkinen (Gröna)
Tiina Sinkkonen (KD)
Kommunstyrelsens representant: Marketta Mattila
Föredragande: Chefen för kultur och fritid

Tekniska utskottet, 9 ledamöter
Rainer Boman, ordförande (SDP)
Charlotta Engblom, viceordförande (RKP)
Karl-Erik Oljemark (SFP)
Juha Kopra (Saml)
Anna-Karoliina Mattila (Gröna)
Bob Myrberg (Sannf)
Monika Hämäläinen (C)
Kommunstyrelsens representant: Ari Oksanen
Föredragande: Tekniska direktören

Teknisk direktör
Kommunteknisk chef
Lokalservicechef
Utvecklingschef för sektorn
Investeringschef

Ersättare
Anna Kajander (Saml)
Esa Mäkinen (Gröna)
Jani Nieminen (Saml)
Eva Kuntsi (SDP)
Micaela Röman (SFP)

Ersättare
Charlotta Engblom (SFP)
Claudia Lundberg (Saml)
Daniela Suomi (SFP)
Rasmus Öhman (SFP)
Rainer Boman (SDP)

Ersättare
Kenneth Udd (SFP)
Juha Kytö (Saml)
Viola Mickos (SFP)
Janne Inkeroinen (Gröna)
Anne Pircklén (KD)

Ersättare
Tarmo Ojala (SDP)
Maria Forss (SFP)
Bjarne Ståhl (SFP)
Sami Alasara (Saml)
Sami Nykter (Gröna)
Jari Hursti (Sannf)
Jaana Laine (C)

Ilari Myllyvirta
Heidi Saarenpää
Juha Pohjonen
Lari Sirén
Edward Frisk

Byggnads- och miljöutskottet, 7 ledamöter

Kasper Nyberg, ordförande (SFP)
Sini-Pilvi Saarnio, viceordförande (Gröna)
Christer Lindqvist (SFP)
Ann-Christine Nokelainen (SFP)
Heikki Vestman (Saml)
Simo Lehvonen (Saml)
Pirkko Buddas (Saml)
Kommunstyrelsens representant: Tapio Virtanen
Föredragande: Byggnadstillsynschefen

Miljövårdschef
Byggnadstillsynschef

Sibbo Vatten, direktion, 5 ledamöter

Stefan Sandström, ordförande (SFP)
Ilkka Janhunen (Sannf)
Ari Tamminen (Saml)
Gunilla Holmberg (SFP)
Sirpa Pöllönen (Gröna)
Kommunstyrelsens representant: Thomas Elfgren
Föredragande: Affärsverkets direktör
Affärsverkets direktör

Ersättare

Christer Lindqvist (SFP)
Mika Myllynen (Gröna)
Björn Backström (SFP)
Monika Zakowski (SFP)
Ari Tamminen (Saml)
Juhani Rantala (Saml)
Pauliina Tapio (Saml)

Christel Kyttälä
Ulla-Maija Upola

Ersättare

Maarit Virtanen (Sannf)
Kim Simonsén (SFP)
Sami Alasara (Saml)
Maria Liljeström (SFP)
Tapani Pöllönen (Gröna)

Matti Huttunen

1.1.3 Den allmänna och lokala ekonomiska utvecklingen

Den allmänna ekonomiska utvecklingen

Som ekonomisk tillväxt för 2018 förutspås 2,5 procent, så 2017 ser ut att bli den här konjunkturuppgångens snabbaste tillväxtfas. Statistiken från början av året har dämpat konjunkturen. Industriföretagens produktionsförväntningar har blivit resonablare och tillväxthindren har blivit vanligare, problemen med tillgången på arbetskraft har ökat i byggverksamheten och servicebranscherna, och antalet beviljade bygglov har börjat minska.

År 2018 ökade sysselsättningen till och med snabbare än vad man skulle kunna anta utifrån den ekonomiska aktiviteten. Enligt en arbetskraftsundersökning ökade antalet sysselsatta under perioden januari–oktober med 2,7 procent jämfört med läget ett år tidigare. Trenden för sysselsättningsgraden var 71,8 procent i oktober.

År 2019 växer ekonomin endast 1,5 procent. Avmattningen sker på bred front, men särskilt de minskande bostadsinvesteringarna rubbar tillväxten. Handelshindren blir allt fler och bromsar upp exporttillväxtens under 2019. Nettoexporten stöder fortfarande den ekonomiska tillväxten tack vare den ökade kapaciteten inom skogsindustrin. Den förbättrade priskonkurrensförmågan stöder också exporttillväxten. Framför allt bostadsinvesteringarnas återgång till en mer normal nivå minskar investeringsökningen. De allt fler handelshindren och den globala ekonomins försämrade tillväxtutsikter minskar industrins och andra branschers investerings- benägenhet. Stora investeringsprojekt i synnerhet inom skogsindustrin stimulerar investeringarna.

Utvecklingen av hushållens disponibla inkomster är fortsatt snabb i och med att inkomstnivån stiger allt snabbare. Realinkomsterna ökar klart trots att inflationen tar fart och hushållens konsumtion tilltar nästa år jämfört med innevarande år.

Trots den avtagande ekonomiska tillväxten upprätthåller den måttfulla utvecklingen av reallönerna efterfrågan på arbetskraft under 2019. Till följd av det stora antalet arbetslösa och dolt arbetslösa samt insatserna för att utöka arbetskraftsutbudet utgör utbudet på arbetskraft ännu inte ett hinder för sysselsättningens och ekonomins tillväxt när man ser till ekonomin som helhet. Sysselsättningsgraden beräknas sjunka till 6,9 procent 2019.

Det goda konjunkturläget och åtgärderna för att dämpa ökningen av utgifterna stärker den offentliga ekonomin. Vid decennieskiftet är den offentliga ekonomin, som ännu för några år sedan uppvisade ett rejält underskott, nästan i balans. Även den offentliga skulden i relation till BNP minskar under de närmaste åren.

Den offentliga ekonomin börjar emellertid så småningom försvagas under de första åren på 2020-talet, när den ekonomiska tillväxten mattas av och anpassningsprogrammet som införts under den gångna valperioden avslutas. Den offentliga ekonomin försvagas på grund av att befolkningen åldras, vilket ökar pensions-, vård- och omsorgsutgifterna från år till år. Den åldrande befolkningen sätter stor press på de offentliga finanserna på lång sikt. Den allt större andelen äldre befolkning ökar de åldersbundna utgifterna, och de intäkter som den offentliga ekonomin har i sikte räcker inte till att finansiera utgifterna i framtiden. Dessutom minskar befolkningen i arbetsför ålder, vars skatter finansierar välfärdstjänsterna och socialskyddet. Även den ekonomiska tillväxten som baserar sig på produktivitet beräknas förbli dämpad även under kommande decennier. På lång sikt råder alltså obalans mellan intäkterna och utgifterna i den offentliga ekonomin, det vill säga ett hållbarhetsunderskott som uppgår till nästan 4 procent i förhållande till BNP.

Centrala prognostal, FiM 17.12.2018						
	2016	2017	2018**	2019**	2020**	2021**
BNP, mrd euro	216	224	233	241	249	256
Sysselsättningsgrad, %	68,7	69,6	71,6	72,4	73	73,3
Arbetslöshetsgrad, %	8,8	8,6	7,5	6,9	6,7	6,6
Konsumentprisindex, förändring, %	0,4	0,7	1,2	1,4	1,6	1,7
Förtjänstnivåindex, förändring, %	0,9	0,2	1,8	2,7	3	2,8
Korta räntor (3 mån, Euribor), %	-0,3	-0,3	-0,3	0	0,2	0,4
Långa räntor (statens obligationer, 10 år), %	0,4	0,5	0,7	1	1,5	2,1
Offentliga sektorns bruttoskuld, i förhållande till BNP, %	63	61,3	59,2	58,4	57,6	57,5
Statens skuld, i förhållande till BNP, %	47,4	47,3	45	44,4	43,8	43,8

Källa: FM, Ekonomisk översikt, vinter 2018

Enligt statistikcentralens urvalsbaserade statistik för kommunekonomin för början av år 2018 utvecklades kommunekonomin rätt svagt jämfört med förväntningarna. Kommunernas utgifter ökade kraftigt under januari–september i fjol trots minskningen av de indirekta avgifterna och nedskärningen av semesterpenningen. Ökningen förklaras bland annat av den allmänna förhöjningen i det kommunala kollektivavtalet. Under januari–september verkar skatteintäkterna fortfarande ha ökat, men korrigeringarna av kommunalbeskattningen, som infaller i slutet av året, drar ner skatteintäkterna för år 2018 på minus. För tillfället ser det ut som om skatteintäkterna skulle sjunka 0,5 procent från år 2017. Som en följd av nedskärningarna av statsandelarna kommer även statsandelarna att sjunka. Inom samkommunerna sker en kraftig ökning av utgifterna och lånebeståndet.

Även FM:s färskas vinterprognos för kommunsektorn enligt nationalräkenskaperna, det vill säga lokalförvaltningssektorn, är rätt dyster. Lokalförvaltningssektorns nettokreditgivning försvagas år 2018 med hela 1,2 miljarder euro från den exceptionellt goda nivån år 2017.

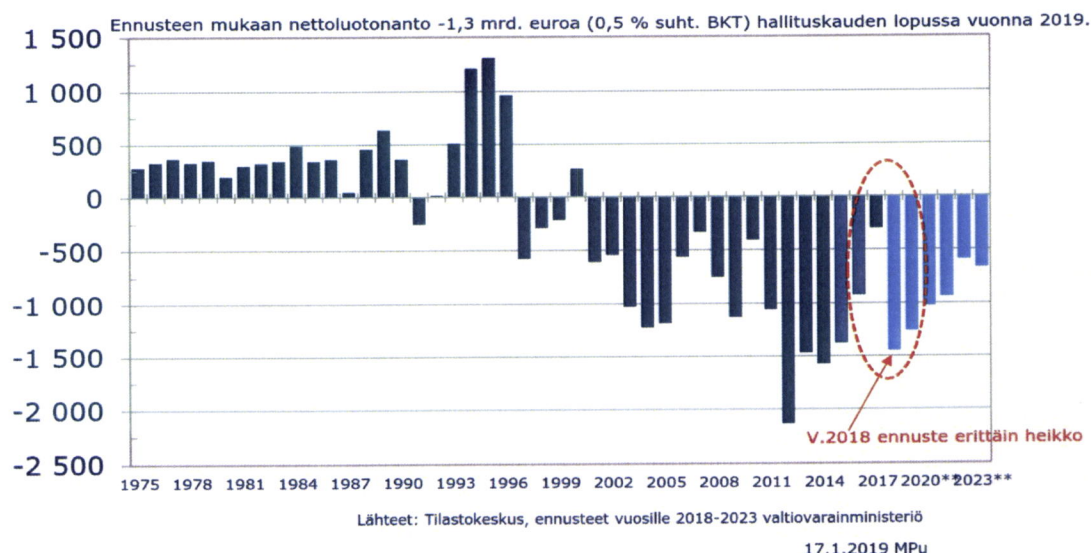
För kommunerna var 2018 ett år av många olyckliga sammanträffanden. För avvikelserna i skatteunderlaget har man inte hittat någon tydlig orsak. Man antar att det på grund av konkurrenskraftsavtalet uppstod bedömningsfel i utformningen av skattekorterna, varför man tog ut för mycket skatt. Stora skatteåterbärningar är bra för medborgarna men dåligt för skattetagarna. Dessutom naggades kommunernas inkomstskatter i kanterna också som en följd av att det goda börsåret ackumulerade mindre kapitalinkomster än väntat. Kapitalinkomsterna redovisas enbart till staten.

Samtidigt ökade kommunernas utgifter i en snabbare takt än under året innan. Även om nollinjen för löneförhöjningar stannade vid år 2017, blev ökningen av löneutgifterna i kommunerna år 2018 måttlig. Däremot belastades kommunernas kassa av exempelvis en ökning av vårdutgifterna för den äldre befolkningen, sänkta dagvårdsavgifter samt beredningen av landskaps- och vårdreformen.

År 2019 förväntas skatteinkomsterna öka rejält. Kommunernas inkomster ökar bland annat av tillägget som uppstår av att betalningen av restskatter infaller tidigare. Enligt FM:s bedömning kommer ändå också ökningen av utgifterna att fortgå: behovet av social- och hälsovårdstjänster ökar fortsättningsvis, nedskärningarna av semesterpenningen i konkurrenskraftsavtalet upphör och lönerna inom kommunsektorn höjs. Statsbidragen sjunker fortsättningsvis från nivån år 2018 och det görs inte heller några indexförhöjningar i statsandelarna år 2019.

Lokalförvaltningens nettokreditgivning (skillnaden mellan inkomster och utgifter) 1975–2023, miljoner euro

Kansantalouden tilinpidon paikallishallinnon tulojen ja menojen erotus eli nettoluotonanto 1975–2023, miljoonaa euroa

Källa: Kuntatalouden tila 2018, Minna Punakallio/Kommunförbundet

Utvecklingen av Nyland och Helsingforsregionen, KUUMA-regionen

Enligt preliminära uppgifter fanns det 1 673 519 invånare i Nyland i slutet av år 2018. Invånarantalet ökade med 15 875 personer, av vilket nettoinvandringens andel var 2 119 personer.

I Nylands kommuner var antalet arbetslösa arbetssökande sammanlagt 72 349 i slutet av december. Detta är 8 396 (10,4 %) färre än ett år tidigare. I området var antalet arbetssökande i åldern under 25 år totalt 6 860, vilket är 1 013 färre än år 2017, och antalet långtidsarbetslösa var 22 419, vilket var 5 324 färre än i slutet av december år 2017. Arbetslöshetsgraden i Nyland var 8,5 %, vilket är 1,2 procentenheter lägre än arbetslöshetsgraden för hela landet. Antalet lediga arbetsplatser i Nyland var 16 604, det vill säga 1 929 fler än ett år tidigare. Sysselsättningsgraden i Helsingfors ekonomiska region var också 8,5 procent och antalet arbetslösa i regionens 14 kommuner var sammanlagt 67 468 och antalet lediga arbetsplatser var 13 776 (11 427/2017). Den snabbaste nedgången av långtidsarbetslöshet har mattats av, men nedgången av arbetslöshet bland unga har förstärkts. Efterfrågan på arbetskraft fortsatte att växa hela året.

Befolkningsökningen i KUUMA-kommunerna var 2 240 personer år 2017 (2 105/2017). Befolkningsökningen var störst i Träskända (+838) och befolkningsminskningen var störst i Hyvinge (-243). Arbetslöshetsprocenten var högst i Kervo (9,1) och lägst i Borgnäs (4,1).

Under det tredje kvartalet år 2018 var antalet nystartade företag i Nyland 3 149, av vilka 459 startade inom KUUMA-kommunerna. Under det andra kvartalet år 2018 startade 3 203 nya företag sin verksamhet och 2 129 avslutade sin verksamhet i Nyland. I KUUMA-kommunerna var antalet företag som startade 449 och antalet som slutade 311.

I KUUMA-kommunerna förblev priset på gamla aktiebostäder på samma nivå som ett år tidigare och det genomsnittliga kvadratpriset var 2 097 euro (2 065/2017).

Källor: Statistikcentralen, NTM-centralen

Konjunkturläget för de nyländska företagen var bättre än normalt i slutet av år 2018 och i början av år 2019. Saldotalet som beskriver nuläget var 17 i januari, då det motsvarande saldotalet i oktober i fjol var 22. I en förfrågan som gjordes i januari 2019 bedömde 24 % av branschen att läget är gynnsammare än normalt och 7 % ansåg att konjunkturbilden är dystrare än normalt.

Konjunkturförväntningarna för de närmaste månaderna svängde neråt i början av vintern. Det sista saldotalet för konjunkturutsikterna var -3, då saldotalet i en förfrågan som gjordes på hösten var 1. I januari förväntade 13 % av branschen att konjunkturerna försämrats och 10 % förväntade en förbättring. Konjunkturförväntningarna för företagen i Nyland ligger nära genomsnittet för hela landet.

Företagens produktions- och försäljningsmängder ökade under de sista månaderna år 2018. Uppgången förväntas fortsätta under början av året. Förväntningarna avseende personalen är försiktigt positiva och det är sannolikt att en aning mer arbetskraft anställs även under de närmaste månaderna. Bristen på yrkeskunnig arbetskraft var den vanligaste flaskhalsen inom produktion, andelen var 30 % (35 % i oktober i fjol). Efterfrågan var svag i 24 % av branschen. Under det sista kvartalet i fjol var lönsamheten en aning bättre än året innan. Under de allra senaste månaderna har ökade produktionskostnader ändå varit en aning vanligare än prisökningar.

Källa: Finlands näringsliv, Konjunkturbarometer/Nyland, januari 2019

1.1.4 Sibbo kommuns verksamhetsmiljö och utvecklingen av kommunens ekonomi

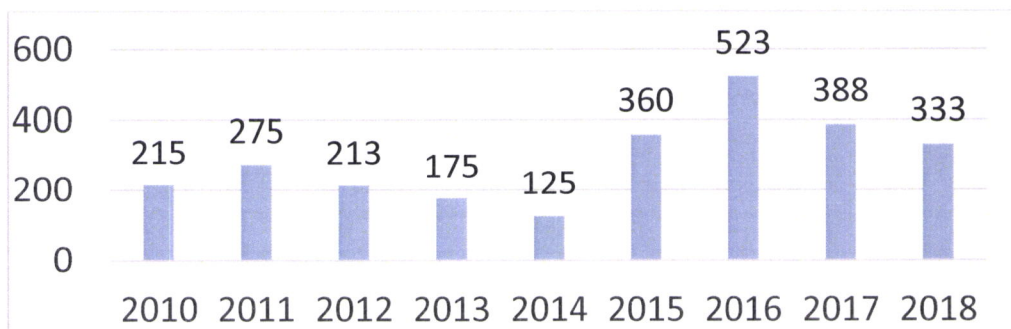
År 2018 skedde inga förändringar i kommunens operativa och juridiska struktur.

	2015	2016	2017	2018	2017-2018, %
Befolkning	19399	19922	20310	20643	1,6 %
Nettoflyttning mellan kommuner	326	434	312	304	-2,6 %
Nettomigration	11	28	35	10	-71,4 %
Födda	148	171	165	170	3,0 %
Döda	124	132	159	151	-5,0 %
Sysselsättningsgrad (2018 uppsättning)	79	79	79,1	79,2	0,1 %
Arbetslöshetsgrad, %	7,3	7,4	6,1	5,5	-9,8 %
Antal arbetslösa i Sibbo	693	710	605	565	-6,6 %
Antal arbetslösa under 25 år	110	113	100	98	-2,0 %
Personer som varit arbetslösa längre än ett år	229	270	207	192	-7,2 %
Lediga arbetsplatser	89	31	138	93	-32,6 %
Arbetskraft, antal anställda	9541	9610	9890	10202	3,2 %

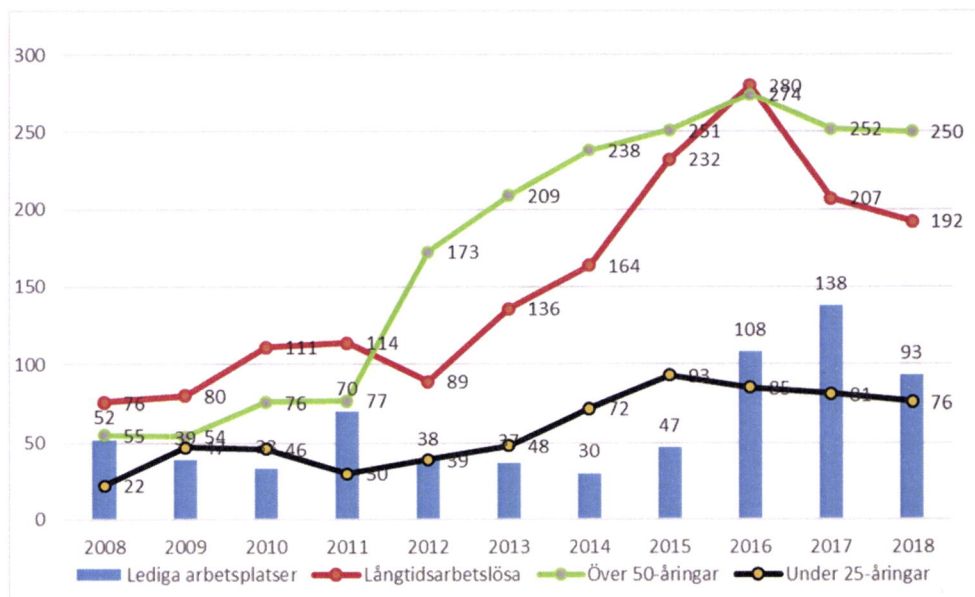
Beviljade bygglov	322	225	202	189	-6,4 %
Antal motsvarande bostäder	300	558	785	237	-69,8 %
Åtgärdstillstånd	109	69	76	74	-2,6 %

Befolkningsutveckling

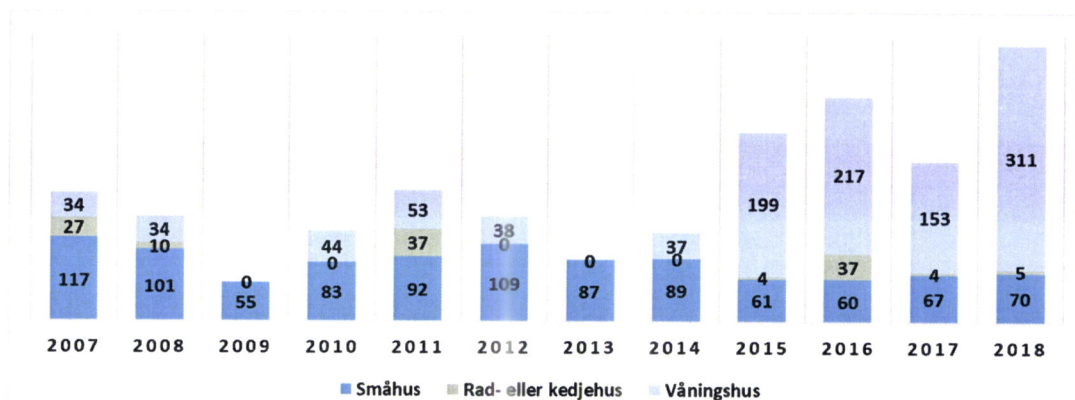
Enligt en preliminär uppgift av Statistikcentralen var folkmängden i Sibbo 2 643 personer vid slutet av år 2018. Under år 2018 ökade befolkningen med 333 personer (1,6 %).

Arbetslöshet

Färdigställda bostäder

Grundade och avslutade företag

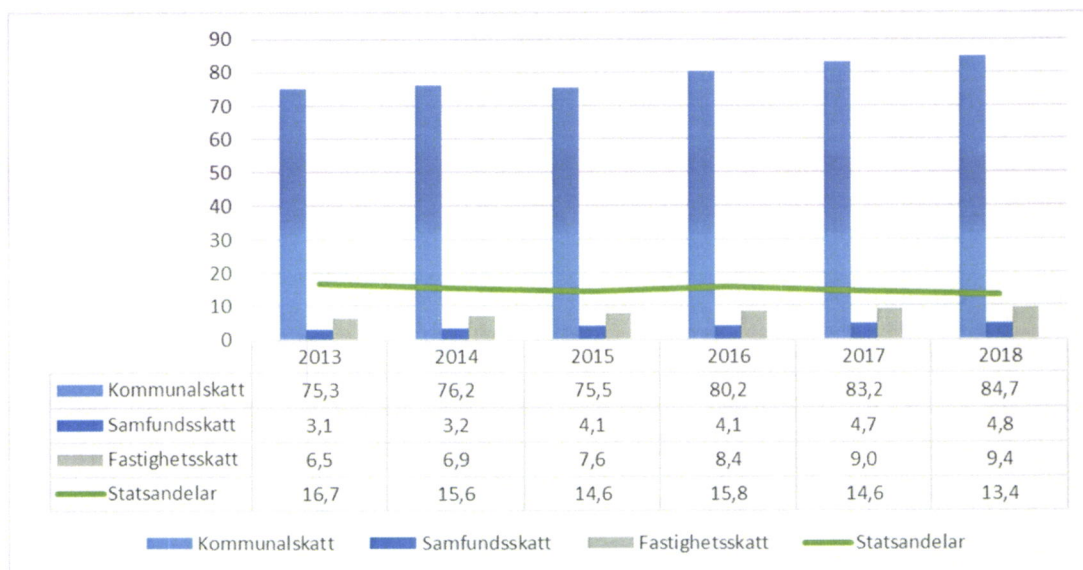
Vid slutet av september månad 2018 var antalet företag som grundats i Sibbo 94, och vid slutet av juni var antalet företag som avslutats 42. Vid slutet av juni 2018 var antalet företag i Sibbo 1 608.

Kommunens ekonomi

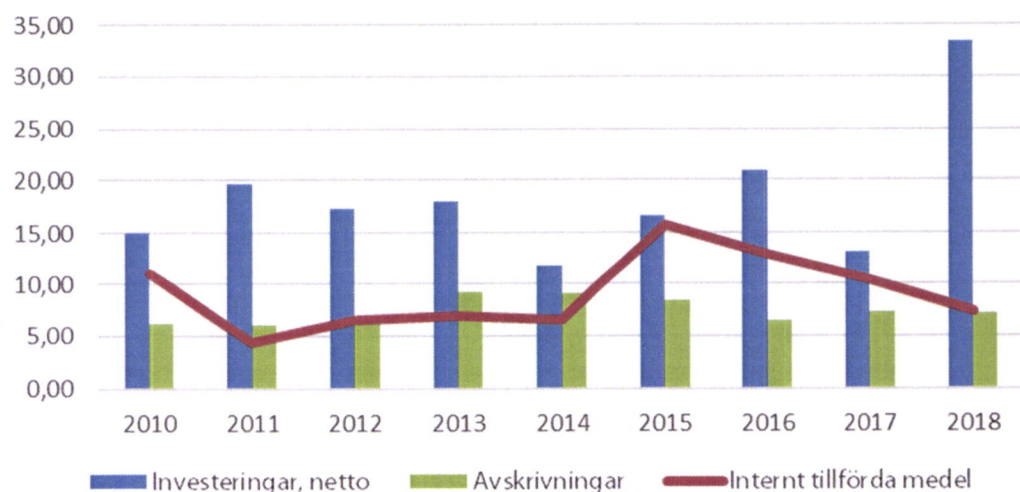
Sibbo, nyckeltal 2016-2018	Sibbo 1 kommun				Osakonserni		
	BS 2016	BS 2017	BS 2018	BG 2018	BS 2017 Delkonsern	BS 2018 Delkonsern	BG 2018 Delkonsern
Kommunens invånarantal	19922	20310	20643	21200	20310	20643	21200
Verksamhetens intäkter	18,4	22,1	21,7	20,0	21,1	20,4	19,1
Försäljningsvinster	6,0	2,0	4,2	5,6	2,1	4,2	5,6
Verksamhetens kostnader	119,6	124,9	130,6	129,4	122,8	128,2	127,2
Verksamhetsbidrag, m€	-95,2	-100,8	-104,7	-103,8	-99,6	-103,6	-102,6
Kommunalskatt	80,2	83,2	84,7	84,5	83,2	84,7	84,5
Samfundsskatt	4,1	4,7	4,8	4,6	4,7	4,8	4,6
Fastighetsskatt	8,4	9,0	9,4	9,7	9,0	9,4	9,7
Skatter sammalat	92,7	96,9	98,9	98,8	96,9	98,9	98,8
Statsandelar	15,8	14,6	13,4	13,3	14,6	13,4	13,3
Rahoitus (kulu on -merkkinen)	-0,4	-0,4	-0,3	-0,5	-0,4	-0,3	-0,5
Årsbidrag, m€	13,0	10,3	7,4	7,8	11,5	8,4	9,0
Avskrivningar	6,5	7,3	7,2	7,0	8,3	8,5	8,1
Extraordinära intäkter	6,4				0	0	0
Räkenskapsperiodens resultat, m€	13,0	3,0	0,2	0,8	3,2	-0,1	0,9
Poistoeron lisäys			1,3	1,5		1,4	1,5
Räkenskapsperiodens överskott, m€	1,0	4,3	1,5	2,3	3,2	1,2	2,4

Bruttoinvesteringar	21,0	12,1	33,5	32,6
Försäljning av fast egedom	6,8	2,3	4,5	5,6
Investeringar netto, m€	14,1	9,8	29,0	27,0
Antal personal vid årsskiftet	1 219	1 295	1 311	1 301
Personalårsverk	1 103	1 142	1 205	1 175
Långfristiga lån, m€	41,8	51,6	54,1	54
Samtliga lån, m€	46,8	51,6	69	67,2
Lån/invånare, €	2 354	2 540	3 343	3 170

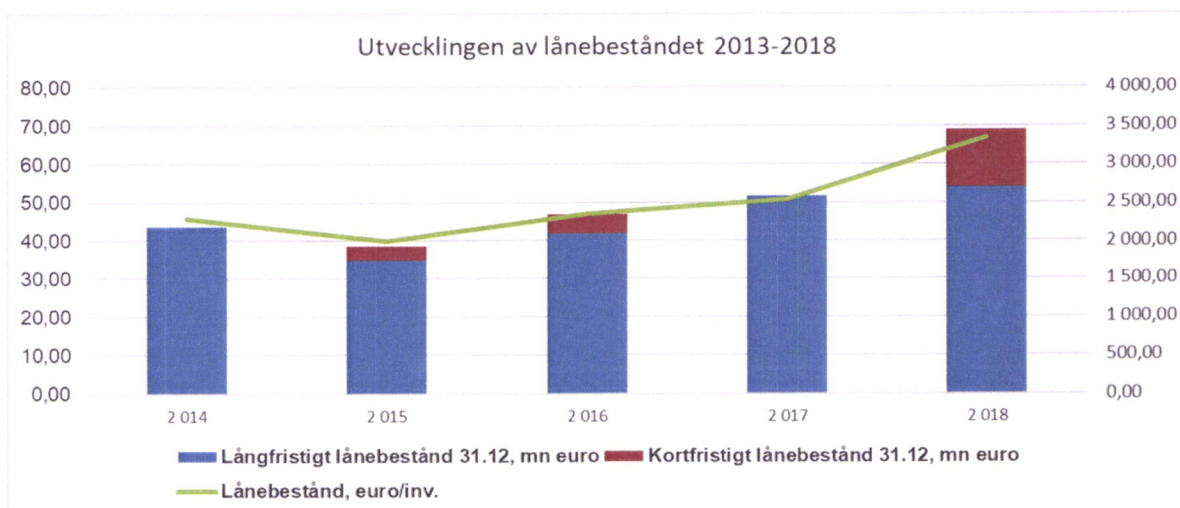
Skattefinansieringen, miljoner euro 2013- 2018

Årsbidrag, nettoinvesteringar och avskrivningar, milj. eur. 2010-2018

Utvecklingen av lånebeståndet 2013-2018

Väsentliga förändringar i kommunens verksamhet och ekonomi

År 2018 påverkades Sibbo kommuns verksamhet av en fortsatt hög bostadsbyggnation och befolkningsstillväxt. Tack vare tillväxten inom nationalekonomin sjönk arbetslösheten ytterligare år 2018. På grund av en fortsatt hög investeringsnivå ökade kommunens skuldbelopp.

I januari 2018 godkände fullmäktige enhälligt strategin för Sibbo kommuns fullmäktigeperiod (Strategi 2018–2021), som ersatte den förra strategin (Sibbo 2025).

Investeringsprojekten som genomfördes år 2018 eller pågår omfattar bland annat utbyggnads- och ombyggnadsarbetena vid Sipoonlahden koulu, saneringen av huvudbiblioteket i Nickby, Nickby Hjärtas daghem och Nickby bussterminal.

Byggnadsverksamheten var livlig under år 2018 och sammanlagt 386 bostäder färdigställdes i kommunen.

I mars godkände fullmäktige upplösningen av samkommunen Itä-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä. EdupoliPointcollege Oy, ett aktiebolag för yrkesutbildning, fortsätter verksamheten.

I utkastskedet av Nylandsplanen 2050 gav kommunen ett utlåtande där man lyfte fram bland annat att utvecklingskorridoren för Kervo–Nickby-banan i sin helhet bör märkas ut i plankartan som ett nytt utvecklingsområde för tätortsfunktioner, som stöder sig på spårtrafik.

Till personalen betalades i oktober en belöning på 200 euro av engångsnatur till sådana arbetstagare som varit i kommunens tjänst i 8 månader år 2017. Belöningen utdelades antingen som pengar eller som insättning på ett Smartum-kort.

Kommunens nettoutgifter i bokslutet för år 2018 överskred den ändrade budgeten med 1,3 miljoner euro. Kommunstyrelsens nettointäkter underskreds med 0,9 miljoner euro, vilket främst berodde på att markförsäljningsintäkterna underskreds med 1,4 miljoner euro. Verksamhetskostnaderna för kommunstyrelsens ansvarsområde underskreds med 0,4 miljoner euro. Social- och hälsovårdsutskottets nettoutgifter överskreds med 0,2 miljoner euro. Överskridningen påverkades av att köp av tjänster och bidragen inom resultatområdet Tjänster för äldre och handikappade överskreds och att även bidragen inom resultatområdet Tjänster för befolkningen i arbetsför ålder överskreds samt av engångsersättningar som betalades till personalen. Bildningsutskottets nettoutgifter överskreds med 0,75 miljoner euro, vilket för personalkostnadernas del huvudsakligen orsakades av engångsersättningar som betalades till personalen och som inte budgeterats. Anslagen som var avsedda för köp av tjänster var underbudgeterade jämfört med utfallet år 2017. Även anslagen för köp av material överskreds. Anslaget för anskaffning av lös egendom, som ingår i investeringsdelen i budgeten, underskreds för bildningsutskottets del med 0,16 miljoner euro. Teknik- och miljöutskottets nettoutgifter underskreds med 0,1 miljoner euro.

Jämfört med året innan ökade kommunens personalkostnader med 3,3 miljoner euro, dvs. med 6,4 procent, och verksamhetskostnaderna ökade med sammanlagt 5,7 miljoner euro, dvs. 4,6 procent.

Utfallet av kommunens skattefinansiering var en aning bättre än budgeterat. Skatteintäkterna uppgick till 98,95 miljoner euro, vilket är 2,1 procent mer än året innan. Kommunen fick statsandelar till ett belopp av 13,4 miljoner euro, vilket är 8,4 procent mindre än året innan.

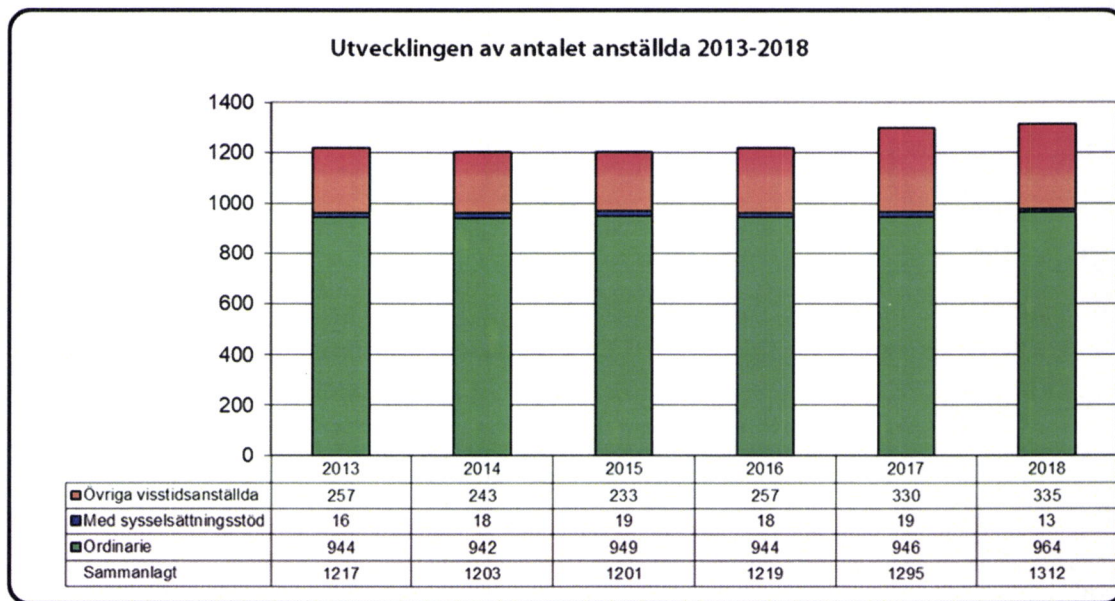
Försäljningsvinsten av markförsäljningen var år 2018 sammanlagt 4,2 miljoner euro, vilket är 1,4 miljoner euro mindre än budgeterat.

Årsbidraget för räkenskapsperioden 2018 var 0,4 miljoner euro (inklusive Sibbo Vatten). Räkenskapsperiodens resultat underskred budgeten med 0,6 miljoner euro. Räkenskapsperiodens resultat var endast 0,17 miljoner euro, men tack vare en minskning av avskrivningsdifferens bokförs 1,53 miljoner euro som räkenskapsperiodens överskott.

Kommunens lånebelopp ökade under år 2018. I slutet av året var lånebeloppet 17,4 miljoner euro större än fjolårets belopp, dvs. 69 miljoner euro. Av lånebeloppet var 15 miljoner euro kortfristiga kommuncertifikat. Lånebeloppet per invånare var 3 344 euro vid slutet av året.

1.1.5 Kommunens personal

Personalstyrkans utveckling 2013–2018

Vid slutet av år 2018 var antalet ikraftvarande anställningsförhållanden som huvudsyssla i Sibbo 1 312, vilket är 17 mer än föregående år. Av anställningsförhållandena var 964 ordinarie och 335 tidsbundna. Andelen anställda på viss tid var 27 %, vilket är klart mer än inom kommunsektorn i genomsnitt. Därför ska som mål uppställas att andelen visstidsanställda sjunker så att den ligger närmare genomsnittet inom kommunsektorn. Antalet arbetstagare som i kommunen avlönats som en sysselsättningsåtgärd var 13 vid slutet av året och antalet personer med läroavtal var 29.

Antalet anställningsförhållanden har ökat särskilt på Social- och hälsovårdsavdelningen och på Bildningsavdelningen medan ändringarna i personalstyrkan på de övriga avdelningarna har varit mindre. Bildningsavdelningen är personalmässigt den största avdelningen med 53 % av kommunens personalstyrka.

På grund av variationer i personalstyrkan och andelen deltidsanställda är det bättre att beskriva användningen av personresursen vid en viss tidpunkt utifrån antalet genomförda årsverken än som ett personalantal. Uttryckt i hela årsverken motsvarade användningen av kommunens personalresurs totalt 1 203 årsverken, vilket är 61 fler än år 2017. Ökningen av personalresursens användning har påverkats betydligt av ökad frånvaro och behovet av vikarier som en följd därav.

Antalet rekryteringar ökade med hela 21 % jämfört med året innan, vilket beror på tillväxten i kommunen och det ökade servicebehovet samt på en allt större omsättning bland personalen. Cirka var tionde av Sibbo kommuns ordinarie arbetstagare har rekryterats under år 2018. Konkurrensen om arbetskraft har ökat och inom många branscher är det svårt att rekrytera nya arbetstagare. Sibbo kommuns konkurrenskraft avseende löner har ändå förbättrats och man hoppas att det här ska minska personalomsättningen och höja kommunens dragningskraft som arbetsgivare. Därtill har vi gjort betydande satsningar på utveckling av nya arbets- och verksamhetssätt, utveckling av ledarskapet och på utbildning. År 2018 inleddes språkutbildning för personalen, som man avser att utvidga under de närmaste åren. Totalt registrerades 2 404 olika utbildningsdagar i personaldatasystemet och kostnaderna för personalutbildning steg till 271 000 euro.

Kommunens personalkostnader jämte bikostnader uppgick till 56 876 617 euro. Således ökade personalkostnaderna med 6,4 % från år 2017. Lönekostnaderna ökade särskilt på grund av den allmänna förhöjning av lönerna inom kommunsektorn som genomfördes 1.5.2018 samt av de belöningar och engångsposter som kommunen betalade. Personalresurserna användes också i betydligt större utsträckning än under föregående år, vilket i sin tur resulterade i ökade lönekostnader.

Användningen av personalresursen uttryckt i hela årsverken (ÅRSV.)

Årsverk 2017-2018			
	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Utveckling- och planläggning & Ekonomi- och förvaltningsavd.	20,7	24,0	21,1
Social- och hälsovårdsavd.	346,5	352,0	375,2
Sote/förvaltning och ekonomi	9,4	10,0	10,1
Tjänster för arbetsföra	129,5	131,0	138,5
Tjänster för äldre	128,9	132,0	133,9
Tjänster för barn, unga o. familjer	44,9	45,0	61,1
Kostservicen	33,8	34,0	31,6
Bildningsavdelningen	613,7	626,0	645,7
Bildning/förvaltningstjänster	4,0	4,0	3,4
Tjänster för småbarnspedagogik	232,9	250,0	240,0
Utbildningstjänster	331,8	326,0	356,3
Kultur- och fritidstjänster	45,0	46,0	46,0
Avd. för teknik o. miljö	102,5	116,0	104,0
Byggnadstillsyn	9,3	11,0	10,7
Miljövården	5,1	6,0	5,0
Utveckling och stödtjänster	10,5	11,0	10,9
Gator och grönområden	14,7	15,0	15,4
Lokalitetsservice	63,1	73,0	62,0
Sibbo vatten	8,2	10,0	8,6
Sammanlagt	1141,8	1176,0	1202,9

Antalet sjukfrånvaron ökade betydligt från år 2017. På grund av sjukdom förlorade man totalt 19 275 kalenderdagar och antalet sjukdagar var cirka 20 % större än under föregående år. Mest ökade andelen medellång frånvaro 8–30 dagar. I förhållande till personalstyrkan uppgick sjukfrånvaron till 14,7 kalenderdagar per arbetstagare. Per varje fullt årsverke uppgick sjukdagarna till 16,0 dagar, vilket innebär att sjukfrånvaron i Sibbo kommun fortsättningsvis ligger på en lägre nivå än inom kommunsektorn i genomsnitt. Var tredje arbetstagare hade inte en enda sjukdag år 2018. Totalt registrerades 90 arbetsolycksfall, som sammanlagt orsakade 592 frånvarodagar. Det inträffade inte några allvarliga arbetsolyckor, och antalet arbetsdagar som gick förlorade på grund av olyckor kan anses vara relativt lågt, eftersom det utgör endast cirka 3 % av alla sjukfrånvaron.

År 2018 avgick 18 personer med ålderspension. Två personer beviljades pension på grund av arbetsoförmåga. Medelåldern hos de personer som avgick med ålderspension i Sibbo var 63,9 år.

1.1.6 Miljön

Kommunens arbete för en hållbar utveckling sker över förvaltningsgränserna och helheten koordineras centraliserat. Under budgetåret främjades energi- och klimatfrågor på många olika sätt.

Under år 2018 utarbetades en utredning om att inleda persontrafik på banavsnittet Kervo–Nickby. Enligt utredningen ska öppnandet av Kervo-Nickby-banan för persontrafik infogas i MBT-planen i de trafikinvesteringar som ska göras före år 2030. Målet är att persontågstrafiken inleds redan år 2025. För att detta ska vara möjligt måste särskilt markanvändningen i Nickby utvecklas snabbt och Sibbo kommun måste stödja persontrafiken i det skede då den tas i bruk. Att öppna banavsnittet mellan Kervo och Nickby för persontrafik ökar betydligt användningen av kollektivtrafik i Nickby med omnejd och minskar användningen av bil som fortskaffningsmedel. Ibrukttagandet av KeNi-banan minskar de årliga utsläppen av koldioxid med cirka 500 ton, och i praktiken är projektet Sibbos enda möjlighet att uppnå de MBT-mål som uppställts för kommunen.

Kommunens centrum Nickby och Söderkulla är bra belägna både trafikmässigt och med tanke på utvecklingen av kollektivtrafiken. Till följd av att centrala områden i Nickby och Söderkulla har detaljplanerats har bostadsbyggandet börjat öka i dessa områden. Detta möjliggör bättre kollektivtrafikförbindelser och närtjänster.

Inom planläggningen och samhällsutvecklingen har man infört nya hållbara verksamhetssätt. Bland annat byggnadernas takåsar riktas så att det är möjligt att tillvarata solenergi. Till följd av den nya byggnadsordningen underlättas tillståndsförfarandet beträffande solfångare.

År 2015 drog Avdelningen för teknik och miljö upp riktlinjer enligt vilka energieffektivitet och möjligheter till decentraliserad energiproduktion ska beaktas i alla nya fastigheter och sådana som saneras. Energilösningen och lösningen för inomhusbelysningen i Sibbo huvudbibliotek, som beslutades om år 2017, är ett exempel på åtgärder som vidtagits enligt dessa riktlinjer. En lokal och ekologisk energiproduktionslösning ska tillämpas i samband med utbyggnaden och ombyggnaden av Sipoonlahden koulu och den kommer att tillämpas även i samband med till exempel Nickby Hjärta och Nickby Hjärtas daghem.

Miljöaspekter togs även i beaktande vid upphandlingen av el vilket ledde till att Sibbo kommun övergick till att använda elenergi från förnybara energikällor i början av år 2018. Utöver användningen av förnybar energi har Kervo energi övergått till att använda förnybart bränsle som energikälla för fjärrvärmen i Nickby.

Med tanke på planläggningsekonomi, konstruktionernas livscykel och miljön är det viktigt att man känner till byggförhållandena då områden planeras. Man har till exempel kartlagt förekomsten av sura sulfatmarker och då kan markens egenskaper beaktas i tillräckligt god tid.

Belastningen på vattendragen minskar som ett resultat av att nätverket för centraliserade vattentjänster utvidgas, avloppsvattnet avleds till reningsverket i Vik samt att vattenandelslagen utvecklas. Behandlingen och avledningen av dagvatten på nya detaljplaneområden beaktas redan då byggandet av området inleds. Infiltrations- och fördröjningskonstruktioner för dagvatten kan även fungera som metoder som livar upp miljön.

Beslutet att anta Östersjöutmaningen, främja fungerande förbindelser för gång- och cykeltrafik, målet att beakta energi- och miljökonsekvenser i planläggningen samt att öka utbudet på vegetarisk mat inom skolbespisningen är exempel på kommunens arbete för en hållbar utveckling. För att en hållbar utveckling ska kunna främjas måste kommunen ses som en helhet, inte som många små processer. Detta betyder att även kommunens interna och externa kommunikation samt samarbetet med grannkommunerna, företagen och andra aktörer får en särskild roll.

1.1.7 Bedömning av den sannolika framtida utvecklingen

Budgeten för år 2019 som kommunfullmäktige i Sibbo godkände i december 2018 grundar sig på ett resultat på 0,1 miljoner euro under räkenskapsperioden samt på en nettolåneupptagning på 21 miljoner euro. I och med att bokslutet för år 2018 är betydligt sämre än budgeterat kommer det att vara svårt att förverkliga budgeten för år 2019. Utgångspunkten är ändå att budgetramen håller eftersom man för nettoutgifterna reserverat 3,8 procent mer än utfallet i bokslutet för år 2018. Om budgeten för år 2019 förverkligas skulle ökningen av nettoutgifterna från år 2017 uppgå till totalt 7,8 procent, vilket är en ganska stor ökning på två år. Kostnadsdisciplinen måste vara stram under hela 2019 och de redovisningsskyldiga måste se till att ekonomin för de enheter som hör till deras ansvarsområden och resultatenheter följs upp regelbundet.

Den framtida ökningen av skatteintäkter påverkas av den positiva trenden inom den allmänna ekonomin och sysselsättningen. En fortgående befolkningsökning är ändå en belastning också för ordnandet av kommunens tjänster samt för investeringsprogrammet. I investeringsprogrammet har man redan förberett sig för kommunens tillväxt.

Kostnaderna för kommunens serviceproduktion kommer att granskas med hjälp av en så kallad Maisema-modell där Sibbo kommuns kostnadsstruktur jämförs med andra kommuner som deltar i modellen. Den första jämförelsen görs i februari 2019 utifrån uppgifterna från bokslutet år 2017, och nästa jämförelse görs under våren 2019 utifrån bokslutsuppgifterna för år 2018. Av bokslutsuppgifterna för år 2018 jämför man först kostnaderna för resultatområdet utbildningstjänster.

Händelser efter räkenskapsperioden:

Man nådde ett avtal med Sipoonranta Oy om att häva markanvändningsavtalet för Sibbostrand.

Kommunstyrelsen beslutade att Sibbo kommun stegvis blir kund hos KuntaPro Oy/Sarastia Oy med start 1.4.2019 och att man inleder förberedelser för att delvis lägga ut ekonomi- och löneräkningstjänsterna till Sarastia Oy.

1.1.8 Bedömning av de viktigaste riskerna och osäkerhetsfaktorerna samt övriga faktorer som påverkar utvecklingen av verksamheten

Då tillväxten inom samhällsekonomin saktar ner finns det en särskild risk för att kostnaderna för kommunens driftsekonomi ökar i förhållande till inkomstbasen och de kostnader som skuldsättningen inom investeringsprogrammet orsakar. Kommunen skuldsätter sig i snabb takt på grund av en investeringsnivå som fortsättningsvis är hög, och eftersom räntorna enligt prognoser kommer att stiga under detta års lopp och de långa räntorna (statens obligationer, 10 år) når en nivå på 2,1 procent efter ett par år, är det möjligt att räntorna till och med fyrdubblas. En betydande osäkerhetsfaktor under nästa planperiod är också de riktlinjer som regeringen efter riksdagsvalet drar upp om den regionala organiseringen av social- och hälsovården.

1.2 REDOGÖRELSE FÖR KOMMUNENS INTERNA KONTROLL OCH RISKHANTERING

Enligt kommunallagen ska fullmäktige besluta om grunderna för kommunens och kommunkoncernens interna kontroll och riskhantering.

Kommunstyrelsen ansvarar enligt kommunallagen för ordnandet av den interna kontrollen.

Kommunstyrelsen ska i samband med bokslutet redogöra för hur den interna kontrollen och riskhanteringen har ordnats i kommunen, om brister i kontrollen har uppdagats under räkenskapsperioden och hur man har för avsikt att utveckla den interna kontrollen och riskhanteringen.

Ordnandet av den interna kontrollen och riskhanteringen i Sibbo

Den interna kontrollen är en del av kommunens och kommunkoncernens lednings- och förvaltningssystem. Den interna kontrollens aktörer och ansvar beskrivs i Sibbo kommuns anvisningar för intern kontroll och riskhantering. Beslutanderätten finns beskriven i detalj i förvaltningsstadgan, avdelningarnas förvaltningsstadgor samt i kommunstyrelsens och utskottens beslut.

Helheten som omfattar den interna kontrollen och riskhanteringen baseras på organiseringen av förvaltningen, tydliga ledningsansvar, kontrollåtgärder, rapportering, uppföljning och utvärdering. Målet är att åstadkomma en kontinuerlig process som utvecklas årligen för att främja verksamhetssätten. Vi bedömer regelbundet hur målen, verksamhetsprocesserna och riskerna förverkligas.

Avsikten med den interna kontrollen är att säkerställa att kommunens verksamhet är ekonomisk och resultatrik, att informationen som besluten bygger på är tillräcklig och tillförlitlig, att lagstiftning, myndighetsföreskrifter och beslut fattade av olika organ iakttas och att egendom och resurser tryggas.

Kommundirektören, de ledande tjänsteinnehavarna samt cheferna för resultatområdena och enheterna ansvarar för genomförandet av en genomgripande riskhantering och kontroll samt för en regelbunden rapportering till kommunstyrelsen och utskotten.

Den dagliga verksamheten styrs dessutom av definieringen av uppgiftsbeskrivningarna, befogenheterna att godkänna beställningar och räkningar samt ersätтарarrangemangen.

Uppföljningen av ekonomin grundar sig på en fungerande månadsrapportering, som analyseras regelbundet inom ramen för överenskomna tidtabeller. Vid analyseringen fokuserar man på uppföljning av avvikelser och vid behov på korrigerande åtgärder. En operativ månadsrapport skickas en gång i månaden till kommunens ledningsgrupp och kommunstyrelsen, mellanbokslut görs upp var fjärde månad. Ömsesidiga fastighetsaktiebolag följs i samband med den normala månadsrapporteringen. Beträffande dotterbolagen Bost. Ab Sibbo Gransångaren och Sibbo Ishall Ab följs resultatet i mellanboksluten. Därtill deltar en representant av respektive enhet vid behov i styrelsens möten.

Den interna revisionens roll

Den interna revisionen är underställd kommundirektören och rapporterar till kommundirektören och kommunstyrelsen.

Sibbo kommun har ingen intern revisor i sin tjänst. Intern revision har inte heller skaffats som köpservice under 2018. Våren 2019 utarbetas en verksamhetsplan för den interna revisionen åtminstone för år 2019. Denna plan koordineras i samarbete med revisionsnämnden, revisorn, det interna revisionssamfundet, kommundirektören samt ekonomi- och förvaltningsdirektören bland annat för att undvika överlappningar inom den externa och interna revisionen.

För skötseln och utvecklingen av den interna revisionen utnyttjas också rapporter och iakttagelser av externa revisorer.

Risker

En riskkartläggning genomfördes enhetsvis på våren 2017. I samband med processen identifierades utöver ovan nämnda risker även följande riskfaktorer: kommunens invånarantal växer inte enligt planerna eller växer okontrollerat; investeringar genomförs inte enligt tidtabellen; problem gällande markanskaffning och -försäljning; projekt som blir försenade på grund av planbesvären; oförutsägbara kostnader relaterade till specialistsjukvården och skötseln av arbetslöshet; marginalisering av ungdomar i Sibbo; ränterisken i anknytning till lånebeståndet samt riskerna som förknippas med IT. Samarbetet mellan förvaltningsgrenarna kan fortfarande förbättras. År 2018 genomförde man ingen separat bedömning av riskerna.

Finansierings- och ränterisker

Målet med kommunens finansierings- och ränteriskhantering är att skydda kommunen från ogynnsamma förändringar på finansieringsmarknaden. Kredittagningskostnaderna och växlingarna i dem påverkas i första hand av euroområdet allmänna räntenivå och dess förändringar. Man påverkar kostnaderna och riskerna främst genom att kontrollera skuldens ränteriskenivå och förverkliga en så kostnadseffektiv kredittagning som möjligt för kommunen. Ränterisken hanteras i huvudsak genom att balansera krediterna med fast ränta och krediterna med rörlig ränta.

Kommunstyrelsen har godkänt en anvisning om användning av derivatavtal i hanteringen av Sibbo kommuns ränte- och låneportfölj. Inga derivatavtal har ingåtts för närvarande.

Kommunens låneportfölj utvärderas regelbundet med hjälp av analysverktygen i låneprogrammet Apollo. Av 31.12.2018 var antalet lån bundna till långa räntor 47 procent av den totala låneportföljen. Målet är att höja säkringskvoten (= antalet lån bundna till långa referensräntor) till 50 procent under 2019.

Skaderisker

Skade- och ansvarsriskerna har begränsats genom försäkringar. Kommunen har anlitat försäkringsmäklaren Novum från och med början av år 2016. Kommunen anlitar i huvudsak försäkringsbolaget If. Till de delar som kommunens försäkringar inte ersätter egendomsskador, täcks de ur skadefonden som förvaltas av finansieringens resultatområde. Kommunen utvidgade ansvarsförsäkringsskyddet för förvaltningen från och med 1.1.2018.

Rättegångar och förvaltningsdomstolsprocesser

Ett besvär om delgeneralplanen för Immersby behandlades vid Högsta förvaltningsdomstolen. Helsingfors förvaltningsdomstol behandlade ett besvär i anknytning till detaljplaneändringen och gav sitt beslut i december 2018. Vid rätten behandlas ett tvistemål i anknytning till anställningsförhållanden med ett eventuellt maximalt skadeståndsanspråk motsvarande utöver rättegångskostnaderna även vederbörande personens lön för två år.

Kontroll av anskaffning, överlåtelse och skötsel av egendom

Inga garantiansvar realiserades under år 2018.

Avtalsverksamhet

Avtalen ska upprättats så att de skyddar kommunens intressen och för varje avtal ska utses en instans som ansvarar för kontrollen. Bindande anvisningar för avtal finns i upphandlingsanvisningarna, förvaltningsstadgorna och i anvisningarna för budgetens genomförande.

Vid riskhantering betonas vikten av förberedning av avtalen innan de egentliga avtalen undertecknas/godkänns.

Social- och hälsovårdsavdelningen höll såsom överenskommit flera möten angående kontroll och samarbete med sina avtalspartner. Med KUUMA-kommuner har man också kommit överens om samarbete vad gäller kontrollen. Kommunen har tillgång till serviceproducenternas egenkontrollplaner, verksamhetsberättelser, bokslut och andra nödvändiga dokument då kontrollen genomförs.

Framtida utveckling inom riskhantering och intern kontroll

Den interna kontrollens och riskhanterings läge i kommunen kartläggs under år 2019, vid behov med hjälp av en utomstående expert. En riskanalys utarbetas/uppdateras, som modell använder man till exempel riskanalysen från våren 2017.

1.3 RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT OCH FINANSIERING AV VERKSAMHETEN

1.3.1 Räkenskapsperiodens resultat

Resultaträkning, primärkommunen och Sibbo Vatten

EXTERN RESULTATRÄKNING (1000 euro)

	1 000 €	2018	2017
Verksamhetsintäkter		25 941	24 072
Verksamhetskostnader	-	130 615	-124 915
Verksamhetsbidrag	-	104 674	-100 843
Skatteinkomster		98 946	96 899
Statsandelar		13 390	14 621
Finansiella intäkter och kostnader	-	307	-361
Årsbidrag		7 356	10 316
Avskrivningar och nedskrivningar	-	7 183	-7 279
Extraordinära intäkter			
Extraordinära kostnader			
Räkenskapsperiodens resultat		173	3 037
✓ Bokslutsdispositioner		1 359	1 339
Över-/ (under)skott		1 532	4 376

RESULTATRÄKNINGENS NYCKELTAL

	2018	2017
Verksamh.intäkter/Verksamh.kostn., %	19,9	19,3
Årsbidrag/avskrivningar, %	102,4	141,7
Årsbidrag, €/invånare	356	508
Invånarantal	20 643	20 310

Verksamhetens intäkter i procent av verksamhetens kostnader

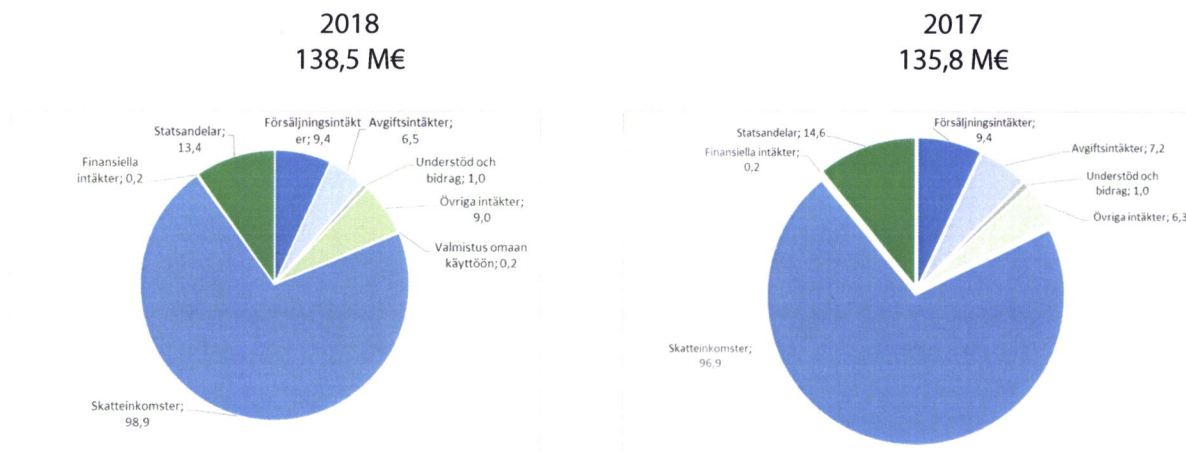
= 100 x Verksamhetens intäkter / (Verksamhetens kostnader – Tillverkning för eget bruk)

Årsbidraget i procent av avskrivningarna

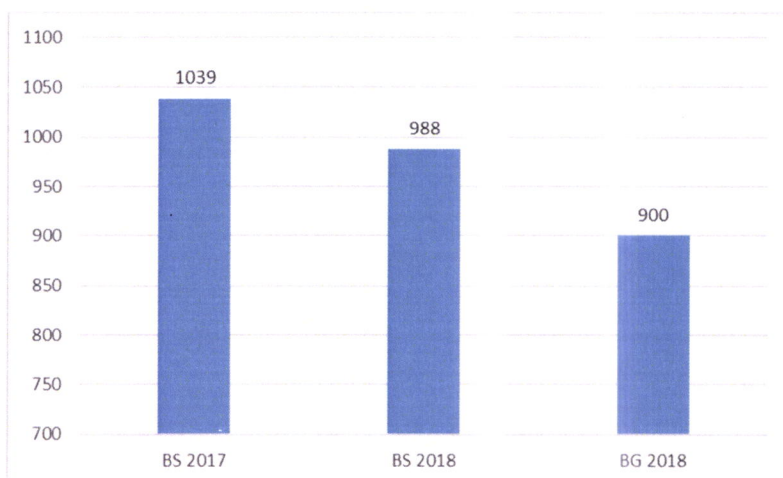
= 100 x Årsbidrag / Avskrivningar

Intäkter

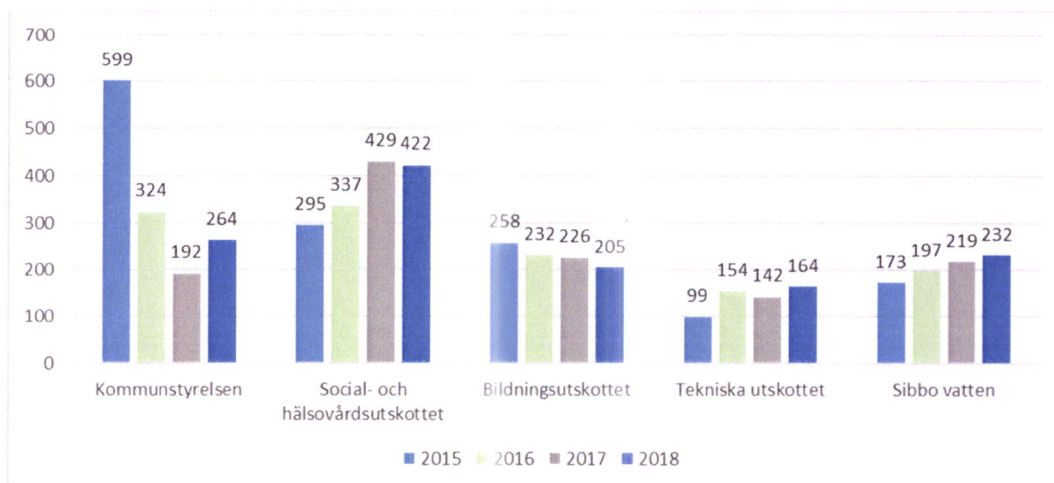
Externa intäkter sammanlagt (primärkommunen och Sibbo Vatten)

Externa verksamhetsintäkter, euro/person utan försäljningsvinster, delkoncernen

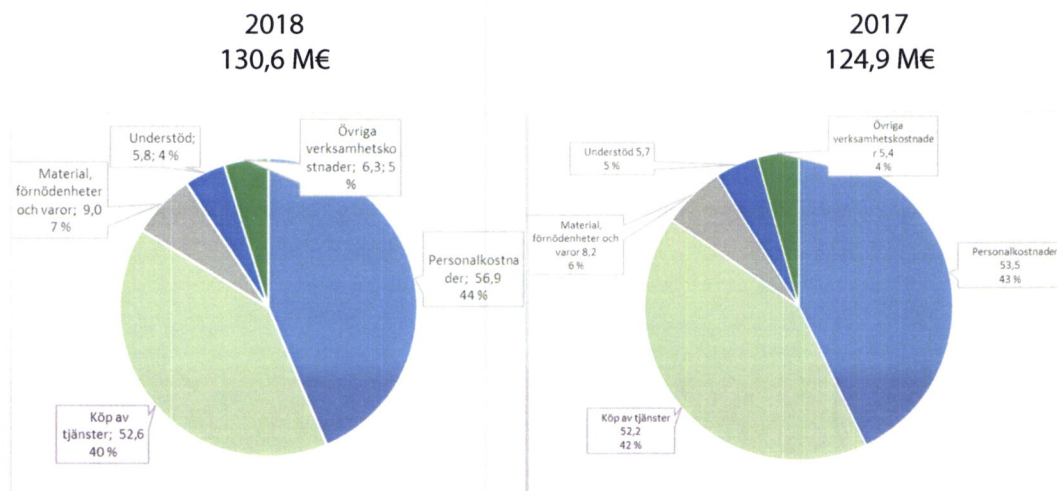
Externa verksamhetsintäkter avdelningsvis, euro/invånare (inklusive försäljningsvinster), inklusive primärkommunen & Sibbo Vatten

Kostnader

År 2018 uppgick Sibbo kommuns totala kostnader till 130,6 miljoner euro (2017 124,9 milj. euro), en ökning på 5,7 miljoner euro (4,6 %). De mest betydande kostnaderna var personalkostnaderna och köpta tjänster, som år 2018 uppgick till sammanlagt 109,5 miljoner euro (84 % av de totala kostnaderna).

Externa kostnader sammanlagt (primärkommunen och Sibbo Vatten)

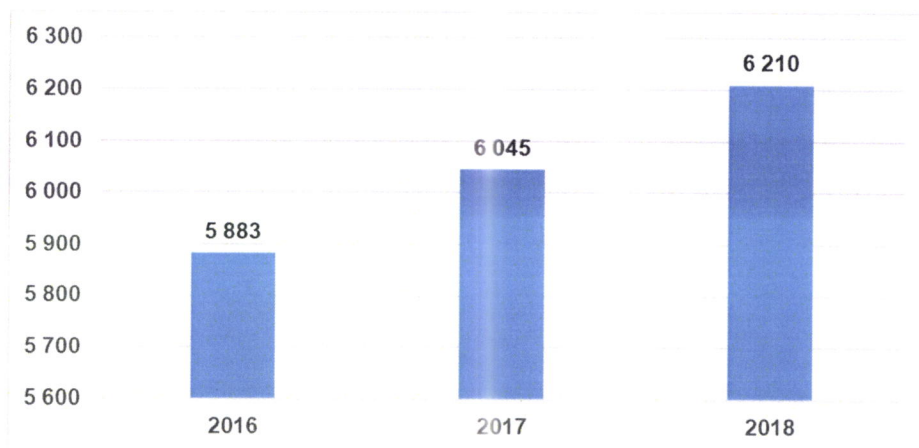

Verksamhetsutgifter, primärkommunen & Sibbo Vatten

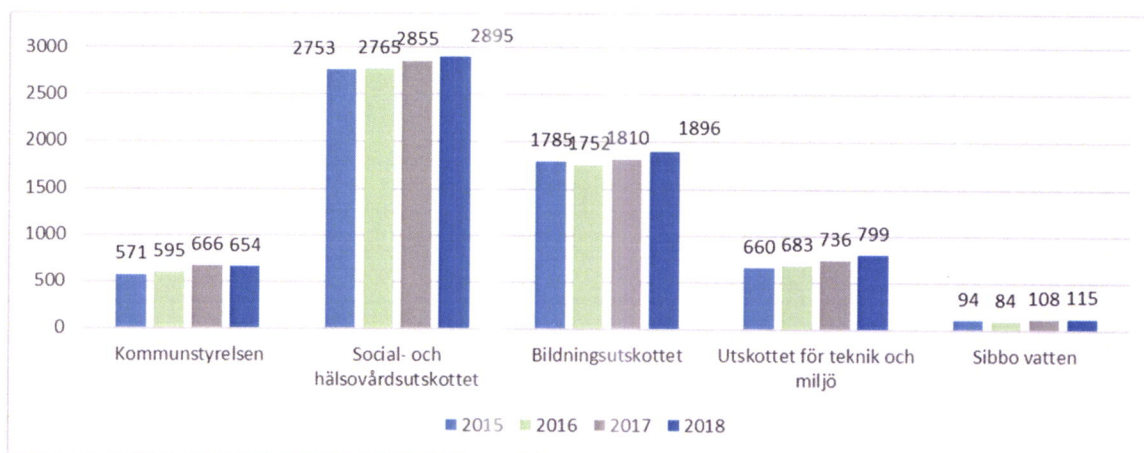
Verksamhetens kostnader, exte	2013	2014	2015	2015	2016	2017	2018	2018	Utfall/BG
1000 €	Utfall	Utfall	Utfall	BG	Utfall	Utfall	Utfall	BG	
Personalkostnader	51 242	51 440	51 224	52 563	51 433	53 469	56 877	56 856	0,0 %
Köp av tjänster	47 164	47 252	46 778	47 448	49 625	52 192	52 601	51 967	1,2 %
Material, förnödenheter och varor	7 537	7 232	6 906	7 110	7 169	8 157	9 041	8 332	8,5 %
Understöd	5 523	5 919	6 281	5 908	6 363	5 675	5 818	5 830	-0,2 %
Övriga verksamhetskostnader	2 629	2 621	2 575	2 574	2 970	5 422	6 277	6 203	1,2 %
Verksamhetens kostnader, exte	114 095	114 464	113 764	115 603	117 560	124 915	130 615	129 188	-4,4 %

De externa verksamhetskostnaderna ökade med 5,7 miljoner euro i jämförelse med året innan. De övriga verksamhetskostnaderna inbegriper vederlag till fastighetsbolag till ett belopp av cirka 2,7 miljoner euro. De jämförbara verksamhetskostnaderna (delkoncernen) uppgick till 128,2 miljoner euro, varvid kostnaderna/invånare vore 6 210 euro. Kommunens kostnader för integration av ungdomar som beviljats asyl ersattes av staten/NTM-centralen till ett belopp av 2,3 miljoner euro år 2018.

De externa verksamhetskostnaderna per invånare (euro) har utvecklats enligt tabellen nedan (delkoncernen):

Externa verksamhetsutgifter avdelningsvis, euro/invånare, inklusive primärkommunen och Sibbo Vatten

Ökningen av kommunens nettoutgifter år 2018 jämfört med år 2017 var 3,8 miljoner euro (3,8 %). Verksamhetens kostnader ökade med 5,7 miljoner euro och verksamhetsintäkterna med 1,7 miljoner euro. År 2018 täckte verksamhetsintäkterna 19,7 % (2017 16,1 %) av verksamhetskostnaderna.

År 2018 var årsbidraget 7,35 miljoner euro (2017 10,3 milj. euro), per invånare räknat 356 euro (2017 497 euro).

Räkenskapsperiodens resultat år 2018 var +173 000 euro (2017 +3,03 milj. euro). Räkenskapsperiodens resultat minskade alltså med 2,8 miljoner euro jämfört med året innan.

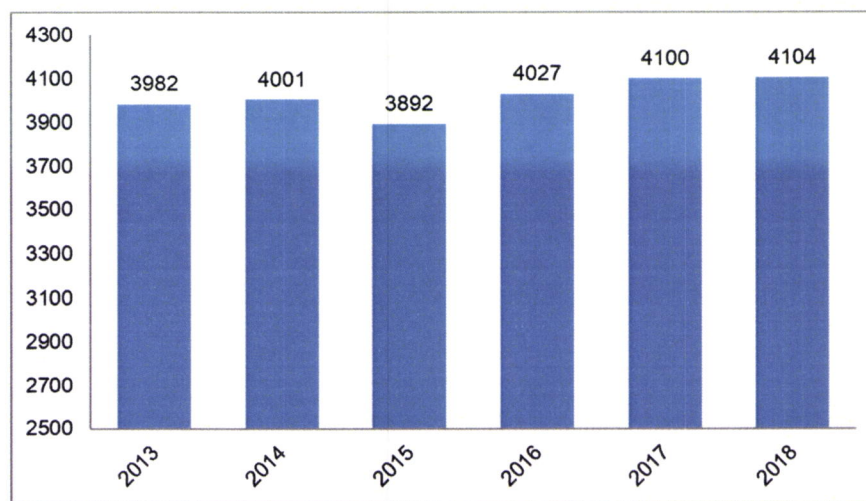
Efter bokslutsdispositionerna uppvisar bokslutet för år 2018 ett överskott på 1,53 miljoner euro (2017 +4,37 milj. euro).

Till följd av nya stadganden är kommunerna skyldiga att täcka väsentliga och långvariga underskott i sådana samkommuner som kommunen är medlem i. Sådana underskott ingår inte i bokslutet 2018.

Skatteinkomster och statsandelar

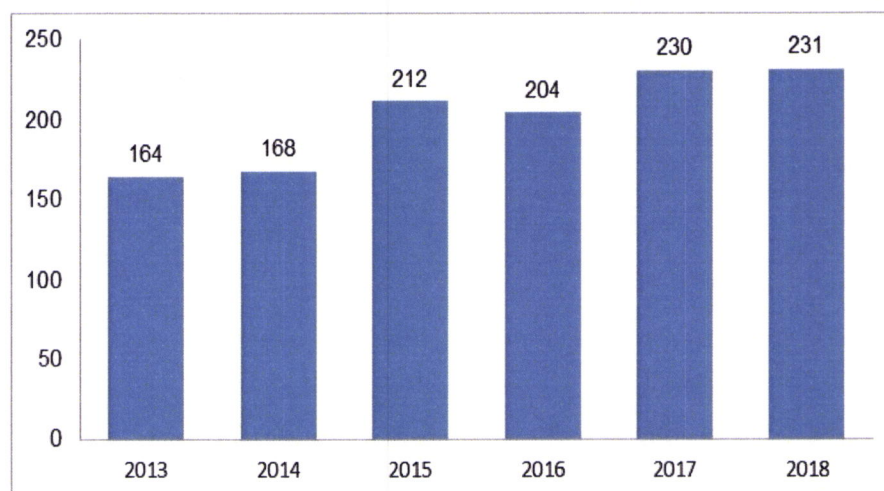
Skatteintäkter & statsandelar	2014	2015	2016	2017	2018	2018	2018 BG/ 2018 utfall
m€	Utfall	Utfall	Utfall	Utfall	Utfall	BG	
Kommunalskatt	76,2	75,5	80,2	83,2	84,7	84,5	0,2 %
Fastighetsskatt	6,9	7,6	8,4	9,0	9,4	9,7	-3,1 %
Samfundsskatt	3,2	4,1	4,1	4,7	4,8	4,6	4,3 %
Skatteinkomster sammanlagt	86,3	87,2	92,7	96,9	98,9	98,8	0,1 %
Utveckling % jfr med föregående år							
Statsandelar	21,6	19,0	20,2	19,4	18,8	18,7	0,5 %
Skatteutjämning (kom samfund.skatt)	-6,0	-4,4	-4,4	-4,8	-5,4	-5,4	0,0 %
Statsandelar sammanlagt	15,6	14,6	15,8	14,6	13,4	13,3	0,8 %

Utveckling av kommunalskatteinkomsterna per invånare

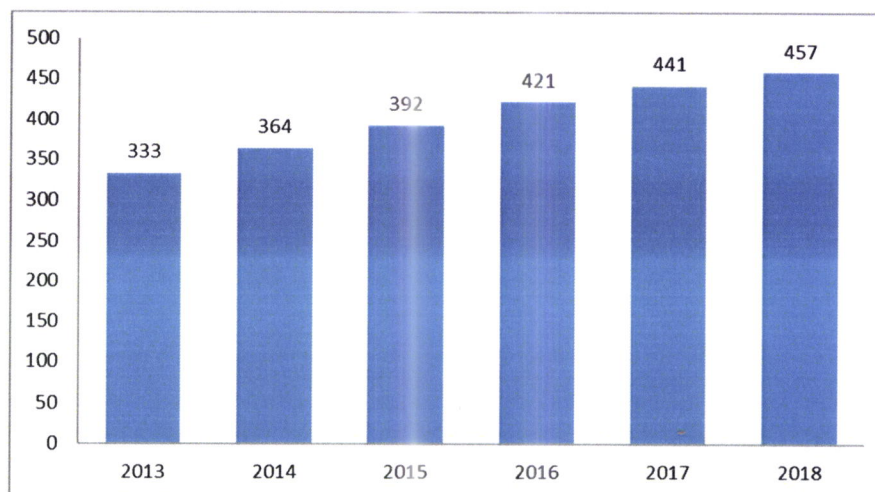
Kommunalskatten ökade jämfört med föregående år främst som en följd av att kommunens utdelning av samfundsskatten ökade och befolkningen växte. Sibbos fördelningsandel av samfundsskatten var 0,0043292025 i februari 2018 och 0,0044786365 i december 2018.

Utveckling av samfundsskatteinkomsterna per invånare

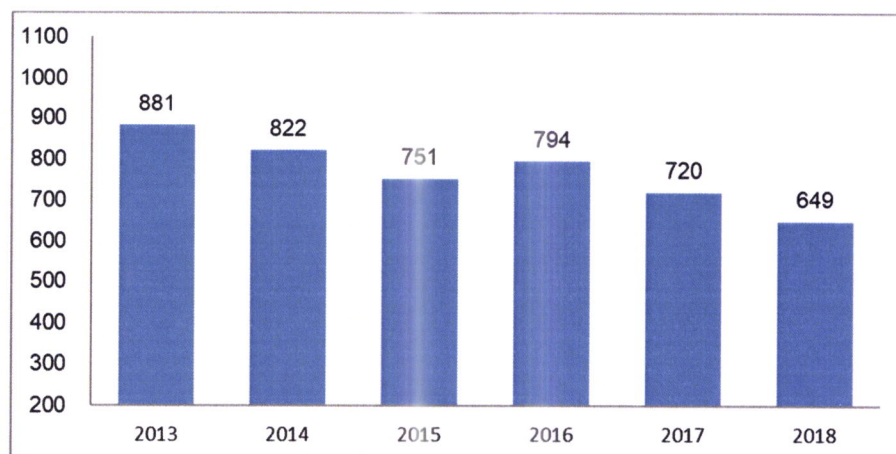
Kommunernas fördelningsandel ökade från 30,34 procent till 31,35 procent år 2018. Kommunernas inkomster av samfundsskatten (1,86 miljarder euro) hölls dock på samma nivå som år 2017.

Utveckling av fastighetsskatteinkomsterna per invånare

Den största enskilda orsaken till att fastighetsskatteinkomsterna ökade var att beskattningsvärdet för allmänna byggnader steg med cirka 30 miljoner euro i jämförelse med året innan. Detta gav kommunen cirka 300 000 euro mera i skatter än förra året.

Utveckling av statsandelarna per invånare

1.3.2 Finansiering av verksamheten

Finansieringsanalys, primärkommunen och Sibbo Vatten

	1 000 €	2018	2017
Kassaflödet i verksamheten			
Årsbidrag		7 356	10 316
Korrektivposter till internt tillförda medel	-	4 237	-1 883
Kassaflödet för investeringarnas del			
Investeringsutgifter	-	33 482	-13 262
Finansieringsandelar för investeringsutgifter		20	120
Försäljningsinkomster av tillgångar bland bestående aktiva		4 505	2 413
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöc -		25 839	-2 296
Kassaflödet för finansieringens del			
Förändringar i utlåningen			
Minskning av utlåningen		-	0
Förändringar i lånebeståndet			
Ökning av långfristiga lån		12 000	18 300
Minskning av långfristiga lån	-	9 554	-13 557
Förändring av kortfristiga lån		15 000	0
Förändringar i eget kapital		-	0
Övriga förändringar i likviditeten		6 357	3 967
Kassaflödet för finansieringens del		23 803	8 710
Förändring av likvida medel	-	2 036	6 414
Likvida medel 31.12		7 135	9 171
Likvida medel 1.1		9 171	3 246

FINANSIERINGSANALYSENS NYCKELTAL	2018	2017
Intern finansiering av investeringar, %	22,0	78,5
Inkomstfinansiering av kapitalutgifter, %	17,1	38,6
Låneskötselbidrag	0,8	0,8
Likviditet, kassadagar	15	22

Investeringarnas inkomstfinansiering

= 100 x Årsbidrag/Egen anskaffningsutgift för investeringar

Med egen anskaffningsutgift för investeringar avses det belopp som man får när posten investeringsutgifter i finansieringsanalysen minskas med finansieringsandelarna i samma analys.

Låneskötselbidrag

= (Årsbidrag + Räntekostnader)/(Räntekostnader + Amorteringar på lån)

Likviditet (kassadagar)

= 365 dgr x Likvida medel 31.12/Kassautbetalningar under räkenskapsperioden

Finansieringsanalysens innehåll

År 2018 uppgick kassaflödet i verksamheten till +3,1 miljoner euro. År 2018 var bruttoinvesteringsutgifterna sammanlagt 33,5 miljoner euro.

Mellanresultatet räknat som skillnaden mellan kassaflödet i verksamheten och kassaflödet för investeringarnas del var 25,8 miljoner euro negativt under räkenskapsperioden. År 2017 var motsvarande belopp 2,3 miljoner euro negativt.

Finansieringens kassaflöde år 2018 var sammanlagt +20,8 miljoner euro. Långfristiga lån lyftes till ett sammanlagt belopp av 12 miljoner euro och amorteringarna uppgick till 9,6 miljoner euro. Förändringar av kortfristiga lån var +15 miljoner euro.

I början av året uppgick kommunens kassamedel till 9,2 miljoner euro och i slutet av året till 7,1 miljoner euro. I slutet av året hade kommunen outnyttjade kreditlimiter till ett belopp av 10 miljoner euro.

1.4 DEN FINANSIELLA STÄLLNINGEN OCH FÖRÄNDRINGAR I DEN

Balansräkning och nyckeltal, primärkommunen och Sibbo Vatten

	1 000 €	31.12.2018	31.12.2017
AKTIVA			
BESTÅENDE AKTIVA		229 917	203 905
Immateriella tillgångar		168	166
Materiella tillgångar		182 722	156 731
Placeringar		47 027	47 008
FÖRVALTADE MEDEL		259	269
RÖRLIGA AKTIVA		16 297	17 944
Omsättningstillgångar		22	21
Fordringar		9 139	8 752
Kassa och bank		7 135	9 170
AKTIVA SAMMANLAGT		246 473	222 118
PASSIVA			
EGET KAPITAL		84 228	82 696
Grundkapital		68 113	68 113
Över-/underskott från tidigare räkenskaper		14 583	10 207
Räkenskapsperiodens över-/underskott		1 532	4 376
AVSKRIVNINGSDIFFERENS OCH RESERVER		42 885	44 244
AVSÄTTNINGAR		163	163
FÖRVALTAT KAPITAL		259	269
FRÄMMANDE KAPITAL		118 937	94 746
Långfristigt		67 036	59 401
Kortfristigt		51 901	35 345
PASSIVA SAMMANLAGT		246 473	222 118

BALANSRÄKNINGENS NYCKELTAL	31.12.2018	31.12.2017
Accumulerat över-/underskott, 1000 €	16 115	14 583
Accumulerat över-/underskott,€/invånare	781	718
Soliditetsgrad, %	53,8	61,3
Skulder och ansvar i procent av verksamhetsint	78,6	64,9
Relativ skuldsättningsgrad, %	78,6	58,9
Lånebestånd 31.12, milj €	69,0	51,6
Lånestocken 31.12, €/invånare	3 342	2 538
Lånefordringar 31.12, 1000 €	2,3	2,3
Invånarantal	20 643	20 310

Accumulerat över-/underskott

= Över-/underskott från tidigare räkenskapsperioder och räkenskapsperiodens Över-/underskott

Soliditetsgrad, %

= $100 \times (\text{Eget kapital} + \text{Avskrivningsdifferens och reserver}) / (\text{Hela kapitalet} - \text{Erhållna förskott})$

Finansieringsförmögenhet, euro/invånare

= $(\text{Fordringar} + \text{Finansiella värdepapper} + \text{Kassa och bank} - (\text{Främmande kapital} - \text{Erhållna förskott})) / \text{Invånarantal}$

Relativ skuldsättningsgrad, %

= $100 \times (\text{Främmande kapital} - \text{Erhållna förskott}) / \text{Driftsinkomster}$

Lånebestånd 31.12

= $\text{Främmande kapital} - (\text{Erhållna förskott} + \text{Skulder till leverantörer} + \text{Resultatregleringar} + \text{Anslutningsavgifter och övriga skulder})$

Lånefordringar 31.12

= Masskuldebrevslånefordringar och övriga lånefordringar som bokförts bland placeringar

1.5 TOTALA INKOMSTER OCH UTGIFTER

Primärkommunen och Sibbo Vatten

År 2018 var kommunens totala utgifter 174,2 miljoner euro och totala inkomster 165,8 miljoner euro. De totala utgifterna överskred de totala inkomsterna med 8,4 miljoner euro. Eftersom de övriga externa förändringarna av likviditeten i finansieringsanalysen var 3,4 miljoner euro, minskade de likvida medlen med 5 miljoner euro.

INKOMSTER	2018	2017
1 000 €		
Verksamhet		
Verksamhetsintäkter	25 790	24 072
Tillverkning för eget bruk	151	
Skatteinkomster	98 946	96 899
Statsandelar	13 390	14 621
Ränteintäkter	26	24
Övriga finansiella intäkter	192	172
Extraordinära intäkter		-
Korrektivposter till internt tillförda		
- Vinst på försäljning av anläggningstillgångar	- 4 237 -	1 883
Investeringar		
Finansieringsandelar för investeringsutgifter	20	120
Försäljningsinkomster av tillgångar bland bestående aktiva	4 505	2 413
Kassaflödet för finansieringens		
Minskning av utlåningen		-
Ökning av långfristiga lån	12 000	18 300
Förändring av kortfristiga lån	15 000	-
Förändringar i eget kapital		-
Totala inkomster sammanlagt	165 783	154 738
UTGIFTER		
Verksamhet		
Verksamhetskostnader	- 130 615 -	124 915
Räntekostnader	- 516 -	547
Övriga finansiella kostnader	- 10 -	9
Investeringar		
Investeringsutgifter	- 33 482 -	13 262
Finansieringsverksamhet		
Minskning av långfristiga lån	- 9 554 -	13 557
Totala utgifter, sammanlagt	- 174 176 -	152 290
I finansieringsanalysen:		
Övriga förändringar av likviditeten, absolut värde		3,4 miljoner euro
Förändring av likvida medel, absolut värde		-8,4 miljoner euro
Summa		-5,0 miljoner euro

1.6 KOMMUNKONCERNENS VERKSAMHET OCH EKONOMI

1.6.1 Sammanställning av samfund som ingår i koncernbokslutet

I kommunens koncernbokslut sammanställs kommunens bokslut och dottersamfundens bokslut samt boksluten för de samkommuner där kommunen är medlem. I koncernbokslutet för en kommun ska därtill tas upp ett mot koncernsamfundens ägarandel svarade belopp av intresseföretagens vinst eller förlust samt av förändringen i eget kapital.

Till koncernen Sibbo kommun hörde i slutet av år 2018 fem dottersamfund där kommunens ägarandel är över 50 % och som sammanställdes med koncernbokslutet. Ett intressesamfund (Bost. Ab Sibbo Tallmo) lämnades utanför som en mindre betydande faktor. Enligt gällande bestämmelser gjorde kommunen upp ett komplett koncernbokslut för räkenskapsperioden.

Sammanställning av samfund som ingår i koncernbokslutet

	Sammanställning till koncernbokslutet		
	Sammanställda		Ej sammanställda
Dotterbolag			
Bolag			
Fastighets- och bostadsbolag	5		
Samkommuner	9		
Intressesamfund	4		1
Sammanlagt	18		1

1.6.2 Styrning av koncernens verksamhet

Enligt kommunallagen och koncernanvisningarna som fastställts av fullmäktige leds och styrs koncernen av kommunstyrelsen. Kommundirektören ansvarar för den operativa ledningen.

Kommunstyrelsen övervakar att samfunden följer riktlinjer som är förenliga med kommunens mål och syften. Dessa förverkligar de uppgifter de fått, och deras mål är att under kommundirektörens ledning utföra sina uppgifter på ett effektivt och ekonomiskt sätt.

För koncernövervakningen ansvarar kommunens ledning, som enligt kommunallagen omfattar kommunstyrelsen och kommundirektören samt övriga myndigheter som anges i förvaltningsstadgan. Syftet med koncernövervakningen är att säkerställa att koncernkoncernens verksamhet är ekonomisk och resultatrik, att informationen som besluten bygger på är tillräcklig och tillförlitlig och att lagens förordningar, myndighetsanvisningar och de kommunala organens beslut följs samt att egendom och resurser tryggas.

Fördelning av behörighet och ansvar i koncernstyrningen

Enligt 14 § i kommunallagen beslutar fullmäktige om principerna för ägarstyrningen och koncernanvisningar. Dessutom beslutar fullmäktige om koncernkoncernens strategiska mål som styr koncernens ledning och dottersamfund.

Fullmäktige i Sibbo beslutar om kommunens ägarpolitiska riktlinjer, dvs. koncernanvisningarna.

Givande av anvisningar till kommunens representanter i dottersamfund

Målet är att principerna för koncernstyrningen följs förutom i dotterbolagen även i samkommunerna och intressesamfunden. Motsvarande princip följs också t.ex. i grannkommunernas affärsbolag, i vilkas verksamhet kommunen deltar och för vilkas resultat kommunen delvis är ansvarig.

Enligt koncernanvisningarna beslutar kommunstyrelsen om ställningstaganden avseende väsentliga åtgärder. De som fungerar i dottersamfundens administrationer ska följa koncernledningens anvisningar. Individuella ansvarspersoner kan utses antingen genom fullmakt, protokollsutdrag eller skilt beslut.

En övervakningsansvarig ska se till att ägarens ställningstaganden levereras till dottersamfunden och att ställningstagandena görs på det sätt som fastställs i koncernanvisningarna.

Fullmäktige godkände de nya koncernanvisningarna 23.4.2018.

Uppföljning, analys och rapportering av resultaten av dottersamfundens verksamhet och finansiella ställning

Målet att uppnå ett nollresultat för de ömsesidiga fastighetsaktiebolagen förverkligades. Koncernens övriga dotterbolag, dvs. Bostads Ab Sibbo Gransångaren och Sibbo Ishall Ab, har bedrivits enligt planerna och det har inte skett några väsentliga förändringar i deras operativa verksamhet.

Dottersamfundens verksamhet och ekonomi följdes upp regelbundet under räkenskapsperioden och samfunden rapporterade med jämna mellanrum om sin verksamhet till enheten Ekonomitjänster.

Enligt kommunstyrelsens uppfattning har de ägarpolitiska riktlinjerna följts under räkenskapsperioden.

Effektiviteten hos dottersamfundens riskhanteringssystem

Ett dottersamfunds styrelse ska sköta om att riskerna som är förknippade med företagets verksamhet identifieras och följs upp och att riskhanteringens principer har definierats. Ett koncernsamfund ska ha riskhanteringsanvisningar som har godkänts av styrelsen. För hanteringen av finansieringsriskerna ska det finnas separata anvisningar för hantering av finansieringsrisker. Enligt kommunstyrelsens uppfattning har dottersamfundens riskhantering genomförts på ett vederbörigt sätt. Inga betydande risker förverkligades under räkenskapsperioden.

Bokföringsnämndens kommunsektions utlåtande nr 113, bokföring av en samkommuns underskott i medlemskommunernas bokföring

Enligt 56 § i kommunallagen svarar medlemskommunerna i enlighet med grundavtalet för finansieringen av sådana utgifter i samkommunen som inte kan täckas på något annat sätt. Den finansiella risk som grundar sig på denna bestämmelse kan realiseras om en kommuns medlemskap i samkommunen upphör, om samkommunen upplöses eller om samkommunens uppgift upphör eller överförs till en medlemskommun eller en annan samkommun. Medlemskommunen ska bokföra sin andel av samkommunens underskott som avsättning, om underskottet sannolikt inte kan täckas inom en nära framtid genom till exempel andra åtgärder som samkommunen beslutar om.

Till följd av ovan anförda bestämmelser är kommunerna skyldiga att täcka väsentliga och långvariga underskott i sådana samkommuner som kommunen är medlem i. Sibbo kommun behövde inte göra några avsättningar under verksamhetsåret.

1.6.3 Väsentliga händelser inom koncernen

Sibbo kommuns mest betydande ägarandelar är i samkommunerna HNS och HRT. Resultatet för samkommunen HNS inklusive vinsten av försäljningen av fastigheten i Tölö var 89,7 miljoner euro (BS 2017 110,3 milj. euro). Av det operativa resultatet på 51,3 miljoner euro betalades till medlemskommunerna som återbäring av överskott 49,3 miljoner euro och som kundåterbäring till specialupptagningsområden (erva) inom den specialiserade sjukvården inom HUCS 2,1 miljoner euro. Vinsten på 38,4 miljoner euro av försäljningen av fastigheten i Tölö återbetalades i sin helhet till medlemskommunerna. Räkenskapsperiodens officiella resultat var noll euro. Resultatet för HRT:s räkenskapsperiod (preliminär uppgift) var 1,9 miljoner euro då man i budgeten hade förberett sig för ett negativt resultat på 21,1 miljoner euro.

1.6.4 Uppskattning av koncernens sannolika kommande utveckling

År 2019 är resultaträkningen för HNS:s ekonomiplaneperiod 2019–2021 20 miljoner euro negativ, men det årliga resultatmålet för ekonomiplaneåren 2020–2021 är ett nollresultat.

HRT uppskattar att underskottet i budgeten år 2019 uppgår till 35,85 miljoner euro. Även under planåren 2020 och 2021 är underskottet 22 miljoner euro.

1.6.5 Redogörelse över anordnandet av koncernövervakning

Fastighetsaktiebolagens resultat vad gäller dottersamfunden följs upp varje månad i samband med månadsrapporterna. De övriga dotterbolagens resultat följs upp i samband med delårsöversikterna.

Samkommunerna följs upp av respektive ansvarsavdelning utgående från samkommunernas boksluts- och budgetkalkyler. Rapporteringen till kommunstyrelsen sker vid behov via de representanter som valts till samkommunernas fullmäktige/styrelser.

Övriga ägarsamfund övervakas av respektive ansvarsavdelning bland annat utgående från ekonomiska siffror.

1.6.6 Koncernbalansräkning och nyckeltal

Koncernens resultat för räkenskapsperioden

Koncernens verksamhetsintäkter uppgick till 74,7 miljoner euro. Kommunens andel av verksamhetsintäkterna utgjorde 25,8 miljoner euro och de utomstående andel 48,9 miljoner euro. Av de utomstående andelar var de två största HNS:s andel 30,9 miljoner euro och HRT:s andel 11,6 miljoner euro. Koncernens verksamhetsintäkter ökade med 3,8 miljoner euro vilket till största delen berodde på att kommunens markförsäljningsintäkter var högre än tidigare. Det förekom ingen betydande variation i de utomstående inbördes andelar vad gäller verksamhetsintäkternas ökning.

Koncernens verksamhetskostnader uppgick till 177,3 miljoner euro. Kommunens andel av verksamhetskostnaderna utgjorde 130,5 miljoner euro och de utomstående andel 46,8 miljoner euro. Av de utomstående andelar var de två största HNS:s andel 29,3 miljoner euro och HRT:s andel 11,3 miljoner euro. Koncernens verksamhetskostnader ökade med 10,3 miljoner euro, kommunens andel var den största. Det förekom ingen betydande variation i de utomstående inbördes andelar vad gäller verksamhetskostnadernas ökning. Koncernens verksamhetsbidrag var –101,6 miljoner euro. De utomstående andel förbättrade bidraget med 3,1 miljoner euro.

Koncernresultaträkning och nyckeltal

	1000 €	2 018	2 017
Verksamhetsintäkter		74 669	70 852
Tillverkning för eget bruk		0	0
Verksamhetskostnader		-177 288	-167 663
Andel av intressesamfundens vinst (förlust)		1 000	266
Verksamhetsbidrag		-101 619	-96 545
Skatteinkomster		98 946	96 899
Statsandelar		15 644	14 621
Finansiella intäkter och kostnader		-434	-503
Ränteintäkter		32	25
Övriga finansiella intäkter		260	232
Räntekostnader		-553	-580
Övriga finansiella kostnader		-173	-179
Årsbidrag		12 538	14 472
Avskrivningar och nedskrivningar			
Avskrivningar enligt plan		-11 128	-11 106
Omistuksen eliminointierot		-25	
Nedskrivningar		-24	
Extraordinära poster		0	90
Arvon alentumiset			
Räkenskapsperiodens resultat		1 361	3 456
Bokslutsdispositioner		-5	0
Tilikauden verot ja laskennalliset verot		-17	0
Tilikauden verot		-5	
Laskennalliset verot		-12	
Minoritetsandelar		-237	-2
Räkenskapsperioden överskott (underskott)		1 102	3 453

RESULTATRÄKNINGENS NYCKELTAL

Verksamhetsintäkter/Verksamhetskostnader	43	42
Årsbidrag/Avskrivningar, %	113	130
Årsbidrag, euro/invånare	607	713
Invånarantal	20 643	20 310

Finansiering av koncernens verksamhet

Koncernens bruttoinvesteringar var 20,3 miljoner euro större än för ett år sedan. Kommunens nettoinvesteringar var cirka 18 miljoner euro större än året innan. Sammanlagt 34 % av den egna andelen av investeringarna täcktes genom intern finansiering. Koncernens räntebärande skulder ökade med 15,1 miljoner euro.

Koncernens finansieringsanalys och nyckeltal 2018

	1 000 €	2 018	2 017
Verksamhetens kassaflöde			
Årsbidrag		12 538	14 472
Extraordinära poster		0	90
Tillikauden verot		-5	
Korrektivposter till internt tillförda medel		-5 799	-1 869
Investeringarnas kassaflöde			
Investeringsutgifter		-36 895	-16 520
Finansieringsandelar för investeringsutgifter		70	147
Inkomster från överlåtelse av tillgångar bland bestå		5 406	2 538
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde		-24 685	-1 142
Finansieringens kassaflöde			
Förändringar i utlåningen			
Ökning av utlåningen		0	-350
Minskning av utlåningen		0	0
Förändringar i lånestocken			
Ökning av långfristiga lån		12 852	16 088
Minskning av långfristiga lån		-10 283	0
Förändring av kortfristiga lån		15 233	-3 112
Förändringar i eget kapital		-6	0
Övriga förändringar av likviditeten		5 789	-4 578
Finansieringens kassaflöde		23 585	8 048
Förändring av likvida medel		-1 100	6 905
Likvida medel 31.12, 1 000 €		12 072	13 171
Likvida medel 1.1, 1 000 €		13 171	6 266

FINANSIERINGSANALYSENS NYCKELTAL	2 018	2 017
Intern finansiering av investeringar, %	34,0	88,4
Låneskötselbidrag	1,2	4,1
Likviditet, kassadagar	19,6	26

Koncernens finansiella ställning och förändringar i den

Vid utgången av året uppgick koncernens lånebestånd till 77,7 miljoner euro (59,8 miljoner euro år 2017). Koncernens lån per invånare var 3 762 euro (2 945 euro år 2017). Samkommunernas andel av lånebeståndet var 12,6 %, dottersamfundens andel 0,46 % och modersamfundets dvs. kommunens, andel 82,8 %. Vid slutet av året uppgick koncernens hela främmande kapital till 129,3 miljoner euro. Detta var en ökning på 21,2 miljoner euro jämfört med året innan. Koncernens soliditetsgrad var 51,8% (56,4 % år 2017). Koncernens balansomslutning 31.12.2018 var 260,1 miljoner euro.

Koncernbalansräkning och nyckeltal

AKTIVA	(1 000 €)	31.12.2018	31.12.2017
BESTÄENDE AKTIVA		238 988	212 995
Immateriella tillgångar		2 646	2 163
Materiella tillgångar		228 096	203 246
Placeringar		8 245	7 585
FÖRVALTADE MEDEL		704	446
RÖRLIGA AKTIVA		20 413	24 176
Omsättningstillgångar		489	434
Fordringar		7 853	10 571
Långfristiga fordringar		65	208
Kortfristiga fordringar		7 788	10 363
Finansiella värdepapper		1 249	1 214
Kassa och bank		10 823	11 957
AKTIVA SAMMANLAGT		260 105	237 617
PASSIVA			
EGET KAPITAL		128 912	127 841
Grundkapital		68 113	68 113
Uppskrivningsfond			
Övriga egna fonder		664	553
Överskott (underskott) från tidigare räkenskapsår		59 032	55 721
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)		1 102	3 453
MINORITETSANDELAR		373	67
AVSÄTTNINGAR		856	1 148
FÖRVALTAT KAPITAL		705	448
FRÄMMANDE KAPITAL		129 259	108 112
Långfristigt		66 688	63 492
Kortfristigt		62 571	44 619
TOTALT		260 105	237 617

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT	2 018	2 017
Omavaraisuusaste, %	51,8 %	56,4 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	62,4 %	53,2 %
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista, %	69,9 %	59,0 %
Kertynyt ylijäämä/alijäämä, euro	60 134 291	59 174 522
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas	2 913	2 914
Konsernin lainat, €/asukas	3 762	2 945
Konsernin lainakanta 31.12., euro	77 650 960	59 821 741
Konsernin lainasaamiset 31.12., euro	2 967	3 145
Henkilöstön lukumäärä	1 774	1 413

1.7 RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT OCH BALANSERINGSÅTGÄRDER FÖR EKONOMIN

1.7.1 Behandling av räkenskapsperiodens resultat

Enligt 115 § i kommunallagen ska kommunstyrelsen i verksamhetsberättelsen lägga fram förslag till behandling av räkenskapsperiodens resultat samt vid behov redogöra för hur balanseringen av ekonomin utfallit under räkenskapsperioden samt för den gällande ekonomiplanens tillräcklighet för balanseringen av ekonomin.

Med räkenskapsperiodens resultat avses resultatet i resultaträkningen före reserveringar och fondöverföringar. Resultatet för kommunens räkenskapsperiod är +172 992,32 euro.

Kommunstyrelsen föreslår att resultatet för räkenskapsperioden 2018 behandlas på följande sätt:

- gjorda avskrivningsdifferenser intäktsförs enligt plan 1 358 878,54 euro
- av investeringsreserveringen för byggande av kommunal teknik på nya planområden intäktsförs 4 016 943,67 euro och en ökning av avskrivningsdifferensen för objektet görs till ett belopp av 4 016 943,67 euro
- i balansräkningen upptas +1 531 870,86 euro som räkenskapsperiodens överskott.

Kommunstyrelsen konstaterar att det i kommunens balansräkning inte förekommer underskott från tidigare år som enligt 110 § i kommunallagen bör täckas.

1.7.2 Åtgärder för att balansera ekonomin

Bokslutet för år 2018 uppfyllde inte de mål som uppställts för ekonomin i Strategin 2018–2021. Resultatet för kommunens driftsekonomi (resultaträkning) utan tomtförsäljningsintäkter var –4 214 571 euro då det enligt målen i strategin borde vara positivt. Verksamhetsutgifterna per invånare steg med 151 euro då det strategiska målet är att utgifterna ska sjunka varje år.

I början av året färdigställs en kostnadsjämförelse som gjorts med en så kallad Maisema-modell, där kommunens kostnader i boksluten för åren 2017 och 2018 jämförs med andra kommuner som deltar i modellen. Den jämförande undersökningen ger en kunskapsbas om kommunens kostnadsstruktur för eventuella kommande utvecklingsåtgärder.

2 BUDGETUTFALLET

2.1 UPPNÅENDET AV MÅLEN

Sibbo kommun har inte ställt upp ekonomiska mål på koncernnivå som skulle kunna jämföras med bokslutet. I stället har mål för ekonomin ställts upp för den s.k. delkoncernen, som inbegriper Sibbo kommun och tre ömsesidiga fastighetsaktiebolag inom social- och hälsovårdsväsendet. Målet som uppställts för denna delkoncern uppfylldes inte, eftersom resultatet var 1,2 miljoner sämre än den ändrade budgeten.

Målet som uppställts för kommunen (primärkommunen & Sibbo Vatten) uppfylldes inte, eftersom resultatet var 0,7 miljoner sämre än den ändrade budgeten. Verksamhetsbidraget var 1,1 miljoner euro sämre än budgeterat.

Med undantag för Avdelningen för teknik och miljö var avdelningarnas ekonomiska resultat sämre än budgeten.

Budgeten innehöll sammanlagt 43 bindande mål varav 32 uppnåddes.

2.2 UTFALLET AV ANSLAG OCH BERÄKNADE INKOMSTER

Delkoncernens externa verksamhetsintäkter uppgick till 24,6 miljoner euro medan 24,7 miljoner euro hade budgeterats, skillnaden var alltså 0,1 miljoner euro. Kommunens verksamhetsintäkter överskred den eftersträlvade nivån med 0,2 miljoner euro. Delkoncernens externa verksamhetskostnader överskreds med 1 miljoner euro, utfallet var 128,2 miljoner euro och 127,2 miljoner euro hade budgeterats.

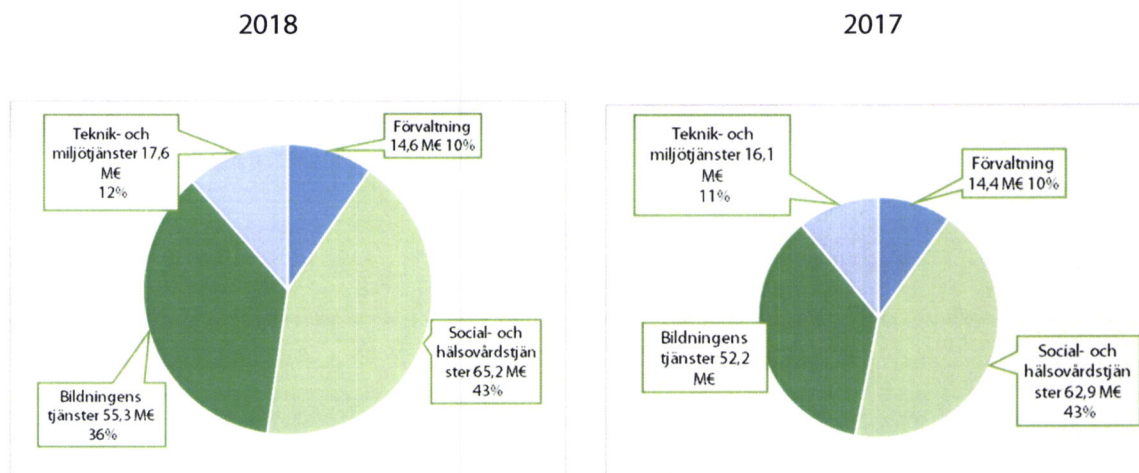
Med undantag för Avdelningen för teknik och miljö överskred samtliga avdelningar sina budgetar. I kommunstyrelsens budget för år 2018 uppskattades vinsterna av markförsäljningen uppgå till 5,6 miljoner euro. Utfallet var ändå endast 4,2 miljoner euro och utfallet för kommunstyrelsens verksamhetsbidrag var 0,6 miljoner euro lägre än budgeterat.

Social- och hälsovårdsavdelningen överskred verksamhetsutgifterna med ca 0,7 miljoner euro och verksamhetsintäkterna med 0,5 miljoner euro. Verksamhetsbidraget för avdelningen överskred budgeten med 0,2 miljoner euro.

Bildningsavdelningen överskred verksamhetsutgifterna med ca 1,1 miljoner euro och verksamhetsintäkterna med 0,4 miljoner euro. Verksamhetsbidraget för avdelningen överskred budgeten med 0,7 miljoner euro.

2.3 UTFALLET AV DRIFTSEKONOMIN

KOSTNADERNAS (externa och interna) fördelning enligt verksamhetsområde åren 2017–2018, primärkommunen

2.3.1 Centralvalnämnden

ANSVAR SOMRÅDE: VAL

ANSVARSPERSON: Kommunsekreteraren – fr.o.m. 1.3.2019 Förvaltningschefen

Ekonomiskt resultat

1 000 €	Budget 2018	Budget- ändring D8 2018	Budget + Ändring 2018	Utfall 2018	Förv-%	Avvikelse	Förv. 2017	Ändr-% 17/18
Verksamhetens intäkter	87		87	33		-54		
Verksamhetens kostnader	-86		-86	-21		65	31	
Verksamhetsbidrag	1		1	11		10	31	

Verksamhet år 2018

I januari 2018 förrättades första omgången av presidentvalet. Ingen andra omgång ordnades eftersom en av kandidaterna fick mer än hälften av alla röster vid den första omgången. Enligt plan skulle landskapsval ordnas 28.10.2018 men det förverkligades inte.

2.3.2 Revisionsnämnden

ANSVAR SOMRÅDE: REVISION

ANSVARSPERSON: Nämndens ordförande

Ekonomiskt resultat

1 000 €	Budget 2018	Budget- ändring D8 2018	Budget + Ändring 2018	Utfall 2018	Förv-%	Avvikelse	Förv. 2017	Ändr-% 17/18
Verksamhetens intäkter								
Verksamhetens kostnader	-45		-45	-27	58,5	19	-31	-14,5
Verksamhetsbidrag	-45		-45	-27	58,5	19	-31	-14,5
Räkenskapsperiodens resultat	-45		-45	-27	58,5	19	-31	-14,5
Revisionsdagar	35		35	40	114,3	5	31	29,0

Verksamhet år 2018

Kommunens förvaltning och ekonomi år 2018 granskas i enlighet med kommunallagen och kommunens förvaltningsstadga. Antalet lagstadgade revisionsdagar uppgår uppskattningsvis till 37. Därtill kommer nämndens sekreteraruppgifter och eventuella köpta sakkunnigtjänster. Revisionssammanslutningen avger skriftliga och muntliga rapporter till nämnden enligt behov. Efter granskningen av bokslutet avges en revisionsberättelse till fullmäktige. Revisionsnämnden bereder valet av revisionssammanslutning och tillställer fullmäktige ett förslag om vilken sammanslutning som ska väljas.

Till revisionssamfund för fullmäktigeperioden har valts KPMG Offentliga Tjänster Ab. För att fullfölja sin utvärderingsuppgift har nämnden hört olika tjänsteinnehavare vid sina möten. Därtill har revisionsnämnden följt upp genomförandet av revisionsplanen och upprätthållit ett bindningsregister för tjänsteinnehavarna och de förtroendevalda.

2.3.3 Kommunstyrelsen

ANSVAROMRÅDE: ALLMÄN FÖRVALTNING OCH KOMMUNENS LEDNING

ANSVARSPERSON: Kommundirektören

Utfallet av kommunens bindande mål år 2018

Mål för fullmäktigeperioden	Bindande mål 2018	Mätare	
a) Att sköta ärenden med kommunen är lätt och smidigt.			
1. Kundupplevelsen mäts kontinuerligt. Mätresultatet av kundupplevelsen publiceras månatligen.	Mätningen av kundrespons utvecklas. Mätresultatet publiceras månadsvis. Utfall Mätarna och systemet är i bruk. Mätresultaten har publicerats i sibbo.fi månatligen. Resultatet för kommunen under 1–12/2018 utvisar att 85,2 procent av svararna har varit nöjda eller mycket nöjda.	75 procent av svararna är nöjda eller mycket nöjda.	
2. Vi gör handläggningen av varje servicebegäran transparent för kunden.	Centrala tjänster identifieras, processerna för servicebegäran förbättras och beskrivningarna publiceras. Tekniska arkitekturen beskrivs och de första modulerna anskaffas. Utfall En teknisk kravspecifikation har gjorts. Konkurrensutsättningen av systemet gjordes i augusti. Ingen anskaffning har gjorts eftersom man inte fick några offerter som skulle ha uppfyllt anbudsbegäran.	Målet har uppnåtts.	

3. Vi definierar servicelöften för de viktigaste kundtjänsterna.	De mest centrala och betydelsefulla tjänsterna för kunderna identifieras på kommunens samtliga avdelningar.	Minst 5 servicelöften har getts.	
	Minst 5 servicelöften ges. Utfall Kartlägningsarbetet har inletts och diskussioner kring gränssnittet har förts. Servicelöften har definierats för IT-tjänsterna och HR-tjänsterna.		
4. Kunden kan använda kommunens tjänster 24/7 via digitala verktyg. Av ärendena inom tjänster som digitaliserats utträttas 50 % elektroniskt.	Serviceprocesser som är centrala för digitalisering kartläggs och en digitaliseringsplan med tidtabell utarbetas. Innehåller även kommunikation och klientstyrning.	Målet har uppnåtts.	
	Utfall En teknisk kravspecifikation har gjorts. Konkurrensutsättningen av systemet gjordes i augusti. Ingen anskaffning har gjorts eftersom man inte fick några offerter som skulle ha uppfyllt anbudsbegäran. För IT-systemprojektens del har en digitaliseringsplanen gjorts och en tidtabell fastslagits.		
b) Sibbo växer med 600–800 invånare per år.			
	Bindande mål	Mätare	
5. Under pågående fullmäktigeperiod har Sibbo kommun en planreserv för cirka 2 år för olika boendeformer.	Målet har registrerats som ett bindande mål på Utvecklings- och planlägningscentralen.	Målet uppnås.	
6. Beslutet om att inleda persontågstrafik på sträckan Nickby–Kervo–Helsingfors har fattats under fullmäktigeperioden.	Målet har registrerats som ett bindande mål på Utvecklings- och planlägningscentralen.	Förhandlingar pågår.	
7. Vi bygger åtminstone ett ytterligare område för anslutningsparkering både i Nickby och i Söderkulla.	Målet har registrerats som ett bindande mål på Avdelningen för teknik och miljö.		
8. Under fullmäktigeperioden bygger vi ut gång- och cykelvägar med minst 20 kilometer.	Målet har registrerats som ett bindande mål på Avdelningen för teknik och miljö.		
9. Under fullmäktigeperioden är ARA- och ASO-hyresproduktionen i områdena (Nickby, Söderkulla, Tallmo) högst 25 procent av den totala bostadsproduktionen.	Målet har registrerats som ett bindande mål på Utvecklings- och planlägningscentralen.		

c) Näringslivet i Sibbo förstärks och det privata tjänsteutbudet ökar.			
10. Antalet företag i Sibbo ökar med minst hundra.	Målet har registrerats som ett bindande mål på Utvecklings- och planläggningscentralen.		
11. Självförsörjningsgraden på arbetsplatser i Sibbo stiger till 70 procent.	Målet har registrerats som ett bindande mål på Utvecklings- och planläggningscentralen.		
12. Minst 1 stort företag (minst 500 anställda eller omsättningen 200 milj. euro) har fattat beslut om att etablera sig i Sibbo.	Målet har registrerats som ett bindande mål på Utvecklings- och planläggningscentralen.		
13. Turist- och fritidsföretagens omsättning i Sibbo stiger med 25 procent under fullmäktigeperioden.	En lägesrapport om turist- och fritidsföretag utarbetas och kommunens nuvarande metoder kartläggs.	Målet har uppnåtts.	
	Nuläge och prognos Lägesrapporten har gjorts och metodurvalet har granskats.		
d) Verksamheten och strukturerna för Sibbos kommunorganisation förnyas.	Bindande mål	Mätare	
14. En plan för kommunorganisationen och dess verksamhet i den nya situationen har gjorts år 2019. Verksamheten har inletts från början av år 2020. Personalen har fått information innan verksamheten startar.	En plan (mål, alternativ) för kommunorganisationen i den nya situationen utarbetas.	Målet har uppnåtts.	
	Utfall Har inte inletts. Man väntar på att social- och hälsovårdslagarna går igenom i riksdagen innan arbetet inleds.		
15. Satsningar görs för arbetstagarnas välbefinnande och förändringarna i ledarskapet. Nya uppgiftsbeskrivningar har gjorts och organisationen är tydlig.	En plan för arbetstagarnas välbefinnande och ledarskapet (mål, alternativ) utarbetas.	Målet har uppnåtts.	
	Utfall På grund av bland annat personbyten har planen för välbefinnande och ledarskap inte gjorts och målet omformas på nytt år 2019. Ur den nya strategin har man härlett nya mål för ledarskapet och chefsarbetet inom ramen för coachingprogrammet Chef i Sibbo. För utvecklingssamtalen har ett nytt innehåll och en ny struktur utarbetats. Processen och materialet för introduktion av nya arbetstagare har förnyats. För chefer har utbildningar med tre olika teman ordnats: ärenden kring anställningsförhållanden, arbetshälsa och utmanande situationer i arbetslivet. Den tredje gruppen av chefer inledde EKJ-coaching i Kommunförbundets regi, och som en del av coachingprogrammet gör gruppen en organisationsspecifik utvecklingsuppgift. På grund av att social- och hälsovårdsreformen dröjer har översynen av organisationsstrukturen ännu inte påbörjats och		

	därför har inte heller nya uppgiftsbeskrivningar för den nya organisationsstrukturen utarbetats. Man har ändå utrett alternativa sätt att ordna löne- och ekonomiadministrationstjänsterna.		
16. En arbetshälsoenkät genomförs årligen.	Målet har registrerats som ett bindande mål på Ekonomi- och förvaltningscentralen.		
17. Kommunens verksamhetslokaler är hälsosamma och trygga.	Målet har registrerats som ett bindande mål på Avdelningen för teknik och miljö.		

Ekonomiskt resultat

(inbegriper Kommunens ledning, Ekonomi- och förvaltningscentralen och Utvecklings- och planläggningscentralen)

1 000 €	Budget 2018	Budget- ändring D8 2018	Budget + Ändring 2018	Utfall 2018	Förv-%	Avvikelse	Förv. 2017	Ändr-% 17/18
Verksamhetens intäkter	18 697		18 697	17 766	95,0	-931	15 448	15,0
Verksamhetens kostnader	-14 762	-100	-14 862	-14 483	97,5	379	-14 429	0,4
Verksamhetsbidrag	3 935	-100	3 835	3 283	85,6	-553	1 019	222,2
Avskrivningar enligt plan				-164			-110	
Personal 31.12.								
Arbetsinsats som kalkylerade tjänster, årsverk	73,0		73,0	70,4	96,4	-2,6	65,5	7,5

Verksamhetsintäkterna underskred budgeten på grund av att tomtförsäljningsintäkterna var 1,36 miljoner euro lägre än budgeterat.

Resultatenhet: Kommunstyrelsens ledning

ANSVARSPERSON: Kommundirektören

Ekonomiskt resultat

1 000 €	Budget 2018	Budget- ändring D8 2018	Budget + Ändring 2018	Utfall 2018	Förv-%	Avvikelse	Förv. 2017	Ändr-% 17/18
Verksamhetens intäkter	14 248		14 248	12 918	90,7	-1 330	11 108	16,3
Verksamhetens kostnader	-2 816		-2 816	-2 861	101,6	-45	-2 639	8,4
Verksamhetsbidrag	11 432		11 432	10 057	88,0	-1 375	8 469	18,8
Avskrivningar enligt plan				-46			-36	
Personal 31.12.								
Arbetsinsats som kalkylerade tjänster, årsverk	1,0		1,0	1,0	100,0		1,0	

Utfallet av verksamhetsintäkterna var 1,36 miljoner euro lägre än budgeterat som en följd av att tomtförsäljningsintäkterna underskreds. I budgeten var tomtförsäljningsintäkterna 5,6 miljoner euro, då utfallet var 4,2 miljoner euro.

Resultatenhet: Ekonomi- och förvaltningscentralen

ANSVARSPERSON: Ekonomidirektör

Utfallet av de bindande målen år 2018

Mål för fullmäktigeperioden	Bindande mål 2018	Mätare	
1. Kundupplevelsen mäts kontinuerligt. Mätresultatet av kundupplevelsen publiceras månatligen.	Systemen för mätning av kundrespons konkurrensutsätts under år 2018.	Ett system för mätning av kundrespons har tagits i bruk innan utgången av år 2018.	
	Utfall Konkurrensutsättningen har genomförts. Ett system har tagits i bruk.		
16. En arbetshälsoenkät genomförs årligen.	Kevas arbetshälsoenkät/enkät för socialt kapital genomförs.	75 % av dem som besvarar enkäten om arbetshälsa/socialt kapital är nöjda eller mycket nöjda.	
	Utfall Enkäten om socialt kapital öppnades i december 2018. Svarstiden fortsatte in i januari. Medeltalet för svaren i kommunen var 3,9/5 dvs. 78 %.		

Ekonomiskt resultat

1 000 €	Budget 2018	Budget- ändring D8 2018	Budget + Ändring 2018	Utfall 2018	Förv-%	Avvikelse	Förv. 2017	Ändr-% 17/18
Verksamhetens intäkter	3 876		3 876	3 883	100,2	8	3 382	14,8
Verksamhetens kostnader	-7 741	-100	-7 841	-7 445	95,0	396	-7 314	1,8
Verksamhetsbidrag	-3 865	-100	-3 965	-3 562	89,8	403	-3 932	-9,4
Avskrivningar enligt plan	-25			-104			-58	
Personal 31.12.								
Arbetsinsats som kalkylerade tjänster, årsverk	48,0		48,0	48,3	100,6	0,3	46,4	4,1
IT-toiminta								
Verksamhetens intäkter	3 544		3 544	3 611	101,9	67	2 964	21,8
Verksamhetens kostnader	-3 544	-100	-3 644	-3 421	93,9	223	-3 112	9,9
Verksamhetsbidrag	1	-100	-99	190	-191,6	290	-148	-228,7

Väsentliga händelser i verksamheten och analys av utfallet av mål och nyckeltal

Kommunstyrelsen beslutade att Sibbo kommun stegvis blir kund hos KuntaPro Oy/Sarastia Oy med start 1.4.2019 och i första skedet vid behov under år 2019 av bolaget köper krävande expertarbete inom redovisning och gör förberedelser för att i större omfattning utlokalisera en del av ekonomitjänsterna till Sarastia Oy. I tillägg till kostnadsbesparingar har man som mål att komma med i ett större, gemensamt utvecklingsarbete samt göra ekonomiförvaltningens processer effektiva, produktiva och smidiga.

Ekonomi- och förvaltningsdirektören samt kommunkamrern avgick med pension under år 2018. En ny ekonomidirektör inledde sitt arbete i juni 2018. Dessutom sade redovisningschefen upp sig i januari 2019. För kommunkamrerns och redovisningschefens uppgifter har inte några nya personer anställts, utan man försöker sköta uppgifterna genom omorganisering och delvis med köptjänster.

De kommunala tjänste- och arbetskollektivavtalen förnyades år 2018 och i avtalen gjordes många sådana ändringar som måste verkställas i kommunerna. De avtalsenliga och lokala löneförhöjningarna samt förnyandet av arbetstidskapitlet i det kommunala huvudavtalet AKTA ökade personalförvaltningens arbetsbörda avsevärt. Det här återspeglades särskilt i löneadministrationen där resurserna är knappa. På hösten 2018 inleddes förberedelserna inför övergången till det nationella inkomstregistret från och med 1.1.2019. På grund av dessa har man inte helt lyckats uppnå alla verksamhetsmål. Uppnåendet av målen fördröjdes också i någon mån av personbyten.

Under år 2018 anställdes sex nya arbetstagare till IT-tjänster, vilket innebar att man använde mycket tid för introduktion, särskilt under det andra halvåret. I början av året tog man i bruk ett verksamhetsstyrningssystem som fortsättningsvis vidareutvecklas. Byggandet av en servicekatalog inleddes, under årets lopp beskrev man tjänster och förbättrade många processer. Särskilt i början av året arbetade man intensivt för att följa dataskyddsförordningen (GDPR), varvid den för personalen obligatoriska dataskyddsutbildningen förnyades helt. I juni flyttade IT-tjänster från Sockengården till OP:s fastighet. I tillägg till det operativa arbetet har man på IT-tjänster varit sysselsatt med många projekt kring tillfälliga lokaler och saneringar.

Vid Förvaltningstjänster avgick kommunsekreteraren med pension, och tjänsten ändrades till en förvaltningschefstjänst. Den nya förvaltningschefen inledde sitt arbete i mars 2018. Även för uppgifterna dokumentförvaltningsplanerare, translator och ärendehanteringssekreterare rekryterades nya arbetstagare under året. Inom Förvaltningstjänster satsade man under året mycket på att utveckla förvaltningspraxisen och -processerna samt dokumentförvaltningen. Projektet med målet att utarbeta en informationsstyrningsplan (TOS) bereddes under slutet av året, och utarbetandet av planerna inleds i början av år 2019. Efter sommaren höll kommunens organ sina sammanträden i regel i Festsalen, och man skapade ny praxis för detta.

Verksamhetsmål och nyckeltal 2018

<u>Volymmål</u>	BS 2016	BS 2017	BU 2018	BS 2018
E-försäljningsfakturornas andel	11,1 %	14,7 %	37 %	17,1 %
E-inköpsfakturornas andel	71,2 %	84,4 %	82 %	89 %

Utvärdering och rapportering inom intern kontroll och riskhantering

Ekonomi- och förvaltningscentralens största operativa risker hänförde sig till personalens ork. Kommunens kontinuerliga tillväxt sätter press på verksamheten särskilt inom de centraliserade enheter som betjänar hela kommunen, vilket samtliga enheter inom Ekonomi- och förvaltningscentralen gör. Den kontinuerliga tillväxten ökar arbetsbördan och kräver ett bredare kunnande. På grund av knappa personalresurser har det inte varit möjligt att utveckla kunnandet och processerna då den operativa verksamheten kräver nästan alla resurser. Systemen som används stöder inte verksamheten tillräckligt. En annan risk som identifierats är att det inom kommunen pågår ett stort antal utvecklingsprojekt som sker samtidigt och som inte prioriterats.

Bedömning av den framtida utvecklingen

Satsningarna på datasäkerhet och dataskydd innebär att instruktionerna och dokumenteringen kommer att förbättras. Under år 2019 bygger vi ett nytt Intranät och startar förnyelsen av webbplatsen. Utarbetandet av informationsstyrningsplaner inleds. Vi har som mål att ta ett elektroniskt mötessystem i bruk under år 2019. Vi strävar efter att utvidga kommunens kommunikation genom att bygga ut Info-TV-nätet.

Inom IT-tjänster övergår man till att arbeta enligt ett nytt koncept ("Ratkaisutoimisto") för begäran om ändringar inom systemutvecklingen.

Förberedelser görs för att utlokalisera den grundläggande bokföringen och löneräkningen. Målet är att utlokalisera hela löneräkningen under år 2019. För den grundläggande bokföringens del är målet att utlokalisera en del under år 2019. Vi reder ut möjligheterna att produktifiera tjänster. Under år 2019 kommer man också att klargöra kostnadsstrukturen hos kommunens tjänster genom att använda en s.k. Maisema-metod där utveckling sker genom jämförelser.

Vi fortsätter utvecklingsprojektet som startades år 2018, där processer som rör anställningsförhållandets livscykel beskrivs och utvecklas, till exempel inlednings- och avslutningsprocesserna för arbetstagare som börjar och avslutar sitt anställningsförhållande. Cheferna coachas i att sköta ärenden kring anställningsförhållanden.

Satsningar på att utveckla ledarskapet görs i hela kommunen och belöningssystemet som startades år 2018 kommer att byggas vidare.

Resultatenhet: Utvecklings- och planlägningscentralen

ANSVARSPERSON: Utvecklingsdirektören

Verksamhetsidé

Utvecklings- och planlägningscentralen verkar direkt under kommunens ledning som en planeringsenhet för markanvändning och trafik. Till centralens uppgifter hör också skötsel av markpolitik, fastighetsbildning, mättnings- och GIS-ärenden samt ärenden som berör näringspolitik och turism. Centralen följer aktivt med förändringar i omvärlden och kan effektivt reagera på dem.

Bindande mål för år 2018

Mål för fullmäktigeperioden	Bindande mål 2018	Mätare	
5. Under pågående fullmäktigeperiod har Sibbo kommun en planreserv för cirka 2 år för olika boendeformer.	Områden som reserveras huvudsakligen för egnahemshus detaljplaneras.	Detaljplanen för egnahemsområdet i Massby är i förslagsskedet.	
	Nuläge och prognos Detaljplanen för egnahemsområdet i Massby är i förslagsskedet.		
6. Beslutet om att inleda persontågtrafik på sträckan Nickby–Kervo–Helsingfors har fattats under fullmäktigeperioden.	Ett gemensamt projekt skapas tillsammans med Kervo. Förhandlingar med staten påbörjas.	Ett gemensamt projekt har grundats tillsammans med Kervo och förhandlingarna pågår.	
	Nuläge och prognos Slutrapporten för persontrafikbanan Kervo-Nickby blev färdig i november.		
9. Under fullmäktigeperioden är ARA- och ASO-hyresproduktionen i områdena (Nickby, Söderkulla, Tallmo) högst 25 procent av den totala bostadsproduktionen.	När tomterna säljs ska det beaktas att ARA-produktionen inte överskrider 25 % i olika områden.	Av alla tomter i Stenkulla hör högst 20 % till ARA-produktion.	
	Nuläge och prognos I Stenkulla har en tomt reserverats för ARA-produktion (10 %). Ett beslut har fattats om att kommunen inte säljer fler tomter för ARA-produktion.		
12. Minst 1 stort (minst 500 anställda eller omsättningen 200 milj. euro) företag har fattat beslut om att etablera sig i Sibbo. En plan för att locka företaget till Sibbo bereds.		Planen är färdig.	
	Nuläge och prognos Planen är färdig.		

10. Antalet företag i Sibbo ökar med minst hundra.	En verksamhetsplan för att locka företag utarbetas.	Nettoantalet nya företag som grundas i/flyttar sin verksamhet till Sibbo är 30.	
	Nuläge och prognos En plan utarbetas som bäst.		
11. Självförsörjningsgraden på arbetsplatser i Sibbo stiger till 70 procent.	Ett näringspolitiskt program bereds för Sibbo.	Det näringspolitiska programmet har godkänts i kommunen.	
	Nuläge och prognos Det näringspolitiska programmet har godkänts.		

Ekonomiskt resultat

1 000 €	Budget 2018	Budget- ändring D8 2018	Budget + Ändring 2018	Utfall 2018	Förv-%	Avvikelse	Förv. 2017	Ändr-% 17/18
Verksamhetens intäkter	574		574	964	168,1	391	958	0,7
Verksamhetens kostnader	-4 206		-4 206	-4 177	99,3	28	-4 476	-6,7
Verksamhetsbidrag	-3 632		-3 632	-3 213	88,5	419	-3 518	-8,7
Avskrivningar enligt plan				-14			-16	-12,5
Personal 31.12.								
Arbetsinsats som kalkylerade tjänster, årsverk	24,0		24,0	21,1	87,9	-2,9	18,1	16,6

Väsentliga händelser i verksamheten och analys av utfallet av mål och nyckeltal

År 2018 uppgick hyresintäkterna till sammanlagt 540 000 euro varav avtal som uppgjorts under året utgjorde 3 300 euro. Om hyresavtalen som uppgjordes år 2018 hade förverkligats som tomtförsäljning, skulle tomtförsäljningsinkomsterna ha varit cirka 1,3 miljoner euro större än de är. Största delen av hyresavtalen år 2018 uppgjordes i slutet av året.

Verksamhetsmål och nyckeltal 2018

	BS 2016	BS 2017	BU 2018	BS 2018
Volymmål				
Detaljplaner m ² vy	134 100	95 756	190 000	186 659 ³⁾
- arbetsplatsområden	134 100	76 500 ¹⁾	60 000	155 074
- bostadsområden	0	19 256 ²⁾	130 000	31 585
Bydelgeneralplaner, st.	1	0	1	0
Strategiska delgeneralplaner, st.	0	0	2	1
Beslut om försäljning och uthyrning av tomter, st.	25	24	30	23
Markanskaffning, ha	31	38	30	39
Markförsäljning, ha	68	4	30	6,5

1) Arbetsplatsområden 76 500 m²vy i en plan i utkastskedet

2) Bostadsområden 3 256 m²vy i färdiga planer + 16 000 m²vy i en plan i utkastskedet

3) Planer som godkänts år 2018 (K 8B, 17B, N 45A och N56)

Utvärdering och rapportering inom intern kontroll och riskhantering

De största riskerna vad gäller planläggningen är de planbesvär som inte kan förutses. Vad gäller tomtförsäljningen görs inte alla reserveringar och en del av affärerna genomförs senare än beräknat.

Bedömning av den framtida utvecklingen

Efterfrågan på tomter kommer att sjunka något, men reserveringar görs i jämn takt. I Hassellunden har en stor del av tomterna sålts eller reserverats och tomterna i Stenkulla läggs till salu. Man kommer att satsa mer på marknadsföringen av tomter.

De mest betydande projekten inom detaljplaneringen är detaljplanen för området kring Nickby station och Nickby gård, detaljplanen för Söderkulla gård, detaljplanen för egna hemhusområdet i Massby (i förslagsskedet) och detaljplanen för Tallmo. Av dessa kommer åtminstone detaljplanerna för Tallmo och Söderkulla att gå vidare till förslagsskedet år 2019.

Delgeneralplanen för Norra Paipis (där en ny dimensioneringsprincip tillämpas) ska föras till fullmäktige och arbetet med delgeneralplanen för Gumbostrand inleds. Banprojektet mellan Kervo och Nickby kommer att främjas aktivt i samarbete med Kervo och betoningen kommer att ligga på planläggning som stöder projektet.

2.3.4 Social- och hälsovårdsutskottet

ANSVARsområde: SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRD

ANSVARSPERSON: Social- och hälsovårdsdirektören

Verksamhetsidé

Social- och hälsovårdsutskottets uppgift är att tillsammans med de andra förvaltningarna främja kommuninvånarnas hälsa och välfärd samt förhindra utslagning och minska hälsoskillnader mellan befolkningsgrupperna.

Social- och hälsovårdstjänsterna ordnas kundorienterat och kostnadseffektivt med fokus på kommunens totalekonomiska lönsamhet och primärtjänster.

Tjänsteutbudet är omfattande och inbegriper också andra än traditionella social- och hälsovårdstjänster. Vi använder mångprofessionell expertis och innovation då skräddarsydda tjänster ordnas för klienten.

Vi utnyttjar teknologins möjligheter då rättidiga och smidiga tjänster som ger kunden mervärde ordnas.

Vi satsar medvetet på främjande av välfärd och förebyggande tjänster för att hindra större problem och utslagning. Vi förverkligar detta genom att påverka individerna, samfunden och samhället.

Genom ett rehabiliterande förhållningssätt stöder vi klientens funktionsförmåga, aktivitet och förmåga att ta ansvar för sitt eget välbefinnande.

Utfallet av de bindande målen år 2018

Mål för fullmäktigeperioden	Bindande mål 2018	Mätare	
1. Kundupplevelsen mäts kontinuerligt. Mätresultatet av kundupplevelsen publiceras månatligen.	Social- och hälsovårdsavdelningen mäter kundupplevelsen i tre punkter på Nickby social- och hälsostation (bottenvåningen samt 1:a och 2:a våningen), på Söderkulla rådgivning och munhälsovård, på Söderkulla hälsostation och i Sockengården.	75 procent av svararna är nöjda eller mycket nöjda.	
	Av svararna var 90,5 % nöjda eller mycket nöjda. Målet uppfylldes.		
3. Vi definierar servicelöften för de viktigaste kundtjänsterna.	Svar ges inom 5 arbetsdagar på frågor och respons som kommuninvånarna skickat bl.a. per brev eller e-post.	90 % av svaren ges inom 5 arbetsdagar.	
	Av svaren gavs 93,7 % inom 5 arbetsdagar. Målet uppfylldes.		
4. Kunden kan använda kommunens tjänster 24/7 via digitala verktyg.	En digitaliseringsplan för de elektroniska ansökningarna om till exempel kompletterande och förebyggande utkomststöd, stöd för närståendevård och handikappservice utarbetas med tanke på Kunta-Äly (Smart kommun).	Digitaliseringsplanen är färdig.	
	Digitaliseringsplanen blev färdig. Målet uppfylldes.		
14. En plan för kommunorganisationen och dess verksamhet i den nya situationen har gjorts år 2019. Verksamheten har inletts från början av år 2020. Personalen har fått introduktion innan verksamheten startar.	När landskapsreformen samt social- och hälsovårdsreformen träder i kraft vid början av år 2020, efter det att de nya lagarna gällande social- och hälsovårdstjänster har godkänts, påbörjas lösgörandet av social- och hälsovårdstjänsterna från kommunorganisationen. En utredning om de funktioner som blir kvar hos kommunen genomförs under år 2018.	Utredningen är färdig.	
	På grund av att vårdreformen uppskjutits flyttade fullmäktige vid sitt möte 12.11.2018 § 89 målet till år 2019.		
15. Satsningar görs för arbetstagarnas välbefinnande och förändringarna i ledarskapet. Nya	När landskapsreformen samt social- och hälsovårdsreformen förverkligas vid början av år 2020, efter det att de nya lagarna gällande social- och	Planeringen har påbörjats.	

uppgiftsbeskrivningar har gjorts och organisationen är tydlig.	hälsovårdstjänster har godkänts, påbörjas planeringen av omorganiseringen gällande stödtjänsternas personal.			
	På grund av att vårdreformen uppskjutits flyttade fullmäktige vid sitt möte 12.11.2018 § 89 målet till år 2019.			
16. En arbetshälsoenkät genomförs årligen.	En uppföljningsenkät av KEVA-enkäten 2017 genomförs, antalet svarare ökar med 10 %.	Minst 275 anställda inom social- och hälsovårdsväsendet har svarat på enkäten.		
	Målet uppnåddes inte, endast 223 arbetstagare besvarade enkäten.			
19. Sibbo kommuns jämförbara verksamhetsutgifter per invånare minskar varje år.	Social- och hälsovårdsväsendet deltar i Kommunförbundets jämförelse mellan kostnaderna för social- och hälsovårdsväsendet i medelstora kommuner år 2018.	De åldersstandardiserade verksamhetskostnaderna, euro/invånare, förblir i det mest förmånliga kvartalet bland jämförelsekommunerna.		
	År 2017 var de åldersstandardiserade kostnaderna för social- och hälsovårdsväsendet i Sibbo de näst lägsta bland jämförelsekommunerna. Målet uppfylldes. Uppgifterna för år 2018 blir färdiga i juni 2019.			
Enhetsvisa mål				
Tjänster för barn, unga och familjer (Övriga mål i kommunstrategin)	"Akademin för tjänster för barn, unga och familjer" startar och innefattar introduktion och delning av kunskaper i resultatenheten för både nya anställda och för dem som redan arbetar i enheten.	Akademin sammanträder minst två gånger om året, och allmänna introduktionsmöten ordnas minst fyra gånger om året.		
	Målet uppfylldes.			
Tjänster för personer i arbetsför ålder (Övriga mål i kommunstrategin)	För nya anställda utses en mentor som deltar i introduktionen och stödjer lärandet och välmående i arbetet.	Minst 80 % av dem som anställdes under 2018 har fått en mentor.		
	En mentor utsågs för 86 % av de nya ordinarie arbetstagarna. Målet uppfylldes.			
Tjänster för äldre och handikappade (Övriga mål i kommunstrategin)	Hemvården övergår till ett självstyrande verksamhetssätt (Buurtzorg).	Alla teamen har övergått till det nya verksamhetssättet.		
	Principer för självstyrning har tagits i bruk i teamen, men den slutliga övergången till självstyrning uteblev bl.a. på grund av personalbrist, att en av de närmaste cheferna byttes och att en utomstående expert övergick till andra uppgifter. Arbetet fortsätter.			
Kostservice (Övriga mål i kommunstrategin)	Skolorna och daghemmen går vidare till steg 3 i programmet Stegvis mot eko.	Skolorna och daghemmen är på steg 3.		
	Skolorna och daghemmen är på steg 3. Målet uppfylldes.			

Ekonomiskt resultat

1 000 €	Budget 2018	Budget- ändring D8 2018	Budget + Ändring 2018	Utfall 2018	Förv-%	Avvikelse	Förv. 2017	Ändr-% 17/18
Verksamhetens intäkter	11 474		11 474	11 978	104,4	503	12 012	-0,3
Verksamhetens kostnader	-64 223	-300	-64 523	-65 237	101,1	-713	-62 899	3,7
Verksamhetsbidrag	-52 749	-300	-53 049	-53 259	100,4	-210	-50 887	4,7
Avskrivningar enligt plan	-300		-300	-8,3			-12	-28,0
Personal 31.12.								
Arbetsinsats som kalkylerade tjänster, årsverk	352,0		352,0	375,2	106,6	23,2	332,4	12,9

Väsentliga händelser i verksamheten och analys av utfallet av mål och nyckeltal

Social- och hälsovårdsavdelningen överskred verksamhetskostnaderna med cirka 0,7 miljoner euro. Även verksamhetsintäkterna överskreds med 0,5 miljoner euro, dvs. verksamhetsbidraget överskreds med 0,2 miljoner euro och blev 100,4 %. Av denna överskridning av verksamhetsbidraget består cirka 0,15 miljoner euro av en engångsbelöning som betalades till personalen av kommunens resultat för år 2017 och en resultatbaserad engångspost som i januari år 2019 betalades enligt tjänste- och kollektivavtalen. Dessa hade inte beaktats i budgeten.

Fullmäktige beviljade 12.11.2018 ett tilläggsanslag på 0,3 miljoner euro för driftsekonomin. Av de bindande målen flyttade fullmäktige mål nummer 14 och 15 framåt med ett år på grund av att social- och hälsovårdsreformen skjutits upp.

Social- och hälsovårdsavdelningen lyckades nå 7 av de 9 bindande mål som fullmäktige ställt upp för avdelningen, 1 är på hälft och 1 uppnåddes inte.

Resultatenheternas åldersstandardiserade nyckeltal fås från Kommunförbundets rapport Kostnaderna för social- och hälsovården i medelstora kommuner år 2018, som blir färdig i juni innevarande år. I kostnadsjämförelsen för år 2017 hade social- och hälsovårdsväsendet i Sibbo de näst lägsta ålderstandardiserade totalkostnaderna (euro/invånare) bland 20 jämförelsekommuner.

Utvärdering och rapportering inom intern kontroll och riskhantering

Man fortsatte uppdateringen av avdelningens stadgar så att de motsvarar de förändringar som gjorts i avdelningens verksamhet. Målet är att stadgarna godkänns under våren 2019. Personer med befogenheter att godkänna fakturor samt ersättare definierades.

Uppföljningen och analyseringen av ekonomin baserade sig på månadsrapporter och delårsöversikter. Jämförbara uppgifter över de andra kommunerna erhöles genom Kommunförbundets projekt Kostnaderna för social- och hälsovården i medelstora kommuner. Avtalen hanterades med hjälp av ett elektroniskt system. På avdelningen gjorde man enligt vad som överenskommit i avtalen många tillsynsbesök hos avtalspartner, i en del av besöken deltog representanter för Regionförvaltningsverket.

Alla arbetstagare på avdelningen gick dataskyddskursen enligt överenskommelse. Personalen har arbetat enligt fastställda mål och regler, utvecklat verksamheten samt upprätthållit och utvecklat kontinuerligt sin egen yrkeskunnsighet.

Befolkningstillväxten i kommunen ökade ändå efterfrågan på social- och hälsovårdstjänster, vilket ledde till ett ökat behov av resurser. Trots detta fäste Regionförvaltningsverket under året uppmärksamhet vid att fastställda tidsfrister hade överskridits både vid behandlingen av ansökningar om utkomststöd och vid behandlingen av barnskydds- och orosanmälan.

Bedömning av den framtida utvecklingen

I kommunen ökar den ständiga befolkningstillväxten efterfrågan på social- och hälsovårdstjänster, vilket är typiskt för tillväxtkommuner. I tillägg till kontinuerlig förbättring och effektivisering av verksamheten kräver det här också bland annat att resurserna och kompetensen förstärks i syfte att förebygga ojämställdhet och utslagning samt ökade hälsoskillnader.

I Nyland fortsätter beredningen av landskapsreformen samt social- och hälsovårdsreformen. Enligt plan ska social- och hälsovårdstjänsterna flyttas över till landskapet Nyland i början av år 2021.

Resultatenhet: Förvaltning och ekonomi

ANSVARSPERSON: Social- och hälsovårdsdirektören

Ekonomiskt resultat

1 000 €	Budget 2018	Budget- ändring D8 2018	Budget + Ändring 2018	Utfall 2018	Förv-%	Avvikelse	Förv. 2017	Ändr-% 17/18
Verksamhetens intäkter				0		0		
Verksamhetens kostnader	-670		-670	-677	101,1	-7	-600	12,9
Verksamhetsbidrag	-670		-670	-677	101,1	-7	-600	12,9
Avskrivningar enligt plan								
Personal 31.12.								
Arbetsinsats som kalkylerade tjänster, årsverk	10,0		10,0	10,1	101,0	0,1	9,7	4,1

Verksamhetsidé

Att utveckla och förnya social- och hälsovårdstjänsterna utgående från strategin och målen. Att följa upp och utvärdera social- och hälsovårdstjänsternas verkningsfullhet så att de på bästa möjliga sätt motsvarar kommuninvånarnas föränderliga behov. Att leda verksamheten på ett förutseende sätt som grundar sig på kunskap och se till att tjänsterna är kostnadseffektiva.

Väsentliga händelser i verksamheten och analys av utfallet av mål och nyckeltal

Ledningsgruppen för Social- och hälsovårdsavdelningen deltog i mån av möjlighet i evenemang och utvecklings- och planeringsmöten inom den egna branschen. Kundresponserna följdes upp månatligen och kundernas kontakter besvarades enligt målet som uppställdes.

I samarbete med kommunens Ekonomi- och förvaltningscentral stödde enheten avdelningens övriga enheter i deras mångahanda uppgifter genom att ansvara för kansli- och ekonomitjänsterna i enlighet med de gemensamma riktlinjerna och målen för kommunens förvaltning och ekonomi.

Verksamhetsmål och nyckeltal 2018

	BS 2016	BS 2017	BU 2018	BS 2018
Åldersstandardiserade verksamhetskostnader för social- och hälsoväsendet, euro/invånare	3 027	3 051	3 034	*
* 2018 klarnar sommaren 2019				

Bedömning av den framtida utvecklingen

Enheten deltar aktivt tillsammans med Ekonomi och förvaltningscentralen i utvecklingen av kommunens ekonomi- och förvaltningstjänster.

Resultatenhet: Stödjande av barnens och de ungas uppväxt och utveckling samt främjande av barnfamiljernas hälsa och välfärd

ANSVARSPERSON: Servicedirektören

Verksamhetsidé

Verksamhetsidén för tjänsterna för barn, unga och familjer är att främja hälsan och välfärden hos kommunens barn, unga och barnfamiljer genom att erbjuda rättidiga och effektiva social- och hälsovårdstjänster med fokus på förebyggande och tidigt stöd.

Ekonomiskt resultat

1 000 €	Budget 2018	Budget- ändring D8 2018	Budget + Ändring 2018	Utfall 2018	Förv-%	Avvikelse	Förv. 2017	Ändr-% 17/18
Verksamhetens intäkter	1 587		1 587	1 563	98,5	-24	2 541	-38,5
Verksamhetens kostnader	-6 384		-6 384	-6 235	97,7	149	-6 950	-10,3
Verksamhetsbidrag	-4 797		-4 797	-4 672	97,4	125	-4 409	6,0
Avskrivningar enligt plan								
Personal 31.12.								
Arbetsinsats som kalkylerade tjänster, årsverk	45,0		45,0	61,1	135,8	16,1	39,5	54,7

Väsentliga händelser i verksamheten och analys av utfallet av mål och nyckeltal

Verksamhetsbidraget som budgeterats för Tjänster för barn, unga och familjer underskreds med 0,125 miljoner euro. Utgifterna underskreds med drygt 0,149 miljoner euro och inkomster med knappt 0,024 miljoner euro.

Tillväxten i kommunens invånarantal märktes också år 2018 i den ökade efterfrågan av tjänster för barn, unga och familjer. Till kommunen flyttade fortsättningsvis många flerbarnsfamiljer och familjer i behov av särskilt stöd. Inom familjeförberedelsen, förebyggande hembesöken, "Babytåffarna" och de övriga mötesplatserna med låg tröskel för familjer upplevde man en kraftig tillväxt och man var tvungen att dela upp grupper på grund av det stora deltagarantalet. Även om det är utmanande att genomföra förebyggande tjänster med nuvarande resurser, kan man vara nöjd över att klientfamiljerna hittar de ovan nämnda tjänsterna och ger positiv respons. Man har informerat mer effektivt om kommunens och organisationernas tjänster för barnfamiljer och hela webbplatsen för Tjänster för barn, unga och familjer har förnyats och gjorts mer kundvänlig. Kommunens tjänster för barnfamiljer, som hittills fungerat väl, har enligt den respons som kunderna gett varit en vägande orsak till att flytta just till Sibbo.

Servicedeln som ökar valfriheten i närståendevården för minderåriga har tagits i bruk och 11 närståendevårdare valde detta alternativ.

I resursallokeringen inom förebyggande mental- och missbrukarvård för skolelever har man stött på utmaningar, och i samarbete med Bildningsavdelningen har man reflekterat över åtgärder för att korrigera situationen.

På grund av det stora klientantalet klarade man inte av att följa de tidsfrister för barnskydds- och orosanmälan som krävs i barnskyddslagen. Antalet barnklienter med rätt till särskilt stöd steg till en hög nivå i relation till resurserna. Även antalet placeringar inom barnskyddet fortsatte att öka.

Verksamhetsmål och nyckeltal 2018

	BS 2016	BS 2017	BU 2018	BS 2018*
0–17-åringar som placerats utanför hemmet, antal på årsnivå	20	27	25	35
Antal mottagna barnskyddsanmälningar och kontakter enligt socialvårdslagen under året	412	796	690	630
Klientrelationer inom öppen- och eftervården som upphört under året (antal barn och unga)	57	48	30	34
Antal familjer som får familjearbete enligt socialvårdslagen**			120	104
84				
Familjearbetet enligt socialvårdslagen; avslutade kundrelationer		59	100	-
Antal familjer som får rådgivningens familjearbete		245	290	237
Avslutade kundrelationer inom rådgivningens familjearbete	118	224	250	227
159				
Åldersstandardiserade kostnader för barnskyddet, * euro/invånare				
0–17-åringar som placeras utanför hemmet, % av befolkningen i samma ålder	119	75	83	
* 2018 klarnar sommaren 2019	0,40 %	0,55 %	0,71 %	

Bedömning av den framtida utvecklingen

Antalet unga som mår dåligt och tillhör olika riskgrupper ökar, vilket kräver åtgärder i fortsättningen. I första hand bör man fokusera på att öka missbrukar- och mentalvårdstjänster på primärnivå samt på att inleda arbete i form av ungdomsrådgivning. Handläggningstiderna för barnskyddsanmälan har överskridit den tillåtna tiden upprepade gånger. Antalet klienter i gruppfamiljehemmet i Nickby halveras på sommaren 2019. Då klientantalet stiger inom hela Tjänster för barn, unga och familjer behövs en kunnande, erfaren och språkkunnig personal samt ett tillräckligt assistent- och kansliststöd. Det växande klientantalet kräver verktyg som på ett bättre sätt mäter arbetets effektivitet så att arbetet inom Tjänster för barn, unga och familjer kan utvecklas.

Resultatenhet: Stärkande av verksamhetsförutsättningarna för befolkningen i arbetsför ålder samt främjande av dess välfärd och hälsa

ANSVARSPERSON: Chefläkaren

Verksamhetsidé

Målet med tjänsterna för befolkningen i arbetsför ålder är att främja välfärden, hälsan och arbetsförmågan hos kommuninvånare i arbetsför ålder samt att förebygga sjukdomar och utslagning samt att ansvara för sjukvården för alla åldersgrupper. Invandrarnas samhälleliga gemenskap och integration stöds, och det mångprofessionella samarbetet främjas och utvecklas. Inom alla tjänster aktiveras kommuninvånarna att med hjälp av sina egna resurser sköta om sin egen hälsa och välfärd och de stöds att få kontroll över sina liv. Tjänsterna produceras kundorienterat, smidigt och effektivt, och ett mångprofessionellt arbetsgrepp och en förebyggande verksamhet betonas.

Ekonomiskt resultat

1 000 €	Budget 2018	Budget- ändring D8 2018	Budget + Ändring 2018	Utfall 2018	Förv-%	Avvikelse	Förv. 2017	Ändr-% 17/18
Verksamhetens intäkter	3 776		3 776	3 910	103,6	134	3 224	21,3
Verksamhetens kostnader	-36 804	-300	-37 104	-37 137	100,1	-33	-35 633	4,2
Verksamhetsbidrag	-33 028	-300	-33 328	-33 226	99,7	102	-32 409	2,5
Avskrivningar enligt plan				-5		-5	-8	
Personal 31.12.								
Arbetsinsats som kalkylerade tjänster, årsverk	131,0		131,0	138,5		7,5	120,6	14,8
Specialsjukvård								
Verksamhetens intäkter								
Verksamhetens kostnader	-21 112		-21 112	-20 983	99,4	130	-20 336	3,2
Verksamhetsbidrag	-21 112		-21 112	-20 983	99,4	130	-20 336	3,2

Väsentliga händelser i verksamheten och analys av utfallet av mål och nyckeltal

Verksamhetsbidraget för Tjänster för befolkningen i arbetsför ålder utföll en aning (knappt 0,1 milj. euro) bättre än budgeten som höjdes hösten 2018. Kostnaderna överskred budgeten med cirka 0,03 miljoner euro, men även inkomsterna överskred budgeten med drygt 0,1 miljoner euro.

Vissa av kostnadsställena för Tjänster för befolkningen i arbetsför ålder överskred och vissa underskred budgeten. Inom invandrantjänster var verksamhetsbidraget 0,4 miljoner euro bättre än budgeterat, vilket berodde på att inkomsterna var större och kostnaderna mindre än budgeterat. Inom vuxensocialarbetet var resultatet knappt 0,3 miljoner euro sämre än budgeten, vilket i huvudsak berodde på att arbetsmarknadsstödet kommunandelar var större än beräknat. Den totala summan för arbetsmarknadsstödet kommunandelar sjönk jämfört med år 2017, men inte så mycket som man beräknat. På grund av det höga antalet klienter hos vuxensocialarbetet dröjde en del av de prövningsbaserade utkomststödsbesluten, vilket även Regionförvaltningsverket fäste uppmärksamhet vid.

Inom kostnaderna för specialsjukvården såg man under årets lopp ett betydande överskridningsshot, vilket bidrog till att man anhöll om en tilläggsbudget. Tillsammans med överskottsåterbäringar av HNS innebar allokeringen av det höjda anslaget för social- och hälsovårdstjänsterna till specialsjukvårdens kostnadsställe att kostnaderna för specialsjukvården slutligen underskred den höjda budgeten med 0,1 miljoner euro.

Verksamhetsmål och nyckeltal 2018

	BS 2016	BS 2017	BU 2018	BS 2018*
Åldersstandardiserade verksamhetskostnader för primärhälsovården, euro/invånare	596	570	611	
Åldersstandardiserade verksamhetskostnader för specialsjukvården, euro/invånare	1 146	1 106	1 157	
Åldersstandardiserade verksamhetskostnader för utkomstskyddet och sysselsättande av arbetslösa, euro/invånare	127	100	119	

* 2018 klarnar sommaren 2019

Bedömning av den framtida utvecklingen

Befolkningsökningen i kommunen ökar behovet av social- och hälsovårdstjänster både som en följd av att antalet personer som vårdas ökar och via de sociala fenomen som härrör från en riklig flyttrafik. Inom Tjänster för befolkningen i arbetsför ålder framgår det här såväl inom hälsovårdstjänsterna som inom vuxensocialarbetet. Även den stigande åldern hos befolkningen påverkar behovet av sjukvårdsmässiga och rehabiliterande tjänster inom tjänsterna för befolkningen i arbetsför ålder.

Användningen av specialsjukvården har ständigt ökat under de senaste åren både som en följd av befolkningsökningen och den stigande åldern hos befolkningen. Hittills har HNS:s medvetna arbete för att förbättra kostnadseffektiviteten delvis stävjat kostnadsökningen som orsakats av det här, men det är osäkert om effektiveringen även under kommande år ger ett lika bra resultat. Även i en kommun av Sibbos storlek förekommer det slumpmässig variation i specialsjukvårdskostnaderna, vilket kan innebära dyrare år och billigare år.

Kommunerna i Östra Nyland försöker tillsammans med HNS:s Borgå sjukvårdsområde utveckla tjänster i syfte att stävja kostnaderna för specialsjukvården. Som en del av detta planeras bland annat ett gemensamt regionalt hemsjukhus.

Resultatenhet: Främjande av de äldres välfärd och livskvalitet

ANSVARSPERSON: Servicedirektören för service för äldre

Verksamhetsidé

Resultatenhetens verksamhetsidé är att ge råd samt erbjuda och producera mångsidig och verkningsfull service för äldre och för personer med funktionsnedsättning. Servicen ska svara mot kommuninvånarnas individuella behov samt ge stöd för ett gott liv med personlig prägel. Verksamhetsprinciperna för tjänsterna är att de äldre och personer med funktionsnedsättning har delaktighet i frågor som rör dem samt utnyttjande av de egna resurserna.

Ekonomiskt resultat

1 000 €	Budget 2018	Budget- ändring D8 2018	Budget + Ändring 2018	Utfall 2018	Förv-%	Avvikelse	Förv. 2017	Ändr-% 17/18
Verksamhetens intäkter	2 562		2 562	3 031	118,3	468	2 714	11,7
Verksamhetens kostnader	-17 029		-17 029	-18 079	106,2	-1 051	-16 534	9,3
Verksamhetsbidrag	-14 466		-14 466	-15 048	104,0	-582	-13 820	8,9
Avskrivningar enligt plan								
Personal 31.12.								
Arbetsinsats som kalkylerade tjänster, årsverk	132,0		132,0	133,9	101,4	1,9	127,9	4,7

Väsentliga händelser i verksamheten och analys av utfallet av mål och nyckeltal

Resultatenhetens verksamhetskostnader överskreds med cirka 1 miljon euro, vilket i huvudsak berodde på nya klientrelationer. Av samma orsak överskreds även verksamhetsintäkterna med knappt 0,5 miljoner euro. Således var nettoöverskridningen knappt 0,6 miljoner euro medan verksamhetsbidraget var 104,1 %.

Antalet klienter ökade särskilt inom tjänster för personer med funktionsnedsättning. Antalet nya klientrelationer var 38, varav 10 klienter är berättigade till boendeservice. Även antalet klienter för ombyggnad av bostäder och med behov av personlig assistans ökade kraftigt under året. Enbart tjänsterna för personer med funktionsnedsättning överskred budgeten med knappt 0,6 miljoner euro. Även stöden till närståendevårdare överskreds eftersom antalet personer som är berättigade till stöd i fjol ökade med 12.

Inom heldygnsvården var man under sommaren tvungna att köpa sammanlagt 4 extra platser för effektiviserat serviceboende. På grund av det här överskreds köptjänsterna med 0,1 miljoner euro. Kommunens egna enheter för heldygnsvård höll sig inom budgeten och en del till och med underskred den. Som en följd av det här var överskridningen inom heldygnsvården endast cirka 40 000 euro.

Servicedeln som tagits i bruk för närståendevårdare har mottagits mycket positivt. Tjänster för personer med funktionsnedsättning i Sibbo kommun deltar i det riksomfattande försöket med personlig budgetering.

Personalbristen inom hemvården fortsatte. Det har blivit allt svårare att få vikarier. Dessutom har hemvårdsklienternas behov av vård ökat, eftersom allt fler av klienterna behöver tre hembesök per dygn då behovet tidigare var två besök eller till och med bara ett. Dessa faktorer stressade och belastade både arbetstagarna och cheferna. På Regionförvaltningsverket är man medvetna om saken och reder ut fjolårets övertidstimmar. På grund av det här har det bindande målet – övergången till Buurtzorg-verksamhetsmodellen – framskridit långsamt i alla teamen.

Hemvården tog i fjol i bruk 10 doseringsanordningar (= robotar) för läkemedel, vilka finansierades med testamenterade medel som kommunen fått och som skall riktas till nya verksamhetssätt inom hemvården. Målet var att öka tiden för direkt klientarbete och minska den hårda arbetspress som vårdarna utsätts för. Resultatet av försöket var utmärkt. Under en genomsnittlig tid på två veckor kunde man göra cirka 60 färre hembesök hos klienter med en doseringsanordning. Tur- och returrejan till många av dessa klienter var 10–40 km.

Verksamhetsmål och nyckeltal

	BS 2016	BS 2017	BU 2018	BS 2018*
Åldersstandardiserade verksamhetskostnader för tjänster för äldre, euro/invånare	665	640	697	
Åldersstandardiserade verksamhetskostnader för personer med funktionsnedsättning, euro/invånare	286	290	294	

* 2018 klarnar sommaren 2019

Bedömning av den framtida utvecklingen

Vi vidareutvecklar tjänsternas kvalitet, vi bildar nätverk med andra aktörer på ett omfattande sätt och vi utvecklar nya verksamhetssätt bland annat genom att utnyttja teknologi. Målet är att öka antalet doseringsanordningar för läkemedel med 15 nya doseringsanordningar samt att fortsättningsvis delta i robotprojektet Rose som finansieras av Finlands Akademi.

Hemrehabilitering utvecklas kraftigt i vår kommun, och målet är att säkerställa ett tryggt och värdigt boende i eget hem så länge som det ur mänsklig synpunkt är möjligt. Detta är särskilt viktigt då vi vet att andelen personer som fyllt 85 år har ökat med 32 % i vår kommun under de senaste fem åren. Enligt prognosen fortsätter den här tillväxten kraftigt.

Treff, servicepunkten för rådgivning och handledning, har befast sin ställning i Nickby och de äldre kommuninvånarna har hittat den på ett förtjänstfullt sätt. Tiimi fick i fjol en teamförstärkning i form av en socialarbetare. Tiimi är ett mobilt team som utvidgar sin styrnings- och rådgivningsverksamhet vidare till södra och norra Sibbo.

Resultatenhet: Kostservice

ANSVARSPERSON: Kostservicechefen

Verksamhetsidé

Kostservicens uppgift är att stödja de olika förvaltningarna i deras huvuduppgift genom att producera kostservicetjänster till Bildningsavdelningen och Social- och hälsovårdsavdelningen. Målet och utgångspunkten är att producera högklassig måltidsservice till alla kundgrupper. Kostservicen betjänar kunderna i alla skeden av livscykeln. Maten ska vara välsmakande och högklassig. Kostservicen främjar kommuninvånarnas hälsa och välfärd genom att iakttä kostrekommendationerna för de olika kundgrupperna och genom att vägleda kunderna att göra hälsosamma val i vardagen.

Ekonomiskt resultat

1 000 €	Budget 2018	Budget- ändring D8 2018	Budget + Ändring 2018	Utfall 2018	Förv-%	Avvikelse	Förv. 2017	Ändr-% 17/18
Verksamhetens intäkter	3 550		3 550	3 474	97,9	-76	3 533	-1,7
Verksamhetens kostnader	-3 338		-3 338	-3 109	93,1	229	-3 182	-2,3
Verksamhetsbidrag	212		212	365	172,4	153	351	4,0
Avskrivningar enligt plan				-3			-4	-26,8
Personal 31.12.								
Arbetsinsats som kalkylerade tjänster, årsverk	34,0		34,0	31,6	92,9	-2,4	34,7	-8,9

Väsentliga händelser i verksamheten och analys av utfallet av mål och nyckeltal

Kostservicens inkomster utföll en aning lägre än beräknat. Den främsta orsaken till detta var att en del av skoleleverna flyttade till tillfälliga lokaler där man använde en privat serviceproducenters tjänster. På motsvarande sätt underskreds verksamhetsutgifterna i och med att personalstyrkan anpassades till det minskade kundantalet. Inbesparingar uppnåddes också genom att utveckla verksamhetssätten och arbetstidsplaneringen. Antalet prestationer underskreds då bespisningen av elever som studerade i tillfälliga lokaler sköttes av privata aktörer.

Planeringen av det nya köket i Sipoonlahden koulu blev färdig och byggandet inleddes. Ett nytt uppvärmningskök färdigställs hösten 2019.

Aromi, ett nytt styrningssystem för matproduktion, togs i bruk. På webbplatsen för kommunens kostservice finns e-matsedlar för skolorna, daghemmen, tjänsterna för äldre och personalbespisningen och matens råvaror och deras näringsvärden är framlagda.

Inom Kostservicen har man genomgående gått över till steg tre i programmet Stegvis mot eko.

Nyckeltal

	BU 2019	BS 2017	BU 2018	BS 2018
Antal tillrednings- och utdelningskök	3+29	3+29	3+29	3+29
Antal elever som deltar i skolbespisningen på årsnivå	550 000	580 732	566 500	555 628
Antalet prestationer på årsnivå	1 058 100	1 035 494	1 089 843	1 007 343
Kostnad/prestation, Lukkarin koulu	2,87	2,57	2,64	2,59
Antal elever som deltar i skolbespisningen i genomsnitt per dag	2 750	2 984	3 013	2 955
Skollunchens kostnad*, euro	2,93	2,93	2,84	2,84
Daghemslunchens kostnad*, euro	2,60	2,60	2,52	2,52

*Lunchkostnaden är även summan som debiteras internt

Bedömning av den framtida utvecklingen

Köken i norra Sibbo har inlett övergången till Cook&Chill-metoden, arbetet med att sanera köken och planera ombyggnaden av dem har inletts. I och med att Cook&Chill-metoden utvidgas till norra Sibbo ska hela kommunens matproduktion harmoniseras (tillredning, transport, matsedlar).

På grund av sanerings- och ombyggnadsarbetena i köket i Nickby skolcentrum måste köket stängas och matproduktionen flyttas till tillfälliga lokaler.

Köket i Nickby Hjärtas daghem tas i bruk hösten 2019.

2.3.5 Bildningsutskottet

ANSVAR SOMRÅDE: UTBILDNING, SMÅBARNSPEDAGOGIK OCH FRITIDSVERKSAMHET

ANSVARSPERSON: Bildningsdirektören

Verksamhetsidé

Bildningsavdelningen erbjuder olika målgrupper mångsidiga och högklassiga tjänster för småbarnspedagogik, utbildningstjänster, kulturtjänster och fritidstjänster i egen regi, som köpta tjänster eller i form av understödd verksamhet. Kommuninvånaren kan själv vara med och påverka planeringen av tjänsterna. Via uppväxten, utvecklingen, lärandet och trivselen erbjuds barn och unga välgång för ett gott liv.

Utfallet av de bindande målen år 2018

Mål för fullmäktigeperioden	Bindande mål 2018	Mätare	
18. Sibbo kommuns driftsekonomi utan intäkter av tomtförsäljning är i balans.	Effektivering av lokalanvändningen: Målet är att starta en kartläggning av den nuvarande lokalanvändningen samt att skapa principer för en mer effektiv lokalanvändning som överskrider enhetsgränserna (fritid/utbildning/småbarnspedagogik).	Principer har skapats för en mer effektiv lokalanvändning som överskrider enhetsgränserna.	●
19. Sibbo kommuns jämförbara verksamhetsutgifter per invånare minskar varje år.	Principer för en mer effektiv lokalanvändning har skapats.		
Enhetsvisa mål			
3. Vi definierar servicelöften för de viktigaste kundtjänsterna.	1. Utbildning: Anmälan till morgon- och eftermiddagsverksamheten digitaliseras.	Minst 75 % av anmälningarna till morgon- och eftermiddagsverksamheten görs elektroniskt.	●
	Målet uppnåddes.		
3. Vi definierar servicelöften för de viktigaste kundtjänsterna.	2. Småbarnspedagogik: Ett inledande samtal genomförs med vårdnadshavarna innan barnet börjar i småbarnspedagogiken.	Ett inledande samtal har genomförts med minst 85 % av vårdnadshavarna innan barnet har börjat i småbarnspedagogiken.	●
	De inledande samtalen som hålls med nya vårdnadshavare inom småbarnspedagogiken i Sibbo kommun har blivit en del av allmän praxis i hela kommunen och på båda språken. Samtal har hållits minst enligt målet.		
Verksamheten och strukturerna för kommunorganisation förnyas.	Småbarnspedagogik: En plan för att utveckla och förnya ledarskapet och strukturerna utarbetas.	Planen för ledarskapsstrukturen är färdig och organisationsförändringen har påbörjats.	●
	Omorganiseringen av ledarskapsstrukturen har inletts och kommer att fortsätta. I utvecklingen av ledarskapsstrukturen beaktas förändringarna i servicenätet och de chefer som avgår med pension under de närmaste		

	åren. Chefsstrukturen inom förskoleundervisningen och servicechefen inom småbarnspedagogiken är nya ledarskapsstrukturer.		
I Sibbo är utbildningen, förskoleundervisningen och dagvården högklassig och nära familjerna.	Utbildning: Kvalitetsutvärdering och utveckling inleds genom att utarbeta en långsiktig kvalitetssäkringsplan.	Planen är utarbetad.	
	En kvalitetssäkringsplan har uppgjorts.		
Att uträtta ärenden med kommunen är lätt och smidigt.	De ungas delaktighet och påverkningsmöjligheter förbättras bl.a. med att marknadsföra tjänsten Ungasidéer.fi.	Via tjänsten Ungasidéer.fi. Alla initiativ har besvarats.	
	De unga lämnade in 44 initiativ, som alla har besvarats.		
Verksamheten och strukturerna för kommunorganisation förnyas.	Ett åtgärdsprogram för Sibbo kommuns plan för idrottstjänster utarbetas för åren 2019–2021.	Programmet har utarbetats.	
	Programmet har utarbetats.		

Att uträtta ärenden med kommunen är lätt och smidigt.	Ett servicekoncept utarbetas för det förnyade huvudbiblioteket i samarbete med de personer från olika avdelningar som i fortsättningen kommer att arbeta i huvudbiblioteket. Utbildningar och möten ordnas för personalen.	Möten och utbildningar har ordnats för personalen.	
	De förvaltningar som verkar i bibliotekets lokaler har sammanträtt och planerat sin samverkan i det sanerade biblioteket.		
Verksamheten och strukturerna för kommunorganisation förnyas.	Under höstterminen startas ett pilotprojekt där man undersöker hur digitalisering kan användas för att diversifiera medborgarinstitutets undervisningsmetoder och engagera eleverna.	Pilotprojektet har inletts och	
	Pilotprojektet har inletts och respons om det har samlats.		

Ekonomiskt resultat

1 000 €	Budget	Budget- ändring D8 2018	Budget + Ändring 2018	Utfall	Förv-%	Avvikelse	Förv. 2017	Ändr-% 17/18
Verksamhetens intäkter	4 078	-220	3 858	4 235	109,8	377	4 635	-8,6
Verksamhetens kostnader	-53 101	-1 030	-54 131	-55 254	102,1	-1 123	-52 160	5,9
Verksamhetsbidrag	-49 023	-1 250	-50 273	-51 019	101,5	-746	-47 526	7,4
Avskrivningar enligt plan				-358		140	-309	15,9
Personal 31.12.								
Arbetsinsats som kalkylerade tjänster, årsverk	626,0		626,0	645,7	103,1	19,7	593,7	8,8

Väsentliga händelser i verksamheten och analys av utfallet av mål och nyckeltal

Såväl de bindande målen som verksamhetsmålen för Bildningsavdelningens uppnåddes i huvudsak som planerat.

Målen för ekonomin har inte uppnåtts enligt budgeten. Verksamhetsbidraget för Bildningsavdelningens driftsekonomi har överskridits med knappt 740 000 euro och Bildningsavdelningens investeringar underskred budgeten med 164 000 euro.

Verksamhetsbidraget för Bildningsavdelningens driftsekonomi belastades av engångsbetalningar enligt kollektivavtalet, kostnader för belöning av kommunpersonalen samt ersättningar som utifrån ändringar i kollektivavtalen om tolkningen av behörighet betalades retroaktivt till arbetstagare vars lön sänkts på grund av att de enligt de tidigare reglerna saknat behörighet. Den sammanlagda summan av dessa kostnader var 465 000 euro som inte ingår i budgeten för år 2018 och som inte heller ingår i den budgetändring som fullmäktige beslutade om i november 2018.

Av Bildningsavdelningens anslag för investeringar i lös egendom blev cirka 164 000 euro oanvänt för Utbildningstjänsters del. Även om detta inte syns i Bildningsavdelningens resultaträkning förbättrar det situationen för hela kommunen. De övriga överskridningarna av verksamhetsbidraget förklaras i mer detalj i avsnitten för respektive resultatenhet.

Verksamhetsbidraget för enheten Förvaltningstjänster överskred budgeten med 14 000 euro. Orsaken till att enhetens kostnader och intäkter överskred budgeten var ett projekt med målet att förändra yrkesutbildningen, där Sibbo var ansvarskommun fram till 30.6.2018. Under år 2018 uppgick projektets kostnader till cirka 100 000 euro och likaså intäkterna till 100 000 euro. Enheten Kultur och fritid har hållits inom budgeten. Överskridningen av verksamhetsbidraget skedde inom småbarnspedagogiken och utbildningsenheten.

Antalet barn inom småbarnspedagogiken har varit relativt oförändrat (kommunal och privat verksamhet sammanlagt) och kommuninvånarna har i allt större utsträckning använt småbarnspedagogiktjänster som produceras med servicesedlar.

Antalet grundskoleelever ökade med cirka 40, vilket är cirka 60 mindre än beräknat. Antalet gymnasie studerande ökade också något jämfört med år 2017.

Frågor kring lokalsituationen sysselsatte enheten år 2018. De tillfälliga lokalerna som skaffades för Söderkulla skolcentrum på grund av problemen med inneluften samt de tillhörande undantagsarrangemangen kring undervisningen, lokalerna, bespisningen, IT-utrustningen, möbleringen, rengöringen av de saker som flyttades samt transporterna har krävt både planering och verkställande. Av dessa har det även uppstått extra kostnader för vilka fullmäktige år 2018 beviljade extra anslag på totalt 600 000 euro.

Bildningsavdelningen har deltagit i planerings- och byggskedet av Nickby Hjärtas daghem, planeringen av ombyggnaden och utbyggnaden av Nickby Hjärta och Sipoonlahden koulu samt i saneringen av biblioteket. De tillfälliga lokalerna för Söderkulla skolcentrum togs i bruk i slutet av året och de tillfälliga lokalerna för Talman koulu togs i bruk i början av året. Det sanerade och förnyade biblioteket togs i bruk i november 2018.

Bildningsavdelningens servicenätplan blev färdig på våren och fullmäktige godkände planen i juni 2018.

De väsentliga händelserna i verksamheten och analysen av utfallet av mål och nyckeltal behandlas i mer detalj i avsnitten för respektive enheter.

Utvärdering och rapportering inom intern kontroll och riskhantering

Enskilda händelser såsom behov av planering och organisering till följd av problem med inneluften har krävt mycket arbetstid och tålmod av eleverna, vårdnadshavarna och personalen.

På grundval av bokslutsuppgifterna för år 2018 bör konstateras att det tycks vara besvärligare än väntat att uppskatta kostnaderna för skolväsendets verksamhet i en växande kommun. Inom uppföljningen och kontrollverksamheten finns fortfarande rum för förbättring så att man mer exakt skulle kunna bedöma såväl utfallet av budgetåret som den noggrannhet som behövs i budgeteringsskedet. En förutsättning för ett välfungerande controllersamarbete är att man känner till substansen inom bildningen, och detta vill man förbättra med den nya kontrollern.

Det bör konstateras att en kontinuerlig förändring – såsom tillväxten, kostnadseffekterna av normförändringar samt olika lösningar med tillfälliga lokaler – påverkar utfallet av ekonomin och överraskande kostnader går inte att undvika.

Bedömning av den framtida utvecklingen

I ljuset av uppgifterna för räkenskapsperioden 2018 är det skäl att göra ändringar och förbättra förutsägbarheten och uppföljningen av ekonomin. Resursen för ekonomiadministration som ges av ekonomiförvaltningstjänsterna måste ses över. I början av året utarbetas en noggrannare uppföljningsmodell så att fel kan undvikas i framtiden. Inom bildningsväsendet och särskilt inom undervisningsväsendet måste man satsa ännu mer på att uppgöra budgeten, följa upp den och göra prognoser.

Till största delen av överskridningarna av verksamhetsbidraget finns förklaringar, men det finns också frågor som måste utredas både då det gäller budgeteringen och uppföljningen av ekonomin.

Den centraliserade ekonomiadministrationen som erbjuds av ekonomiförvaltningen förstärks och ett program för granskning, uppföljning och åtgärder uppgörs som ett samarbete. Som en del av det här går man igenom bokslutet 2018 och budgeten 2019 för varje kostnadsställe. I programmet reder man ut, säkerställer och utarbetar processbeskrivningar jämte ansvarsbärare för bland annat följande frågor:

- enheternas kostnadsstruktur och -utveckling
- uppföljningsprocesser (verktyg och ansvarspersonernas kompetens)
- kunskapsbasen för utarbetandet av ramkalkyler och budgetar förstärks
- arbets- och ansvarsfördelningen vid det tekniska genomförandet av budgetbygget definieras i mer detalj
- personalplanen och kostnadsstrukturen uppdateras
- planen för lokalanvändning uppdateras så att den motsvarar de lokaler som tas i bruk/lokaler som inte längre används så att de interna lokalitetskostnaderna kan beaktas.

Arbetet utförs i samarbete med ekonomi- och personalförvaltningen.

Resultatenhet: Förvaltningstjänster

ANSVARSPERSON: Bildningsdirektören

Ekonomiskt resultat

1 000 €	Budget	Budget- ändring D8 2018	Budget + Ändring 2018	Utfall	Förv-%	Avvikelse	Förv. 2017	Ändr-% 17/18
Verksamhetens intäkter				108		108	4	2 427,4
Verksamhetens kostnader	-364		-364	-458	125,9	-94	-430	6,7
Verksamhetsbidrag	-364		-364	-350	96,2	14	-425	-17,7
Avskrivningar enligt plan								
Personal 31.12.								
Arbetsinsats som kalkylerade tjänster, årsverk	4,0		4,0	3,4	85,0	-0,6	2,2	54,5

Väsentliga händelser i verksamheten och analys av utfallet av mål och nyckeltal

Inom enheten Förvaltningstjänster arbetar förutom bildningsdirektören, en sekreterare och en specialplanerare. Tjänsterna utvecklas centraliserat av kommunens Ekonomi- och förvaltningscentral. Sibbo kommun var ansvarskommun för förändringsprojektet för yrkesutbildningen i Östra Nyland fram till 30.6.2018 och bildningsdirektören verkade som projektets förändringsledare på halvtid. Orsaken till att intäkterna och kostnaderna i budgeten överskreds är de lönekostnader som uppstod inom förändringsprojektet för yrkesutbildningen i Östra Nyland. Totalt sett är förändringsprojektet kostnadsneutralt ur kommunens synvinkel.

Bedömning av den framtida utvecklingen

Resultatenheten Förvaltningstjänster har ingen egen verksamhet utan den stöder Bildningsavdelningens övriga enheter och erbjuder dem tjänster.

Resultatenhet: Tjänster för småbarnspedagogik

ANSVARSPERSON: Chefen för småbarnspedagogik

Verksamhetsidé

Resultatenheten Tjänster för småbarnspedagogik erbjuder lagstadgad högklassig och mångsidig småbarnspedagogik och förskoleundervisning samt öppen lek- och gruppverksamhet. I mån av möjlighet får föräldrarna välja dagvård på finska eller svenska. Även hemvårdsstöd och privatvårdsstöd samt kommundillägg och servicesedlar hör till våra tjänster. Avsikten med vår verksamhet är att trygga barnens välbefinnande genom att erbjuda högklassig småbarnspedagogik till barnen i Sibbo.

Ekonomiskt resultat

1 000 €	1) Budget 2018	Budget- ändring D8 2018	Budget + Ändring 2018	Utfall 2018	2) Förv-%	Avvikelse	Förv. 2017	Ändr-% 17/18
Verksamhetens intäkter	1 845	-220	1 625	1 598	98,3	-27	1 979	-19,3
Verksamhetens kostnader	-16 784	70	-16 714	-16 929	101,3	-215	-16 460	2,9
Verksamhetsbidrag	-14 939	-150	-15 089	-15 332	101,6	-243	-14 481	5,9
Avskrivningar enligt plan				-63		140	-8	708,3
Personal 31.12.								
Arbetsinsats som kalkylerade tjänster, årsverk	250,0		250,0	240,0	96,0	-10,0	238,3	0,7

Väsentliga händelser i verksamheten och analys av utfallet av mål och nyckeltal

Systemet med köpservicedaghem upphörde i kommunen i augusti 2018 och nästan alla före detta köpserviceenheter fortsatte sin verksamhet antingen med stöd för privat vård eller med servicesedel. Byggandet av Nickby Hjärtas daghem inleddes, och samtidigt startades en arbetsgrupp för att planera och skapa idéer för inredningen av det kommande daghemmet.

Ledarskapsstrukturerna omorganiserades för att förtydliga organiseringen av uppgifterna och för att ledarskapsstrukturerna ska stödja förankringen av pedagogik som följer den nya planen för småbarnspedagogik. De nya ledarskapsstrukturerna som testades omfattade chefer för förskoleundervisningen samt en servicechef för småbarnspedagogiken, som verkar som chef för daghemsföreståndarna. Utvecklingen av ledarskapsstrukturerna kommer att fortsätta i nästa år och man kommer att beakta de ändringar som sker i servicenätet samt att daghemsföreståndare avgår med pension under de närmaste åren.

De inledande samtalen som förs med föräldrarna till barn och barn som ska börja i Sibbo kommuns tjänster för småbarnspedagogik har blivit allmän praxis och ordnas i hemmen i hela kommunen, på båda språken.

Projektet Utvecklande respons har fortsatt sin verksamhet i kommunen. I projektet observerar särskilda observatörer barnens verksamhet under dagen i daghemmen, och resultaten av dessa observationer används som grund för utvecklingen av småbarnspedagogiken i hela kommunen. Utvecklingsobjektet som lyftes fram under verksamhetsåret 2018–2019 var att öka barnens aktivitet och motion under dagen inom småbarnspedagogiken och att diversifiera kvaliteten på dessa. I anknytning till detta har nya materialanskaffningar gjorts och man har hållit interaktiv utbildning, s.k. pedagogiska möten för hela vård- och fostringspersonalen.

Budget: Lägre intäkter än budgeterat

Under året sjönk intäkterna från klientavgifter inom småbarnspedagogiken med 385 000 euro. Av denna summa berodde kalkylmässigt cirka 120 000 euro på att verksamheten med köpservicedaghem upphörde och den resterande summan 265 000 euro på ändringar i lagen om klientavgifter, som sänkte avgifterna för syskon i småbarnspedagogiken samt inkomstgränserna för de lägre inkomsterna. Man fäste uppmärksamhet vid den kraftiga nedgången av avgiftsintäkter i budgeten under årets lopp, och i det slutliga bokslutet underskreds verksamhetsintäkterna med endast 30 000 euro.

Överskridningar och underskridningar av kostnader

Verksamhetskostnaderna för Tjänster för småbarnspedagogik överskred budgeten med totalt 203 000 euro. För Tjänster för småbarnspedagogik uppstod under verksamhetsåret mer personalkostnader än beräknat enligt följande: engångsbelöning 21 800 euro, engångsbelöning (enligt kollektivavtalen) 48 061 euro samt en arbetsgivarersättning för en fem års period till personer för vilka man använt ett obehörighetsavdrag för samma arbete som utfördes av personer som definierats som behöriga 151 938 euro + bikostnader. För Tjänster för småbarnspedagogik uppstod av dessa oförutsedda personalkostnader en extra utgiftspost på 286 121 euro, av vilket största delen förföll till betalning och man fick vetskap om summan först i samband med december månads lönebetalning. Om denna utgiftspost inte hade kommit i december, skulle verksamhetsbidraget för Tjänster för småbarnspedagogik ha varit positivt.

Köp av tjänster och de övriga verksamhetskostnaderna överskred budgeten i huvudsak på grund av ökad användning av servicesedlar samt hyrorna som uppstod av de tillfälliga lokalerna för Sipoonlahden esiopetus och Söderkulla förskola. Den totala överskridningen var cirka 240 000 euro. Å andra sidan underskred bidragen budgeten med cirka 290 000 euro som en följd av minskad användning av hemvårdsstödet och kommundrag till hemvårdsstödet. En möjlig orsak till att användningen av hemvårdsstödet minskade är att nativiteten uppskattas minska under de närmaste åren med cirka 30 barn samt att användningen av tjänsterna inom småbarnspedagogiken har ökat i förhållande till hemvården.

Verksamhetsmål och nyckeltal 2018

	BS 2016	BS 2017	BU 2018	BS 2018
Antal barn i kommunen i åldern 0–6 år**	1 730	1 573	1 620	1 518
Antal förskolebarn i kommunen	298	256	290	245
Antal barn i kommunal dagvård	1 161	1 008	1 100	1 061
antal barn i köpservicedaghem***	149	142	154	154
kostnader/plats/år, kommun*	10 535	11 825	11 300	11 608
kostnader/plats/år, köpservice*	10 881	11 641	10 200	11 384

I kommunen var sex daghem eller förskoleenheter verksamma med servicesedel under år 2018 (tre av dessa var före detta köpservicedaghem)

* Sättet att beräkna nyckeltalen ändrades i bokslutet 2017, år 2015 och 2016 oförändrat

** källa:

Facta befolkningsregister 2016 och 2017.

*** köpserviceplatser år 2018 fanns fram till 31.7.2018, dvs. 7 månader.

Bedömning av den framtida utvecklingen

Invånarökningen i Sibbo kommun kommer ännu inte att höja antalet användare av tjänster för småbarnspedagogik på samma sätt som exempelvis inom utbildningstjänsterna. För att kunna rikta kommande byggprojekt och investeringar till rätt plats vid rätt tidpunkt inleddes i slutet av år 2018 en servicenätutredning där situationen kartläggs utifrån invånarprognoser och behovet i dag fram till år 2030. Utredningen färdigställs under år 2019 och kommer i fortsättningen att användas som grund vid planeringen av lokaler för småbarnspedagogiktjänster.

I ordnandet av funktionerna inom småbarnspedagogiktjänster har det skett förändringar alldeles nyligen och det är oklart hur dessa förändringar kommer att påverka utvecklingen av ekonomin. Städning- och kostservicen flyttades till Avdelningen för teknik och miljö 1.1.2019 och verksamhetssätten har harmoniserats så att de motsvarar strukturerna vid kommunens övriga enheter. I Sibbo kommun inbakas kostnaderna för städning i den interna lokalhyran och alla kostnader som hänför sig till kostservice framgår av matpriset, och enheten som tar emot servicen sköter inte några lönekostnader för arbetstagarna. Detta år visar hur höga kostnaderna i praktiken blir för städning- och kostservicen inom Tjänster för småbarnspedagogik.

Det kommer även att ske förändringar i servicenätet för Tjänster för småbarnspedagogik på hösten 2019 (uppskattningsvis i oktober) då Nickby Hjärtas daghem öppnas och verksamheten vid Banstugan, Solåker, Lillbonden och delvis Huvikumpu flyttar dit. Därtill förväntas att det kommer allt fler klienter till servicesedeldaghemmen i Söderkulla, Nickby och Tallmo. Det är också mycket osäkert att bedöma barnantalet inom småbarnspedagogiken, eftersom det är svårt att förutspå åldern på de barn som flyttar till tillväxtområdena samt huruvida de har behov av småbarnspedagogik. Dessa osäkerhetsfaktorer skapar osäkerhet även inom uppskattningen av kostnaderna inom ekonomin och särskilt hur kostnaderna fördelas på de olika sektorerna; behövs det pengar för lönekostnaderna på den kommunala sidan, servicesedelverksamheten eller kostnaderna för hemvårdsstödet eller stödet för privat vård.

Dessutom är det viktigt att beakta sannolikheten för att intäkterna från klientavgifter sannolikt minskar även under det kommande året jämfört med året innan på grund av de före detta köpservicedaghemmen. Kommunen tar inte längre ut avgifter av klientfamiljerna, utan en privat serviceproducent tar ur avgifterna och får dem själv. I de ackumulerade intäkterna från klientavgifter år 2018 ingick ännu intäkterna för småbarnspedagogikavgifterna som betalats av köpservicedaghemmens klienter under sju månader (januari–juli). Nästa år uteblir dessa avgifter.

Resultatenhet: Utbildningstjänster

Finskspråkiga utbildningstjänster

ANSVARSPERSON: Bildningsdirektören

Svenskspråkiga utbildningstjänster

ANSVARSPERSON: Undervisningschefen

Verksamhetsidé

Resultatenhetens ändamål är att ge kommuninvånarna en högklassig utbildning med kunniga lärare, upprätthålla trivsamma och trygga skolor, skapa möjligheter till yrkesutbildning även parallellt med gymnasieutbildningen och stärka ungdomarnas framtidstro. Detta innebär att barn, ungdomar och vuxna erbjuds välgång för ett gott liv. Verksamheten erbjuds både centralt och i byarna och bidrar sålunda till att utforma ett mångsidigt samhälle.

Ekonomiskt resultat

1 000 €	Budget	Budgetändring	Budget + Ändring	Utfall	Förv-%	Avvikelse	Förv. 2017	Ändr-% 17/18
Verksamhetens intäkter	1 720		1 720	1 943	113,0	223	2 081	-6,6
Verksamhetens kostnader	-29 808	-1 100	-30 908	-31 633	102,3	-725	-29 554	7,0
Verksamhetsbidrag	-28 088	-1 100	-29 188	-29 689	101,7	-501	-27 473	8,1
Avskrivningar enligt plan				-133		140	-103	29,8
Personal 31.12.								
Arbetsinsats som kalkylerade tjänster, årsverk	326,0		326,0	356,3	109,3	30,3	309,6	15,1

Väsentliga händelser i verksamheten och analys av utfallet av mål och nyckeltal

De bindande målen har i huvudsak uppfyllts. Tillväxten har varit måttligare än man uppskattade, elevantalet har ökat med cirka 50 elever (uppskattning 100) och i gymnasiet har elevantalet ökat en aning.

Alla år är olika och att göra prognoser har visat sig vara svårare att beräkna. Kostnaderna som uppstår av byggnader med inneluftsproblem orsakas inte enbart av de ändringar som krävs för lokalerna, möblerna och transporterna. Personal har flyttats av hälsoskäl, man har varit tvungen att anskaffa bland annat material och man har inte kunnat uppskatta allt med tillräcklig noggrannhet.

I Sibbo kommun har man fortsättningsvis utmaningar med att i tillräcklig omfattning ordna undervisning för elever som behöver särskilt stort stöd. Kommunen är tvungen att anlita både statens och andra kommuners tjänster, vilket medför höga kostnader även om elevantalet är lågt. I en del fall ordnas undervisning och stödåtgärder med lösningar man till största delen skräddarsyr själv.

Intäktsöverskridningar

Orsaken till att intäkterna överskridits beror i huvudsak på att statsunderstöden/projektbidragen var större än beräknat (+190 000 euro).

Kostnadsöverskridningar

Personalkostnaderna var 350 000 miljoner euro större än beräknat bl.a. på grund av följande orsaker:

- 160 000 euro för en engångsbelöning samt en engångspost enligt kollektivtalet som införts som kostnad för år 2018
- överskridning av kostnaderna för vikarier cirka 80 000 euro
- löner har betalats med projektbidrag +100 000.

Köp av tjänster, överskridning 260 000 euro

- - kostnaderna för köp av tjänster av staten och andra kommuner för att ordna special-/handikappundervisning har budgeterats fel (morgon-/eftermiddagsverksamhet, transport samt undervisning) sammanlagt cirka 200 000 euro. Då det här felet uppdagades i slutet av året fryste man användningen av investeringsanslagen för lös egendom.

Material, förnödenheter och varor

- överskridning av material- och litteraturkostnader cirka 170 000 euro
- möbler totalt cirka 60 000 euro.

Överskridningen inom Utbildningstjänster förklaras i huvudsak av ovan nämnda faktorer.

Verksamhetsmål och nyckeltal 2018

(gäller såväl de finskspråkiga som de svenskspråkiga utbildningstjänsterna)

	BS 2016	BS 2017	BU 2018	BS 2018
Antal skolor, grundskola + gymnasium*	15+2	15+2	15+2	15+2
Antal elever, grundskola	2 518	2 616	2 740	2 613
Antal studerande, gymnasium	313	327	335	335
Kostnad euro/gymnasiestuderande*	10 071	9 369	9 746	
Kostnad euro/grundskoleelev*	8 841	9 632	9 272	
Totalt antal veckotimmar, grundskola	4 514	4770	4757	5087
Totalt antal veckotimmar, gymnasium	613	613	615	
Totalt antal årsveckotimmar/elev	1,84	1,82	1,84	1,87
Antal kurser/studerande	1,53	1,50	1,53	
Lärarvikariernas lönekostnader t€	588	647	630	677
Antal barn i morgon- och eftermiddagsverksamhet**	456	458		

* Sättet att beräkna nyckeltalen ändrades år 2017, år 2016 oförändrat

** 04/ och 08/

Bedömning av den framtida utvecklingen

Det har visat sig vara besvärligare än väntat att uppskatta kostnaderna för skolväsendet i en växande kommun. Med stöd av uppgifterna i bokslutet 2016 och budgeten 2017 har man inte lyckats utarbeta en tillförlitlig budget för skolväsendet för år 2018. Justeringsberäkningarna på hösten 2018 och de ändringar i budgeten som dessa orsakade gav inte ett tillförlitligt resultat trots att man inte gjorde några ändringar i kostnadsstrukturen efter beräkningarna. Uppföljningen av ekonomin måste förbättras ytterligare så att förutsägbarheten och avvikelserna når den tillförlitlighet och noggrannhet som krävs.

Resultatenhet: Kultur- och fritidstjänster

ANSVARSPERSON: Chefen för kultur och fritid

Verksamhetsidé

Till enheten Kultur- och fritidstjänster hör medborgarinstitutet, kultur-, biblioteks-, idrotts- och ungdomstjänsterna.

Tack vare enhetens verksamhet kan kommuninvånarna utveckla sig, öka sitt kunnande, främja sitt välmående och uppleva samhörighet.

Kommuninvånarnas önskemål om hur tjänsterna borde utvecklas beaktas, och målet är att samarbetet med föreningar och övriga aktörer i kommunen är bra.

Lokalerna, evenemangen och verksamheten gör det möjligt för kommuninvånare i olika åldrar att träffa varandra. En trivsamt miljö och en möjlighet till ett aktivt levnadssätt och livslångt lärande ökar välfärden och kommunens dragningskraft.

Ekonomiskt resultat

1 000 €	Budget	Budget- ändring D8 2018	Budget + Ändring	Utfall	Förv-%	Avvikelse	Förv. 2017	Ändr-% 17/18
Verksamhetens intäkter	512		512	586	114,3	73	571	2,5
Verksamhetens kostnader	-6 145		-6 145	-6 234	101,4	-89	-5 717	9,0
Verksamhetsbidrag	-5 633		-5 633	-5 648	100,3	-15	-5 146	9,8
Avskrivningar enligt plan				-176			-198	-11,4
Personal 31.12.								
Arbetsinsats som kalkylerade tjänster, årsverk	46,0		46,0	46,0	100,0		43,6	5,5

Väsentliga händelser i verksamheten och analys av utfallet av mål och nyckeltal

År 2018 följde verksamheten som bedrevs av enheten Kultur- och fritidstjänster i huvudsak samma linjer som under föregående år. Till enheten anställdes en koordinator för kultur- och fritidstjänster på våren 2018.

Följande viktiga förändringar skedde inom de olika serviceenheterna:

- Timantalet för Sibbo institut har inte ökat. Däremot har antalet kursdeltagare per kurs ökat. I september 2018 startade Sibbo institut en officiell utbildning i läs- och skrivfärdigheter för invandrare. För denna utbildning har staten beviljat Sibbo institut en förhöjd statsandel.
- I november togs det sanerade huvudbiblioteket i Sibbo åter i bruk. Under året har man för personalen hållit ett otal olika möten och träffar i syfte att säkerställa att lokalerna i biblioteket är funktionella och trivsamma samt att samarbetet med de olika förvaltningarna är gott. Kommunens Info flyttade till bibliotekslokalerna och Verksamhetscentret Vägskälet öppnade ett Navigatorkafé i biblioteket. Topeliussalen har åter tagits i bruk trots att den ännu inte sanerats.
- Idrottstjänster genomförde förnyandet av Söderkulla idrottsplan, som ingår i första fasen av ändringsarbetena vid Söderkulla idrottspark. På grund av förnyelseprojektet var planen i bruk endast under början av året. Förutom planprojektet präglades verksamhetsåret av motionstrappan i Söderkulla, byggprojektet samt deltagandet i planeringen av nya projekt. I samarbete med Idrottstjänster och social- och hälsovårdstjänsterna startades en ny tjänst, Motionsrådgivning.

- Kulturtjänster fortsatte kontraktet inom projektet Samhällskonstnär. Projektet "Taide käyttöön" (fri övers. "Ta konsten i bruk") är ett samarbete med Riihimäki, Tavastehus och Seinäjoki. Under året har man uppgjort avtal för anskaffning av offentlig konst bland annat till Ådalens område. Till huvudbiblioteket har skaffats tre skulpturer av skulptören Marjukka Korhonen. Parkkoncerten Södipark ordnades för första gången på Söderkulla gårds område.
- Ungdomstjänsters specialungdomsarbetare har aktivt ökat Ungdomstjänsters samarbete med högstadierna. I Nickby Hjärta ordnades ett Gutsy go-evenemang där ett tjugotal regissörer och alla åttondeklassister deltog, både de finskspråkiga och de svenskspråkiga. Gutsy go fick rikligt med uppmärksamhet av medierna och mycket positiv respons av de unga och lärarna. Målet med projektet är att ge unga en möjlighet att delta i det omkringliggande samhället genom att göra goda handlingar tillsammans.

Verksamhetsmål och nyckeltal 2018

	BS 2016	BS 2017	BU 2018	BS 2018
Antal undervisningstimmar vid Sibbo institut	11 300	12 576	13 750	12 578
Sibbo instituts verksamhetsbidrag €/invånare*	-28	-28	-31	31
Bibliotek, antal besökare	193 126	166 002	185 000	
Bibliotek, antal utlåningar/invånare	14,2	12	14	
Kulturtjänster, verksamhetsbidrag euro/invånare*	-27	-28	-30	33
Grundläggande konstutbildning, antal barn	761	654	765	
Idrottstjänster, verksamhetsbidrag euro/invånare	91	88	97	101
Idrottsunderstöd, euro/invånare	12	12	12	14
Ungdomstjänster, verksamhetsbidrag euro/invånare	29	33	30	31

Bedömning av den framtida utvecklingen

Under de närmaste åren har Idrottstjänster framför sig flera utredningar och byggprojekt. Många av dessa hänför sig till utbyggnadsinvestering vid skolor och daghem, men även leder för gång- och cykeltrafik samt särskilda projekt i syfte att förbättra möjligheterna till idrott- och motion ska planeras med tanke på kommunens tillväxt. Kulturtjänsters och Sibbo instituts lokalbehov och tjänsternas tillgänglighet på olika håll i kommunen är en utmaning under de närmsta åren eftersom efterfrågan på tjänster ökar bland invånarna och de nuvarande lokalerna i exempelvis södra Sibbo är otillräckliga. Ungdomstjänsters nuvarande lokaler är inte ändamålsenliga. Ungdomslokalen i Nickby borde saneras och ungdomslokalen i Söderkulla är mycket opraktisk på grund av att rummen är små. Samarbetet mellan kultur- och fritidstjänsterna utökas. En gemensam kultur- och fritidskoordinator samt en gemensam specialungdomsarbetare för biblioteket och ungdomsväsendet skapar nya sätt att arbeta och möta invånarna.

2.3.6 Tekniska utskottet, Byggnads- och miljöutskottet

ANSVARsområde: TEKNIK OCH MILJÖ

ANSVARSPERSON: Tekniska direktören

Verksamhetsidé

Avdelningen erbjuder kommuninvånarna en trivsamt, trygg och fungerande livsmiljö genom att leda och genomföra kommunens investeringar, styra och övervaka byggandet i kommunen samt underhålla infrastrukturens service och lokaliteter.

Uppfyllelsen av bindande mål år 2018

Mål för fullmäktigeperioden	Bindande mål 2018	Mätare	
Ett pilotprojekt om deltagande budgetering som presenterats i budgeten genomförs. (Målet har registrerats i budgeten.)	Ramvillkoren för pilotprojektet om deltagande budgetering så som exaktare område, ram för budgeten, projektets sammansättning osv. preciseras så att ett beslut om dessa kan fattas i samband med att budgeten godkänns på hösten 2018.	Ett pilotprojekt om deltagande budgetering har presenterats i budgeten.	
	Målet har uppnåtts.		
Enhetsvisa mål			
7. Vi bygger åtminstone ett ytterligare område för anslutningsparkering både i Nickby och i Söderkulla.	Et nytt område för anslutningsparkering byggs i Söderkulla.	Området för anslutningsparkering har tagits i bruk.	
	Busshållplatsen för tidsutjämning för busstrafiken i Söderkulla (terminalen vid Fröken Miilis väg) och det tillhörande området för anslutningsparkering har färdigställts och tagits i bruk på hösten 2018. Målet har uppnåtts.		
8. Under fullmäktigeperioden bygger vi ut gång- och cykelvägar med minst 20 kilometer.	Över 4 km nya leder för lätt trafik byggs.	Målet har uppnåtts och de nya lederna har tagits i bruk.	
	Över 7,1 km nya leder för lätt trafik byggs. Målet har uppnåtts.		
17. Kommunens verksamhetslokaler är hälsosamma och trygga. Konditionsundersökningar och symptomenkäter görs regelbundet. Man har hittat en lösning på varje problem med inomhusluften som upptäckts i kommunens lokaler.	En konditionsundersökning av byskolorna sammanställs och införs i investeringsprogrammet, och en anbudsförfrågan om konditionsundersökningarna av daghem och andra lokaler utarbetas.	De definierade uppgifterna har genomförts.	
	Konditionsundersökningarna av byskolorna har sammanställts och införts i investeringsprogrammet. Även daghemmens konditionsundersökningar har utarbetats och preliminärt införts i budgeten. Målet har uppnåtts och överträffats.		

3. Vi definierar servicelöften för de viktigaste kundtjänsterna.	Behandlingstiden för en korrekt uppgjord bygglovsansökan är under 2 månader. Behandlingstiden räknas från det att ansökan bestäms vara korrekt uppgjord till den tidpunkt när beslutet tillkännages.	Behandlingstiden är under 2 månader.	
	Av de korrekt uppgjorda bygglovsansökningarna överskred behandlingstiden för endast en ansökan 2 månader. Målet har uppnåtts.		●
3. Vi definierar servicelöften för de viktigaste kundtjänsterna.	Den genomsnittliga behandlingstiden för korrekt uppgjorda ansökan för planeringsbehov eller undantagsbeslut är under 6 månader och under 4 månader vid slutet av år 2018, vilket är även det långsiktiga målet för behandlingstiden. Behandlingstiden räknas från det att ansökan bestäms vara korrekt uppgjord till den tidpunkt när beslutet tillkännages.	Vid slutet av året är behandlingstiden 4 månader, vilket betyder att det inte finns någon kö av äldre, korrekt uppgjorda ansökan.	●
	Av de korrekt uppgjorda ansökningarna om planeringsbehov eller undantagstillstånd överskred endast en ansökan vid årsslutet behandlingstiden 4 månader. Målet har uppnåtts.		
Huvudmål i kommunstrategin "Kommunen fungerar och utvecklas på ett hållbart sätt".	År 2018 inspekteras hanteringen och lagringen av farligt avfall hos minst 20 % av företagen inom verkstadsbranschen.	En inspektion om behandling och lagring av farligt avfall har utförts i minst 20 % av företagen verksamma inom verkstadsbranschen.	
	Målet har uppnåtts.		●
Huvudmål i kommunstrategin "Kommunen fungerar och utvecklas på ett hållbart sätt".	En plan om övervakning av professionell avfallshantering som lagen förutsätter utarbetas under år 2018.	Planen har utarbetats och behandlats av organet i fråga.	●
	Målet har uppnåtts.		

Ekonomiskt resultat

1 000 €	Budget 2018	Budget- ändring D8 2018	Budget + Ändring 2018	Utfall 2018	Förv-%	Avvikelse	Förv. 2017	Ändr-% 17/18
Verksamhetens intäkter	10 871		10 871	11 355	104,5	484	10 428	8,9
Valmistus omaan käyttöön				151				
Verksamhetens kostnader	-17 131		-17 131	-17 583	102,6	-452	-16 083	9,3
Verksamhetsbidrag	-6 260		-6 260	-6 077	97,1	183	-5 655	7,5
Avskrivningar enligt plan	-5 873		-5 873	-5 570			-5 716	-2,6
Personal 31.12.								
Arbetsinsats som kalkylerade tjänster, årsverk	116,0		116,0	104,0	89,7	-12,0	102,7	1,3

Väsentliga händelser i verksamheten och analys av utfallet av mål och nyckeltal

Året 2018 har varit ett arbetsdrygt och händelserikt år för Avdelningen för teknik och miljö. De viktigaste händelserna har nedan delats in i fyra delar: i) samhällsutveckling, ii) investeringar iii) myndighetsverksamhet och iv) operativ verksamhet. Investeringarna, myndighetsverksamheten och den operativa verksamheten presenteras i mer detalj i analyserna för respektive enhet.

Samhällsutveckling

För att Sibbo kommun ska kunna växa på ett framgångsrikt sätt har processen för samhälls- och servicebyggandet samt beaktandet av samtliga aspekter däri en nyckelroll. För de nya planområdena är det väsentligt att det finns en balans mellan planekonomin, trivselen och trafiklösningarna i områdena samt områdenas genomförbarhet. På motsvarande sätt är det väsentligt inom servicebyggandet att det finns en balans mellan funktionaliteten, trivselen, lokaleffektiviteten, de tekniska lösningarna och arkitekturen. Vad gäller dessa åtgärder har Avdelningen för teknik och miljö gjort ett långsiktigt och framgångsrikt arbete de senaste fem åren.

En förutsättning för Sibbos tillväxt är att man i de nya områdena i kommunen skapar så goda attraktionsfaktorer som möjligt. De viktigaste attraktionsfaktorerna är läget och trafikförbindelserna till centrumen i huvudstadsregionen. Sibbos tillväxtcentrum har bra lägen. De trafikförbindelser som behövs är goda och snabba privata och kollektiva trafikförbindelser. Det här innebär att en förutsättning för att Sibbo ska växa är att man får ett snabbt beslut om inledandet av persontågtrafik på banavsnittet Kervo-Nickby (KeNi). Det här är också Sibbos enda möjlighet att uppnå sina mål bl.a. för att minska koldioxidutsläppen samt inom planekonomin då tomtpriserna stiger och då utsläppsfri, kollektiv spårtrafik inleds.

I början av året ansvarade Avdelningen för teknik och miljö för trafikdelen vid strategimötet, och fullmäktige beslutade enhälligt att Sibbo kommuns främsta strategi och projekt är startbeslutet för inledandet av persontrafik på KeNi-banan. På våren utarbetad Avdelningen för teknik och miljö tillsammans med generalplaneringen en tillväxtplan för KeNi-korridoren med hjälp av investeringsprogrammet INTO, och styrgruppen beslutade att planen ska utgöra utgångsdata för KeNi-utredningen. I september flyttades ledningen för KeNi-utredningen från generalplaneringen till Avdelningen för teknik och miljö. Den första uppgiften var att korrigera felaktiga utgångsdata, och i november färdigställdes KeNi-utredningen som ett resultat av ett tydligt och konsekvent arbete så att KeNi-banutredningen utvisade att trafikinvesteringen som krävs för att inleda persontrafik på KeNi-banan hör till de projekt i MTB-2019-planen som ska genomföras före år 2030.

I bruktagandet av KeNi-banan för persontrafik ökar tillväxten i tätorterna Nickby och Tallmo, vilket också förutsätts. På så vis kan Sibbo växa på ett balanserat såväl i utvecklingskorridoren Nickby–Tallmo som i Söderkulla. På motsvarande sätt förbättrar enbart beslutet om att ta i bruk KeNi-banan planekonomin i de nya områdena i Nickby och Tallmo genom att det höjer priserna för våningsytan på tomterna som säljs. Därför kommer planlägningsprogrammet sannolikt att utarbetas på det sätt som inledandet av persontrafik på KeNi-banan förutsätter.

Även de grundläggande faktorerna för tillväxt måste skötas om. Tillväxten ska grunda sig på välfungerande tjänster och ett långsiktigt investeringsprogram som täcker hela samhällsutvecklingen inklusive nya planområden och infrastruktur samt servicebyggande. Investeringsprogrammet har utvecklats långsiktigt redan i fem år och servicekapaciteten utvidgas med hjälp av pågående och planerade investeringsprojekt. För att Sibbo ska klara av sin tillväxt måste kommunen ha ett välfungerande investeringsprogram.

Det centrala i tillväxten är att samhällsutvecklingen leds utifrån en tydlig strategi och att ledningen omfattar alla aspekter av utvecklingen dvs. i) planekonomin, ii) trivseln och ett mångsidigt boende, iii) genomförandet och underhållet, iv) tjänsternas antal och kvalitet och v) tjänsternas ekonomi.

Investeringar

Vad gäller investeringar har året 2018 varit mycket livligt både inom byggandet av infrastruktur och service.

Inom planeringen har ett av de viktigaste projekten varit utredningen av platsen för järnvägsstationen i Nickby, som leddes och genomfördes av Avdelningen för teknik och miljö tillsammans med planläggningen. Beslutet om var järnvägsstationen i Nickby ska ligga är en central faktor då riktlinjerna för Nickbys framtida utveckling dras upp samt en grundläggande utgångspunkt i beredningen av planstommen för Nickby. Utredningen blev färdig i november.

Två centrala projekt inom samhällsutveckling som Avdelningen för teknik och miljö deltagit i är 1) ordnandet av gatorna, tidsutjämningshallplatsen för bussar och anslutningsparkeringen i Nickby centrum samt 2) ordnandet av tidsutjämningshallplatsen för bussar och anslutningsparkeringen i området vid Fröken Millis väg i Söderkulla. Särskilt projektet för utvecklingen av Nickby centrum har skapat grund för utvecklingen och tätningen av hela Nickby. Utgångspunkten för båda utvecklingsprojekten har varit att placera servicen i området och frigöra tomtmark för övrigt byggande.

Även inom utbyggnadsinvesteringarna har det varit livligt. Utbyggnads- och ändringsarbetena vid Sipoonlahden koulu, som inleddes år 2018, samt byggandet daghemmet Lillhjärta. Inom infrastruktur har två små egnahemshusområden byggts i Nickby gårds område, Sibbo Ådals planområde och Stenkullas planområde i Söderkulla. Därtill har byggandet av Arbetsplatsgatan i Söderkulla inletts.

Byggnads- och miljövärdmyndigheten

Förutom Nickby och Söderkulla centrum fortsätter tillväxten och byggandet även i de övriga tyngdpunktsområdena för detaljplanering. Under år 2016 och 2017 beviljades rikligt med tillstånd för flervånings- och radhus som nu är färdiga bostäder och kan tas i bruk under 2019 och 2020. Även byggandet av småhus accelereras tack vare de nya detaljplanerna och en större planreserv. Den elektroniska ärendehanteringstjänsten Lupapiste.fi används aktivt av hela byggnadstillsynens personal. Alla tillstånd ansöks elektroniskt via Lupapiste. Även det elektroniska arkivet i Lupapiste är i bruk och alla tillstånd som beviljats efter början av år 2017 har smidigt arkiverats elektroniskt.

Ett av de viktigaste utvecklingsprojekten som genomförts är förnyandet av kommunens byggnadsordning i syfte att göra tillståndsprocessen och byggandet mer tillgängligt och flexibelt. Därtill har man utarbetat och tagit i bruk principer för beredningen av avgöranden om planeringsbehov och undantagsbeslut. Byggnadsordningen och principerna för beredning har utarbetats i nära samarbete med styrgruppen för Sibbo kommuns fullmäktigeledamöter. Även förbättringen av byggnads- och lägenhetsregistrets kvalitet har framskridit, vilket ökar kommunens intäkter från fastighetsbeskattningen.

Operativ verksamhet

De viktigaste och största händelserna i den operativa verksamheten är tre stora utvecklingsprojekt i Lokaltetsförvaltnings regi: i) beredningen av den strategiska förändringen inom Tjänster för småbarnspedagogik, ii) ett projekt i syfte att bedöma skicket på samtliga av kommunens byggnader och iii) utvecklingen av säkerhetstekniken i kommunens fastigheter.

De viktigaste förändringarna inom lokalhanteringen omfattade en ny tillfällig byggnadshelhet som används av skolan vid Lärdomsvägen, lokalerna som hyrts för IT-verksamheten i Andelsbankens fastighet samt lokalerna som hyrts för samhällstekniken av Lival. Under årets lopp gjorde man också en bytesaffär där den gamla byggnaden för daghemmet Runebergin päiväkoti byttes mot en strategiskt viktig fastighet i Nickby centrum. I bytesaffären avstod kommunen från ett daghem som inte använts på många år och fick istället en viktig fastighet i centrum av Nickby. På fastigheten fanns en byggnad i dåligt skick, som såldes i delar vid en offentlig auktion.

Analys av avdelningens resultat

År 2018 var verksamhetsbidraget för Avdelningen för teknik och miljö 183 000 euro bättre än budgeterat. Verksamhetsintäkterna överskred budgeten med cirka 635 000 euro och verksamhetskostnaderna överskred budgeten med 452 000 euro.

Budgetutfallet 2018 var bättre än planerat. Budgetutfallet beror främst på den månatliga uppföljningen, analysen av avvikelser samt att åtgärderna och ledarskapet anpassades till den rådande situationen.

Överskridningen av verksamhetskostnaderna härrör främst från de extra kostnader för hyran för fastigheterna som hyrdes av Lival och Andelsbanken. Dessa åtgärder kände man inte till vid uppgörandet av budgeten och de ingick inte heller i de budgeterade kostnaderna. Även inom samhällsutvecklingen har oförutsedda kostnader uppstått, till exempel konsultkostnader för utredningen av platsen för Nickby järnvägsstation och nödvändiga myndighetsutredningar som det inte har varit möjligt att förutspå. Kostnaderna blev högre än beräknat också på grund av till exempel branden i Gumbostrands skola och vädret som i början av året var kallare än väntat.

Överskridningen av verksamhetsintäkterna beror på att antalet byggnadslov var större än beräknat, intäkterna av skogsförsäljning var större än beräknat samt på försäkringsersättningar för skador som ökat kostnaderna.

Utvärdering och rapportering inom intern kontroll och riskhantering

Riskerna som rör tekniska väsendet kan delas in i operativa risker, ekonomiska risker och risker i anknytning till hälsan. Riskerna som rör vattentjänsterna behandlas separat i bokslutet för Sibbo Vatten. Risker utgör bl.a. exceptionella naturföreteelser såsom kraftiga regn och vindar, uppkomsten av plötsliga situationer i anknytning till inneluften samt risker i anknytning till investeringsprojekt och miljön.

Tekniska väsendet har förnyat sitt beredskapssystem i syfte att minska riskerna och effektivisera verksamheten som kräver snabba åtgärder. I kommunen infördes teknisk jourberedskap med ansvar för fastighetsservice och vattentjänster. Verksamheten inleddes hösten 2016. Även säkerhetskoordineringen av investeringsprojekt förnyades och förenhetligades i syfte att bättre kunna kontrollera verksamhetens kvalitet.

Inga betydande skador eller olägenheter uppstod till följd av exceptionella naturföreteelser år 2018. Det uppstod inte heller några betydande ekonomiska risker som hänför sig till miljön.

Bedömning av den framtida utvecklingen

De främsta utmaningarna och möjligheterna i en nära framtid hänför sig till kontrollen av tillväxten. Det är viktigt att kunna kontrollera och leda en växande kommun som helhet samt dess investeringsportfölj. Samtidigt blir det allt viktigare att förutse invånarnas kommande behov i en föränderlig verksamhetsmiljö.

Kontrollen av tillväxten är förknippad med helhetsprocessen för samhällsutvecklingen. Helhetsprocessen för tillväxten omfattar planläggning, planering och byggande av infrastruktur, tomtförsäljning, processen för bygglov och utökande av servicekapaciteten (skolor, daghem osv.). I samband med tillväxten ska olika slags funktioner tryggas och utvecklas så att de blir allt smidigare och betjänar invånarna bättre.

En smidig och kostnadseffektiv hantering av helhetsprocessen för tillväxten är livsviktig för Sibbo kommun i framtiden för att upprätthålla balansen mellan ekonomin och servicen. För att vi ska lyckas med detta måste tjänsterna tryggas samt investerings- och driftsekonomin hållas under kontroll.

Reagerande på förändringar i omvärlden

Avdelningen för teknik och miljö har utvecklat sin egen verksamhet tillsammans med kommunens övriga avdelningar. Att planera verksamheten och nya verksamhetssätt samt utnyttja ICT framhävs i takt med att tillväxten fortsätter och ökar. Man måste dock förbereda sig på överraskningar, variationer i tillväxttakten samt på ett ökat antal kundförfrågningar. Detta skapar speciella krav på planeringen av investeringar, byggnadstillsynens tillståndsprocess och utvecklingen av infrastruktur- och fastighetstjänsterna.

Resultatenhet: Utveckling och stödtjänster

ANSVARSPERSON: Utvecklingschefen för sektorn

Verksamhetsidé

Resultatenheten handhar avdelningens stödtjänster samt koordineringen av utvecklingen och strategiarbetet. Enheten ansvarar för kommunens kortvariga lokaluthyrning och tekniska arrangemang vid evenemang (Sibbohuset) samt för kommunens personalbostäder. I enhetens anslag ingår även anslaget för räddningsverksamhet.

Ekonomiskt resultat

1 000 €	Budget 2018	Budget- ändring D8 2018	Budget + Ändring 2018	Utfall 2018	Förv-%	Avvikelse	Förv. 2017	Ändr-% 17/18
Verksamhetens intäkter	629		629	656	104,2	27	694	-5,5
Verksamhetens kostnader	-3 378		-3 378	-3 529	104,5	-151	-3 341	5,6
Verksamhetsbidrag	-2 749		-2 749	-2 873	104,5	-125	-2 647	8,5
Avskrivningar enligt plan				-9			-9	-3,2
Personal 31.12.								
Arbetsinsats som kalkylerade tjänster, årsverk	11,0		11,0	10,9	99,1	-0,1	10,5	3,8

Väsentliga händelser i verksamheten och analys av utfallet av mål och nyckeltal

Teman som anknyter till tillväxt och kontrollen av tillväxt har synts i allt arbete inom enheten och hela förvaltningen år 2018. Planeringen och genomförandet av betydande nya investeringar ställer krav på att höja kvaliteten på växelverkan med invånarna och att kommunikationen ska vara aktuell. Ett ökat behov av stödtjänster är också ett tecken på att byggandet ökat och byggprojekten är stora. En del av de projekt som är i genomförandefasen har varit mycket komplicerade, och därför har även flexibilitet krävts av stödtjänstfunktionerna. Tillväxten i Sibbo avspeglas också som en betydande ökning av antalet hushåll som ansluter sig till Sibbo Vattens nätverk. Det här har i sin tur ökat behovet av de tjänster inom administration och kundbetjäning som enheten Utveckling och stödtjänster producerar.

Kommunikationen om nya projekt inom byggande, planering och planläggning i Sibbo har blivit mer konsekvent och koordinerad som ett resultat av ett samarbete som omfattar hela förvaltningen och den sker via de gemensamma kanalerna. Vid sidan av kommunens webbplats och de sociala medierna har den viktigaste kommunikationskanalen varit webbplatsen Sibbo bygger & utvecklar (sipoorakentaajakehittaa.fi). Den ledande tanken för utvecklingen av projektkommunikationen har varit att kommunicera utifrån kommuninvånarnas synvinkel så att aktuell information om planering och byggande alltid funnits konsekvent tillgänglig.

Särskilda satsningar har gjorts på kommunikationen och koordineringen av verksamheten i Nickby centrum och området vid Sipoonlahden koulu, där man i syfte att koordinera flera intilliggande byggprojekt grundat helhetsprojekt för Nickby Hjärtas område och Miilis område. Med dessa helhetsprojekt vill man leda projekthelheterna så att arbetsplatsområdena skapar så lite störningar som möjligt för varandra och för kommuninvånarnas vardag. Med hjälp av projekten har man också kunnat säkerställa att verksamheten i skolorna och daghemmen som verkar i grannskapet har utsatts för minsta möjliga störningar. En projektplanerare som anställts på viss tid har ansvarat för koordineringen av projekthelheterna och tillhörande projektkommunikation samt växelverkan med invånarna. Uppgiften omvandlades till ordinarie i budgeten för år 2019.

Under bokslutsåret har enheten haft en stor roll i förankringen av kommunstrategin, den strategiska planeringen och främjandet av de strategiska åtgärderna. Enheten har ansvarat för bland annat öppnandet av Kervo–Nickby-banan för persontågstrafik och olika tillhörande utredningar och bakgrundsmaterial. Beredningen och främjandet av de strategiska riktlinjerna för en hållbar strategi för kommunen hör till enhetens ansvarsområde. Arbete i anknytning till dessa har gjorts bland annat i KUUMA-kommunernas gemensamma klimatgrupp där man till exempel har inlett arbetet med att uppdatera KUUMA-kommunernas strategiska klimatprogram.

Man har fortsatt arbetet i syfte att utveckla upphandlingen och det därmed förknippade arbetet för att utveckla förvaltningsgrenens verksamhet. Enheten har också aktivt deltagit i arbetet med att utveckla kommunens upphandling. Funktionen Sibbohuset, som ansvarar för tekniska arrangemang vid evenemang och kortvarig lokaluthyrning, har möjliggjort flexibel och effektiv användning av kommunens lokaler. Det är skäl att utveckla möjligheterna att reservera lokaler ytterligare, eftersom det fortfarande finns kommunägda lokaler som inte har överlåtits för uthyrning av Sibbohuset.

Bokslutsåret har varit fartfyllt för enheten och hela förvaltningsgrenen och man har varit tvungen att göra strategiska prioriteringar för att uppnå målen. Förvaltningsgrenens flyttning från Aravahuset till Samhällshuset på Livals område i oktober 2018 var utmanande och en förändringsprocess som påverkade hela förvaltningsgrenen. Lokaländringarna och själva flyttningen genomfördes planenligt och inom den givna tidtabellen. Nöjdhetsnivån bland personalen är i huvudsak god avseende de nya lokalerna.

Enhetens budget har i huvudsak utfallit planenligt. Förklaringen till att utfallet av verksamhetskostnaderna var en aning större än budgeterat är ett allokeringssfel inom personalkostnaderna och att den totala summan för räddningsverkets samarbetsersättningar var större än beräknat. Felet inom personalkostnaderna handlade om att en del av personalkostnaderna för enheten Gator och grönområden har allokerats till enheten Utveckling och stödtjänster. Felet syns även som ett underskott i personalkostnaderna för enheten Gator och grönområden. Personalförvaltningen korrigerar inte kostnadsställena för personalkostnader i efterhand.

Verksamhetsmål och nyckeltal 2018

	BS 2016	BS 2017	BU 2018	BS 2018
Räddningsväsendet, driftskostnader, euro/invånare*	105	100	104	103
- hyrda bostadslägenheter, antal	103	88	89	84

*I driftskostnaderna ingår verksamhetskostnader, avskrivningar och värdeminskningar.

Bedömning av den framtida utvecklingen

Tillväxten och kontrollen av den kommer att vara centrala faktorer som påverkar verksamheten också år 2019. För att invånarökningen ska ske så att investeringsekonomin hålls i balans, byggprojekten genomförs enligt plan och invånarna är delaktiga i förändringarna förutsätter välfungerande stödtjänster och en högklassig kommunikation. Dessa behov kommer att ställa enhetens resurser på prov under budgetperioden som inletts. För att tillväxten även i fortsättningen ska ske på ett hållbart sätt måste förvaltningsgrenen och hela Sibbo kommuns organisation arbeta strategiskt och planmässigt. Då processen för samhällsutveckling förnyats och hela förvaltningsgrenen arbetar i gemensamma lokaler som tagits i bruk i Samhällshuset i oktober 2018, kan ett bättre Sibbo byggas tack vare ett allt närmare samarbete. Sibbos framtida framgång påverkas i stor grad av hur de viktiga spetsprojekten lyckas, särskilt inledandet av persontågstrafiken på Kervo–Nickby-banan och de tillhörande projekten inom samhällsutvecklingen. Därför ligger enhetens och hela förvaltningsgrenens fokus i den närmaste framtiden starkt på att bereda och främja dessa projekt.

Resultatenhet: Byggnadstillsyn

ANSVARSPERSON: Byggnadstillsynschefen

Verksamhetsidé

Byggnadstillsynen fungerar som byggnadstillsynsmyndighet i Sibbo kommun och är underställd byggnads- och miljöutskottet.

Byggnadstillsynens uppgift är att skapa ett hälsosamt och tryggt byggande, en god kommunbild och en trivsam boendemiljö. Till Byggnadstillsynens uppgifter hör tillsyn av den byggda miljön samt styrning, rådgivning och tillståndsbehandling avseende byggande och övriga åtgärder samt tillsyn under byggandet.

Byggnadstillsynsverksamheten styrs bland annat av markanvändnings- och bygglagen, markanvändnings- och byggförordningen, Sibbo kommuns byggnadsordning, Finlands byggbestämmelsesamling samt planer och deras bestämmelser.

Byggnadstillsynens verksamhet är kundorienterad och positiv.

Ekonomiskt resultat

1 000 €	Budget 2018	Budget- ändring D8 2018	Budget + Ändring 2018	Utfall 2018	Förv-%	Avvikelse	Förv. 2017	Ändr-% 17/18
Verksamhetens intäkter	519		519	614	118,3	95	581	5,7
Verksamhetens kostnader	-875		-875	-985	112,5	-110	-793	24,3
Verksamhetsbidrag	-356		-356	-371	104,1	-14	-212	75,3
Avskrivningar enligt plan				-3			-3	
Personal 31.12.								
Arbetsinsats som kalkylerade tjänster, årsverk	11,0		11,0	10,7	97,3	-0,3	10,3	3,9

Byggnadstillsynens verksamhetsintäkter har överskridits jämfört med budgeten, eftersom antalet tillstånd och projektens omfattning har varit större än väntat. Överskridningen av verksamhetsutgifterna beror i huvudsak på att personalkostnader har allokerats felaktigt mellan enheterna samt att det i köp av tjänster ingått oförutsedda expertarvoden som hänför sig till beslutsfattandet kring såväl byggnadsordningen som avgöranden om undantags- och planeringsbehov.

Väsentliga händelser i verksamheten och analys av utfallet av mål och nyckeltal

Den elektroniska ärendehanteringstjänsten Lupapiste.fi används aktivt av hela byggnadstillsynens personal. Alla tillstånd ansöks elektroniskt via Lupapiste. Även det elektroniska arkivet i Lupapiste är i bruk och alla tillstånd som beviljats efter början av år 2017 har smidigt arkiverats elektroniskt.

Både myndighets- och servicetaxan för byggnadstillsynen har förnyats och satts i kraft; arbetet med att förnya taxan har skapat ett dokument som på ett bättre sätt tjänar beslutsfattandet och faktureringen.

Nyckeltalen i tabellerna uppvisar fortfarande en avvikande statistik för åren 2016 och 2017, vilket beror på att byggnadstillsynens program för beslutsfattande, övervakning och registrering byttes ut (Kunta net → Facta). Antalet byggnads- och åtgärdstillstånd är ungefär på samma nivå som året innan, men fler avgöranden om planeringsbehov och undantagsbeslut har beviljats. De genomsnittliga handläggningstiderna har registrerats både räknat från det att ansökningarna konstaterats vara korrekt uppgjorda och från datumet då de lämnats in: handläggningstiden för ansökningar om byggnadstillstånd har i genomsnitt varit 0,6 månader från att de konstaterats vara korrekt uppgjorda och 3,5 månader från datumet då de lämnats in; motsvarande siffror för ansökningar om undantagslov och avgöranden om planeringsbehov är 5,5 månader och 9 månader. Vad gäller det bindande målet var det endast en ansökan/ett beslut i båda tillståndskategorierna som inte uppfyllde det definierade målet. Antalet bostäder som ingår i tillstånden som beviljats för bostadsbyggande har klart sjunkit från nivån år 2016 och 2017.

Verksamhetsmål och nyckeltal 2018

	BS 2016	BS 2017	BU 2018	BS 2018
- bygglov, st.	225	202	200	189
- åtgärdstillstånd, st.	69	76	80	74
- undantagstillstånd, st.	inte fastställt	52	70	72
- genomsnittlig behandlingstid för undantagstillstånd, mån.	inte fastställt	8,6	6	5,5/9
- genomsnittlig behandlingstid för bygglov, mån.	3,7	1,5/4,4	2,0	0,6/3,5
- ibruktagna eller färdigställda bostäder (nybyggnation), st.	427	171	600	393
- antal lov som beviljats för bostadsbyggande (nybyggnation), st.	74	83	100	83
- antal bostäder som de beviljade loven för bostadsbyggande innehåller (nybyggnation), st.	558	785	500	237

Bedömning av den framtida utvecklingen

Förutom i Nickby och Söderkulla centrum fortsätter tillväxten och byggandet även i de övriga tyngdpunktsområdena för detaljplaneringen. Under år 2016 och 2017 beviljades rikligt med tillstånd för flervånings- och radhus som nu är färdiga bostäder och kan tas i bruk under 2019 och 2020. Även byggandet av småhus ökar tack vare nya detaljplaner och en större planreserv. I den växande kommunen fortsätter byggandet av skolor, daghem och vårdbyggnader så att servicen ska hänga med i tillväxten. Dessutom deltar Byggnadstillsynen aktivt i kommunens Företagsteam där nuvarande och kommande Sibboföretag erbjuder smidiga tjänster med låg tröskel.

Byggnadstillsynens tillståndsprocess och arkivering sköts smidigt i ärendehanteringstjänsten Lupapiste. På våren 2019 kommer man att rekrytera en ordinarie tillståndsinspektör som enligt behov kan bistå i tillståndshandläggningen eller i tillsynen under byggskedet. Tillståndsassistenten har gjort sig förtrogen med uppgifter som bistår tillståndshandläggningen, vilket underlättar de egentliga tillståndshandläggarnas uppgifter. Med hjälp av olika utbildningstillfällen och genom att assistera kunderna till självstyrning vill man göra dem mer förtrogna med tillståndsprocessen och öka deras förståelse om den. Man kommer bland annat att vidareutveckla och revidera Bygglövsprocessen, Sibbo kommuns anvisning om hur man ansöker om bygglov. Syftet med detta är att höja nivån på tillståndsansökningarna och på så sätt förkorta handläggningstiderna.

Det s.k. mellanarkivet (halvfärdiga byggprojekt) som är i pappersform och används av byggnadsinspektörerna ska digitaliseras så snart som möjligt. Det här gör det möjligt att också digitalisera myndighetsdelen under byggandet. När pappersarkivet digitaliseras tar man lärdom av arbetet med digitaliseringen av mellanarkivet, och efter detta inleds processen. Målet är att underlätta myndigheternas arbete och betjäna byggnadstillsynens kunder allt bättre i framtiden.

Genom att anställa en registerassistent på viss tid kommer processen för att förbättra byggnads- och lägenhetsregistret att effektiviseras. Arbetet med att förbättra kvaliteten ökar kommunens intäkter från fastighetsbeskattningen.

Den förnyade byggnadsordningen som trätt i kraft gör både tillståndsprocessen och byggandet mer flexibelt. Även de riktlinjer för beredning av avgörande om planeringsbehov och undantagsbeslut, som man utarbetat i samarbete med styrgruppen (styrgruppen för att göra byggandet smidigare), används aktivt både i förhandsstyrningen och tillståndsberedningen.

Resultatenhet: Miljöövervakningen

ANSVARSPERSON: Miljötillsynschefen

Verksamhetsidé

Miljöövervakningen fungerar som miljöförvaltningsmyndighet i Sibbo kommun och är underställd byggnads- och miljöutskottet. Enheten tar även hand om de uppgifter som hör till den kommunala myndigheten för campingområden.

Miljöövervakningen ska via styrning, rådgivning, tillståndsbehandling och övervakning se till att lagstiftningen och föreskrifterna om miljöförvaltning följs.

Miljöförvaltningsverksamheten styrs av bl.a. miljöskyddslagen, marktäktlagen, vattenlagen, avfallslagen, terrängtrafiklagen, sjötrafiklagen, lagen om vattentjänster, naturförvaltningslagen, miljöskyddslagen för sjöfarten, lagen om friluftsliv, den s.k. lagen om grannlagsförhållanden, markanvändnings- och bygglagen och ett flertal förordningar givna med stöd av dem samt kommunala bestämmelser såsom miljöskyddsföreskrifter, avfallshanteringsbestämmelser och planbestämmelser.

I enhetens anslag ingår ett anslag reserverat för uppgifter inom den regionalt administrerade lantbruksförvaltningen.

Ekonomiskt resultat

1 000 €	Budget 2018	Budget- ändring D8 2018	Budget + Ändring 2018	Utfall 2018	Förv-%	Avvikelse	Förv. 2017	Ändr-% 17/18
Verksamhetens intäkter	30		30	17	55,0	-14	12	37,5
Verksamhetens kostnader	-573		-573	-405	70,7	168	-409	-1,0
Verksamhetsbidrag	-543		-543	-389	71,6	154	-397	-2,1
Avskrivningar enligt plan								
Personal 31.12.								
Arbetsinsats som kalkylerade tjänster, årsverk	6,0		6,0	5,0	83,3	-1,0	5,3	-4,8

Väsentliga händelser i verksamheten och analys av utfallet av mål och nyckeltal

Samarbetet med polisen har framskridit väl. Båda parternas kännedom om och förståelse för verksamhetsområdet har ökat betydligt genom ett gemensamt övervakningsprojekt och genom flera enskilda övervakningsfall. Enhetens bindande mål var att under år 2018 utföra inspektioner om behandling och lagring av farligt avfall i minst 20 % av företagen inom verkstadsbranschen. Man uppnådde målet genom att ordna en tillsynsdag där även en polis deltog. En miljöinspektör och en polis bildade ett arbetspar som inspekterade företag enligt en på förhand uppgjord plan. Inspektionerna utfördes av två arbetspar, det ena i norra Sibbo och det andra i södra Sibbo. Under dagen inspekterades verksamheten i sammanlagt 13 företag. En motsvarande saminspektion har gjorts i alla kommuner i Östra och Mellersta Nyland, och resultatet av inspektionerna har varit likartat i samtliga kommuner. I väldigt få av företagen var allting i skick, i Sibbo hittades ett sådant objekt. Detta innebär att man kommer att vara tvungen att utföra eftergranskningar och uppföljande övervakning vid så gott som alla objekt. I cirka hälften av fallen i vår kommun måste polisen vidta fortsatta åtgärder, i de övriga fallen ansågs att miljöövervakningens efterövervakning är en tillräcklig åtgärd.

Flera tillstånd för tagande av marksubstanser håller på att gå ut och därför har man varit tvungen att allokera övervakningsresursen till detta ärende samt lyfta fram behovet att se över uppgiftsbeskrivningarna, vilket man gjort under år 2018. I syfte att effektivisera verksamheten och göra handläggningen av ärenden smidigare kommer ärenden kring marksubstans i fortsättningen att handläggas av två tjänsteinnehavare alltid så att samma tjänsteinnehavare som ansvarar för tillståndshandläggning av ett visst objekt även ansvarar för tillsynen av objektet under verksamheten.

Digitaliseringen av miljöövervakningens verksamhet har främjats och från början av år 2018 handläggs alla de tillstånd och anmälningar elektroniskt som det är möjligt att göra i tjänsten Lupapiste.fi. Delgivningar och övriga höranden sköts behändigt elektroniskt via tjänsten Julkipano.fi inom Lupapiste. Ibrukttagandet av det elektroniska informationsstyrningssystemet (Facta) har tyvärr inte framskridit enligt plan på grund av att programadministratören inte har startat det nödvändiga utvecklingsprojektet.

På grund av vikariearrangemang har verksamhetens effektivitet inte varit optimal, vilket syns i nyckeltalen under punkten Tillstånd och beslut samt Utlåtanden. Man har varit tvungen att göra prioriteringar i arbetet och i första hand har man skött brådskande kundserviceärenden. Det har inte varit möjligt att till fullo sköta omfattande och tidskrävande tillståndsärenden inom ramen för de tillgängliga resurserna.

Verksamhetsmål och nyckeltal 2018

	BS 2016	BS 2017	BU 2018	BS 2018
- tillstånd och beslut, st.	34	15	60	41
- skadeanmälningar, st.	110	100	100	129
- utlåtanden, st.	50	59	60	51

Bedömning av den framtida utvecklingen

Digitaliseringsprojektet som pågår inom miljöövervakningen fortsätter. Vi styr aktivt ärendehantering till digitala verktyg. Staten har förnyat informationssystemet för miljöskyddet och under år 2018 tagit i bruk systemet YLVA som ersätter det gamla informationssystemet VAHTI. Kommunens miljöskyddsmyndighet och kommunen är skyldiga att lagra tillstånds-, inspektions- och vissa övriga miljödata. Under år 2019 strävar vi efter att för vår del kontrollera och komplettera nödvändiga uppgifter till befintliga funktioner och i fortsättningen inför vi nödvändiga uppgifter i systemet i tid, vilket innebär att vissa av våra kunder kan ta i bruk elektronisk rapportering. För att vi ska kunna ta i bruk det elektroniska informationsstyrningssystemet (Facta) som en del av övervakningen, måste vi göra en hel del anpassning av systemet som eget arbete samt aktivt utveckla det tillsammans med användarna och administratören i ett gemensamt projekt. År 2019 inleds arbetet med att digitalisera de befintliga uppgifterna och föra in dem i systemet. Målet på lång sikt är att digitalisera arkiveringen och det befintliga arkivmaterialet.

För att arbetet ska ske smidigt och effektivt måste uppgiftsbeskrivningarna inom enheten ses över ytterligare. Under våren 2019 rekryteras en ordinarie miljöexpert samt en ordinarie miljöassistent. Miljöexperten kommer i huvudsak att sköta uppgifter som hänför sig till arbetet i syfte att främja miljöskyddet, och miljöassistenten assisterar i alla uppgifter vid enheten. Tack vare dessa rekryteringar kan alla uppgiftsbeskrivningar förtydligas och i fortsättningen kan miljöinspektörerna och miljöövervakarna koncentrera sig mer fokuserat på övervakningsarbetet och substansfrågor.

Totalreformen av miljöskyddslagstiftningen framskrider och från början av februari 2019 har vissa tillståndspliktiga funktioner såsom djurstall övergått till ett helt nytt anmälningsförfarande. Detta förutsätter att arbetsmetoderna, processerna och verksamhetssätten undersöks. Tidsfristen för den så kallade avloppsvattenförordningen går ut i slutet av oktober år 2019, vilket kommer att öka enhetens arbetsmängd betydligt både under innevarande år och de närmaste åren.

Resultatenhet: Gator och grönområden

ANSVARSPERSON: Kommuntekniska chefen

Verksamhetsidé

Resultatenheten svarar för byggande och underhåll av gator, parker och andra allmänna områden i kommunen. Dessutom svarar enheten för skötseln av kommunens skogar samt för kommunens uppgifter enligt avfallslagen, skrotfordonslagen samt lagen om enskilda vägar.

Ekonomiskt resultat

1 000 €	Budget 2018	Budget- ändring D8 2018	Budget + Ändring 2018	Utfall 2018	Förv-%	Avvikelse	Förv. 2017	Ändr-% 17/18
Verksamhetens intäkter	160		160	272	169,9	112	242	12,3
Verksamhetens kostnader	-2 068		-2 068	-2 058	99,5	10	-1 826	12,7
Verksamhetsbidrag	-1 908		-1 908	-1 786	93,6	122	-1 584	12,8
Avskrivningar enligt plan	-1 201			-1 015			-1 051	-3,5
Personal 31.12.								
Arbetsinsats som kalkylerade tjänster, årsverk	15,0		15,0	15,4	102,7	0,4	14,0	10,4

Väsentliga händelser i verksamheten och analys av utfallet av mål och nyckeltal

Räkenskapsåret 2018 har varit en tid av kraftigt tillväxtbyggande för enheten Gator och grönområden. Enhetens organisation har framför allt koncentrerat sig på att planera och genomföra investeringar och byggande. Det skedde personalförändringar under räkenskapsåret, och trots ansträngningar kunde man inte besätta alla tjänster och befattningar på grund av den rådande arbetsmarknadssituationen för ingenjörer och annan teknisk personal. Situationen är den samma eller till och med värre i Sibbos grann- och jämförelsekommuner. På grund av detta är trycket på enheten och personalen till följd av tillväxten speciellt stort. Situationen kräver en god ledning, ett planmässigt arbetsgrepp och en allt bättre hantering av den samhällsrelaterade helhetsprocessen. För att råda bot på personalbristen har man i mån av möjlighet anlitat konsulter.

I början av år 2018 anställdes en chef för grönarbeten för att leda underhållsarbetet och stödja organisationen. Antalet områden som är i behov av underhåll ökar till följd av tillväxten och byggandet, och för att kunna svara på detta behov utvecklas underhållsarbetet aktivt utan att öka kostnaderna. Verksamheten har effektiviserats genom att planera bättre.

Information om byggprojekt och en god växelverkan med invånarna är nyckelfaktorer med tanke på trivsels i en växande kommun. Det gjordes också betydande satsningar på dessa under räkenskapsåret. Att bygga en trivsamt miljö och värna om trivsels utgör också i övrigt kärnan i verksamheten. Genom ett väl planerat byggande och ett fungerande underhåll skapas en trivsamt närmiljö för kommuninvånarna – den överlägset mest använda kommundienst.

Budgeten uppnåddes relativt väl under räkenskapsperioden. Personalkostnaderna i bokslutet underskred klart budgetnivån. Orsaken till detta är att en del av kostnaderna felaktigt bokfördes på enheten Utveckling och stödtjänster, och Ekonomi- och förvaltningscentralen ansåg det inte nödvändigt att rätta till felet. En delorsak till det dåliga budgetutfallet är också enhetens personalbrist och rekryteringssvårigheterna inom sektorn.

Verksamhetsmål och nyckeltal 2018

	BS 2016	BS 2017	BU 2018	BS 2018
- Vägar som underhålls av kommunen (km)	67,5	69,5	69	76
- Vägbelysningspunkter (st.)	3 750	3 850	3 900	4 000
- Parker som byggts och vårdats (ha)	56,0	59	59	60

Bedömning av den framtida utvecklingen

Tillväxten syns kraftigt också i de kommande årens verksamhet. En prioriterad och planmässig verksamhet är villkor för att garantera en hållbar och ostörd verksamhet. Det är nödvändigt att bygga upp en helhetsprocess för samhällsutvecklingen och förbättra samarbetet. Avdelningen för teknik och miljö och Utvecklings- och planläggningscentralen har tillsatt en gemensam tillväxtgrupp för den samhälleliga helhetsprocessen som leds av kommundirektören. Tillväxtgruppen utgör en central del av utvecklingsarbetet och det är nödvändigt att skärpa dess roll ytterligare. På detta sätt garanterar man att samhällsutvecklingen utgår från helheten.

Det ökade antalet investeringar förutsätter att rekryteringen är framgångsrik och att man hela tiden ser till att resurserna är tillräckliga. I takt med tillväxten ökar också underhållsarbetet och det tär på resurserna.

Att bygga en trivsamt miljö i enlighet med Sibbos nya strategi kommer att synas i enhetens och kommuninvånarnas vardag under de närmaste åren. Ett systematiskt och dirigerat arbete garanterar möjligheterna att effektivt skapa en trivsamt levnadsmiljö. I praktiken betyder detta att en trivsamt och fungerande närmiljö är målet för investeringsprojekten och underhållsarbetet.

Kommunikation och växelverkan ingår i varje investeringsprojekt. Kommunikationen och växelverkan med invånarna utvecklas aktivt.

Resultatenhet: Lokalitetsförvaltning

ANSVARSPERSON: Lokalservicechefen

Verksamhetsidé

Resultatenheten planerar, låter bygga, underhåller och hyr ut lokaler för kommunens egna enheters behov samt säkrar att byggnadsbeståndets värde bevaras genom en framsynt och hållbar fastighetshållning.

Ekonomiskt resultat

1 000 €	Budget 2018	Budget- ändring D8 2018	Budget + Ändring 2018	Utfall 2018	Förv-%	Avvikelse	Förv. 2017	Ändr-% 17/18
Verksamhetens intäkter	9 533		9 533	9 797	102,8	264	8 899	10,1
Valmistus omaan käyttöön				151				
Verksamhetens kostnader	-10 237		-10 237	-10 605	103,6	-369	-9 714	9,2
Verksamhetsbidrag	-704		-704	-658	93,5	46	-815	-19,3
Avskrivningar enligt plan	-3 485		-3 485	-4 544			-4 653	-2,3
Personal 31.12.								
Arbetsinsats som kalkylerade tjänster, årsverk	73,0		73,0	62,0	84,9	-11,0	62,7	-1,1

Väsentliga händelser i verksamheten och analys av utfallet av mål och nyckeltal

År 2019 överskred ekonomin för Lokaltetsförvaltning budgeten såväl för intäkterna som för kostnadernas del. Reparationerna av branden vid Gumbostrands skola, som orsakades av skadegörelse, belastade kostnadssidan med en engångsutgift. Som en följd av en lång vinter överskred även energikostnaderna budgeten.

De viktigaste projekten bland investeringarna var inledandet av byggskedet vid Sipoonlahden koulu och Nickby Hjärtas daghem, och på saneringssidan färdigställdes saneringen av Nickby bibliotek så att biblioteket kunde öppna dörrarna för kommuninvånarna i slutet av året. Dessutom togs fullmäktigesalen i Festsalen i bruk våren 2018.

En betydande lokalförändring skedde på hösten 2018 då en ny tillfällig byggnad (en helhet som består av två byggnader) blev färdig för skolan vid Lärdomsvägen. Övriga lokalförändringar var IT-enhetens flytt till lokaler som hyrts i Andelsbankens fastighet samt samhällsteknikens flytt till lokaler som hyrts av Lival. Även Lokaltetsförvaltnings sakkunniga flyttade i början av oktober från den gamla Arava-byggnaden till detta Samhällshus.

Under året slutfördes också bytesaffären där kommunen avstod från Runebergs daghem som stått tomt i många år och i stället fick en strategiskt viktig fastighet i Nickby centrum. På fastigheten fanns en byggnad i dåligt skick, som såldes i delar vid en offentlig auktion.

Centrala utvecklingsprojekt under årets lopp var beredningen av den strategiska förändringen inom Tjänster för småbarnspedagogik, ett projekt i syfte att bedöma konditionen på samtliga av kommunens byggnader samt utvecklingen av säkerhetstekniken i kommunens fastigheter.

Inom den strategiska förändringen för Tjänster för småbarnspedagogik gjordes förberedelser för att flytta bort städningen och kostservicen från småbarnspedagogikenheterna till den centraliserade städningen och kostservicen. Målet med projektet för konditionsbedömningen är att kartlägga skicket på alla kommunens byggnader. Utifrån dessa uppgifter kan reparationsåtgärderna riktas på ett planmässigt sätt under de kommande åren. År 2018 gjordes konditionsbedömningar i by- och tätortsskolorna samt daghemsbyggnaderna.

I utvecklingen av säkerhetstekniken valdes huvudlinjerna enligt vilka man under de kommande åren kommer att genomföra såväl passagekontroll som låsning och kameraövervakning. År 2018 anslöts bland annat biblioteket och Samhällshuset till systemet.

Personalomsättningen var liten, men enheten var utsatt för rekryteringsproblem hela året.

Verksamhetsmål och nyckeltal 2018

	BS 2016	BS 2017	BU 2018	BS 2018
- lokaler som används av avdelningarna, m ² vy (inte bostäder)	84 700	80 500	80 000	85 000
- övriga uthyrda fastigheter, st.	15	18	21	23
- lokaler som inte är i bruk, m ² vy (passiva)	3 900	2 500	1 400	4 000

Bedömning av den framtida utvecklingen

Lokalitetsförvaltnings ekonomi kommer att vara stram år 2019.

Då investeringar färdigställs och projekten Nya Sockengården och Nya Depån pågår är lokalförändringar att vänta.

Till hösten 2019 färdigställs det nya daghemmet för Nickby område och det första skedet av Sipoonlahden koulu. Därtill startar andra skedet av Sipoonlahden koulu samt utbyggnaden av Nickby Hjärta.

Småbarnspedagogikverksamheten vid de nuvarande daghemmen i Nickbyområdet flyttar på hösten till det nya daghemmet på Nickby Hjärtas område, varvid den fortsatta användningen av byggnaderna som blir lediga ska beredas.

När projektet Nya Sockengården realiseras kommer funktionerna i den nuvarande Sockengården att flyttas till nya lokaler, och byggnaderna på det nuvarande campusområdet frigörs för ny användning. Projektet Nya Depån kommer att sammanföra och flytta verksamheterna vid den nuvarande Depån till en ny plats. Ändringsarbetena som behövs i de nya byggnaderna ska planeras och genomföras. Även den fortsatta användningen av byggnaderna som blir lediga ska beredas och efter att beslut har fattats ska planerna genomföras. Genomförandet av dessa projekt har inte beaktats i budgeten, vilket innebär en tilläggsbudget för år 2019.

De fortlöpande utvecklingsprojekten inbegriper en omfattande integrering av utvecklingsarbetet inom säkerhetstekniken i byggnadsbeståndet, implementeringen av det strategiska ändringsarbetet inom Tjänster för småbarnspedagogik i vardagen, slutförandet av arbetet med att bedöma skicket på samtliga av kommunens byggnader samt genomförandet av saneringsprojekt som beslutats utifrån uppgifter som sammanställts tidigare och som ska genomföras år 2019.

Som en följd av den strategiska ändringen inom Tjänster för småbarnspedagogik kommer personalstyrkan inom städfunktionerna att öka med cirka 15 personer. Att fylla de lediga vakanserna är en fortlöpande utmaning.

2.3.7 Primärkommunen totalt

Primärkommunen totalt; verksamhetens intäkter och kostnader inklusive externa och interna poster
Siffrorna inbegriper inte Sibbo Vatten

1 000 €	Budget 2018	Budget- ändring D8 2018	Budget + Ändring	Utfall 2018	Förv-%	Avvikelse	Förv. 2017	Ändr-% 17/18
Verksamhetens intäkter	45 207	-220	44 987	45 366	100,8	379	42 522	6,7
Valmistus omaan käyttöön				151				
Verksamhetens kostnader	-149 350	-1 430	-150 780	-152 604	101,2	-1 824	-145 571	4,8
Verksamhetsbidrag	-104 142	-1 650	-105 792	-107 087	101,2	-1 295	-103 048	3,9
Avskrivningar enligt plan	7 000		7 000	-6 100		449	-6 158	-0,9
Personal 31.12.								
Arbetsinsats som kalkylerade tjä	1 167,0			1 195,3	102,4	28,3	1 094,3	9,2

Driftsekonomi avdelningsvis 2018, sammandrag

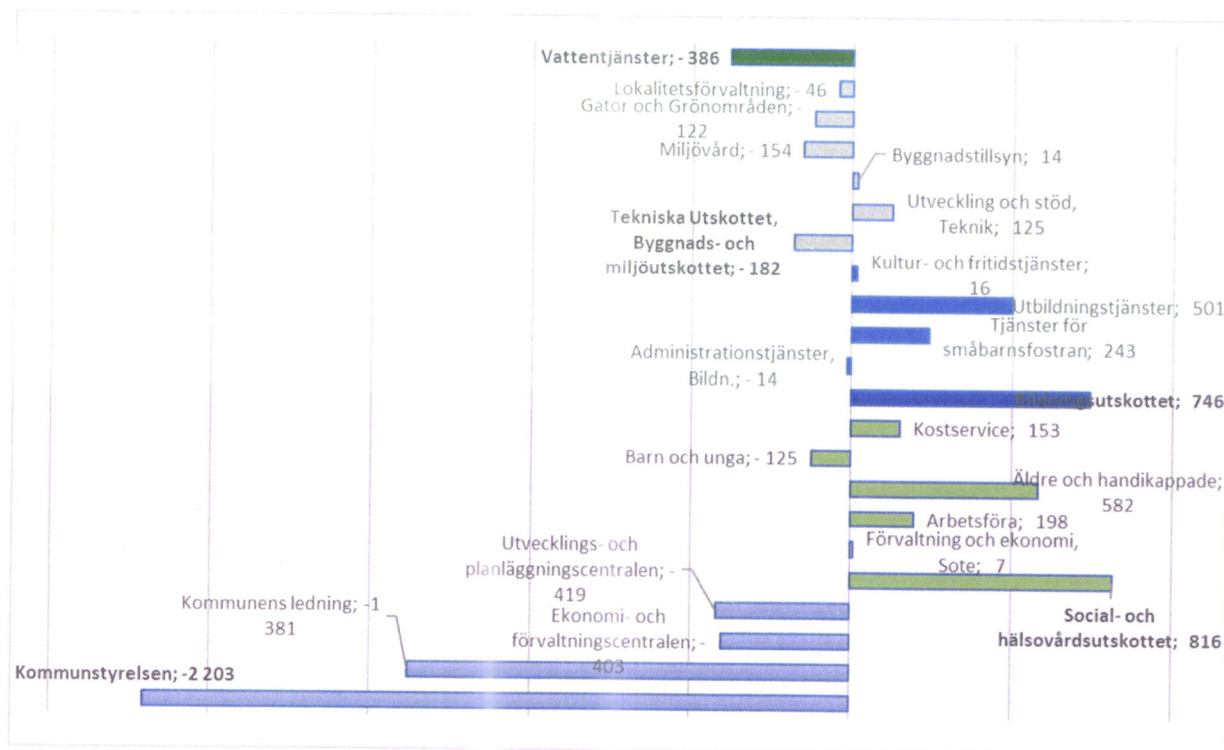
Ansvarsområdenas anslag är bindande enligt nettoprincipen. I nedanstående tabell inbegriper såväl verksamhetens intäkter som verksamhetens kostnader externa och interna poster.

1 000 €	Budget 2018	Budget- ändring D8 2018	Budget + Ändring	Utfall 2018	Förv-%	Avvikelse
Centralvalnämnden						
Verksamhetens intäkter	87		87	33		-54
Verksamhetens kostnader	-86		-86	-21		65
Netto	1		1	11		10
Revisionsnämnden						
Verksamhetens intäkter						
Verksamhetens kostnader	-45		-45	-27	58,5	19
Netto	-45		-45	-27	58,5	19
Kommunstyrelsen						
Verksamhetens intäkter	18 697		18 697	17 766	95,0	15 448
Verksamhetens kostnader	-14 762	-100	-14 862	-14 483	97,5	379
Netto	3 935	-100	3 835	3 283	85,6	-553
Social- och hälsovårdsutskottet						
Verksamhetens intäkter	11 474		11 474	11 978	104,4	503
Verksamhetens kostnader	-64 223	-300	-64 523	-65 237	101,1	-713
Netto	-52 749	-300	-53 049	-53 259	100,4	-210
Bildningsutskottet						
Verksamhetens intäkter	4 078	-220	3 858	4 235	109,8	377
Verksamhetens kostnader	-53 101	-1 030	-54 131	-55 254	102,1	-1 123
Netto	-49 023	-1 250	-50 273	-51 019	101,5	-746
Tekniska Utskottet, Byggnads- och miljöutskottet						
Verksamhetens intäkter	10 871		10 871	11 355	104,5	484
Valmistus omaan käyttöön				151		
Verksamhetens kostnader	-17 131		-17 131	-17 583	102,6	-452
Netto	-6 260		-6 260	-6 077	97,1	183
Totalt						
Verksamhetens intäkter	45 208	-220	44 987	45 366	100,8	16 758
Valmistus omaan käyttöön				151		
Verksamhetens kostnader	-149 348	-1 430	-150 779	-152 454	101,1	-1 825
Netto	-104 141	-1 650	-105 791	-107 087	101,2	-1 296

2.3.8 Avvikelserna från bokslutsårets budget och föregående år

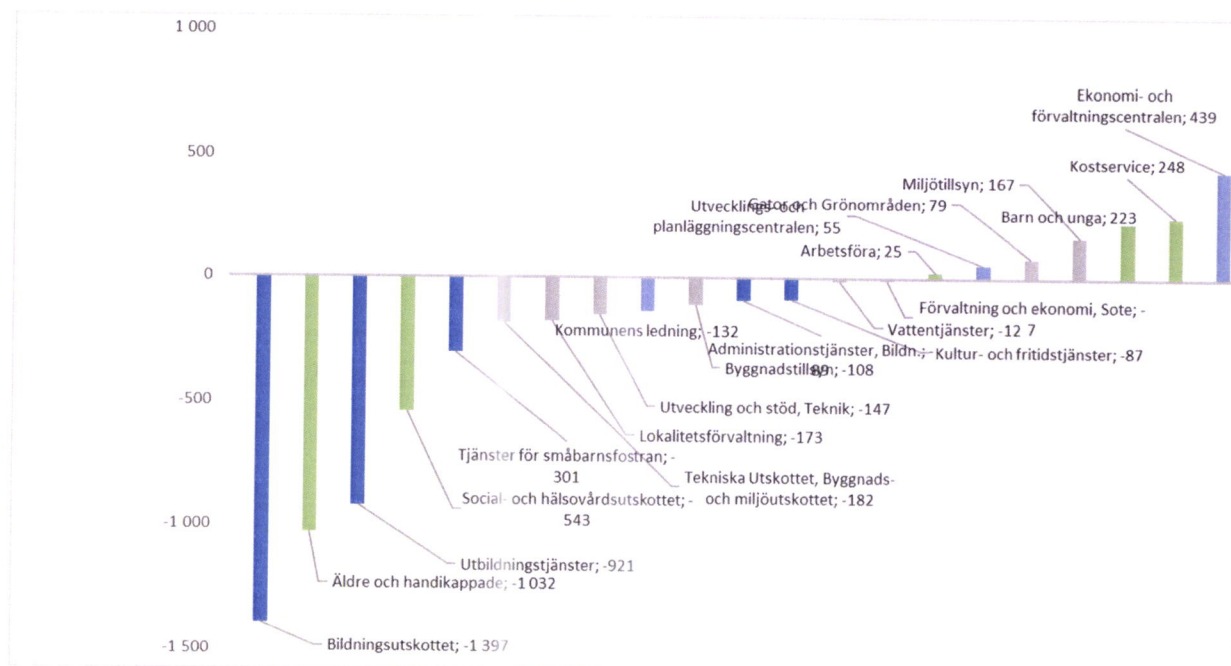
Verksamhetsbidragets avvikelser (nedan) i jämförelse med budgeten, 1 000 euro. Inbegriper såväl avdelningarnas som resultatenheternas avvikelser. Siffrorna inbegriper **såväl externa som interna poster**. I jämförelsen primärkommunen och Sibbo Vatten.

– bättre än målet, + sämre än målet (avdelningsvisa resultat inom ramarna)

Verksamhetskostnadernas avvikelser (nedan) i jämförelse med budgeten, 1 000 euro (samma färgkoder som i grafen för verksamhetsbidraget). Inbegriper såväl avdelningarnas som resultatenheternas avvikelser. Siffrorna inbegriper endast **externa poster**. I jämförelsen primärkommunen och Sibbo Vatten.

verksamhetskostnaderna över budgeten –, bättre än målet +

2.4 RESULTATRÄKNINGSDELENS UTFALL

ANSVARSPERSON (posterna som följer efter verksamhetsbidraget): Ekonomi- och förvaltningsdirektören

Primärkommunen utan Sibbo Vatten, tabellen inbegriper externa och interna poster

	Talousarvi o 2018 1 €	TA muutos 2018	TA + Muutos 2018	Toteuma 2018	Poikkeama	Tot. 2017	% 2018/1 7
Verksamhetens intäkter							
Försäljningsintäkter	4 096		4 096	4 968	872	5 319	-6,6
Avgiftsintäkter	6 973	-220	6 753	6 474	-279	7 246	-10,7
Understöd och bidrag	791		791	1 006	216	1 042	-3,4
Övriga verksamhetsintäkter	33 348		33 348	32 919	-429	28 917	13,8
Verksamhetens intäkter totalt	45 207	-220	44 987	45 366	379	42 524	6,7
Valmistus omaan käyttöön				151			
Verksamhetens kostnader							
Löner och arvoden	-45 087	-330	-45 417	-45 213	203	-42 180	7,2
Pensionskostnader	-9 159		-9 159	-9 549	-390	-8 954	6,6
Övriga lönebikostnader	-1 746		-1 746	-1 602	145	-1 891	-15,3
Personalkostnader	-55 992	-330	-56 322	-56 364	-42	-53 025	6,3
Köp av tjänster	-57 016	-600	-57 616	-58 654	-1 038	-57 610	1,8
Material, förnödenheter och	-7 382	-400	-7 782	-8 482	-700	-7 443	14,0
Understöd	-5 661		-5 661	-5 830	-170	-5 674	2,7
Övriga verksamhetskostnader	-23 298	-100	-23 398	-23 274	124	-21 883	6,4
Verksamhetens kostnader sammanlagt	-149 348	-1 430	-150 778	-152 604	1 826	-145 635	4,8
Verksamhetsbidrag	-104 141	-1 650	-105 791	-107 088	1 447	-103 111	3,9
Skatteinkomster	98 838		98 838	98 946	108	96 899	2,1
Statsandelar	13 300		13 300	13 390	90	14 621	-8,4
Finansiella intäkter och kostnader	299		299	449	149	461	-2,7
Årsbidrag	8 296	-1 650	6 646	5 698	-948	8 870	-35,8
Avskrivningar och nedskrivningar							
Avskrivningar enligt plan	-7 200		-7 200	-6 116	1 085	-6 146	-0,5
Extraordinära poster							
Extraordinära intäkter							
Räkenskapsperiodens resultat	1 096	-1 650	-554	-418	136	2 724	-36
Ökn. (-) eller minskn. (+) av avs.	1 490			-2 658		1 339	
Ökn. (-) eller minskn. (+) av reserver				4 017			
Räkenskapsperiodens överskott	2 586	-1 650	-554	941	1 495	4 063	-76,8

2.5 INVESTERINGSDELENS UTFALL

Investeringar, sammandrag, inklusive Sibbo Vatten

1 000 €	Budget 2018	Förändringar i budgeten 2018	Budget efter förändringar	Utfall 2018	Utf-%	Bokslut 2017
Utvidgningsinvesteringar, nya planeområden	-2 930	-500	-3 430	-3 015	87,9	-1 942
Utvidgningsinvesteringar, ändringsområden för	-1 920	-300	-2 220	-2 614	117,7	-6
Utvidgningsinvesteringar, byggnader	-4 785	-4 700	-9 485	-10 475	110,4	-1 980
Återinvesteringar	-2 695		-2 695	-3 041	112,8	-561
Saneringsinvesteringar	-5 025	-1 205	-6 230	-6 691	107,4	-5 449
Övriga investeringar	-750	-810	-1 560	-1 581	101,4	-107
Bruttoinvesteringar till infra och byggnader	-18 105	-7 515	-25 620	-27 417	107,0	-10 046
Bruttoinvestoännit Sipoon Vesi	-3 350		-3 350	-3 395	101,3	-2 267
Markköp	-2 500		-2 500	-1 936	77,4	-1 501
Löseghendom, sammalagt	-1 095		-1 095	-695	63,5	-599
Aktier och andelar, netto	-80		-80	-9	11,1	-12
Bruttoinvesteringar sammanlag	-25 130	-7 515	-32 645	-33 452	102,5	-14 424
Mark och driftseghendom, försäljning	5 600		5 600	4 505	80,4	2 413
Finansieringsandelar för investeringar				20		109
Investeringar sammanlagt, netto	-19 530	-7 515	-27 045	-28 927	107,0	-11 901

Sibbo Vattens investeringar presenteras skilt i punkt 5. I diagrammet nedan nettoinvesteringar för Sibbo Vatten.

1 000 €	Budget 2018	r i budgeten 2018	Budget efter förändringar	Utfall 2018	Utf-%
Utvidgningsinvesteringar, nya planeområden	-2 010		-2 010	-1 773	88 %
nuvarande palner	-700		-700	-3	0 %
Glesbygden	-650		-650	-1 176	181 %
Saneringsinvesteringar	-600		-600	-443	74 %
Löseghendom					
Investoännit yhteensä, netto	-3 960		-3 960	-3 395	86 %

Enligt Tekniska utskottets beslut 10.9.2018 och på framställning av kommunstyrelsen 30.10.2018 beslutade fullmäktige 12.11.2018 att höja investeringsanslaget med sammanlagt 5 145 000 euro. I september uppskattades det att största delen av detta tillägsanslag behövs för utvidgning av Sipoonlahden koulu och ändringsarbeten (fyra miljoner euro) samt för förnyande av Söderkulla idrottsplan. Projekt inom enheten Gator och grönområden uppskattades inte överskrida anslaget som helhet betraktat. Fullmäktige beslöt 10.12.2018 att för andra gången höja investeringsanslaget med sammanlagt 2 370 000 euro. Enligt uppskattningar behövdes det här andra investeringsanslaget bl.a. för byggarbetsplatsen vid Sipoonlahden koulu samt för en busshållplats för tidsutjämning som byggs i anslutning till Tasträskområdet.

Efter tillägsanslagen uppgick bygginvesteringarnas budget till 14,66 miljoner euro och det utföll till ett belopp av 15,9 miljoner euro. Infrainvesteringarnas nya budget inklusive övriga investeringar och investeringar för idrott var 10,96 miljoner euro, och det utföll till ett belopp av 11,5 miljoner euro. Kommunens bruttoinvesteringar inom samhälls- och servicebyggandet (infrastruktur och byggnader) överskred budgeten med cirka 1,8 miljoner euro. Avdelningen för teknik och miljö förverkligade bruttoinvesteringar uppgick till 27,4 miljoner euro, då budgeten var 25,62 miljoner euro.

Markköpet underskred budgeten med cirka 0,6 miljoner euro. Mark köptes till ett värde av cirka 1,9 miljoner euro, då budgeten var 2,5 miljoner euro.

Investerings i lös egendom underskred budgeten med cirka 0,4 miljoner euro. Lös egendom köptes till ett värde av cirka 0,7 miljoner euro, då budgeten var 1,1 miljoner euro.

Markförsäljningen underskred budgeten med 1,1 miljoner euro. Mark såldes till ett värde av cirka 4,5 miljoner euro, då budgeten var 5,6 miljoner euro.

Sibbo kommuns nettoinvesteringar exklusive affärsverken överskred budgeten med cirka 1,9 miljoner euro. Sibbo kommuns nettoinvesteringar exklusive affärsverken förverkligades till ett värde av cirka 28,9 miljoner euro då budgeten var cirka 27 miljoner euro.

Investerings för vattenaffärsverket Sibbo Vatten underskred budgeten med cirka 0,6 miljoner euro. Investeringarna uppgick till cirka 3,4 miljoner euro, då budgeten var 3,96 miljoner euro.

Kommunens bruttoinvesteringar inklusive Sibbo Vatten överskred budgeten med cirka 0,8 miljoner euro och nettoinvesteringar överskred budgeten med 1,9 miljoner euro. Kommunens nettoinvesteringar inklusive Sibbo Vatten uppgick till cirka 28,9 miljoner euro då budgeten var cirka 27 miljoner euro.

Inom bruttoinvesteringar var utvidgningsinvesteringars del cirka 53 % under år 2018 då återinvesteringar och saneringar täckte i praktiken resten av beloppet. Enligt principerna för Operation Grytlock hölls anskaffningarna av lösa anläggningstillgångar på en lägre nivå än budgeterat.

Investeringsdelens utfall

Utvidgningsinvesteringar, nya planeområden

	Budget 2018	Förändringar i budgeten 2018	Budget efter förändringar	Utfall 2018	Utf-%	Bokslut 2017
Intäkter						
Kostnader	-2 930	-500	-3 430	-3 015	88	-1 942
Netto	-2 930	-500	-3 430	-3 015	88	-1 942

Utvidgningsinvesteringar underskred budgeten med cirka 0,4 miljoner euro. De största arbeten som genomfördes var byggandet av kommunaltekniken i Sibbo Ådal samt byggandet av Fraktleden i Bastukärr.

Utvidgningsinvesteringar, ändringsområden för nuvarande palmer

	Budget 2018	Förändringar i budgeten 2018	Budget efter förändringar	Utfall 2018	Utf-%	Bokslut 2017
Intäkter						
Kostnader	-1 920	-300	-2 220	-2 614	118	-6
Netto	-1 920	-300	-2 220	-2 614	118	-6

Utvidgningsinvesteringar på befintliga planområden överskred budgeten med cirka 0,4 miljoner euro. De största förverkligade projekthelheterna var busshållplatserna för tidutjämning i Sibboviken och Tasträsk samt förbättringsarbetet på Stora Byvägen i Nickby centrum och förbättring av Östra Storkärrsgränd-Norra skolvägen.

Överskridningen berodde på felaktiga uppgifter om jordmån samt bristfälliga planer på byggarbetsplatsen för hållplats för tidsutjämning i Sibboviken och Tasträsk.

Trafikledsinvesteringar, befintliga planeområden

	Budget 2018	Förändringar i budgeten 2018	Budget efter förändringar	Utfall 2018	Utf-%	Bokslut 2017
Intäkter						
Kostnader	-370		-370	-495	134	-64
Netto	-370		-370	-495	134	-64

Kostnaderna för leden för lätt trafik i Eriksnäs utföll över budgeten, och planeringsarbetet för Mårtensbyvägens rondell var intensivast i början.

Utvidgningsinvesteringar, byggnader

	Budget 2018	Förändringar i budgeten 2018	Budget efter förändringar	Utfall 2018	Utf-%	Bokslut 2017
Intäkter						
Kostnader	-4 785	-4 700	-9 485	-10 475	110	-1 980
Netto	-4 785	-4 700	-9 485	-10 475	110	-1 980

Utvidgning av Sipoonlahden koulu och ändringsarbeten har framskridit väl. Arbetet har fakturerats något före i tidtabellen vilket i sin tur minskar kostnaderna för 2019 och 2020 på motsvarande sätt. Projektet som helhet uppskattas hålla budgeten. Överskridningen år 2018 som beror på tidtabellen är cirka 1,0 miljoner euro.

Återinvesteringar

	Budget 2018	Förändringar i budgeten 2018	Budget efter förändringar	Utfall 2018	Utf-%	Bokslut 2017
Intäkter						15,0
Kostnader	-2 695		-2 695	-3 041	113	-561
Netto	-2 695		-2 695	-3 041	113	-546

Av nyinvesteringarna har byggandet av daghemmet Nickby Hjärta framskridit enligt planerna. Planerna för att bygga en gymnastiksal i utbyggnadsdelen av Nickby Hjärta har preciserats och entreprenaderna förberetts ytterligare i syfte att hålla projektets helhetskostnader inom kostnadskalkylen. Planeringsanslaget överskrids en aning.

Saneringsinvesteringar

	Budget 2018	Förändringar i budgeten 2018	Budget efter förändringar	Utfall 2018	Utf-%	Bokslut 2017
Intäkter				20		
Kostnader	-5 025	-1 205	-6 230	-6 691	107	-5 449
Netto	-5 025	-1 205	-6 230	-6 671	107	-5 449

År 2018 genomfördes flera saneringsinvesteringar. För renoveringsinvesteringarnas del överskred byggnaden för huvudbiblioteket i Nickby den ursprungliga budgeten. För infras del överskred både Nickby bussterminal och byggarbetsplatsen för Södra Skolvägen budgeten. Även Söderkulla idrottsplats, som är Idrottsväsendets projekt, överskred den ursprungliga budgeten. Kostnaderna motsvarar dock de godkända anbudet med undantag av tilläggsarbetet i Nickby huvudbibliotek.

Övriga investeringar

	Budget 2018	Förändringar i budgeten 2018	Budget efter förändringar	Utfall 2018	Utf-%	Bokslut 2017
Intäkter						
Kostnader	-380	-810	-1 190	-1 086	91	-107,0
Netto	-380	-810	-1 190	-1 086	91	-107,0

NTM-centralen genomför en led för lätt trafik mellan Nissbacka och Nickby under åren 2018–2019 och anslag för detta gång- och cykelvägsprojekt har investerats enligt planerna. Orsaken till budgetändringen var att byggarbetet framskred snabbare än förväntat och att leden uppskattas bli färdig inför sommarsäsongen 2019.

Markförsäljning och markköp

	Budget 2018	Förändringar i budgeten 2018	Budget efter förändringar	Utfall 2018	Utf-%	Bokslut 2017
Fast egendom						
Fast egendom, försäljning	5 600		5 600	4 505	80,4	2 413
Fast egendom, inköp	-2 500		-2 500	-1 936	77,4	-1 501
	3 100		3 100	2 569	82,9	912

Kommunens markförsäljningsinkomster uppgick till cirka 4,5 miljoner euro år 2018. Kommunen sålde bostadstomter i Herrgårdsbrinken, Sibbo Ådal och Hassellunden. Företagstomter såldes i Söderkulla och Lönnbacka.

Mark skaffades framför allt i Mårtensby, Massby och Nickby och Söderkulla. Totalt skaffades cirka 39 hektar mark.

Investeringar i lös egendom

	Budget 2018	Förändringar i budgeten 2018	Budget efter förändringar	Utfall 2018	Utf-%	Bokslut 2017
Kommunstyrelsen	-255		-255	-259	101,4	-160,0
Social- och hälsovårdsutskottet	-340		-340			
Bildningsutskottet	-400		-400	-308	76,9	-349
Tekniska utskottet	-100		-100	-129	129,3	-90
Netto	-1 095		-1 095	-695	63,5	-599

Kommunstyrelsen investerade i it-anskaffningar, Bildningsavdelningen i anskaffningar av maskiner, möbler och utrustning och Avdelningen för teknik och miljö i anskaffningar av maskiner och utrustning.

Aktier och andelar

	Budget 2018	Förändringar i budgeten 2018	Budget efter förändringar	Utfall 2018	Utf-%	Bokslut 2017
Kommunstyrelsen						
Social- och hälsovårdsutskottet	-30		-30			
Bildningsutskottet	-50		-50	-9	17,7	-12
Netto	-80		-80	-9	11,1	-12

Kommunen betalade kommunandelen av investeringarna i Itä-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä till ett belopp av 9 000 euro.

2.6 FINANSIERINGSDELENS UTFALL

ANSVARSPERSON (finansiering och likvida medel): Ekonomi- och förvaltningsdirektören

Bindande mål för år 2018

Under de kommande åren ska investeringar till största delen finansieras med inkomstfinansiering i enlighet med vad som fastställts i strategin. Detta förutsätter att kostnaderna följs strängt, att driftsekonomin är i balans, att inkomsterna för försäljning av egendom öronmärks för utvidgningsinvesteringar och markanskaffningar samt att tidpunkten för investeringarna planeras noggrant för att motsvara det verkliga behovet.

Bindande mål	Eftersträvad nivå/uppföljningssätt	
Lånebeloppet 31.12.2018 är högst 3 000 euro/invånare (lånebestånd ./ likvida medlen).	Lånebeloppet ska inte ökas i regel i annat fall än för finansiering av utvidgningsinvesteringar.	
	<u>Måloppfyllelse</u>	
	Målet uppnåddes inte, lånebeloppet per invånare var 3 342 €. Kommunens lånebelopp ökade med 17,5 miljoner euro under räkenskapsåret. Bruttolånebeloppet uppgick till 69 miljoner euro och nettolånebeloppet till 62 miljoner euro. (lån ./ kassa)	●
	Utvidgningsinvesteringar var sammanlagt ca 16,1 miljoner euro.	

NYCKELTAL	BS 2016	BS 2017	BU 2018	BS 2018
Investeringarnas inkomstfinansiering, %	62,3	78,5	36,9	21,5
Lånebelopp, euro/invånare	2 354	2 540	2 981	3 342

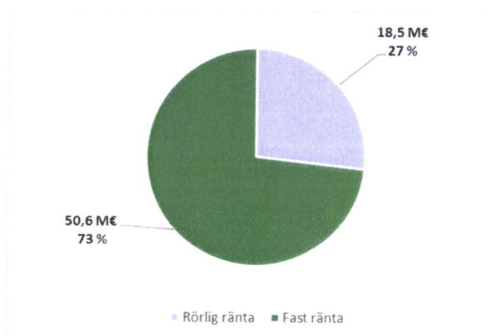
Kommunens likviditet var god under hela räkenskapsåret. Under räkenskapsperioden utnyttjades kortfristiga krediter till ett totalt belopp av 25 miljoner euro inom ramen för den maximala befogenheten på 25 miljoner euro.

Kort- och långfristiga krediter amorterades till ett belopp av 9,6 miljoner euro, långfristiga lån lyftes till ett belopp av 12 miljoner euro.

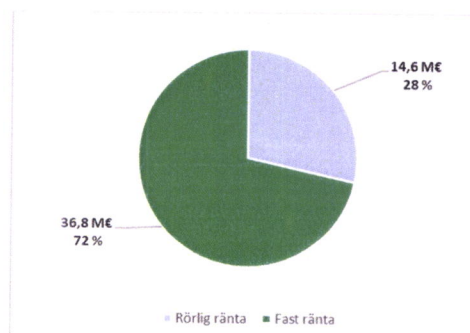
Finansieringsrisker

Den genomsnittliga räntan på kommunens långfristiga lån (inklusive finansinstitutets marginal) var 0,78 % under räkenskapsåret. Under föregående år var lånens genomsnittsränta 1,2 %.

Låneportfölj 31.12.2018
69 milj. euro

Låneportfölj 31.12.2017
51,6 milj. euro

Av lånen var 73 % lån med fast ränta och 27 % lån med rörlig ränta. Året innan var de motsvarande siffrorna 72 % och 28 %.

Låneportföljens sammansättning har ändrats från lån med rörlig ränta till lån med fast ränta.

Totalt 99,6 % av krediterna kommer från samma medelanskaffningskälla. I låneportföljen ingår ingen valutarisk, alla krediter är i euro.

Utfallet av budgetens finansieringsdel 2018

1 000 €

Primärkommunen utan Sibbo Vatten

	1 000 €	Budget 2018	Budget- ändring 2018	Budget + Ändring 2018	Utfall 2018	Avvikelse	Förv. 2017	Ändr-% 2018/1 7
Verksamhet och investeringar								
Kassaflödet i verksamheten								
Årsbidrag		8 296	-1 650	6 646	5 698	-948	8 870	-35,8
Extraordinära poster								
Korrektivposter till internt till		-5 600		-5 600	-4 237	1 363	-1 883	125,0
Kassaflödet för investeringarnas del								
Investeringsutgifter		-21 590	-7 515	-29 105	-30 087	-982	-12 158	147,5
Finansieringsandelar för investeringsutgifter					20	20	15	33,3
tillgångar bland bestående aktiva		6 200		6 200	4 505	-1 695	2 413	86,7
Verksamhet och investeringar		-12 694	-9 165	-21 859	-24 102	-2 243	-2 742	357
Finansieringsverksamhet								
Förändringar i utlåningen								
Minskning av utlåningen		1		1	0		0	
Förändringar i lånebeståndet								
Pitkääikaisten lainojen lisäy		23 000	4 000	27 000	12 000	-15 000	18 300	
Pitkääikaisten lainojen vähe		-10 357		-10 357	-9 554	15 803		
Lyhytaikaisten lainojen muutos					15 000		-13 557	
Förändringar i eget kapital								
Övriga förändringar i likviditeten								
Förändring av förvaltrade medel och förvaltat kapital								
Förändring av omsättningstillgångar					-1		2	
Förändring av fordringar					-3 561		276	
Förändring av räntefria skulder					8 183		6 907	
Inverkan på likviditeten		12 644			22 067	-1 440	11 929	

2.7 SAMMANFATTNING AV HUR ANSLAG OCH INKOMSTBUDGETAR HAR UPPNÅTTS

Primärkommunen utan Sibbo Vatten

	Anslag 1 000 €						Beräknade inkomster 1 000 €				
	Bind-ning	Urspr. budget	Budget-ändring	Budget efter ändring	Utfall	Av-vikel-se	Urspr. budget	Budget-ändring	Budget efter ändring	Utfall	Av-vikel-se
DRIFTSEKONOMIDEL											
Centralvalnämnden	N	1		1	11	10					
Revisionsnämnden	N	-45		-45	-27	19					
Kommunstyrelsen	N	3 935		3 835	3 283	-553					
Social- och hälsovårdsutsk.	N	-52 749	-300	-53 049	-53 259	-210					
Bildningsutskottet	N	-49 023	-1 250	-50 273	-51 019	-746					
Utskottet för teknik och miljö	N	-6 260	0	-6 260	-6 077	183					
RESULTATRÄKNINGSDEL											
Skatteinkomster	B						98 838		98 838	98 946	108
Statsandelar	B						13 300		13 300	13 390	90
Finansiella intäkter och kostnader	N	299	0	299	448	149					
INVESTERINGSDEL											
Laajennusinvestoinnit, uudet kaava-alueet	N	-3 430		-3 430	-3 015	415					
Laajennusinvestoinnit, olemassa olevat alueet	N	-2 220		-2 220	-2 614	-394					
Laajennusinvestoinnit, rakennukset	N	-9 485		-9 485	-10 475	-990					
Uudelleen investoinnit	N	-2 695		-2 695	-3 041	-346					
Peruskorjausinvestoinnit	N	-6 230		-6 230	-6 691	-461					
Yleiset investoinnit	N	-1 560		-1 560	-1 581	-21					
Fast egendom	N	3 100		3 100	2 668	-432					
Lös egendom	N	-1 095		-1 095	-695	400					
Aktier och andelar	N	-80		-80	-9	71					
FINANSIERINGSDEL											
Förändringar av utlåningen	B										
Ökning av utlåningen	B										
Minskning av utlåningen	B										
Förändringar av lånebeståndet	B										
Ökning av långfristiga lån	B	23 000	4 000	27 000	12 000	-15 000					
Minskning av långfristiga lån	B	-10 357		-10 357	-9 554	803					
Förändring av kortfristiga lån	B				15 000	15 000					
Förändringar av lånebeståndet	N	12 643		16 643	17 446	803					
Förändringar av eget kapital	B					0					
Övriga förändringar i likviditeten	N			0	4 621	4 621					
Inverkan på likviditeten									0		0
TOTALT		-102 252	6 450	-95 902	-92 580	3 322	112 139		112 139	112 338	199

3 BOKSLUTSKALKYLER

3.1 RESULTATRÄKNING

Primärkommunen & Sibbo Vatten, elimineringarna beaktade

Euro	1.1 - 31.12.2018		1.1. - 31.12.2017
Verksamhetsintäkter			
Försäljningsintäkter	9 354 262,98		9 445 871,38
Avgiftsintäkter	6 461 809,75		7 246 061,15
Understöd och bidrag	1 006 232,26		1 041 884,39
Övriga verksamhetsintäkter	8 968 071,14		6 338 233,99
Tillverkning för eget bruk	150 569,01	25 940 945,14	24 072 050,91
Verksamhetskostnader			
Personalkostnader	-56 876 617,33		-53 469 377,04
Löner och arvoden	-45 631 521,06		-42 536 723,42
Lönebikostnader	-11 245 096,27		-10 932 653,62
Pensionskostnader	-9 628 310,25		-9 029 125,15
Övriga lönebikostnader	-1 616 786,02		-1 903 528,47
Köp av tjänster	-52 601 280,56		-52 192 239,89
Material, förmodenheter och v	-9 041 178,08		-8 156 724,07
Understöd	-5 818 369,15		-5 674 448,69
Övriga verksamhetskostnader	-6 277 207,93	-130 614 653,05	-5 422 169,71
Verksamhetsbidrag		-104 673 707,91	-124 914 959,40
Skatteinkomster	98 946 385,52		96 898 604,44
Statsandelar	13 390 318,06		14 621 106,00
Finansiella intäkter och kostnader			
Ränteintäkter	26 467,32		23 511,41
Övriga finansiella intäkter	191 701,85		171 518,08
Räntekostnader	-515 673,46		-546 793,61
Övriga finansiella kostnader	-9 593,27	112 029 606,02	-9 127,83
Årsbidrag		7 355 898,11	10 315 910,00
Avskrivningar och nedskrivningar			
Avskrivningar enligt plan	-7 182 905,79		-7 279 126,57
Nedskrivningar		-7 182 905,79	-7 279 126,57
Extraordinära poster			
Extraordinära intäkter			
Extraordinära kostnader			
Räkenskapsperiodens	-7 182 905,79	172 992,32	-7 279 126,57
Ökning (-) eller minskning (+) a	-2 658 065,13		3 036 783,43
Ökning (-) eller minskning (+) a	4 016 943,67	1 358 878,54	1 339 438,75
Ökning (-) eller minskning (+) av fonder			
Över-/ (under)skott		1 531 870,86	4 376 222,18

Primärkommunen och Sibbo Vatten, interna elimineringar beaktade

Euro	1.1. - 31.12.2018		1.1. - 31.12.2017	
Kassaflödet i verksamheten				
Årsbidrag	7 355 898,11		10 315 910,00	
Extraordinära poster				
Korrektivposter till internt tillförda	-4 236 993,64	3 118 904,47	-1 883 126,00	8 432 784,00
Kassaflödet för investeringarnas				
Investeringsutgifter	-33 482 099,94		-13 262 342,06	
Finansieringsandelar för investeringsutgifter	20 000,00		120 000,00	
Försäljningsinkomster av tillgångar bland bestående aktiva	4 504 612,00	-28 957 487,94	2 413 285,00	-10 729 057,06
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde		-25 838 583,47		-2 296 273,06
Kassaflödet för finansieringens				
Förändringar i utlåningen				
Ökning av utlåningen				
Minskning av utlåningen		0,00	300,00	300,00
Förändringar i lånebeståndet				
Ökning av långfristiga lån	12 000 000,00		18 300 000,00	
Minskning av långfristiga lån	-9 553 934,74		-13 556 678,70	
Förändring av kortfristiga lån	15 000 000,00	17 446 065,26		4 743 321,30
Förändringar i eget kapital				
Övriga förändringar i likviditeten				
Förändring av förvaldade medel och förvaltad kapital				
Förändring av omsättningstillgångar	-932,87		2 058,30	
Förändring av fordringar	-3 393 470,05		-2 765 699,65	
Förändring av räntefria skulder	9 751 779,50	6 357 376,58	6 730 902,32	3 967 260,97
Kassaflödet för finansieringens		23 803 441,84		8 710 882,27
Förändring av likvida medel		-2 035 141,63		6 414 609,21
Förändring av likvida medel				
Likvida medel 31.12	7 135 360,14		9 170 428,67	
Likvida medel 1.1	9 170 501,87		2 756 342,83	

3.3 BALANSRÄKNING

Primärkommunen & Sibbo Vatten, elimineringarna beaktade

AKTIVA	31.12.2018	31.12.2017
BESTÅENDE AKTIVA	229 916 924,08	203 905 348,29
Immateriella tillgångar	167 862,92	165 910,93
Immateriella rättigheter	7489,24	
Övriga utgifter med lång verkningstid	160 373,68	165 910,93
Förskottsbetalningar		
Materiella tillgångar	182 722 141,34	156 731 446,95
Mark- och vattenområden	36 565 408,11	34 897 501,47
Byggnader	81 366 235,61	80 532 386,02
Fasta konstruktioner och anordningar	32 703 029,63	23 083 139,80
Maskiner och inventarier	1 372 767,58	1 215 217,13
Övriga materiella tillgångar	56 580,60	56 580,60
Förskottsbetalningar och pågående nyanläggningar	30 658 119,81	16 946 621,93
Placeringar	47 026 919,82	47 007 990,41
Aktier och andelar	47 024 663,83	47 005 734,42
Masskuldebrevsfordringar		
Övriga lånefordringar	2 255,99	2 255,99
Övriga fordringar		
FÖRVALTADE MEDEL	259 108,17	268 777,67
Statliga uppdrag	4 161,80	12 060,75
Donationsfondernas särskilda täckning	131 071,49	256 716,92
Övriga förvaltade medel	123 874,88	
RÖRLIGA AKTIVA	16 296 663,91	17 944 044,13
Omsättningstillgångar	22 208,83	21 275,96
Material och förnödenheter	22 208,83	21 275,96
Varor under tillverkning		
Färdiga produkter/varor		
Övriga omsättningstillgångar		
Förskottsbetalningar		
Fordringar	9139094,94	8752266,3
Långfristiga fordringar	63 827,00	185 542,42
Kundfordringar		
Lånefordringar	50 000,00	50 000,00
Övriga fordringar	13 827,00	13 827,00
Resultatregleringar		121 715,42
Kortfristiga fordringar	9 075 267,94	8 566 723,88
Kundfordringar	2 426 940,90	3 023 383,85
Lånefordringar		
Övriga fordringar	1 940 613,53	3 152 629,78
Resultatregleringar	4 707 713,51	2 390 710,25
Finansiella värdepapper	73,20	73,20
Aktier och andelar	73,20	73,20
Placeringar i penningmarknadsinstrument		
Masskuldebrevsfordringar		
Övriga värdepapper		
Kassa och bank	7 135 286,94	9 170 428,67
AKTIVA SAMMANLAGT	246 472 696,16	222 118 170,09

PASSIVA	31.12.2018	31.12.2017
EGET KAPITAL	84 228 302,94	82 696 432,08
Grundkapital	68 113 361,72	68 113 361,72
Uppskrivningsfond		
Övriga egna fonder		
Över-/underskott från tidigare räkenskapsperioder	14 583 070,36	10 206 848,18
Räkenskapsperiodens över-/underskott	1 531 870,86	4 376 222,18
AVSKRIVNINGSDIFFERENS OCH RESERVER	42 884 735,21	44 243 613,75
Avskrivningsdifferenser	24 277 589,52	21 619 524,39
Reserver	18 607 145,69	22 624 089,36
AVSÄTTNINGAR	163 105,96	163 105,96
Avsättningar för pensioner		
Övriga avsättningar	163 105,96	163 105,96
FÖRVALTAT KAPITAL	259 108,17	268 777,67
Statliga uppdrag	4 161,80	12 060,75
Donationsfondernas kapital	254 946,37	256 716,92
Övrigt förvaltad kapital		
FRÄMMANDE KAPITAL	118 937 443,88	94 746 240,63
Långfristigt	67 036 188,88	59 401 393,29
Masskuldebrevslån		
Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter	45 590 000,00	41 870 000,00
Lån från offentliga samfund	139 530,27	165 755,15
Lån från övriga kreditgivare	21 306 658,61	
Erhållna förskott		4 368 304,68
Leverantörsskulder		
Anslutningsavgifter och övriga skulder		12 997 333,46
Resultatregleringar		
Kortfristigt	51 901 255,00	35 344 847,34
Masskuldebrevslån		
Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter	23 280 000,00	9 530 000,00
Lån från offentliga samfund	25 112,66	22 822,52
Lån från övriga kreditgivare		
Erhållna förskott	10 399 379,55	10 529 371,02
Leverantörsskulder	9 810 700,67	5 910 975,56
Anslutningsavgifter och övriga skulder	1 137 300,86	1 042 123,49
Resultatregleringar	7 248 761,26	8 309 554,75
PASSIVA SAMMANLAGT	246 472 696,16	222 118 170,09

3.4 KONCERNKALKYLER

Koncernresultaträkning

Euro	1.1 - 31.12.2018	1.1. - 31.12.2017
Verksamhetsintäkter	74 669 443,63	70 851 581,51
Tillverkning för eget bruk	0,00	0,00
Verksamhetskostnader	-177 288 006,15	-167 663 090,61
Andel av intressesamfundens vinst (förlust)	999 973,85	266 105,24
Verksamhetsbidrag	-101 618 588,67	-96 545 403,86
Skatteinkomster	98 946 385,52	96 898 604,44
Statsandelar	15 643 905,57	14 621 106,00
Finansiella intäkter och kostnader	-433 511,12	-502 655,66
Ränteintäkter	31 685,50	24 673,91
Övriga finansiella intäkter	260 409,45	232 074,18
Räntekostnader	-552 897,50	-579 968,41
Ersättning för grundkapital		
Övriga finansiella kostnader	-172 708,57	-179 435,34
Årsbidrag	12 538 191,30	14 471 650,95
Avskrivningar och nedskrivningar		
Avskrivningar enligt plan	-11 127 620,23	-11 106 184,60
Omistuksen eliminointierot	-25 292,36	
Nedskrivningar	-24 125,97	
Extraordinära poster	0,00	90 335,30
Extraordinära intäkter		
Extraordinära kostnader		
Räkenskapsperiodens resultat	1 361 152,74	3 455 801,65
Bokslutsdispositioner	-5 110,29	0,00
Räkenskapsperiodens skatter och beräknade s	-17 184,46	
Räkenskapsperiodens skatter	-5 087,20	
Beräknade skatter	-12 097,26	
Minoritetsandelar	-237 014,63	-2 356,05
Räkenskapsperioden överskott (underskott)	1 101 843,36	3 453 445,61

Koncernfinansieringskalkyl

	31.12.2018	31.12.2017
Kassaflödet i verksamheten		
Årsbidrag	12 538 191,30	14 471 651,00
Extraordinära poster	0,00	90 335,00
Skatter under verksamhetsåret	-5 087,20	
Korrektivposter till internt tillförda medel	-5 798 680,53	-1 869 242,00
	6 734 423,57	12 692 744,00
Investeringarnas kassaflöde		
Investeringsutgifter	-36 895 470,85	-16 520 092,00
Finansieringsandelar för investeringsutgifter	70 254,16	147 292,00
Inkostur från överlåtelse av tillgångar bland beståer	5 405 627,58	2 537 609,00
	-31 419 589,11	-13 835 190,99
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöd	-24 685 165,54	-1 142 447,00
Finansieringens kassaflöde		
Förändringar i utlåningen		
Ökning av utlåningen	177,74	-350 465,00
Minskning av utlåningen	0,00	0,00
	177,74	-350 465,00
Förändringar av lånestocken		
Ökning av långfristiga lån	12 851 992,54	16 088 484,00
Minskning av långfristiga lån	-10 283 136,18	0,00
Förändring av kortfristiga lån	15 233 443,89	-3 111 999,00
	17 802 300,26	12 976 485,01
Förändringar i eget kapital	-6 318,12	
Övriga förändringar av likviditeten		
Förändring av förvaldade medel och förvaltat kapita	-137,03	27 210,00
Förändring av omsättningstillgångar	-54 555,30	52 206,00
Förändring av fordringar	2 633 053,43	-2 413 110,00
Förändring av räntefria skulder	3 210 933,58	-2 244 512,00
Övriga förändringar av av likviditeten	5 789 294,68	-4 578 206,00
Finansieringens kassaflöde	23 585 454,55	8 047 814,01
Förändring av likvida medel	-1 099 710,99	6 905 367,01
Likvida medel 31.12	12 071 524,43	13 171 236,00
Likvida medel 1.1	13 171 236,32	6 265 868,00

Koncernbalansräkning

AKTIVA	2 018	2017
BESTÅENDE AKTIVA	238 988 444,90	212 994 669,19
Immateriella tillgångar	2 646 499,47	2 162 692,26
Immateriella rättigheter	1 381 011,93	1 432 189,00
Övriga utgifter med lång verkni	1 189 748,46	668 283,00
Förskottsbetalningar	75 739,10	62 220,28
Materiella tillgångar	228 096 498,15	203 246 665,91
Mark- och vattenområden	37 283 282,35	35 522 194,00
Byggnader	119 597 227,72	120 628 197,00
Fasta konstruktioner och anordr	34 326 923,28	24 720 254,00
Maskiner och inventarier	3 744 598,27	3 430 825,00
Övriga materiella tillgångar	260 846,55	330 290,92
Förskottsbetalningar och pågåe	32 883 619,98	18 614 905,00
Placeringar	8 245 447,26	7 585 311,02
Andelar i intressesamfund	3 755 536,09	3 103 492,79
Övriga aktier och andelar	4 464 843,90	4 128 796,21
Masskuldebrevsfordringar		
Övriga lånefordringar	2 966,95	3 145,00
Övriga fordringar	22 100,32	349 877,02
FÖRVALTADE MEDEL	703 927,61	446 393,52
Statliga uppdrag	69 061,88	60 816,02
Donationsfondernas särskilda tä	347 087,30	142 753,75
Övriga förvaltade medel	287 778,43	242 823,74
RÖRLIGA AKTIVA	20 412 980,68	24 176 827,43
Omsättningstillgångar	488 593,77	433 935,54
Material och förnödenheter	424 502,84	34 095,00
Varor under tillverkning	62 331,59	63 901,58
Övriga omsättningstillgångar	1 759,34	335 938,96
Fordringar	7 852 862,48	10 571 655,12
Långfristiga fordringar	64 624,47	208 183,51
Kundfordringar	0,00	484,96
Lånefordringar	50 686,22	50 000,00
Övriga fordringar	13 938,25	140 491,43
Resultatregleringar	0,00	17 207,12
Kortfristiga fordringar	7 788 238,01	10 363 471,60
Kundfordringar	3 980 306,15	3 694 514,00
Lånefordringar	37,60	37,60
Övriga fordringar	2 744 432,48	5 891 936,00
Resultatregleringar	1 063 461,78	776 984,00
Finansiella värdepapper	1 248 869,18	1 214 002,78
Aktier och andelar	1 312,05	20 862,10
Placeringar i		
penningmarknadsinstrument	97 900,00	71 200,00
Övriga värdepapper	1 149 657,13	1 121 940,63
Kassa och bank	10 822 655,25	11 957 234,00
AKTIVA TOTALT	260 105 353,19	237 617 889,14

PASSIVA	2 018	2017
EGET KAPITAL	128 911 604,11	127 841 377,72
Grundkapital	68 113 361,72	68 113 361,72
Uppskrivningsfond		
Övriga egna fonder	663 951,74	553 494,00
Överskott (underskott) från tidigare räkenskapspe	59 032 447,29	55 721 077,00
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	1 101 843,36	3 453 445,00
MINORITETSANDELAR	373 101,92	67 842,00
FRIVILLIGA RESERVERINGAR	0,00	0,00
AVSÄTTNINGAR	856 473,77	1 148 035,49
Avsättningar för pensioner	13 265,48	13 265,49
Övriga avsättningar	843 208,29	1 134 770,00
FÖRVALTAT KAPITAL	705 422,71	448 024,75
Statliga uppdrag	69 061,88	60 938,52
Donationsfondernas kapital	596 192,66	269 868,48
Övrigt förvaltad kapital	40 168,17	117 217,75
FRÄMMANDE KAPITAL	129 258 750,68	108 112 607,39
Långfristigt	66 687 800,98	63 492 792,97
Masskuldebrevslån	0,00	0,00
Lån från finansiella institut och f	52 962 237,43	48 348 976,00
Lån från offentliga samfund	141 050,27	193 306,09
Lån från övriga kreditgivare	0,00	834 780,00
Erhållna förskott	49 608,94	58 688,88
Anslutningsavgifter och övriga s	13 515 768,83	14 057 042,00
Resultatregleringar		
Laskennalliset verovelat	19 135,50	
Kortfristigt	62 570 949,71	44 619 813,41
Masskuldebrevslån		
Lån från finansiella institut och f	24 522 079,22	10 355 222,00
Lån från offentliga samfund	25 592,66	23 480,03
Lån från övriga kreditgivare	0,00	65 977,00
Erhållna förskott	11 176 956,89	11 009 344,39
Leverantörsskulder	12 670 673,87	11 715 664,00
Anslutningsavgifter och övriga s	1 964 946,16	1 898 738,00
Resultatregleringar	12 120 347,59	9 551 388,00
Laskennalliset verovelat	90 353,32	
PASSIVA TOTALT	260 105 353,19	237 617 889,16

4 NOTER TILL BOKSLUTET

4.1 VÄRDERINGS- OCH PERIODISERINGSPRINCIPER SAMT METODER

Periodiseringsprinciper

Intäkter och utgifter har tagits upp i resultaträkningen på prestationsbasis. Avvikande från redovisning på prestationsbasis har skatteintäkter bokförts enligt redovisningstidpunkten på räkenskapsperioden i fråga.

Värdering av tillgångar bland bestående aktiva

Immateriella och materiella tillgångar bland bestående aktiva har upptagits i balansräkningen enligt anskaffningsutgift minskad med avskrivningar enligt plan och med finansieringsandelar för investeringsutgifter. Avskrivningarna enligt plan har beräknats utgående från en på förhand upprättad avskrivningsplan. Beräkningsgrunderna för avskrivningarna enligt plan anges i noterna till resultaträkningen i avsnittet om grunderna för avskrivningar enligt plan.

Värdering av placeringar

Poster av placeringskaraktär bland bestående aktiva har upptagits i balansräkningen enligt anskaffningsutgift.

Värdering av omsättningstillgångar

Omsättningstillgångarna har upptagits i balansräkningen enligt det vägda medelanskaffningspriset eller till en lägre sannolik anskaffningsutgift eller till beloppet av det sannolika överlåtelsepriset.

Värdering av finansieringstillgångar

Fordringarna har upptagits i balansräkningen till nominellt värde eller till lägre sannolikt värde. Finansiella värdepapper har upptagits i balansräkningen till anskaffningsutgiften eller till ett lägre sannolikt överlåtelsepris.

Jämförbarheten med uppgifterna för föregående räkenskapsperiod

Det skedde inga förändringar i kommunens struktur år 2018.

Skyldighet att täcka underskott

Till följd av ovan anförda bestämmelser är kommunerna skyldiga att täcka väsentliga och långvariga underskott i sådana samkommuner som kommunen är medlem i. Därutöver har Sibbo kommun gjort en obligatorisk avsättning som grundat sig på avtal för Kungsvägens arbetshälsa på 125 000 euro, där den resultatpåverkande delen är 25 000 euro.

4.2 PRINCIPER FÖR UPPRÄTTANDE AV KONCERNBOKSLUT

Koncernbokslutets omfattning

I koncernbalansräkningen har sammanställts alla dottersammanslutningar (ägarandel över 50 %) samt alla samkommuner där kommunen är medlem.

Av de intressebolag i vilka kommunen äger över 20 % har man sammanställt tre, vars bokslutsuppgifter var tillgängliga. Angående intressebolaget Bostads Ab Sato-Talma Asunto Oy har enbart tidigare räkenskapsperioder sammanställts. Angående Bostads Ab Sibbo Tallmo har sammanställningen inte utförts som under de senaste åren.

I sammanställningen av räkenskapsperiodens resultat för Kiinteistö Oy Söderkulla Tallbacka Fastighets Ab ingår reserver som inte rättats under tidigare räkenskapsperioder. Resultatpåverkan +523 274,69 euro.

Interna transaktioner och interna bidrag

Koncernsamfundens interna intäkter och kostnader samt fordringar och skulder har eliminerats. Intäkter och kostnader samt fordringar och skulder mellan koncernsammanslutningar och de samkommuner där kommunen är delägare har eliminerats med undantag för transaktioner av ringa betydelse. Väsentliga interna bidrag som ingår i bestående aktiva har eliminerats. Detta gäller också en försäljningsvinst som uppstod i samband med en apportöverlåtelse och uppskrivningar av fastigheternas värde.

Eliminering av internt innehav

Kommunens och dess dottersamfunds interna innehav har eliminerats enligt den nominella metoden (parivärdesmetoden).

Kommunens och dess dottersamfunds samt samkommunernas interna innehav har eliminerat. Den differens som uppkommit vid elimineringen har i sin helhet bokförts på räkenskapsperioden för anskaffningen.

Minoritetsandelar

Minoritetsandelarna har avräknats från koncernens eget kapital i koncernbalansen.

Minoritetsandelarna har avräknats från koncernens över- och underskott i koncernresultaträkningen samt från koncernens eget kapital i koncernbalansen.

Korrigerings av avskrivningar enligt plan

För fastighetsdotterbolagens del har avskrivningarna enligt plan inte korrigerats till att motsvara kommunens avskrivningsplan.

Ägarintressesamfund

Ägarintressesamfunden har sammanställts i koncernbokslutet enligt kapitalandelsmetoden.

Avskrivningsdifferenser och reserver

I koncernens balansräkning har frivilliga och skattebaserade reserver samt avskrivningsdifferenser fördelats på fritt eget kapital och latent skatteskuld.

Fördelningen har tagits i beaktande vid elimineringen av innehav, separeringen av minoritetsandelar samt sammanställningen av ägarintressesammanslutningar. Beträffande ägarintressesamfund har inte avskrivningsdifferenser och frivilliga reserver beaktats tidigare år.

Noter till resultaträkningen

Innefattar primärkommunen och Sibbo Vatten exklusive ömsesidiga fastighetsaktiebolagen.

4.3 VERKSAMHETSINTÄKTER PRESENTERADE SOM AV KOMMUNEN FASTSTÄLLDA UPPGIFTSHELHETER

	Koncernen	Kommunen		
	2018	2017	2018	2017
Allmän förvaltning	4 981 902,69	4 044 476,09	5 446 979,95	3 895 678,67
Social- och hälsovårdsavdelningen	42 341 841,45	42 488 914,72	8 701 631,61	8 707 468,74
Bildningsavdelningen	7 719 548,14	5 971 216,73	4 230 620,18	4 593 746,88
Avdelningen för teknik och miljö	19 626 151,35	18 346 973,97	7 411 144,39	6 875 156,62
Kommunens verksamhetsintäkter	74 669 443,63	70 851 581,51	25 790 376,13	24 072 050,91

4.4 SPECIFIKATION AV SKATTEINTÄKTER

	2018	2017
Kommunens inkomstskatt	84 728 521,79	83 263 855,77
Andel av samfundsskatteintäkter	4 774 332,12	4 677 689,11
Fastighetsskatt	9 443 531,61	8 957 059,56
Skatteinkomster totalt	98 946 385,52	96 898 604,44

4.5 SPECIFIKATION AV STATSANDELAR

	2018	2017
Statsandelen för kommunal basservice	20 575 454,00	20 789 716,00
Därav: Utjämning av statsandelen på basis av skatteinkomsterna (+/-)	-5 370 219,00	-4 807 664,00
Utjämning till följd av systemändringen (+/-)		
Övriga statsandelar för undervisnings- och kulturverksamhet	-1 814 916,94	-1 360 946,00
Statsandelar sammanlagt	13 390 318,06	14 621 106,00

4.6 SPECIFIKATION AV KÖP AV TJÄNSTER

	2018	2017
Köp av kundtjänster	32 918 256,08	40 172 898,68
Köp av övriga tjänster	19 683 024,48	12 022 012,16
Skatteinkomster totalt	52 601 280,56	52 194 910,84

4.7 GRUNDERNA FÖR AVSKRIVNINGAR ENLIGT PLAN OCH ÄNDRINGAR I DEM

Avskrivningarna har beräknats utgående från en på förhand upprättad avskrivningsplan. Avskrivningarna enligt plan har beräknats på anskaffningsutgiften för immateriella och materiella tillgångar enligt den uppskattade ekonomiska livslängden.

De uppskattade avskrivningstiderna och avskrivningsmetoderna är:

Övriga utgifter med lång verkningstid		
Adb-program	2 år	Linjär avskrivning
Övriga	2–5 år	Linjär avskrivning*
Förvaltnings- och institutionsbyggnader	25 år	Linjär avskrivning
Bostadsbyggnader	30 år	Linjär avskrivning
Övriga byggnader	10–20 år	Linjär avskrivning
Gator, vägar, torg och parker	20 år	Linjär avskrivning
Nätverk	30 år	Linjär avskrivning
Övriga fasta konstruktioner och anordningar	10–15 år	Linjär avskrivning
Transportmedel	5–10 år	Linjär avskrivning
Datautrustning	3 år	Linjär avskrivning
Övrig utrustning och möbler	3–5 år	Linjär avskrivning
Naturresurser		Avskrivning enligt användning

Små anskaffningar inom bestående aktiva, vars anskaffningskostnad är lägre än 10 000, har kommunen bokfört som årskostnader.

Vid avskrivningarna har ovanstående avskrivningsplan följts för de objekt som blivit färdiga år 2015. För tillgångar som blivit färdiga under tidigare år har man använt längre avskrivningstider utgående från särskilda kriterier som erhållits. Under gruppen Övriga immateriella tillgångar* har dock beträffande Sibbo kommuns investeringar i andra kommuners vatten- och avloppsverk (t.ex. Sibbo kommuns andel i Viksbacka reningsverk) tillämpats maximal rekommenderad avskrivningstid på 20 år.

4.8 ÄNDRINGAR I AVSÄTTNINGAR

Ändringar i avsättningar

	2018	2017
Avsättning för istandsättande av avstjälningsplats 1.1	70 489,01	70 489,01
Ökningar under räkenskapsperioden		
Minskningar under räkenskapsperioden		
Avsättning för istandsättande av avstjälningsplats 31.12	70 489,01	70 489,01
Avsättning för täckande av Kungsvägens arbetshälsas underskott 1.1	65 153,23	40 000,00
Ökningar under räkenskapsperioden		25153,23
Minskningar under räkenskapsperioden		
Avsättning för täckande av Kungsvägens arbetshälsas underskott 31.12	65 153,23	65 153,23
Avsättning för täckande av samkommuners underskott 1.1	27 463,72	27 463,72
Ökningar under räkenskapsperioden		
Minskningar under räkenskapsperioden		
Avsättning för täckande av samkommuners underskott 31.12	27 463,72	27 463,72

4.9 FÖRSÄLJNINGSVINSTER OCH -FÖRLUSTER FRÅN TILLGÅNGAR BLAND BESTÅENDE AKTIVA

	Koncernen 2018	2017	Kommunen 2018	2017
Övriga verksamhetsintäkter				
Myyntivoitot, osakkeet	33 158,78	-		
Vinster från överlåtelse av mark- och	4 238 553,00	2 078 232,46	4 236 993,64	2 073 036,67
Vinster från överlåtelse av byggnader	510 675,64	7 692,48		
Övriga överlåtelsevinster	8 938,48	32 221,35		
Överlåtelsevinster totalt	4 758 167,12	2 118 146,29	4 236 993,64	2 073 036,67
Övriga verksamhetskostnader				
Myyntitappiot, rakennukset	-	2 598,55		
Förlust vid överlåtelse av mark- och		- 164 757,44		-164 757,44
Myyntitappiot, muut	- 970,52	- 3 283,23		
Försäljningsförluster totalt	- 970,52	- 170 639,22	0,00	-164 757,44

4.10 SPECIFIKATION AV DIVIDENDINTÄKTER OCH RÄNTA PÅ GRUNDKAPITAL

Specifikation av dividendintäkter och ränta på grundkapital

	2018	2017
Dividendintäkter från andra samfund	10 804,20	3,80
Ränta på grundkapital från samkommuner	155 999,78	155 999,78
Totalt	166 803,98	156 003,58

Noter angående balansräkningen

Noter till aktiva i balansräkningen

4.11 MATERIELLA OCH IMMATERIELLA TILLGÅNGAR

Bestående aktiva

	Immateriella tillgångar				Materiella tillgångar		
	Immateri- ella rättig- heter	Övriga utgifter med lång verkningstid	Förskotts- betalningar	Totalt	Mark- och vatten- områden	Byggnader	Totalt
Oavskriven anskaffningsutgift 1.1		165 910,93		165 910,93			
Ökningar under räkenskapsperioden	14 425,00	57 243,12		71 668,12			
Räkenskapsperiodens avskrivning	6 935,76	62 780,37		69 716,13			
Nedskrivningar och återföringar av dem							
Oavskriven anskaffningsutgift 31.12	7 489,24	160 373,68		167 862,92			
utgift 1.1	34 897 501,47	80 532 386,02	23 083 139,80	1 215 217,13	56 580,60	16 946 621,93	156 731 446,95
Ökningar under räkenskapsperioden	1 935 525,00	5 240 310,41	11 823 067,84	681 023,83		31 300 412,54	50 980 339,62
Finansieringsandelar under räkenskapsperioden		20 000,00					20 000,00
Minskningar under räkenskapsperioden	267 618,36	1 822,01	22 062,26	13 824,54		-17 588 914,66	-17 283 587,49
Räkenskapsperiodens avskrivningar		4 404 638,81	2 161 115,75	509 648,84			7 075 403,40
Oavskriven anskaffnings- utgift 31.12	36 565 408,11	81 366 235,61	32 703 029,63	1 372 767,58	56 580,60	30 658 119,81	182 722 141,34
Väsentliga tilläggsavskrivningar		37 786,26					

Placeringar

	Aktier och andelar				Totalt
	Aktier, koncern- bolag	Aktier, intresse- bolag	Andelar i sam- kommuner	Övriga aktier och andelar	
Anskaffningsutg. 1.1	33 170 870,48	549 047,32	10 052 220,52	3 233 596,10	47 005 734,42
Ökningar			8 857,06	10 072,35	18 929,41
Minskningar					0,00
Anskaffningsutg. 31.12	33 170 870,48	549 047,32	10 061 077,58	3 243 668,45	47 024 663,83

Msb-, övriga låne- och övriga fordringar

	Fordringar på övriga samfund	Totalt
Anskaffningsutg. 1.1	2 255,99	2 255,99
Minskningar		0,00
Anskaffningsutg. 31.12	2 255,99	2 255,99
		115 (154)

Väsentliga ändringar i värdet på samkommunandelar

	Balans- värde 1.1	Ökningar under räkenskaps- perioden	Minskningar under räkenskaps- perioden	Balans- värde 31.12	Kommunens andel i sam- kommunens grundkapital	Differens
Itä-Uudenmaan KKY	1 278 345,03	8 857,06		1 287 202,09	988 107,70	-299 094,39

Dottersamfund, samkommunandelar samt ägarintressesamfund

				Kommunkoncernens andel, €		
Namn	Hemort	Kommunens ägarandel, %	Koncernens ägarandel, %	av eget kapital	av främmande kapital	av räkenska- pernas vinst/förlust
Dottersamfund						
Bostads Ab Gransångaren	Sibbo	100,00	100,00	185 236,61	298 041,77	5,93
Oy Sipoon Jäähalli - Sibbo Ishall Ab	Sibbo	51,60	51,60	286 418,48	616 030,47	3 155,24
Ömsesidigt fastighetsaktiebolag Sibbos Jussasvägen 14	Sibbo	100,00	100,00	25 244 535,64	2 875 987,16	0,39
Ömsesidigt fastighetsaktiebolag Sibbos Jussasvägen 18	Sibbo	100,00	100,00	6 400 065,50	1 280 348,36	0,83
Ömsesidigt fastighetsaktiebolag Sibbos Hälsövägen 1	Sibbo	100,00	100,00	827 037,20	215 763,89	-0,28
			Totalt	32 943 293,43	5 286 171,65	3 162,11
Samkommuner						
Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt	Helsingfors	1,32	1,32	5 176 940,31	9 710 273,64	-74 955,40
Kärkulla samkommun	Pargas	4,37	4,37	547 650,01	1 312 328,95	-16 298,20
Eleva ky	Mäntsälä	0,80	0,80	134 259,89	399 987,17	12 447,06
Keski-Uudenmaan KKY	Träskända	4,45	4,45	3 027 653,61	449 335,53	121 411,55
Itä-Uudenmaan KKY	Borgå	7,66	7,66	1 455 268,26	1 149 244,23	97 906,63
Samkommunen för yrkesutbildning i östra Nyland	Borgå	16,33	16,33	969 388,57	73 395,76	-122 947,84
Nylands förbund	Helsingfors	1,19	1,19	19 807,08	366 412,77	40,92
Tuusulan seudun vesilaitos	Tusby	16,46	16,46	2 787 231,89	1 076 691,03	39 224,69
Helsingin seudun liikenne	Helsingfors	1,6	1,6	1 333 196,26	1 726 036,90	30 110,69
			Totalt	15 451 395,88	16 263 705,98	86 940,10
Intressesamfund						
Bostads Ab Sibbo Tallmo	Sibbo	50,00	50,00	0,00	0,00	0,00
Bostads Ab Sibbo Vintergröna	Sibbo	29,60	29,60	48 524,21	155,02	687,41
Asunto Oy Sato-Talma	Sibbo	23,80	23,80	272 616,92	0,00	0,00
Itä-Uudenmaan Jätehuolto Oy	Borgå	25,60	25,60	2 238 890,58	754 474,56	488 090,54
Kiinteistö Oy Söderkulla Tallbacka Fastighets Ab	Sipoo	33,51	33,51	71 165,07	2 785 260,14	6 728,47
			Totalt	2 631 196,78	3 539 889,72	495 506,42

4.12 SPECIFIKATION ÖVER FORDRINGAR

	2018	2017
Kortfristiga fordringar		
Fordringar på dottersamfund		
Kundfordringar	2 734,75	1 754,42
Totalt	2 734,75	1 754,42
Fordringar på samkommuner, i vilka kommunen är medlem		
Kundfordringar	23 497,28	113 029,01
Lånefordringar		
Övriga fordringar		
Resultatregleringar		
Totalt	23 497,28	113 029,01
Fordringar på intresse- och andra ägarintressesamfund		
Kundfordringar	4 483,10	6 741,88
Totalt	4 483,10	6 741,88
Fordringar sammanlagt	30 715,13	121 525,31

4.13 VÄSENTLIGA POSTER SOM INGÅR I RESULTATREGLERINGARNA INOM KORTFRISTIGA FORDRINGAR

	2018	2017
Kortfristiga resultatregleringar		
Krediteringar från kommuner och samkommuner	53 353,50	207 963,00
Övriga inkomster som inte erhållits	603 188,50	375 415,31
Ickeerhållna inkomster totalt	656 542,00	583 378,31

Noter till passiva i balansräkningen

4.14 SPECIFIKATION AV DET EGNA KAPITALET

	Koncernen		Kommunen	
	2018	2017	2018	2017
Grundkapital 1.1	68 113 361,72	68 113 361,72	68 113 361,72	68 113 361,72
Ökningar				
Minskningar				
Grundkapital 31.12	68 113 361,72	68 113 361,72	68 113 361,72	68 113 361,72
Övriga egna fonder 1.1	553 494,00	553 494,00		
Överföringar till fonden	29 441,85			
Överföring från fonden	81 015,89			
Övriga egna fonder totalt 31.12	663 951,74	553 494,00		
Överskott från tidigare	59 174 522,00	55 721 077,00	14 583 070,36	10 206 848,18
Överföring till skadefonden	4 423,92			
Övriga förändringar	-78 298,49			
Rättelse av fel som uppkommit under	297 232,53			
Överskott från tidigare	59 397 879,96	55 721 077,00	14 583 070,36	10 206 848,18
Räkenskapsperiodens	1 101 843,36	3 453 445,00	1 531 870,76	4 376 222,18
Eget kapital totalt	129 277 036,78	127 841 377,72	84 228 302,84	82 696 432,08

4.15 TILL LÅNGFRISTIGT FRÄMMANDE KAPITAL HÖRANDE SKULDER SOM FÖRFALLER SENARE ÄN EFTER FEM ÅR

	Koncernen		Kommunen	
	2018	2017	2018	2017
Lån från kreditinstitut och försäkringsanstalter	28 648 059,23	19 624 830,61	23 820 000,00	15 750 000,00
Lån från offentliga samfund	55 519,90	61 839,00	55 519,90	36 288,09
Långfristiga skulder sammanlagt	28 703 579,13	19 686 669,61	23 875 519,90	15 786 288,09

4.16 AVSÄTTNINGAR

Bilaga 17

	Koncernen		Kommunen	
	2018	2017	2018	2017
Övriga avsättningar				
Pensionsreservering	13 265,48	13 265,48		
Skadeersättningsreservering				
Hyresansvar för oanvända lokaler				
Miljöansvar	70 489,01	91 625,01	70 489,01	70 489,01
Avsättningar för samkommunernas underskott				
Övriga ansvar	138 594,36	135 411,97	92 616,95	92 616,95
Patientskadeförsäkringsavgiftsansvar (sk)	634 124,92	632 389,56		
Övriga avsättningar sammanlagt	856 473,77	872 692,02	163 105,96	163 105,96

4.17 AVSKRIVNINGSDIFFERENS OCH RESERVER

	2018	2017
- Investeringsreservering för Söderkulla skola åkl 7-9	0,00	354 031,39
- Investeringsreservering för byggande av kommunalteknik på nya planområden	7 063 780,20	3 293 683,68
- Investeringsreservering för byggande av Skolcentret Nickbys hjärta	17 213 809,32	17 971 809,32
Avskrivningsdifferens sammanlagt	24 277 589,52	21 619 524,39
Reserveringar		
- Investeringsreservering för byggande av kommunalteknik på nya planområden	257 145,69	4 274 089,60
- Investointivaraus Keravalla Maantie 148 parantamiseen	650 000,00	650 000,00
- Investointivaraus Sipoonlahden koulun laajentamiseen,	12 700 000,00	12 700 000,00
- Investointivaraus Sipoonlahden koulun laajentamiseen, vaihe II,	5 000 000,00	5 000 000,00
Reserveringar sammanlagt	18 607 145,69	22 624 089,60
Totalt	42 884 735,21	44 243 613,99

4.18 FRÄMMANDE KAPITAL

Kortfristigt		
	2018	2017
Skulder till dottersamfund		
Erhållna förskott		
Leverenatörsskulder		
Övriga skulder	7 791 328,33	4 368 304,68
Resultatregleringar		
<i>Totalt</i>	7 791 328,33	4 368 304,68
Skulder till samkommuner där kommunen är medlem		
Erhållna förskott		
Leverenatörsskulder	768 901,57	344 583,34
Övriga skulder		
Resultatregleringar		
<i>Totalt</i>	768 901,57	344 583,34
Skulder till intresse- och andra ägarintressesamfund		
Erhållna förskott		
Leverenatörsskulder	-6 058,12	23 926,39
Övriga skulder		
Resultatregleringar		
<i>Totalt</i>	-6 058,12	23 926,39
Främmande kapital sammanlagt	8 554 171,78	4 736 814,41

4.19 SPECIFIKATION AV ÖVRIGA SKULDER

	Koncernen		Kommunen	
	2018	2017	2018	2017
Övriga långfristiga skulder				
Anslutningsavgifter			13 515 330,28	12 997 333,46
Övriga långfristiga skulder totalt	13 515 768,83	14 057 042,00	13 515 330,28	12 997 333,46

4.20 VÄSENTLIGA POSTER SOM INGÅR I RESULTATREGLERINGARNA INOM KORTFRISTIGT FRÄMMANDE KAPITAL

	Koncernen		Kommunen	
	2018	2017	2018	2017
Kortfristiga resultatregleringar				
Inkomstförskott	705 377,15			
Periodisering av löner och lönebikostnader	10 029 646,56	5 900 294,00	6 456 589,88	6 116 897,40
Ränteperiodiseringar	104 243,87	126 276,00	98 332,45	126 275,96
Övriga obetalda utgifter	1 281 080,01	3 524 818,00	693 838,93	2 066 381,39
Kortfristiga resultatregleringar sammanlagt	12 120 347,59	9 551 388,00	7 248 761,26	8 309 554,75

4.21 VÅRD TAGARNAS MEDEL

	2018	2017
Huollettavien varat 31.12.	467,95	467,95

Noter angående säkerheter och ansvarsförbindelser

4.22 LEASINGANSVAR SAMMANLAGT

	2018	2017
Förfaller under nästa räkenskapsperiod	1 154 353,38	1 154 927,63
Förfaller senare	2 314 228,28	2 608 681,07
Sammanlagt	3 468 581,66	3 763 608,70

4.23 ÖVRIGA ANSVARSFÖRBINDELSER GIVNA AV KOMMUNEN

	2018	2017
Borgensförbindelser för samfund inom samma koncern		
Ursprungligt kapital	1 231 762,96	1 231 762,96
Återstående kapital	671 428,83	777 426,70
Borgensförbindelser till förmån för övriga		
Ursprungligt kapital	12 361 699,16	12 361 699,16
Återstående kapital	9 844 619,43	10 028 697,95

4.24 ANSVAR FÖR KOMMUNERNAS GARANTICENTRALS BORGENSANSVAR

	2018	2017
Kommunens andel av garanticentralens	115 948 299,00	111 526 541,00
Kommunens andel av garanticentralens borgensansvar utan täckning 31.12		
Kommunens eventuella ansvar för garanticentralens fond 31.12	74 491,43	73 709,51

4.25 ANTAL ANSTÄLLDA 31.12

	2018		2017	
	Heltid	Deltid	Koko- aika	Osa- aika
Allmän förvaltning	69	4	76	2
Social- och hälsovård	343	81	338	72
Undervisning och kultur	569	128	557	132
Teknik och miljö	105	13	103	15
Totalt	1 086	226	1 074	221

4.26 PERSONALKOSTNADER

	2018	2017
Personalkostnader enligt resultaträkningen	56 876 617,33	53 469 377,04
Personalkostnader som aktiverats bland immateriella och materiella tillgångar	661,91	9 725,73
Personalkostnader sammanlagt	56 877 279,24	53 479 102,77

4.27 FÖRTROENDEVALDAAVGIFTER SOM DRAGITS AV FÖRTROENDEVALDAS LÖNER OCH REDOVISATS

	2018	2017
Svenska folkpartiet	11 559,75	11 219,33
Samlingspartiet	8 869,50	8 064,75
Sipoon demarit	3 150,75	2 020,75
Sibbo Socialdemokrater	3 734,00	3 905,17
Keskustapuolueen Sipoon paikallisyhdistys	8 496,00	542,92
De gröna i Sibbo	197,50	6 388,50
Vårt gemensamma Sibbo	1 148,00	326,00
Sipoon Perussuomalaiset	566,00	1 178,83
Kristdemokraterna i Finland	498,50	321,92
Radovisade förtroendevaldaavgifter totalt	38 220,00	33 968,17

4.28 ARVODEN TILL REVISOR

	Koncernen		Kommunen	
	2018	2017	2018	2017
KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy				
Revisionsarvoden	18137,11	17976,41	13 157,50	14 859,30
Utlåtanden av revisor	10819,12	7459,74		
Uppgifter som skreterare för			3 243,75	4 782,50
Övriga arvoden	1260,08	444,9		
Arvoden sammanlagt	30 216,31	25 881,05	16 401,25	19 641,80

4.29 TRANSAKTIONER MED INTRESSEENTER

Ett direktörsavtal enligt kommunallagen ingicks med kommundirektören 13.12.2017, där det avtalas om ett avgångsvederlag motsvarande 12 månaders lön (10 500 €/mån.).

Under räkenskapsperioden har Sibbo kommun betalat ett vederlag på sammanlagt 104 674,61 euro till Fastighetsaktiebolaget Sibbo Hälsovägen 1 för en lokal kommunen använt. Enligt ett fastighetserviceavtal har företaget till Sibbo kommun betalat 33 200,04 euro för användning av fastigheten, 6 999,96 euro för ekonomiadministration och 2 355 euro för markhyra. Under räkenskapsperioden har bolaget till Sibbo vatten betalat 2 206,32 euro för vatten.

Under räkenskapsperioden har Sibbo kommun betalat ett vederlag på 604 611,80 euro till Fastighetsaktiebolaget Sibbo Jussasvägen 18 för en lokal kommunen använt. Enligt ett fastighetserviceavtal har företaget till Sibbo kommun betalat 215 469,96 euro för användning av fastigheten, 6 999,96 euro för ekonomiadministration och 5 406 euro för markhyra. Under räkenskapsperioden har bolaget till Sibbo vatten betalat 11 576,13 euro för vatten.

Under räkenskapsperioden har Sibbo kommun betalat ett vederlag på totalt 2 038 978,43 euro till Fastighetsaktiebolaget Sibbo Jussasvägen 14 för en lokal kommunen använt. Enligt ett fastighetserviceavtal har företaget till Sibbo kommun betalat 648 000 euro för användning av fastigheten, 6 999,96 euro för ekonomiadministration och 11 136 euro för markhyra. Under räkenskapsperioden har bolaget till Sibbo vatten betalat 31 693,18 euro för vatten.

Kommunen har köpt tjänster av Sibbo Ishall Ab för sammanlagt 98 839,36 euro.

5 SIBBO VATTEN, AFFÄRSVERK

5.1 SIBBO VATTEN, BOKSLUTSKALKYLER JA NYCKELTAL

Resultaträkning		
	ulkoinen 1.1 - 31.12.2018	ulkoinen 1.1 - 31.12.2017
Omsättning	4 702 974,69	4 279 570,90
Övriga intäkter av affärsverksamhet	90 570,40	176 010,54
Material och tjänster		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 726 169,79	-1 648 837,48
Inköp under räkenskapsperioden	-776 180,00	-775 609,03
Köp av tjänster	-949 989,79	-873 228,45
	-1 726 169,79	-1 648 837,48
Personalkostnader	-512 750,63	-444 693,13
Löner och arvoden	-418 408,45	-357 203,70
Lönebikostnader	-94 342,18	-87 489,43
Pensionskostnader	-79 393,66	-74 786,64
Övriga lönebikostnader	-14 948,52	-12 702,79
Avskrivningar och nedskrivningar		
Avskrivningar enligt plan	-1 067 398,48	-1 132 916,40
	-1 067 398,48	-1 132 916,40
Övriga kostnader för affärsverksamhet	-140 486,86	-94 101,09
Rörelseöverskott (-underskott)	1 346 739,33	1 135 033,34
Finansiella intäkter och kostnader		
Övriga finansiella intäkter	3 297,75	2 042,98
Räntekostnader	-23 283,17	-88 585,12
Ersättning för grundkapital	-735 350,22	-735 350,22
Övriga finansiella kostnader	-547,63	
	-755 883,27	-821 892,36
Överskott (underskott) före extraordinära poster	590 856,06	313 140,98
Överskott (underskott) före överföring till reserver	590 856,06	313 140,98
Räkenskapsperioden överskott (underskott)	590 856,06	313 140,98
RESULTATRÄKNINGENS NYCKELTAL	2018	2017
Avkastning av placerat kapital, %	20,4	18,2
Avkastning av kommunen placerade kapital, %	19,8	16,8
Vinst, %	12,6	7,3

Finansieringskalkyl

	1.1 - 31.12.2018	1.1 - 31.12.2017
Toiminnan rahavirta		
Rörelseöverskott	1 346 739,72	1 135 033,34
Avskrivningar och nedskrivningar	1 067 398,48	1 132 916,40
Finansiella intäkter och kostnader	-755 883,27	-821 892,36
	1 658 254,93	1 446 057,38
Investointien rahavirta		
Investeringar i anläggningstillgångar	-3 394 889,46	-1 104 465,19
Finansieringsandelar för investeringsutgifte	0,00	105 000,00
	-3 394 889,46	-999 465,19
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 736 634,53	446 592,19
Rahoituksen rahavirta		
Övriga förändringar av likviditeten		
Saamisen muutos kunnalta	617 716,18	-921 992,47
Förändring avfordringar	-122 103,61	-270 173,39
Förändringar av räntefria skulder	1 241 021,96	745 573,67
	1 736 634,53	-446 592,19
Rahavarojen muutos	0,00	0,00

BALANSRÄKNINGENS NYCKELTAL	31.12.2018	31.12.2017
Intern finansiering av investeringar, %	48,8	144,7
Quick ratio	3	9,9
Current ratio	3	9,9

Balansräkning

AKTIVA	31.12.2018	31.12.2017
BESTÅENDE AKTIVA	17 372 371,26	15 044 880,28
Immateriella tillgångar	67 518,98	32 233,47
Övriga utgifter med lång verkningstid	67 518,98	32 233,47
Materiella tillgångar	15 501 092,23	13 208 886,76
Fasta konstruktioner och anordningar	14 057 994,24	12 984 204,24
Maskiner och inventarier	5 649,06	8 070,12
Förskottsbetalningar och pågående nyanlä	1 437 448,93	216 612,40
Placeringar	1 803 760,05	1 803 760,05
Aktier och andelar	1 803 760,05	1 803 760,05
RÖRLIGA AKTIVA	4 738 739,59	5 234 352,06
Fordringar	4 738 739,59	5 234 352,06
Kortfristiga fordringar	4 738 739,59	5 234 352,06
Kundfordringar	1 330 495,54	1 240 158,30
Fordringar av kommunen=kontokurantk	3 310 917,80	3 928 633,98
Övriga fordringar	0,00	0,00
Resultatregleringar	97 326,25	65 559,78
Kassa och bank	0,00	0,00
AKTIVA SAMMANLAGT	22 111 110,85	20 279 232,34
PASSIVA	31.12.2018	31.12.2017
EGET KAPITAL	6 993 323,71	6 402 467,16
Grundkapital	6 127 918,54	6 127 918,54
Överskott (underskott) från tidigare räkenskap	274 548,72	-38 592,36
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	590 856,45	313 140,98
FRÄMMANDE KAPITAL	15 117 787,14	13 876 765,18
Långfristigt	13 515 330,28	12 997 333,46
Anslutningsavgifter	13 515 330,28	12 997 333,46
Kortfristigt	1 602 456,86	879 431,72
Skulder till leverantörer	707 266,39	281 248,11
Övriga skulder	807 333,17	561 256,38
Resultatregleringar	87 857,30	36 927,23
PASSIVA SAMMANLAGT	22 111 110,85	20 279 232,34
BALANSRÄKNINGENS NYCKELTAL	31.12.2018	31.12.2017
<i>Soliditetsgrad, %</i>	<i>31,6</i>	<i>31,6</i>
<i>Relativ skuldsättningsgrad, %</i>	<i>315,4</i>	<i>311,4</i>
<i>Skulder och anmsvar i procent av verksamhe</i>	<i>315,4</i>	<i>311,4</i>
<i>Upplupet överskott (underskott), 1 000 €</i>	<i>865</i>	<i>275</i>
<i>Invånarantal</i>	<i>20 643</i>	<i>20 310</i>

5.2 SIBBO VATTEN, TABLÅ ÖVER UTFALLET FÖR BUDGETEN SOM GODKÄNTS AV DIREKTIONEN

Resultaträkningsdelens utfall

	1000	Budget 2018	Budget- ändring 2018	Budget + Ändring 2018	Utfall 2018	Förv-%	Avvikelse	Tot. 2017	Muutos-% 2018/17
Omsättning		4 275		4 275	4 703	10,0	428	4 280	9,9
Övriga intäkter av affärsverksamhet		120	0	120	91	-24,5	29	176	-48,5
Material och tjänster		-1 745		-1 745	-1 726	-1,1	-19	-1 649	4,7
Inköp under räkenskapsperioden		-809		-809	-776	-4,0	-33	-776	0,1
Köp av tjänster		-936	0	-936	-950	1,5	14	-873	8,8
Personalkostnader		-535		-535	-513	-4,1	-22	-445	15,3
Löner och arvoden		-419		-419	-418	-0,1	0	-357	17,1
Lönebikostnader		-116		-116	-94	-18,6	-22	-87	7,8
Pensionskostnader		-94		-94	-79	-15,7	-15	-75	6,2
Övriga lönebikostnader		-22	0	-22	-15	-31,1	-7	-13	17,7
Avskrivningar och nedskrivningar		-1 100		-1 100	-1 067	-3,0	-33	-1 133	-5,8
Avskrivningar enligt plan		-1 100	0	-1 100	-1 067	-3,0	-33	-1 133	-5,8
Nedskrivningar									
Övriga kostnader för affärsverksamhet		-88		-88	-140	60,6	53	-94	49,3
Rörelseöverskott (-underskott)		927		928	1 347	45,1	-419	1 135	18,7
Finansiella intäkter och kostnader		-830	0	-830	-756	-8,9	-74	-822	-8,0
Ränteintäkter					0		0		
Övriga finansiella intäkter					3		-3	2	61,4
Räntekostnader		-95		-95	-23		0	-89	-73,7
Ersättning för grundkapital		-735		-735	-735	0,0	0	-735	
Övriga finansiella kostnader					-1		1		
Överskott (underskott) före extraordin		97		97	591	509,1	-494	313	88,7
Överskott (underskott) före överföring		97	0	97	591	509,1	-494	313	89
Räkenskapsperioden överskott (under		97	0	97	591	509,1	-494	313	89

Verksamhetsintäkterna för Sibbo Vatten var cirka 4 794 000 euro. Verksamhetsintäkterna överskred budgeten med cirka 10 %, dvs. med cirka 428 000 euro. Verksamhetsintäkterna ökade med cirka 10 % även jämfört med föregående år. Det är anmärkningsvärt att tillväxten uppkommit enbart genom ökad vattenförbrukning, alltså via invånarökningen. Avgifterna höjdes inte år 2018. Verksamhetskostnaderna för Sibbo Vatten var cirka 2 379 000 euro. Verksamhetskostnaderna utföll nästan enligt budgeten, överskridningen var cirka 11 000 euro. Budgetöverskridningen var störst inom övriga kostnader, i vilka ingår de höjda s.k. interna hyrorna samt hyresutgifterna för maskincentralens verksamhet, vilka nu har allokerats mer korrekt.

Verksamhetsbidraget exklusive avskrivningar och finansieringskostnader var 2 414 000 euro. Verksamhetsbidraget överskred budgeten med 19 %, dvs. med 387 000 euro. Verksamhetsbidraget överskred budgeten, vilket berodde på att verksamhetskostnaderna underskred budgeten och verksamhetsutgifterna överskred budgeten på grund av ovannämnda orsaker. Hur resultatet har räknats förklaras även i punkten "Väsentliga förändringar i verksamheten och ekonomin".

Nyckeltal

	BS2016	BS2017	BU2017	
<u>Nyckeltal för vattentjänsternas prisnivå</u>				
Bruksavgifter för hushållsvatten (€/m3) inkl. moms	1,67	1,67	1,67	
Bruksavgifter för avloppsvatten (€/m3) inkl. moms	2,38	2,38	2,38	
Jämförelsepris för vattenavgifter, €/m3) inkl. Moms	6,40	6,40	6,40	
<u>Nyckeltal för vattentjänsternas effektivitet</u>				
Andelen ofakturerat vatten (%)	10	8	10	
Andelen ofakturerat avloppsvatten (%)	29.7	22	18	
<u>Nyckeltal för vattentjänsternas kvalitet</u>				
Andelen vatten som uppfyller hälsoskyddsmyndighetens kvalitetskrav för hushållsvatten (%)	100	98.6	100	
Antal ledningsbrott (st./km/år)	0,0083	0,0067	0,008	
Antal fel som berättigar till ersättning (st.)	0	0	0	
<u>Nyckeltal för vattentjänsternas lönsamhet</u>				
Verksamhetens intäkter/verksamhetens kostnader (%)		149,1	156,9	139,8
Kreditering i relation till omsättning (%)		16,5	15,3	16,7
Investeringar/avskrivningar		0,97	3,2	3,6
Investeringarnas inkomstfinansiering (%)		144,7	44,4	50,4

Investeringsdelens utfall

Utvidgningsinvesteringar, nya planeområden	Budget 2018	Förändringar i budgeten 2018	Budget efter förändringar	Utfall 2018	Utf-%	Bokslut 2017
Utvidgningsinvesteringar, nya planeområden	-2 010		-2 010	-1 773	88 %	-282
Utvidgningsinvesteringar, ändringsområden för nuvarande Glesbygden	-850		-850	-176	21 %	0
Saneringsinvesteringar	-500		-500	-1 003	201 %	-196
Löseegendom	-600		-600	-443	74 %	-522
Investoinnit yhteensä, netto	-3 960		-3 960	-3 395	86 %	-1 000

År 2018 uppgick investeringsanslaget för byggande av vattentjänster till sammanlagt 3,96 miljoner euro, varav anslaget för utbyggnadsinvesteringarna utgjorde 3,21 miljoner euro och anslaget för saneringarna 450 000 euro. Av nettoanslaget användes under år 2018 sammanlagt 3,395 milj. euro, varav cirka 2,95 miljoner euro för utbyggnadsinvesteringar och cirka 445 000 euro för saneringar. Utbyggnadsinvesteringarna underskred investeringsanslaget med cirka 565 000 euro.

Av glesbygdens vattentjänstprojekt slutfördes år 2018 projektet vid Grönkullavägen och man kom långt med projektet i I-området i Södra Paipis. Samtidigt inleddes byggandet av projektet vid Jokivarsivägen tillsammans med NTM-centralen och kommunens gatuenhet. Att bygga projektet vid Jokivarsivägen i detta skede ansågs vara nödvändigt av lokala synergiskäl. Att bygga vattentjänster i samband med en led för gång- och cykeltrafik är betydligt billigare än att göra det senare som ett separat arbete. Att all kommunalteknik byggs på en gång är också en fördel för markägarna jämfört med en situation där många aktörer i följd gräver upp samma schakt. Dessutom pågår planering och anskaffning av placeringstillstånd i många glesbygdsområden.

De största arbetena som genomfördes på plan- och ändringsområden var byggandet av kommunaltekniken i Sibbo Ådal samt byggandet av Fraktleden, en led för godstrafik i Bastukärr. Av planområdena genomfördes även Bybergsbrinken i Nickby och byggandet av Stenkulla i Söderkulla inleddes. Av de befintliga planområdena inleddes projektet vid Sandbackavägen precis vid utgången av året.

Motivering till avvikelserna

Glesbygd

I samband med utvecklingsplanen för vattentjänster har man kommit överens om att den årliga investeringsbudgeten för glesbygden är 500 000 euro. På lång sikt ligger de årliga investeringarna på den nivå som fastställts i utvecklingsplanen. På årsnivå finns det ändå variation i investeringsbudgeten som kan över- eller underskridas från år till år. Investeringar i glesbygden har genomförts enligt följande under åren efter att utvecklingsplanen trädde i kraft:

- 2015: 780 000 €
- 2016: 650 000 €
- 2017: 200 000 €
- 2018: 1 003 000 €

Den genomsnittliga årliga investeringen för att bygga vattentjänster i glesbygden har varit cirka 660 000 euro. En viktig faktor i byggandet i glesbygden är avtalen med markägarna om var ledningarna ska byggas på privatägda markområden. Efter att utvecklingsplanen godkändes har man bedrivit placeringsförhandlingar och ingått avtal med nästan 300 fastigheter.

Då avtalen uppgörs förhandlar man med största delen av fastigheterna om underjordiska konstruktioner på tomten, ersättningar eller rutter. Detta leder ofta till det att planerna ändras till viss mån, vilket i sin tur försenar tidtabellerna. Som en följd av orsakerna ovan byggdes en del av entreprenaderna som planerats för år 2017 först under år 2018. Det här är delvis orsaken till att anslagen underskreds år 2017 och överskreds år 2018. När verksamheten granskas som helhet och jämförs med resurserna har Sibbo Vatten effektivt kunnat genomföra verksamhetsprogrammet i utvecklingsplanen för vattentjänster och gjort det till och med snabbare än den ursprungliga tidsplanen.

Utvidgningsinvesteringar, planområden och ändringsområden

Utbyggnadsinvesteringarna på planområdena underskred budgeten med cirka 950 000 euro. Enheten Gator och grönområden inom Avdelningen för teknik och miljö fungerar som byggherre för vattentjänster på plan och ändringsområden. Sibbo Vatten ansvarar för överinseendet av planeringen av vattentjänstområden samt för godkännandet av planer gällande vattentjänster. Man har kunnat genomföra investeringsprojekt under rådande omständigheter trots mycket begränsade resurser. Knappa resurser är även i fortsättningen en faktor som påverkar tidtabellerna och kvaliteten i investeringsprojekt och gör dem mer riskabla. Underskridningarna år 2018 härrör främst från befintliga utbyggnadsområden. För dessa projekt hade man reserverat en aning mer anslag för sådana eventuella överraskande ledningsflytt eller saneringsbehov som inte slutförts år 2018. De här investeringarna behandlas närmare i kommunens bokslut under punkt 2.5.

Finansieringskalkylsdelens utfall

	Budget 2018	Budget- ändring 2018	Budget + Ändring 2018	Utfall 2018	Tot-%	Avvikelse	Tot. 2017	Ändr-% 2017/17
INTERNT TILLFÖRDA MEDEL								
Rörelseöverskott	928		928	1 347	45,1	-419	1 135	18,6
Avskrivningar och nedskrivningar	1 100		1 100	1 067	-3,0	33	1 133	-5,8
Finansiella intäkter och kostnader	-830		-830	-756		-74	-822	-8,0
	1 198		1 198	1 658	38,4	-460	1 446	14,7
INVESTERINGAR								
Investeringar i anläggningstillgångar	-3 960		-3 960	-3 395	-14,3	-565	-1 104	207,4
Finansieringsandelar för investeringsutgifter				0			105	
Internt tillförda medel och investering	-2 762		-2 762	-1 737	-37,1	-1 025	447	-488,9
FINANSIERINGVERKSAMHET								
Övriga förändringar av likviditeten	800			1 737			-447	
Ökning av omsättningstillgångar								
Saamisen muutos kunnalta				618			-922	
Förändring avfordringar				-122			-270	
Förändringar av räntefria skulder				1 241			746	
Finansieringsverksamhet netto								
Inverkan på kommunens likvida medel	-1 962		-1 962	0	-100,0		0	

BALANSRÄKNINGENS NYCKELTAL	31.12.2018	31.12.2017
----------------------------	------------	------------

Intern finansiering av investeringar, %	48,8	144,7
Quick ratio	3	9,9
Current ratio	3	9,9

Finansieringsdelen utföll en aning mer positivt än planerat. Rörelseöverskottet överskred budgeten eftersom vattenförsäljningen var större än beräknat. Till följd av att arbetet med planområden sköts fram utföll investeringarna inte helt enligt budgeten. Quick ratio, dvs. kassalikviditeten, utvisar i vilken mån kortfristiga lån kan täckas med kortfristigt bundna medel. Ett nyckeltal på mer än 1 är bra, 0,5–1 är tillfredsställande och mindre än 0,5 är svagt. Current ratio, dvs. balanslikviditeten, utvisar förhållandet mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder. Ett nyckeltal på mer än 2 är bra, 1–2 är tillfredsställande och mindre än 1 är svagt. Affärsverkets likviditet och balanslikviditet var på en bra nivå år 2018.

Väsentliga händelser i verksamheten och ekonomin

Affärsverksdirektörens översikt

Fram till år 2017 var vattenaffärsverkets ekonomi negativ. Under åren 2017 och 2018 har man lyckats vända ekonomin, som nu visar ett överskott. Tidigare bokslut visar att vattenverkets resultat år 2010 var nästan 800 000 euro negativt och därtill hade man en skuld på cirka 3 miljoner euro till kommunen. År 2018 visar resultatet en vinst på nästan 1,3 miljoner euro och affärsverket är skuldfritt. En god ekonomi och ett bra resultat är en förutsättning för att det ska vara möjligt att utveckla verkets övriga funktioner och föra dem framåt. Tack vare att det ekonomiska resultatet blivit bättre har man under de senaste åren genomfört många åtgärder som gör verksamheten lättare, smidigare och effektivare. Anskaffningen av ett arbetshanteringssystem och ett ledningsdatasystem är några exempel på dessa åtgärder, med vilka underhållsverksamheten och egendomshanteringen kan effektiveras.

Under året fungerade Sibbo Vatten i cirka en vecka i en störningssituation som orsakades av att koliforma bakterier påträffats i kontrollprover i Söderkulla vattentorn och i vattendistributionsnätet. Vattenverkets arbetstagare och de övriga aktörerna som deltog i situationen skötte informationen kring undantagssituationen samt den operativa verksamheten på ett utmärkt sätt. I år riktas därför ett särskilt tack till de arbetstagare i kommunen som skötte informationen samt till den operativa personalen vid vattenverket, som skötte sin roll på ett beslutsamt sätt i en stressig situation. På grund av byggandet av extra arrangemang och de kostnader som uppkom av att skapa tillfällig vattendistribution orsakade undantagssituationen som räckte en vecka en extra kostnad på cirka 50 000 euro för Sibbo Vatten. På grund av denna händelse och en motsvarande händelse år 2014 anskaffade Sibbo Vatten UV-decinficeringsutrustning till vattentornen i Nickby och Söderkulla. Denna utrustning desinficerar vattnet som går ut från vattentornen.

Den mest betydande anskaffningen i syfte att förbättra arbets- och egendomshanteringen var anskaffningen av ett ledningsdatasystem. Anskaffningen var oundviklig då verksamheten kontinuerligt utvidgas och personalen byts. Det är nödvändigt att få uppgifterna om egendomen som ska hanteras i ett enda program, med vilket det är möjligt att ta fram bättre saneringsplaner och utlåtanden om anslutningspunkter samt själv utföra mindre modelleringar. Funktionerna ovan är endast några av alla de egenskaper som systemet skapar direkt mervärde för.

I slutet av år 2018 flyttade Sibbo Vatten tillsammans med kommunens tekniska avdelning samt Utvecklings- och planläggningscentralen från Aravahuset i Nickby centrum till verksamhetslokaler vid Lival invid Mårtensbyvägen. För Sibbo Vattens personal har flyttningen inneburit att man varit tvungen att lära sig nya arbetssätt samt att vänja sig vid en förändrad verksamhetsmiljö. Trots flytten i slutet av året och den för verket väldigt jäktade faktureringsperioden kring årsslutet klarade personalen, särskilt vad faktureringen beträffar, av sina arbetsuppgifter på ett utmärkt sätt så att man lyckades utföra allting som krävdes inom utsatt tid.

Jämfört med år 2017 ökade investeringarna i byggande av nytt nätverk med nästan det tredubbla. Huvudvikten av saneringarna låg vid förnyandet av matarvattenledningarna i Nicky centrum. Då byggandet och saneringsantalet ökar är det också oundvikligt att antalet anslutningar och därför även vattenavbrotten ökar. Därför planerar man att i början av år 2019 utarbeta en separat anvisning för information om vattenavbrott, som ska godkännas av direktionen för Sibbo Vatten. Efter godkännandet kommer man att informera om vattenavbrott som uppkommer av olika orsaker på ett sätt som överenskommits i förväg. Det här kommer att förbättra såväl invånarnas vetskap som arbetstagarnas arbetsro.

Sibbo Vatten uppnådde såväl sina operativa som ekonomiska mål på ett utmärkt sätt år 2018. År 2019 fortsätter Sibbo Vatten att vidareutveckla sin verksamhet, särskilt vad beträffar en smidigare information och anslutningsprocess samt digitaliseringen. Dessutom strävar verket efter att svara mot det ökade behovet av sanering genom att höja saneringsanslaget från 450 000 euro till 700 000 euro. För att saneringsverksamheten ska vara effektiv måste saneringsinvesteringarna riktas både bättre och effektivare. En förutsättning för detta är att konditionsundersökningarna är tillräckliga och rätt riktade samt att de tolkas rätt. För att svara mot detta deltog Sibbo Vatten år 2018 som expertmedlem i utvecklingsprojektet "Viemäreiden kuntotutkimusopas" (fri övers: "Handbok för undersökning av konditionen på avlopp"), som drivs av Finlands Vattenverksförening. I handboken presenteras olika konditionsundersökningsmetoder med vilka – om rätt metoder väljs – det nuvarande antalet konditionsundersökningar kan ökas, sanerings- och underhållsåtgärder riktas rätt och mer effektivt samt värdefull och tillförlitlig information inhämtas som stöd för hanteringen av verkets egendom.

Förvaltning och förändringar i den

Sibbo Vatten inledde sin verksamhet i början av år 2016 som ett affärsverk underställt kommunstyrelsen. Före detta verkade Sibbo kommuns vattentjänstverk som en del av tekniska väsendet men med en separat redovisning. Som organ för Sibbo Vatten fungerar en av kommunfullmäktige vald direktion med fem ledamöter och lika många ersättare. Enligt Sibbo Vattens instruktion hör till direktionens uppgifter bl.a. att bereda vattenaffärsverkets bokslut. Affärsverkets direktör leder och utvecklar verksamheten samt svarar för att målen som uppställts uppnås. Direktionen för Sibbo Vatten sammanträdde åtta gånger under år 2018 och behandlade sammanlagt 18 ärenden. I enlighet med förvaltningsstadgan har även tekniska direktören deltagit i en del av mötena.

Sibbo Vattens direktion

ordförande	Stefan Sandström	SFP
viceordförande	Ari Tamminen	Saml.
ledamot	Sirpa Pöllönen	Gröna
ledamot	Ilkka Janhunen	Sannf.
ledamot	Gunilla Holmberg	SFP

Övriga mötesdeltagare:

föredragande	Matti Huttunen	affärsverksdirektör
protokollförare	Daisy Ek	förvaltningssekreterare
teknisk direktör	Ilari Myllyvirta	

Väsentliga förändringar i affärsverkets verksamhet och ekonomi

Under år 2018 var den största förändringen som påverkade verksamheten ibruktagandet av nya verksamhetslokaler i slutet av året. Flytten till de nya verksamhetslokalerna slukade en betydande del av alla kontorsanställdas arbetstid under oktober–november. Förutom själva flytten förutsätter de nya lokalerna nya verksamhetssätt exempelvis inom kundbetjäningen. Därtill skedde det några personalförändringar under året. I slutet av året lyckades man rekrytera en anslutningssakkunnig som ersättare för en vattentjänsttekniker som avgick med pension, och även en ny vattenförsörjningsinstallatör rekryterades.

Trots att avgifterna inte höjdes år 2018 ökade verksamhetsintäkterna med nästan 300 000 euro jämfört med år 2017. Orsaken till att intäkterna ökade var invånartillväxten och vattenförsäljningen som ökade på grund av den exceptionellt torra sommaren. Utgifterna utföll cirka 10 000 euro över budgeten. Kostnadsökningen berodde i huvudsak på att de interna hyrorna höjdes jämfört med året innan. Även för maskincentralen riktades interna hyror till vattenverket enligt upphovsprincipen.

Fram till år 2017 var vattenaffärsverkets ekonomi negativ. Under åren 2017 och 2018 har man lyckats vända ekonomin, som nu visar ett överskott. Flera olika metoder har använts för att balansera ekonomin. Intäkterna har ökat såväl som en följd av höjda avgifter som av ökad vattenförsäljning till det växande antalet invånare. Vid sidan av detta har man även kunnat hålla kostnaderna i styr tack vare en noggrann skötsel av ekonomin och en planmässig underhållsverksamhet. Försäljningen av vatten ökade med cirka 70 000 m³ jämfört med föregående år. Försäljningen av vatten inbringade extra intäkter på cirka 285 000 euro. Andelen ofakturerat hushållsvatten sjönk från 10 procent till 8 procent. Läckagevattenmängden minskade när antalet ledningsbrott och läckage minskade. Andelen ofakturerat avloppsvatten sjönk från 29,7 procent till 23 procent. Förklaringen till att andelen ofakturerat avloppsvatten sjunkit är att den årliga nederbördsmängden minskat och att saneringsverksamheten medfört fördelar.

År 2018 var kostnaderna för köp av tjänster samt material och förnödenheter på samma nivå som år 2011. Det här uppnådde man trots att kostnaderna ovan innehåller köp av ökade vattenmängder av partivattenverket och ökad hantering av avloppsvatten samt allmänt höjda kostnader. Även då det gäller personalkostnaderna ligger år 2018 på samma nivå som år 2011, även om egendomen som underhålls har ökat betydligt och verket har förstärkt sitt expertkunnande genom att anställa en vattentjänstingenjör. De största orsakerna till detta är de ändringar man gjort i beredskapssystemet samt att underhållsgruppen delvis varit underbemannad. Resultatet har också påverkats av en ändring som gjordes i avskrivningsprogrammet år 2016 då man övergick från 10 års restvärdesavskrivning till 30 års linjär avskrivning.

Investeringarna tredubblades från år 2017 till cirka 3,3 miljoner euro. Byggandet av planområden var mer omfattande än under föregående år. Även i glesbygden genomfördes många projekt under år 2018. Det här berodde delvis på att ett projekt försenades och flyttades över till år 2018 samt på det vattentjänstprojekt som år 2018 byggdes i samband med leden för gång- och cykeltrafik vid Jokivarsivägen för att kunna utnyttja synergifördelarna så effektivt som möjligt. I befintliga planområden underskred utfallet budgeten med cirka 700 000 euro. Saneringar genomfördes enligt budgeten.

Under år 2018 anskaffades ett ledningsdatasystem i syfte att förbättra egendomshanteringen och dokumenteringen. Som en del av projektet med ledningsdatasystemet inleddes också dokumentationen av det befintliga nätverket. Under år 2018 utfördes kontrollmätningar av avloppsnätet i områdena Landbo, Råkila och Myras samt av de markbundna delarna av vattenledningsnätet. År 2019 fortsätter kontrollmätningarna med ett område åt gången. Målet är att få egendomens placering och egenskaper inmatade i ledningsdatasystemet så exakt som möjligt. Projektet förbättrar kännedomen om den befintliga egendomen samt möjliggör mer exakta modelleringsgranskningar.

Bedömning av den sannolika framtida utvecklingen

Det har inte föreslagits några ändringar i Sibbo Vattens taxor i budgeten för år 2019 och inte heller i ekonomiplanen för åren 2020–2021. Man fortsätter att följa upp kostnaderna precis som under tidigare år och man strävar efter en måttlig kostnadsökning. Kravet på avkastning på eget kapital som kommunen ställt för Sibbo Vatten är fortsättningsvis år 2019 12 % av affärsverkets grundkapital. Vid behandlingen av överskottet för år 2019 kommer man att överväga även andra alternativ än att öka det egna kapitalet. En del av överskottet kan också flyttas över till verkets grundkapital. Omsättningen förväntas fortsättningsvis öka betydligt jämfört med år 2018. Förväntningarna om ökad omsättning baserar sig på kommunens invånarökning och på det därav följande växande antalet nya fastigheter som ansluter sig och den ökade vattenförsäljningen som följer av befolkningstillväxten.

Den kraftiga tillväxten skapar ett behov av att granska kapacitetens tillräcklighet såväl för hushållsvattnets som för avloppsvattnets del. Utifrån preliminära granskningar finns det vid slutet av den ovan nämnda ekonomiplaneprodukten ett behov av att inleda utbyggnaden av överföringsavloppsnätets kapacitet. Hushållsvattnets kapacitet kommer att förbättras och dess driftssäkerhet kommer att höjas till sommaren 2019 då överföringsledningen mellan Tallmo och Söderkulla blir färdig.

Under år 2018 anskaffades ett ledningsdatasystem som förbättrar egendomshanteringen. Ledningsdatasystemet kommer också att hjälpa genomföra investeringar och rikta dem rätt. År 2019 kommer man att fortsätta att samordna data om ledningsnätet samt kartlägga det befintliga nätets egendoms- och kontrolldata. Verket kommer sannolikt att anskaffa två kontrollmättningsapparater för det här ändamålet under år 2019. Största delen av kontrollmättningsarbetet kommer ändå att genomföras som en köptjänst.

Under år 2018 har man uppgjort planer för att förtydliga och effektivisera anslutningsprocessen. År 2019 har man för avsikt att helt förnya anslutningsprocessen. Meningen är att under de kommande åren digitalisera uppgörandet av anslutningsavtal, undertecknandet, bearbetningen och arkiveringen. Det första steget är att utarbeta en anslutningsprocess samt att skapa ett digitalt arkiv för de befintliga anslutningsavtalen.

Under år 2019 utarbetas för Sibbo Vatten kommunikationsanvisningar där kommunikationssätten och -kanalerna fastställs. Efter att anvisningarna godkänts av direktionen för Sibbo Vatten kommer kommunikationen om vattenavbrott och andra ärenden som påverkar verksamheten att ske enligt anvisningarna. Syftet är att förbättra och planera kommunikationen så att den ges i rätt tid både internt och till kunderna och invånarna. Även gällande glesbygden och saneringsinvesteringarna satsar man på att kommunicera och samarbeta med markägarna.

Investeringsanslagen som riktas till sanering kommer år 2019 att stiga från 450 000 euro till 700 000 euro. Med saneringsinvesteringarna förbättras det äldsta ledningsnätets skick, varvid driftssäkerheten höjs. Med saneringarna strävar man aktivt efter att minska mängden läckagevatten både inom avlopps-nätet och vattendistributionen. För att saneringsverksamheten ska vara effektivt måste man ha tillgång till aktuell information om ledningsnätet och dess skick. Kontrollmätningarna och ledningsdatasystemet förbättrar kännedomen om nätet. Man strävar efter att öka och utveckla konditionsundersökningarnas antal och rikta dem rätt. För att svara mot detta har Sibbo Vatten deltagit i utvecklingsprojektet "Viemäreiden kuntotutkimusopas" (fri övers: "Handbok för undersökning av konditionen hos avlopp") som drivs av Finlands Vattenverksförening.

Man fortsätter det regionala samarbetet med vattentjänstverken i närområdet och med samarbetspartner. Man strävar efter att särskilt öka och fördjupa samarbetet som rör beredskap. År 2019 planeras en krisövning med partivattenverket Mellersta Nylands Vatten samt alla dess medlemskommuner. En sådan övning skulle vara den första där alla medlemskommuner deltar.

Affärsverkets personal

År 2018 skedde det några ändringar i affärsverkets personal. Till underhållsgruppen rekryterades en ytterligare expert. Bland kontorspersonalen avgick en vattentjänsttekniker med pension. Man lyckades snabbt rekrytera en ersättande arbetstagare med en ny beteckning – anslutningssakkunnig. Genom köptjänster har man dessutom strävat efter att balansera decimeringen i kapaciteten för arbete och jourberedskap särskilt under sommarsemesterperioden. Rekryteringen av en ny vattenförsörjningsinstallatör pågår fortfarande. En av vattentjänstverkets anställda uppnår pensionsåldern i början av år 2020. I utbildningen av personalen anlät affärsverket främst kurser som ordnades av Finlands Vattenverksförening, och även utbildning av externa utbildare användes om man ansåg att den var ändamålsenlig.

Bedömning av de viktigaste riskerna

Riskerna som rör Sibbo Vatten kan delas in i operativa risker, ekonomiska risker samt risker i anknytning till miljö och hälsa. Nedsmutsning av hushållsvattnet är dels en operativ risk och dels en ekonomisk risk, eftersom de ekonomiska ersättningarna som orsakas kan vara betydande. I sådana fall omfattar risken också utrustning, cisterner och kärl som behövs för att distribuera vatten samt angelägenheter i anknytning till att kunna leverera en tillräcklig mängd hushållsvatten. För sådana här operativa risker har man förberett sig genom bl.a. gemensamt överenskomna förfaringssätt med vattentjänstverken i grannkommunerna. Dessa omfattar assistans och utlåning av utrustning i situationsituationer. För dessa situationer finns också hjälp att få av räddningsverket och försvarsmakten.

De operativa och ekonomiska riskerna kan också inbegripa översvämning av avlopp på grund av störtregn eller raserade avlopp, vilket kan orsaka miljöolägenheter och krav på ersättning. Sådana risker har man förberett sig för genom att bl.a. bygga eluttag för reservström, utveckla fjärrövervakningen av pumpstationer och systematisk fotografering av avloppsnätet samt genom att följa upp nätets skick och sanera det. År 2018 har man i samarbete med Kervo Energi utrett möjligheterna att förbättra energisäkerheten hos kritiska pumpstationer. Målet är att de pumpstationer som idag är beroende av luftburna elledningarna – särskilt pumpstationer i överföringsledningar – ska fungera med jordkablar. Denna åtgärd minskar risken för elavbrott.

Överraskande reparationer av vattentjänstnäten och läckage och översvämningar i vatten- eller avloppsnätet är också en ekonomisk risk. Överraskande ledningsbrott blir betydligt dyrare än planerade reparationer. I syfte att minska riskerna har man gjort utredningar och förbättringar. Under år 2015 har man utrett nuläget för pumpstationernas automations- och fjärrövervakningssystem samt utarbetat ett sätt för hur man går vidare i syfte att utveckla systemet. År 2016 färdigställdes också Sibbo Vattens beredskapsplan där man kartlade vattentjänstverkets funktion vid störningssituationer och utarbetade verksamhetskort för hur man ska gå tillväga i olika störningssituationer. Ett arbetshanteringssystem för att förbättra underhållsarbetets planlighet och beredskap vidare och minska ovan nämnda risker har tagits i bruk under år 2017. År 2018 anskaffades ett ledningsdatasystem som förbättrar verkets egendomshantering.

Beredskapssystemet bidrar till att minska bl.a. risken för ytterligare skador vid situationsituationer inom vattentjänsterna och främjar snabb korrigering av olägenheter som drabbar kunderna samt minskar ersättningsskyldigheten som uppstår vid bl.a. avbrott i vattendistributionen.

Dessutom minskar utbildning av personalen, bl.a. vattenarbetskort, risksituationer inom vattentjänster. Övningar för krissituationer ordnas i samarbete med Mellersta Nylands Vatten, Mellersta Nylands Miljöcentral, räddningsverken samt grannkommunernas vattentjänstverk.

Miljöfaktorer

Sibbo Vatten har inga reningsverk för avloppsvatten utan allt avloppsvatten leds centralt till rening vid Viksbacka avloppsreningsverk som ägs av samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster. Under året fanns inga miljöfaktorer som inverkade på det ekonomiska resultatet.

Redogörelse för hur den interna kontrollen samt riskhanteringen har ordnats

Principerna för den interna kontrollen och verksamheten hos Sibbo Vatten följer kommunens funktioner och beslut.

Uppfyllelse av målen, kontroll över användningen av tillgångarna, utvärdering av verksamheten med avseende på resultatet

Målen som ställts för verksamhetsåret uppnåddes i huvudsak bra. Målen för budgeten och dispositionsplanen för år 2018 leddes ur kommunstrategin. Användningen av tillgångarna och det verksamhetsmässiga resultatet utvärderades i regel utifrån rapporter som producerades månatligen och delårsöversikterna.

Intern kontroll

Den interna kontrollen är en del av kommunens och kommunkoncernens lednings- och förvaltningssystem. Den är ett verktyg för kommunen och förvaltningen som används för att bedöma hur målen, verksamhetsprocesserna och riskerna förverkligas. Syftet med kontrollen är att främja effektiv ledning av organisationen, riskhanteringen, utvecklingen av verksamheten och utvärderingen av verksamheten med avseende på resultatet.

Daglig tillsyn

Den dagliga verksamheten styrs genom förvaltningsstadgan, definiering av personalens ansvar och befogenheter, definiering av befogenheterna för godkännande och ersättarrangemang samt genom arbetsinstruktioner. Chefernas uppgift är att se till att den dagliga verksamheten följer lagen och instruktionerna.

Uppföljning av ekonomin, kontroll av finansieringen, godkännanderättigheter och investeringar

Sibbo Vatten ansvarar för rapporteringen av sin egen ekonomi. Affärsverksdirektören och kontrollern granskar månadsresultaten. Den ekonomiska utvecklingen och riskerna behandlas månatligen i ledningsgruppen för Avdelningen för teknik och miljö. Från och med 1.1.2019 rapporterar man om ekonomin även vid mötena för Sibbo Vattens direktion så att direktionen får aktuell information om ekonomins utfall i förhållande till budgeten samt de förgående åren.

Rättigheterna att godkänna verksamhetsutgifter, betydande avtal och investeringar har definierats i den av fullmäktige godkända förvaltningsstadgan samt enligt de befogenheter som i stadgan godkänts för kommunstyrelsen, direktionen och tjänsteinnehavarna samt med särskilda beslut av direktionen.

Utfallet av investeringarna följs månatligen upp tillsammans med ledningsgruppen för Avdelningen för teknik och miljö och investeringschefen samt i samband med Sibbo Vattens delårsöversikt och med upprättandet av bokslut.

Ordnande av riskhantering

Metoderna och verksamhetssätten inom riskhanteringen utvärderas kontinuerligt i samband med den normala verksamheten. Riskkartläggningar gjordes för vattentjänstverket och åtgärder för att hantera riskerna planerades. En bedömning av riskerna och farorna genomfördes 2016. Beredskapsplanen uppdaterades under år 2016 och den blev färdig 2017. Verksamhetssätten och anvisningarna preciseras kontinuerligt utgående från erfarenheterna och lärdomarna.

Ansaret för och uppföljningen av den interna kontrollen och riskhanteringen

Kommunstyrelsen och Sibbo Vattens direktion följer upp och utvärderar beslutsfattandets kvalitet, förverkligandet av planerna, ändamålsenligheten i ordnandet av riskhanteringen och uppnåendet av målen bl.a. utifrån rapporter de tillställs om verksamheten och ekonomin, föredragningslistor, protokoll, konsekvenser av beslut och planerade åtgärder samt resultaten av riskbedömningar.

Kommundirektören, de ledande tjänsteinnehavarna samt cheferna för resultatområdena och enheterna ansvarar för genomförandet av en genomgripande riskhantering och kontroll samt för en regelbunden rapportering till kommunstyrelsen och direktionen minst i samband med utarbetandet av delårsöversikterna och verksamhetsberättelsen.

5.4 SIBBO VATTEN, NOTER TILL BOKSLUTET

Värderingsprinciper och -metoder samt periodiseringsprinciper och -metoder som använts vid upprättandet av bokslutet

Värdering av bestående aktiva

Immateriella och materiella tillgångar bland bestående aktiva har upptagits i balansräkningen enligt anskaffningsutgift minskad med avskrivningar enligt plan och med finansieringsandelar för investeringsutgifter. Avskrivningarna enligt plan har beräknats utgående från en på förhand upprättad avskrivningsplan. Beräkningsgrunderna för avskrivningarna enligt plan anges i noterna till resultaträkningen i avsnittet om grunderna för avskrivningar enligt plan.

Värdering av finansieringstillgångar och främmande kapital

Fordringar och skulder har tagits upp i balansräkningen till deras nominella värde.

Behandling av bidrag

Finansiella bidrag som erhållits för anskaffning av materiella tillgångar inom bestående aktiva har tagits upp som avdrag för anskaffningsutgiften.

Periodiseringsprinciper

Intäkter och utgifter har tagits upp enligt prestationsprincipen.

Jämförbarheten med uppgifterna för föregående räkenskapsperiod

Organisationen har inte ändrats under räkenskapsperioden, varför uppgifterna för åren 2017 respektive 2018 är jämförbara.

Noter angående resultaträkningen

Specifikation av verksamhetsintäkterna

	2018	2017
Vattenförsäljning		
Grundavgifter	575 075,15	484 463,96
Förbrukningsavgifter	1 567 834,44	1 471 830,49
	2 142 909,59	1 956 294,45
Avloppsvattenfakturerings		
Grundavgifter	711 286,75	608 915,88
Bruksavgifter	1 771 804,54	1 611 226,23
	2 483 091,29	2 220 142,11
Övriga försäljningsintäkter		
Slammottagning	63 744,66	67 927,99
	63 744,66	67 927,99
Övriga intäkter	6 391,15	30 698,32
Övriga hyresinkomster	6 838,00	4 498,03
	13 229,15	35 196,35
Omsättning	4 702 974,69	4 279 560,90
Installationsverksamhet		
Arbetsfakturerings	90 570,40	170 010,54
Övriga intäkter		
	90 570,40	170 010,54
sammanlagt	4 793 545,09	4 449 571,44

Köp av tjänster totalt

	2018	2017
Köp av kundtjänster	862 209,31	785 193,45
Övriga köptjänster	87 780,48	88 035,00
Köp av tjänster totalt	949 989,79	873 228,45

Utredning om grunderna för avskrivningar enligt plan

De använda avskrivningsmetoderna är linjär avskrivning.

	2018	2017
Mark- och vattenområden	Avskrivs ej	
Övriga långfristiga utgifter	2 år	2 år
kunnan investoinneissa muiden kuntien vesi- ja viemärlaitoksiin	20 år	20 år
Byggnader		
Vattenverksbyggnader	20 år	20 år
Avloppsverksbyggnader	20 år	20 år
Förvaltningsbyggnader	25 år	25 år
Vattentorn	30 år	30 år
Fasta konstruktioner och anordningar	30 år	30 år
Nät	30 år	30 år
Övriga mark- och vattenkonstruktioner	15 år	15 år
Maskiner i anläggningar	10 år	10 år
Automationssystem	7 år	7 år
Maskiner och inventarier		
Ttransportmedel	3-5 år	3-5 år
Vattenmätare	5 år	5 år
Datautrustning	3 år	3 år

Noter angående balansräkningen

Materiella tillgångar	Immateriella tillgångar	Materiella tillgångar					Totalt
	Övriga utgifter med långa	Mark- och vatten-områden	Byggnader	Fasta konstruktioner och	Maskiner och inventarier	Förskotts- och pågående nyanläggningar	
Oavskriven anskaffningsutgift 1.1	32 233,47			12 984 204,24	8 070,12	216 612,40	13 241 120,23
Ökningar under räkenskapsperioden	57 319,80	0,00	0,00	1 999 190,77		1 338 378,89	3 394 889,46
Finansieringsandelar under räkenskapsperioden		0,00	0,00				0,00
Minskningar under räkenskapsperioden		0,00	0,00				0,00
Överföringar mellan poster		0,00	0,00	117 542,36		-117 542,36	0,00
Räkenskapsperiodens avskrivningar	-22 034,29	0,00	0,00	-1 042 943,13	-2 421,06		-1 067 398,48
Nedskrivningar och återföringar av dem		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Oavskriven anskaffningsutgift 31.12	67 518,98	0,00	0,00	14 057 994,24	5 649,06	1 437 448,93	15 568 611,21
Uppskrivningar							
Bokföringsvärde 31.12							

Placeringar

Aktier och andelar	Andelar i samkommuner	Totalt
Anskaffningsutg. 1.1	1 803 760,05	1 803 760,05
Ökningar		
Minskningar		
Anskaffningsutg. 31.12	1 803 760,05	1 803 760,05

	2018	2017
Lång- och kortfristiga fordringar hos dottersamfund/intressesamfund		
Kortfristiga kundfordringar	7 217,85	8 496,30
Väsentliga poster som ingår i resultatregleringar		
Övriga resultatregleringar	97 326,25	65 559,78

Specifikation av det egna kapitalet

	2018	2017
Grundkapital 31.12	6 127 918,54	6 127 918,54
Överskott från tidigare räkenskapsperioder 31.12	274 548,72	-38 592,36
Räkenskapsperiodens överskott/underskott	590 856,45	313 140,98
Eget kapital totalt	6 993 323,71	6 402 467,16

Lång- och kortfristigaskulder till dottersamfund, kommunsamfund samt intressesamfund	2018	2017
Kortfristiga skulder till leverantörer	627,69	1 084,01
Väsentliga poster som ingår i resultatregleringar	2018	2017
Semesterlöneskuld	66 416,52	29 739,28
Löneperiodisering	11 270,64	0,00
Övriga resultatregleringar	10 170,14	7 187,95
	87 857,30	36 927,23

Noter angående personalen

Personal	2018	2017
Ordinarie	8	8
Deltid	0	0
Sammanlagt	8	8

	2018	2017
Lönespecifikation		
Timlöner	- 189 101,73 -	210 030,78
Månadslöner	- 206 858,96 -	166 907,70
Arvoden	- 9 279,88 -	8 569,93
Betalda löner (resultaträkning)	- 405 240,57 -	385 508,41
	- 9 406,60	12 759,87
Semesterpengsreservering/förändring	- 3 867,18	14 606,80
Ersättningsrat till personalen	105,90	938,04
Löner som inverkar på resultatet	- 418 408,45 -	357 203,70
Aktiverade löner		
Sammanlagda löner	- 418 408,45 -	357 203,70
Lagstadgade personalbikostnader		
Socialskyddsavgifter	- 3 486,35 -	4 147,25
Pensionsförsäkringsavgifter	- 79 393,66 -	74 786,64
Olycksfallsförsäkringsavgifter	- 11 001,46 -	12 728,79
Betalda bikostnader (resultaträkning)	- 93 881,47 -	91 662,68
Periodiserade sidokostnader/förändring	- 460,71	4 173,25
Bikostnader som inverkar på resultatet	- 94 342,18 -	87 489,43
Sammanlagda bikostnader	- 94 342,18 -	87 489,43

Det sammanlagda beloppet av leasingansvar

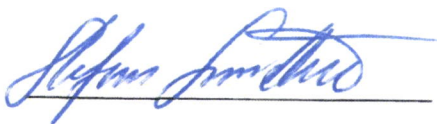
	2018	2017
Förfaller under följande räkenskapsperiod	19 078,97	14 851,22
Förfaller senare	25 784,55	29 896,58
Sammanlagt	44 863,52	44 747,80

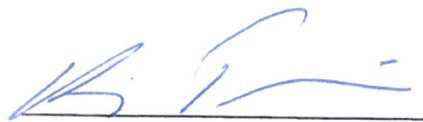
Leasingavtalen innehåller inga väsentliga ansvar på grund av uppsägnings- och inlösningsvillkor.

5.5 AFFÄRSVERKET SIBBO VATTEN, UNDERTECKNING AV BOKSLUTET

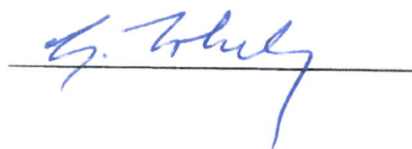
Sipoossa 18 päivänä maaliskuuta 2019

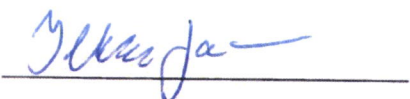
Sipoon vesihuoltoliikelaitoksen johtokunta

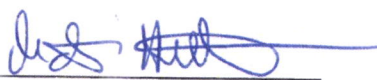

Liikelaitosjohtaja

Matti Huttunen

TILINTARKASTUSMERKINTÄ

Olemme tarkastaneet tilinpäätöksen.

Sipoossa _____ 2019

KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy

Martin Slotte
JHTT, CIA

5.6 AFFÄRSVERKET SIBBO VATTENS INVERKAN PÅ KOMMUNENS EKONOMI

Sibbo Vatten hör till kommunorganisationen.

Affärsverkets direktion beslutar i enlighet med kommunallagen om sin budget och ekonomiplan. Affärsverkets budget och ekonomiplan presenteras som bilaga till kommunens budget, men affärsverkets bokslutssiffror sammanställs med kommunens bokslut.

Affärsverket är en separat enhet inom kommunorganisationen, men hör juridiskt till kommunens modersamfund. Trots sin självständiga roll är affärsverket direkt en del av kommunens ekonomi. Affärsverket gör upp sina egna bokslutskalkyler jämte bilagor. Uppgifterna sammanställs med kommunens motsvarande bokslutskalkyler rad för rad så att interna köp, interna försäljningar och andra interna poster elimineras.

Affärsverkets resultat

Helhetseffekten av affärsverkets verksamhet på resultatet för kommunens räkenskapsperiod 2017 var positiv. Affärsverkets årsbidrag var 1,66 miljoner euro, avskrivningarna 1,07 miljoner euro och räkenskapsperiodens resultat visade ett överskott på 0,59 miljoner euro.

Kommunens räkenskapsperiod exklusive affärsverket visade ett överskott på 0,9 miljoner euro. Inklusive affärsverket var överskottet 1,5 miljoner euro. Driftsekonomin interna utgifter och inkomster uppgick till 23,8 miljoner euro.

Interna köp och försäljningar mellan kommunen och affärsverket uppgick till 0,6 miljoner euro. Interna poster i kommunens och affärsverkets driftsekonomi uppgick till sammanlagt 0,6 miljoner euro.

Omsättningen för affärsverket Sibbo Vatten uppgick till 4,8 miljoner euro och investeringarna till 3,4 miljoner euro. Affärsverkets avskrivningar var 1,07 miljoner euro och räkenskapsperiodens överskott 0,59 miljoner euro.

Finansiering av verksamheten

Kassaflödet av verksamheten och investeringarna för kommunens del var -24,1 miljoner euro. Kassaflödet av verksamheten och investeringarna för Sibbo Vattens del var -1,7 miljoner euro. Sibbo Vattens årliga investeringar finansieras genom verksamhetsintäkter och intäkter från anslutningsavgifter. I fjol inflöt 0,5 miljoner euro i anslutningsavgifter.

Inga lån behövde lyftas för Sibbo Vattens finansieringsbehov. Sibbo Vattens likviditet sköts genom kommunens centralkassa.

RESULTATRÄKNINGENS SAMMANSTÄLLNING	Kommunen	Sibbo Vatten	Sammanlagt	Elimineringar	Sibbo kommun sammanlagt
VERKSAMHETSSENS INTÄKTER					
Försäljningsintäkter	4 967 522,38	4 696 136,69	9 663 659,07	-309 396,09	9 354 262,98
Avgiftsintäkter	6 473 702,99		6 473 702,99	-11 893,24	6 461 809,75
Understöd och bidrag	1 006 232,26		1 006 232,26		1 006 232,26
Övriga verksamhetsintäkter	9 160 821,44	97 408,40	9 258 229,84	-290 158,70	8 968 071,14
VERKSAMHETSSENS INTÄKTER TOTALT	21 608 279,07	4 793 545,09	26 401 824,16	-611 448,03	25 790 376,13
Tillverkning för eget bruk	150 569,01				150 569,01
VERKSAMHETSSENSKOSTNADER					
Personalkostnader	-56 363 866,70	-512 750,63	-56 876 617,33		-56 876 617,33
Löner och arvoden	-45 213 112,61	-418 408,45	-45 631 521,06		-45 631 521,06
Lönebikostnader	-11 150 754,09	-94 342,18	-11 245 096,27		-11 245 096,27
Pensionskostnader	-9 548 916,59	-79 393,66	-9 628 310,25		-9 628 310,25
Övriga lönebikostnader	-1 601 837,50	-14 948,52	-1 616 786,02		-1 616 786,02
Köp av tjänster	-51 967 296,60	-949 989,79	-52 917 286,39	316 005,83	-52 601 280,56
	-8 482 099,86	-776 179,61		217 101,39	
Material, förnödenheter och varor			-9 258 279,47		-9 041 178,08
Understöd	-5 830 262,39		-5 830 262,39	11 893,24	-5 818 369,15
Övriga verksamhetskostnader	-6 203 168,74	-140 486,86	-6 343 655,60	66 447,57	-6 277 208,03
VERKSAMHETSSENSKOSTNADER TOTALT	-128 846 694,29	-2 379 406,89	-131 226 101,18	611 448,03	-130 614 653,15
VERKSAMHTSBIDRAG	-107 238 415,22	2 414 138,20	-104 824 277,02	0,00	-104 673 708,01
Skatteinkomster	98 946 385,52		98 946 385,52		98 946 385,52
Statsandelar	13 390 318,06		13 390 318,06		13 390 318,06
Finansiella intäkter och kostnader	448 785,71	-755 883,27	-307 097,56		-307 097,56
Ränteintäkter	49 737,17		49 737,17	-23 269,85	26 467,32
Övriga finansiella intäkter	923 754,32	3 297,75	927 052,07	-735 350,22	191 701,85
Räntekostnader	-515 660,14	-23 283,17	-538 943,31	173 161,85	-365 781,46
Ersättning för grundkapital			0,00		0,00
Övriga finansiella kostnader	-9 045,64	-735 897,85	-744 943,49	735 350,22	-9 593,27
ÅRSBIDRAG	5 547 074,07	1 658 254,93	7 205 329,00	0,0	7 355 898,01
Avskrivningar och nedskrivningar	-6 115 507,31	-1 067 398,48	-7 182 905,79		-7 182 905,79
Avskrivningar enligt plan	-6 115 507,31	-1 067 398,48	-7 182 905,79		-7 182 905,79
Nedskrivningar					
Extraordinära poster	0,00	0,00	0,00		0,00
Extraordinära intäkter			0,00		0,00
Extraordinära kostnader					
RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	-568 433,24	590 856,45	22 423,21	0,00	172 992,22
Ökn. (-) eller minskn. (+) av avskrivn.diff.	-2 658 065,13		-2 658 065,13		-2 658 065,13
Ökn. (-) eller minskn. (+) av reserver	4 016 943,67		4 016 943,67		4 016 943,67
Ökn. (-) eller minskn. (+) av fonder					
RÄKENSKAPSPERIODENS ÖVERSKOTT	790 445,30	590 856,45	1 381 301,75	0,00	1 531 870,76

SAMMANSTÄLLNING AV FINANSIERINGSANALYS	Kommunen	Sibbo Vatten	Sammanlagt	Elimineringar	Korjaus	Sibbo kommun sammanlagt
Kassaflödet i verksamheten						
Årsbidrag	5 547 074,07	1 658 254,93	7 205 329,00			7 205 329,00
Extraordinära poster						
tillförda medel	-4 236 993,64		-4 236 993,64			-4 236 993,64
Internt tillförda medel sml.	1 310 080,43	1 658 254,93	2 968 335,36	0,00	0,00	2 968 335,36
investeringarnas del						
Investeringsutgifter	-30 087 210,48	-3 394 889,46	-33 482 099,94	0,00	0,00	-33 482 099,94
investeringsutgifter	20 000,00		20 000,00			20 000,00
Överlåtelseinkomster av						
tillgångar bland bestående aktiva	4 504 612,00		4 504 612,00			4 504 612,00
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	-24 252 518,05	-1 736 634,53	-25 989 152,58	0,00	0,00	-25 989 152,58
finansieringens del	22 066 807,31	1 736 634,53	23 803 441,84	-3 006 641,51	3 006 641,51	23 803 441,84
Förändringar i utlåningen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Minskning av utlåningen			0,00			0,00
Förändringar i lånebeståndet	17 446 065,26	0,00	17 446 065,26	0,00	0,00	17 446 065,26
Ökning av långfristiga lån	12 000 000,00		12 000 000,00			12 000 000,00
Minskning av långfristiga lån	-9 553 934,74		-9 553 934,74			
Förändring av kortfristiga lån	15 000 000,00		15 000 000,00			15 000 000,00
Förändringar i eget kapital			0,00			0,00
Övriga förändringar i likviditeten och förvaltat kapital	4 620 742,05	1 736 634,53	6 357 376,58	-3 006 641,51	3 006 641,51	6 357 376,58
omsättningstillgångar	-932,87		-932,87			-932,87
Förändring av fordringar	-3 561 455,68	495 612,57	-3 065 843,11	-327 626,94		-3 393 470,05
Förändring av räntefria skulder	8 183 130,60	1 241 021,96	9 424 152,56	-2 679 014,57	3 006 641,51	6 745 137,99
MEDEL	-2 185 710,74	0,00	-2 185 710,74	-3 006 641,51	3 006 641,51	-2 185 710,74

SAMMANSTÄLLNING AV BALANSEN AKTIVA	Kommunen	Sibbo Vatten	Sammanlagt	Elimineringar	Sibbo kommun sammanlagt
BESTÅENDE AKTIVA	218 672 471,36	17 372 371,26	236 044 842,62	-6 127 918,54	229 916 924,08
Immateriella tillgångar	100 343,94	67 518,98	167 862,92	0,00	167 862,92
Immateriella rättigheter verkningsid	7 489,24		7 489,24		7 489,24
Förskottsbetalningar	92 854,70	67 518,98	160 373,68		160 373,68
			0,00		0,00
Materiella tillgångar	167 221 049,11	15 501 092,23	182 722 141,34	0,00	182 722 141,34
Mark- och vattenområden	36 565 408,11		36 565 408,11		36 565 408,11
Byggnader	81 366 235,61		81 366 235,61		81 366 235,61
anordningar	18 645 035,39	14 057 994,24	32 703 029,63		32 703 029,63
Maskiner och inventarier	1 367 118,52	5 649,06	1 372 767,58		1 372 767,58
Övriga materiella tillgångar	56 580,60		56 580,60		56 580,60
Förskottsbetalningar och pågående nyanläggningar	29 220 670,88	1 437 448,93	30 658 119,81		30 658 119,81
Placeringar	51 351 078,31	1 803 760,05	53 154 838,36	-6 127 918,54	47 026 919,82
Aktier och andelar	51 348 822,32	1 803 760,05	53 152 582,37	-6 127 918,54	47 024 663,83
Övriga lånefordringar	2 255,99		2 255,99		2 255,99
FÖRVALTADE MEDEL	259 108,17	0,00	259 108,17	0,00	259 108,17
Statliga uppdrag	4 161,80		4 161,80		4 161,80
Donationsfondernas särskilda täckning	131 071,49		131 071,49		131 071,49
Övriga förvaltade medel	123 874,88		123 874,88		123 874,88
RÖRLIGA AKTIVA	15 548 395,94	4 738 739,59	20 287 135,53	-3 990 471,62	16 296 663,91
Omsättningstillgångar	22 208,83	0,00	22 208,83	0,00	22 208,83
Material och förnödenheter	22 208,83		22 208,83		22 208,83
Fordringar	8 390 826,97	4 738 739,59	13 129 566,56	-3 990 471,62	9 139 094,94
Långfristiga fordringar	63 827,00	0,00	63 827,00	0,00	63 827,00
Lånefordringar	50 000,00		50 000,00		50 000,00
Övriga fordringar	13 827,00		13 827,00		13 827,00
Kortfristiga fordringar	8 326 999,97	4 738 739,59	13 065 739,56	-3 990 471,62	9 075 267,94
Kundfordringar	1 096 445,36	1 330 495,54	2 426 940,90		2 426 940,90
Övriga fordringar	2 620 167,35	3 310 917,80	5 931 085,15	-3 990 471,62	1 940 613,53
Resultatregleringar	4 610 387,26	97 326,25	4 707 713,51		4 707 713,51
Finansiella värdepapper	73,20	0,00	73,20	0,00	73,20
Aktier och andelar	73,20		73,20		73,20
Kassa och bank	7 135 286,94	0,00	7 135 286,94		7 135 286,94
AKTIVA SAMMANLAGT	234 479 975,47	22 111 110,85	256 591 086,32	-10 118 390,16	246 472 696,16

SAMMANSTÄLLNING AV BALANSEN PASSIVA	Kommunen	Sibbo Vatten	Sibbo kommun sammanlagt	Elimineringar	Sibbo kommun sammanlagt
EGET KAPITAL	83 362 897,77	6 993 323,71	90 356 221,48	-6 127 918,54	84 228 302,94
Grundkapital	68 113 361,72	6 127 918,54	74 241 280,26	-6 127 918,54	68 113 361,72
räkenskapsperioder	14 308 521,74	274 548,72	14 583 070,46		14 583 070,46
/underskott	941 014,31	590 856,45	1 531 870,76		1 531 870,76
AVSKRIVNINGSDIFFERENS OCH RESERVER	42 884 735,21	0,00	42 884 735,21	0,00	42 884 735,21
Avskrivningsdifferenser	24 277 589,52		24 277 589,52		24 277 589,52
Reserver	18 607 145,69		18 607 145,69		18 607 145,69
AVSÄTTNINGAR	163 105,96	0,00	163 105,96	0,00	163 105,96
Övriga avsättningar	163 105,96		163 105,96		163 105,96
FÖRVALTAT KAPITAL	259 108,17	0,00	259 108,17	0,00	259 108,17
Statliga uppdrag	4 161,80		4 161,80		4 161,80
Donationsfondernas kapital	254 946,37		254 946,37		254 946,37
FRÄMMANDE KAPITAL	107 810 128,36	15 117 787,14	122 927 915,50	-3 990 471,62	118 937 443,88
Långfristigt	53 520 858,60	13 515 330,28	67 036 188,88	0,00	67 036 188,88
Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter	45 590 000,00		45 590 000,00		45 590 000,00
Lån från offentliga samfund	139 530,27		139 530,27		139 530,27
skulder	7 791 328,33	13 515 330,28	21 306 658,61		21 306 658,61
Kortfristigt	54 289 269,76	1 602 456,86	55 891 726,62	-3 990 471,62	51 901 255,00
Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter	23 280 000,00		23 280 000,00		23 280 000,00
Lån från offentliga samfund	25 112,66		25 112,66		25 112,66
Erhållna förskott	10 399 379,55		10 399 379,55		10 399 379,55
Leverantörsskulder	9 103 434,28	707 266,39	9 810 700,67		9 810 700,67
skulder	4 320 439,31	807 333,17	5 127 772,48	-3 990 471,62	1 137 300,86
Resultatregleringar	7 160 903,96	87 857,30	7 248 761,26		7 248 761,26
PASSIVA SAMMANLAGT	234 479 975,47	22 111 110,85	256 591 086,32	-10 118 390,16	246 472 696,16

6 UNDERSKRIFT AV BOKSLUTET OCH REVISIONSANTECKNING

Sibbo den 26 mars 2019

Kommunstyrelsen

Mikael Grannas
kommundirektör

REVISIONSANTECKNING

Vi har idag avgivit berättelse över utförd revision.

Sibbo den 2019

KPMG Offentliga Tjänster Ab

Martin Slotte
GR, OFGR, CIA

7 HANDLINGAR SOM BEKRÄFTAR BOKSLUTET

7.1 FÖRTECKNING ÖVER BOKFÖRINGSBÖCKER, RAPPORTER OCH KARTOTEK SOM ANVÄNTS UNDER RÄKENSKAPSPERIODEN 1.1–31.12.2018

Elektroniska arkivrapporter

dagbok
huvudbok
budgetutfall
balans
balans kontovis
resultaträkning
resultaträkning kontovis
finansieringskalkyl
inköpsreskontra
leverantörsskulder per 31.12.2018
försäljningsreskontra
faktureringslängder
försäljningsfordringar per 31.12.2018
förteckning över tillgångar bland bestående aktiva
inventarieförteckningar

löneutbetalning periodvis
specifikation av löneutbetalning personvis
specifikation av löneutbetalning per bokföringskod

bastrygghet/dagbok
bastrygghet/kontospecifikation
bastrygghet/kontospecifikation för överföringar till bokföringen

utlåning
bostads- och tilläggslån

Kartotek

bostads- och tilläggslån

Balansbok

VERIFIKATSLAG

Id	Benämning
ALKUSA	Ingående saldo
BUD	Budget
BUDL	Budgetändringar
KASSA1	Servicekassa
KLALKU	Koncernens ingående balans
KLKIRJ	Koncernbokningar
KLYHT	Dotterbolag, samkommuner
KOMTOS	Anläggningstillgångar, verifikat
MUIJAK	Memorialperiodisering
MUISIS	Memorial, interna
MUIST1	Memorialverifikat 1
OMAKSU	Inköpsreskontra, betalningar
OSTOT	Inköpsfakturer
PALKAT	Löneverifikat
PANKKI	Bankernas kontoutdrag
SISLAS	Interna fakturer Proe
SOSTYO	Socialarbete/bokföring
VARAS1	Städlager
VARAS2	Kontorsmateriallager
YMR01	Förskottsbetalningar
YMR10	MR Verifikatslag 10 Enheten för ekonomitjänster, allmän fakturering
YMR11	MR Verifikatslag 11 Hälsocentralens allmänna fakturering
YMR12	MR Verifikatslag 12 Socialväsens allmänna fakturering
YMR13	MR Verifikatslag 13 Bildningsväsens allmänna fakturering
YMR14	MR Verifikatslag 14 Fritidsväsens allmänna fakturering
YMR15	MR Verifikatslag 15 Teknik- och miljöavdelningens allmänna fakturering
YMR16	MR Verifikatslag 16 Kommunallhusets hyror
YMR17	MR Verifikatslag 17 Byggnadstillsynen
YMR18	MR Verifikatslag 18 Hyror
YMR19	MR Verifikatslag 19 Morgon- och eftermiddagsverksamhet
YMR20	MR Verifikatslag 20 Fritidssektorns idrottsanläggningar
YMR21	MR Verifikatslag 21 Kursavgifter
YMR22	MR Verifikatslag 22 Motionskurser
YMR53	MR Verifikatslag 53 Dagvård allmän fakturering
YMR54	MR Verifikatslag 54 Dagvård
YMR55	MR Verifikatslag 55 Vård och tjänster
YMR56	MR Verifikatslag 56 Boende, köptjänster
YMR59	MR Verifikatslag 59 Aravalån
YMR77	MR Verifikatslag 77 Vattentjänster
YMR80	MR Verifikatslag 80 Tandvård
YMR81	MR Verifikatslag 81 Patientavgifter
YMRHYV	MR Kreditfakturakvitteringar
YMRK	MR Avskrivningar från konton
YMRMAN	MR Manuella betalningar
YMRVII	MR Referensbetalningar

Förvaring av bokföringen och verifikaten

Balansboken, tablån över budgetutfallet och kontoplanen förvaras beständigt. Dag- och huvudböckerna samt verifikaten förvaras minst sex år. Transferlistorna över delbokföringen förvaras minst två år.

Tablån över budgetutfallet och huvudboken samt förteckningarna över tillgångar bland bestående aktiva finns i programmet Raindance. Dagböckerna och alla övriga är pappersutskrift.

Programmet Raindance som levererats av CGI Suomi Oy har använts som databokföringssystem.

7.2 SPECIFIKATION TILL BALANSRÄKNINGEN 31.12.2018

AKTIVA

BESTÅENDE AKTIVA

Immateriella tillgångar

Övriga utgifter med lång verkningstid

1005 Tietokoneohjelmistot	7 489,24	
1010 Övriga utgifter med lång verkningstid	160 373,68	167 862,92

Materiella tillgångar

Mark- och vattenområden

1100 Mark- och vattenområden	36 565 408,11	
------------------------------	---------------	--

Byggnader

1110 Bostadsbyggnader	149 655,06	
1115 Förvaltnings- och anstaltsbyggnader	80 721 658,66	
1120 Farfrikts- och produktionsbyggnader	2 740,27	
1121 Ekonomibyggnader	246 013,12	
1122 Fritidsbyggnader	<u>246 168,50</u>	81 366 235,61

Fasta konstruktioner och anordningar

1130 Jord- och vattenkonstruktioner	1 895 720,55	
1131 Gator, vägar, torg och parker	16 473 917,71	
1132 Broar, bryggor och släminrättningar	14 014,81	
1135 Vattendistributionsnätet	5 293 626,06	
1136 Avloppsnätet	8 764 368,18	
1138 Elledningar, transformatorer, utomhusbel. anl.	3 374,54	
1140 Huvudnät och apparatur	13 914,67	
1150 Övriga fasta konstruktioner och anläggningar	<u>244 093,11</u>	32 703 029,63

Maskiner och inventarier

1160 Transportmedel	21 773,57	
1164 Övriga rörliga arbetsmaskiner	167 174,99	
1166 Övriga lätta maskiner	5 928,72	
1167 Sjukhus-, hälsovårds- o. dyl. anlägg.	12 603,03	
1170 Övriga maskiner och inventarier	764 263,74	
1174 Dataanläggningar	401 023,53	1 372 767,58

Övriga materiella tillgångar

1184 Värde- och konstföremål	56 580,60	
------------------------------	-----------	--

Förskottsbetalningar och pågående nyanläggningar

1190 Förskottsbetalningar	9 572 495,89	
1195 Pågående projekt	21 085 623,92	<u>30 658 119,81</u>
		182 722 141,34

Placeringar

Aktier och andelar

1201 Aktier och andelar i dotterbolag	33 170 870,48	
1203 Andelar i samkommuner	10 061 077,58	
1205 Aktier och andelar i intressesamfund	549 047,32	
1212 Övriga aktier och andelar	3 243 668,45	
1214 Värdeförhöjningar för aktier och andelar		47 024 663,83

Övriga lånefordringar

1238 Övriga lånefordringar av andra	2 255,99	<u>47 026 919,82</u>	229 916 924,08
-------------------------------------	----------	----------------------	-----------------------

FÖRVALTADE MEDEL

Statens uppdrag

1410 Förmedlade lån av staten	4 161,80	<u>4 161,80</u>	
-------------------------------	----------	-----------------	--

Donationsfondernas särskilda täckning

1440 Donationsfondernas särskilda täckning	131 071,49		
--	------------	--	--

Övriga förvaltade medel

1475 Testamenterat kapital	123 874,88	254 946,37	
----------------------------	------------	------------	--

259 108,17

RÖRLIGA AKTIVA

Omsättningstillgångar

Material och förnödenheter

1500 Material och förnödenheter	22 208,83	22 208,83	22 208,83
---------------------------------	-----------	-----------	-----------

Fordringar

Långfristiga fordringar

Lainasaamiset

1651 Lånefordringar från kommuner	50 000,00		
-----------------------------------	-----------	--	--

Muut saamiset

1688 Övriga fordringar	13 827,00	63 827,00	
------------------------	-----------	-----------	--

Kortfristiga fordringar

Kundfordringar

1720 Försäljningsfordringar hos dottersamfund	2 734,75		
1725 Försäljningsfordringar hos kommuner och samfund	23 497,28		
1730 Försäljningsfordringar hos intressessamfund	4 483,10		
1740 Försäljningsfordringar av övriga	2 396 225,77	2 426 940,90	

Lånefordringar

Övriga fordringar

1791 Statsbidragsfordringar	553 671,00		
1796 Övriga fordringar av kommunen			
1797 Fordringar hos vattenverket			
1798 Förmedlingskonto, utgifter			
1799 Förmedlingskonto, utgifter			
1805 Moms-avdrag, fordringar			
1806 Erhållna moms-återbetalningar			
1808 Moms-fordringar som kan återbäras			
1806 Moms-fordringar	784 973,94		
1810 Muut saamiset	601 968,59	1 940 613,53	

Resultatregleringar

1822 Övriga resultatregleringar av dotterbolag	3 953 845,26		
1826 Övriga resultatregleringar av övriga	753 868,25	4 707 713,51	9 075 267,94

Finansiella värdepapper

Aktier och andelar

1831 Aktier och andelar	73,20		
-------------------------	-------	--	--

1901 Huvudkassa	5 107,30		
1902 Kassa, underredovisare, Allaktivitetshallen	689,35		
1903 Kassa, underredovisare, Biblioteket-Nickby 2	61,00		
1904 Kassa, underredovisare, Biblioteket-Söderkul	245,55		
1905 Kassa, underredovisare, Info 1	214,40		
1906 Kassa, underredovisare, Info 2	388,15		
1908 Kassa, underredovisare, Info 3	71,50		
1911 Kassa, underredovisare, Biblioteket-Söderkul	390,00		
1912 Kassa, underredovisare, Elsie	150,00		
1913 Kassa, underredovisare, HSL, Nikkilä	186,15		
1914 Kassa, underredovisare, HSL, Söderkulla	208,10		
1915 Kassa, underredovisare, Vägskälet	50,00		
1916 Kassa, underredovisare, Cafe Matkahuolto	500,00		
1917 Kassa, underredovisare, Cafe Diem tk	300,00		
1921 Andelsbank 556104-1632	6 778 275,37		
1925 Aktia 405570-125	97 285,81		
1926 Nordea 237818-60012	75 395,97		
1942 Danske Bank 800016-251707, MBI	162 885,52		
1944 Danske Bank 800018-251697, bostad			
1945 Op (vakuus) 556104-248241	937,21		
1970 Kassa, övriga underredovisare	11 945,56		

TOTALT

7 135 286,94	7 135 360,14
--------------	--------------

€

246 472 696,16

PASSIVA

EGET KAPITAL

Grundkapital	2000	Grundkapital	68 113 361,72	
Över-/underskott från tidi	2040	Över-/underskott från tidigare räkenskapsperioder	14 583 070,46	
Räkenskapsperiodens över	2050	Räkenskapsperiodens över-/underskott	1 531 870,76	84 228 302,94

AVSKRIVNINGSDIFFERENS OCH RESERVER

Avskrivningsdifferenser	2100	Avskrivningsdifferenser	24 277 589,52	
Vapaaehtoiset varaukset	2110	Investeringsreserveringar	18 607 145,69	42 884 735,21

AVSÄTTNINGAR

Övriga obligatoriska avsätt	2130	Övriga obligatoriska avsättningar	163 105,96	163 105,96
-----------------------------	------	-----------------------------------	------------	-------------------

FÖRVALTAT KAPITAL

Statens uppdrag	2300	Förmedlade lån av staten	4 161,80	4 161,80
Donationsfondernas kapit	2325	Donationsfondernas kapital	131 071,49	
	2326	Testamenterat kapital	123 874,88	254 946,37
				259 106,17

FRÄMMANDE KAPITAL

Långfristigt

	2411	Lån från Kommunfinansiering Ab	45 590 000,00	
Lån från offentliga samfun	2420	Lån från staten	139 530,27	
Övriga skulder	2460	Övriga skuldertill dotterbolag	7 791 328,33	
	2469	Anslutningsavgifter och övriga skulder	13 515 330,28	<u>67 036 188,88</u>
				67 036 188,88
		Masskuldebrevslån		
Lån från finansiella institut	2510	Lån från inhemska depositionsbanker		
	2511	Lån från Kommunfinansiering Ab	5 000 000,00	
	2513	Lån från övriga inhemska finansiella institut o	10 000 000,00	
	2515	Lyh.osuuset rahoitus-ja vakuutuslaitoksilta	8 280 000,00	23 280 000,00
Lån från offentliga samfun	2520	Lån från staten		
	2525	Lyh.osuuset julkisyhteisöiltä	25 112,66	25 112,66
Lån från övriga kreditgivare				
	2544	Erhällna förskott från övriga	10 399 379,55	10 399 379,55

Skulder till leverantörer	2545	Leverantörsskulder till dottersamfund				
	2546	Leverantörsskulder till medlemskommuner	768 901,57			
	2547	Leverantörsskulder till intressesamfund	-6 058,12			
	2549	Leverantörsskulder till övriga	9 047 857,22	9 810 700,67		
Övriga kortfristiga skulder	2553	Skuld till Sibbo vatten	0,00			
	2557	Förskottsinnehållning	933 505,50			
	2558	Socialskyddsavgifter	35 801,40			
	2559	Förmedlingskonto	175,48			
	2560	Kortfristiga övriga skulder	127 779,35			
	2563	Förtroendevaldas avgifter	4 160,25			
	2564	Medlemsavgifter	27 967,32			
	2803	Förskottsinnehållningar, assistenter för handi	7 401,40			
	2804	Socialskyddsavgifter, assistenter för handikap	432,88			
	2809	ESE	77,28	1 137 300,86		
Resultatregleringar	2577	Ränteperiodiseringar	98 332,45			
	2580	Semesterlöneperiodiseringar	6 023 092,08			
	2581	Löneperiodiseringar	433 497,80			
	2590	KomPL, tidigare lagda avgifter	2 924,31			
	2595	Arbetslöshetsavgifter, arbetstagaren	134 318,10			
	2597	Arbetsolycksfallsavgifter, arbetsgivaren	18 097,98			
	2702	Ulosmittaus	49,00			
	2998	Anl.tillg.försäljningspris, aktier och andelar	63 450,00	7 248 761,26	118 937 443,88	118 937 443,88
TOTALT					€	246 472 696,16

Sibbo mars 2019

Marianne Sved
Huvudbokförare